THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

OFFICIAL REPORT

Thirteenth day of the Sixth Session of the

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Tuesday the 3rd August, 1971.

The House met at Half-past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

EXPANSION OF SIRPUR PAPER MILLS

241—

*1423 (1443-S) Q.—Sarvasri A. Madhava Rao (Nellore), B. Papi Reddy (Allur) and Dr. T. S. Murthy (Warangal):- Will the hon. Chief Minister be pleased to state:-

(a) whether it is a fact that Sirpur Paper Mills have embarked upon a scheme of expansion for doubling the production from hundred tonnes to 200 tonnes in 1962 in a phased programme of five years;

(b) what is the total amount spent so far under the above scheme;

(c) whether the production has been doubled in pursuance thereof since 1962 or remained stagnant at 100 tonnes only;

(d) if the production has not been doubled as contemplated what are the reasons therefor; who is responsible for this and whether the Goverment propose to order a thorough high level enquiry headed by Technical experts, as otherwise the enormous monies sunk in this scheme would go a collosal waste;

(e) is it a fact that a lot of machinery and even boilers erected under the expansion scheme were being systematically sold by the Birlas as scrap, fearing that they may not be continued in this company for long; and

(f) if so, why not the Government institute an enquiry into the whole of this affair?

The Deputy Chief Minister deputised the Chief Minister and answered the question (Sri J.V. Narasinga Rao):-

(a) Yes, Sir. It is a fact that in the year 1962-63 M/s. Sirpur

Paper Mills have embarked upon a scheme of expansion of production and entered into a collaboration with M/s. Kimberly Clark of U S.A. But this scheme was given up during the year 1965 on account of foreign exchange and other difficulties. The Mills have however taken up a new scheme in 1966-67 mainly based on indigenous machinery, for expansion and modernisation in three phases.

(b) Under the new scheme, upto 31-5-1971 a sum of Rs, 630·22 lakhs has been spent

(c) Under the new scheme in the first stage of expansion, which was taken up during the year 1966-67 and completed in the year 1970, the production was increased to 115 tonnes per day of paper and 5 tonnes per day of board.

(d) Does not arise as the original scheme was not taken up.

(e) It is reported by the Company that no expansion machinery purchased since 1962 has been sold.

(f) Does not arise.

GOVERNMENT SHARES IN SIRPUR PAPER MILLS

242—

*1424 (1443-T) Q.—Sarvasri A. Madhava Rao, B. Papi Reddy and Dr. T. S. Murthy:- Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government are holding 15·7% of the shares in the Sirpur Paper Mills for which they have two Directors on the Board;

(b) whether is it a fact that the Birlas are having four Directors out of eight, representing nearly 50% of the capital;

(c) what is the actual percenaage of shares held by:
(i) The Birlas, (ii) The L I.C., (iii) United Trust of India, (iv) Nationalised Banks, and (v) Nizam's Trust;

(d) if the Birlas have got 50% of the Shares to earn 4 Directors of the Board, what steps do the Government propose to take to remove this anomalous and disproportionate representation of the Board;

(e) whether the Government are aware that if they could secure the co-operation of the Nizam's Trust and other Public undeytakings like L.I.C., Unit Trust of India and Nationalised Banks ther can completely eliminate the Birlas from the Management and run the Company without resorting to Nationalisation as such;

(f) whether the Government would assure that the management or managerial powers like appointments, sanctioning of expenditure, day to day administration are not vested with the Birla group of Directors of the Board?

Sri J.V. Narsinga Rao:-

(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) (i) The Birlas, Friends & Associates 25% (approximately)

(ii)	The Life Insurance Corporation	5·6%
(iii)	The Unit Trust of India	5·5%
(iv)	Nationalised Banks	10·1%
(v)	Nizam Charitable Trust	1·5%

(d) Does not arise in view of (b) & (c) above.

(e) On the cessation of Managing Agency of Birlas at the end of December, 1969 the Board of Directors took over the management and affairs of the Company under the provisions of the Companies Act.

(f) Does not arise in view of (e) above.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:- అధ్యక్షా, నష్టము వచ్చినందువల్ల ఈ డబులింగ్ స్కీమును తెచ్చారుగద, మరి ఈ మిషనరీని ఎరక్టు చేశారుగదా, దాని కాస్టు ఎంత? ఎందుకు తీసివేశారు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- అదే మనవి చేశాను. ఆ స్కీము మెటీరియలైజ్ కాలేదు. ఫారిన్ ఎక్స్ఛేంజ్ డిఫికల్టీ వల్ల. తరువాత ఫస్టు ఫేజ్ తీసుకున్నారు. ఫస్టు ఫేజ్ ప్రొడక్షన్ 150 టన్స్ పేపర్ 5 టన్స్ బోర్డ్ ఇంక్రీజ్ అయింది. 66-67లో తీసుకోబడింది. 1970లో అది కంప్లీటు అయింది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:- మొట్టమొదట నష్టము వచ్చినందువల్ల ఈ ఎక్స్పాన్షన్ స్కీమును తీసుకున్నారు. మిషనరీని ఎరక్టు చేశారు. దాని కాస్టు ఎంత? ఎందుకు తీసివేశారు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- అదే చెప్పాను. ఫారిన్ ఎక్స్చేంజ్ డిఫికల్టి వల్ల అది మెటీరియలైజ్ కాలేదు. తరువాత యిండిజినెస్ మెటీరియల్‌తో దాని డెవలప్‌మెంట్ కార్యక్రమము తీసుకున్నారు, ఫస్టు ఫేజ్‌లో ఇంత ప్రొడక్షన్ అయింది, ఇంత ఖర్చు అయిందని చెప్పాను. సెకండ్ ఫేజ్ నడుస్తున్నది. దాని ఖర్చు చెప్పడానికి సిద్ధముగా వున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండపాలెం):- ఈ బిర్లా సామ్రాజ్యముపైన ఎంక్వయిరీ చేయాలని ఇదివరకు అసెంబ్లీలో చెబితే—వారికి వున్నటువంటి పరిశ్రమల ద్వారా రాష్ట్రములో ఎలా దోచుకుంటున్నారనేదానిమీద గత శాసనసభ సమావేశములో చెబితే—మంత్రిగారు తప్పించుకున్నారు. ఇప్పుడు అదే చేస్తున్నారు. స్కేర్సిటీ ఆఫ్ పేపర్ చాలా వుందని అందరికి తెలుసు. వారు 62, 63లో ఎక్స్పాన్షన్ ప్రోగ్రాముకు ఒప్పుకున్నారు. ఒప్పుకున్నప్పటికి, ఎక్స్పాన్షన్ చేయకుండా, ఫారిన్ ఎక్స్ఛేంజ్ మిషతో, ఈ మిషనరి యావత్తును అమ్ముకోడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రానికి నష్టము కాదా. దీనిని గురించి ఎందుకు ప్రొసీడ్ చేసి వారి గుట్టు బయటపెట్టరు? లేకపోతే మీరుకూడా అందులో వరీలు అయినారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- అలాంటిదేమీ జరుగలేదు. బాధ్యతతో విషయాలు విచారించవలసి వస్తుంది. వారు మిషనరీని—పనికిరాని బాయిలర్స్‌నుకూడా 1942లో కమీషన్ చేసినవికూడా—అమ్మలేదు. అక్కడి మిషనరీని యింకెక్కడికి పంపలేదు.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— इस में दो तीन सवाल उटते हैं। पहला यह कि आप कहते हैं कि फारेन एक्सचेंज न होने से इस्कीम रो खत्म कर दिये। उस से पहले ही इनडीजिनस के बारे में क्यों विचार नहीं किये। दूसरे यह कि यह १०० को ११५ क्यों किए २०० तक क्यों नहीं बनतए। २०० टन तक बडाने के बारे में आप सोचे थे। इस में क्या नुकसान है। तीसरे यह कि अब सिरपूर में बिरला के डाइरेक्टर्स कितने लोग हैं।

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- అదే మనవి చేశాను. ఫారిన్ ఎక్స్చేంజ్ డిఫికల్టీ వల్ల ఆ స్కీము తీసుకోబడలేదు. తరువాత మరొక స్టేజ్‌లో ఇండిజియస్ మెటీరియల్ తీసుకోవాలని ఆలోచించారు. డిశంబరులో ఫస్ట్ ఫేజ్ కంప్లీటు అయింది. సెకండ్ ఫేజ్ తీసుకున్నారు. అంతా కలపి ఇంతవరకు 830 లక్షల డబ్బు దానిపైన ఖర్చు అయింది. ప్రొడక్షన్ రెండవ ఫేజ్ పూర్తి అయ్యేవరకు 170 వరకు పెరుగుతుంది.

డాక్టరు టి. ఎస్. మూర్తి:- అసలు మాధవరావుగారు అడిగిన ప్రశ్నకు సరైన జవాబు రాలేదు. మొట్టమొదట, మిషనరీ కొనడానికి ఎంత ఖర్చు అయిందో చెప్పడము లేదు. మిషనరీని స్క్రాప్ క్రింద అమ్ముతున్నట్లు మాకు తెలుస్తున్నది. మిషనరీని అమ్మకపోవచ్చు—బాయిలర్స్‌ను తక్కువ ఖర్చుకు కొని వేరే చోటకు మార్చారని రిప్రజంటేషన్లు వున్నాయి. దానిగురించి చెప్పడము లేదు. ఎక్స్‌పాన్షన్ స్కీముకు ఎంత ఖర్చు అయిందో చెప్పడములేదు—ఫారిన్ ఎక్స్చేంజి కాక మిగిలింది—

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- ఎక్స్‌పాన్షన్ కాకముందే ఎక్స్‌పాన్షన్‌కు ఖర్చు అయిందని ఎట్లా చెప్తారు?

డాక్టరు టి. ఎస్. మూర్తి:- ఫారిన్ ఎక్స్చేంజ్ పోగా మిగిలింది ఎంత ఖర్చు పెట్టారు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:. కింబర్లీ క్లార్క్‌తో సంప్రదింపులు జరిగాయి. ఆ స్కీమును ఎబాండన్ చేశాము.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—नुकसान कितना हुआ है और इस के डाइरेक्टर्स कौन कौन हैं।

श्री जे. वी. नरसिंगराव :— अब तो फाएदा ही हो रहा है। १९६९, ७० में ११ लाख का फाएदा हुआ है।

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి (నకరికల్):- వారు మెషినరీని అమ్ముతున్నారని చెప్పవచ్చురు ఆ విషయం ఎందుకు విచారించరు? ఏమీ లేదంటే ఎలాగ? తక్కువ ధరకు మెటీరియల్స్ వస్తాయి చేస్తూ అన్ని వసతులూ పొందుతూ దేశానికి చేయి చూపిస్తున్నారు. మీరు ఎందుకు విచారించరు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- విచారించరు. The Company has reported that no expansion machinery purchased since 1962 has been sold.

Even the old boilers installed and commissioned in 1942 were to be sold but this proposal has been shelved as no money could be provided for new boilers.

శ్రీ కె. రామనాథం (ముదినేపల్లి):- ఇండస్ట్రీస్ అన్నీ నేషనలైజ్ చేసి ప్రయివేటు ఓనర్సు క్రింద వున్నవి తీసుకొనమని వుంటే లాభాలు వచ్చే గవర్నమెంటు ఇండస్ట్రీని బిర్లాకు అప్పచెప్పినారు. ఇండస్ట్రియలేషను కావాలన్నప్పుడు అది ఎందుకు తీసుకోలేదు? డైరెక్టరులు ఎవరు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- వారి ఏజన్సీ డిశంబరు 69లో ఎక్స్పైరీ అయింది. ఇప్పుడు కంపెనీ లా ప్రకారం నడుస్తోంది. డైరెక్టరులు యస్. సుదర్శనం. వారు బిర్లావారు. ప్రభుత్వ డైరెక్టరులు ఇద్దరున్నారు. వారు రామేశం, వి.యస్. కృష్ణన్ గారలు. అరవిందపాల్ గారు బిర్లావారు. ప్రిన్సు ముఖరంజాహి నిజాం ట్రస్టునుంచి వున్నారు. యం. యం. బేగ్ నిజాం ట్రస్టునుంచి వున్నారు. జి. డి. గిర్నాని. మద్ది సుదర్శనం వున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి):- ప్రభుత్వం తరఫున వున్న డైరెక్టరులు మీటింగులకు హాజరుకారు. చంద్రశేఖరంగారు పార్లమెంటులో రైజ్ చేసినప్పుడు బిర్లా అస్థుల గురించి 85 పేజీల రిపోర్టు వ్రాసి. మొత్తం కాకేశారు ఇన్వెస్టుగేటు చేయమని అన్నారు. ఇందిరాగాంధిగారు ఒప్పుకున్నారు. అసలు మొరార్జీదేశాయిగారికి, ఇందిరాగాంధిగారికి తగాదా వచ్చింది. ఈ రిపోర్టు మూలంగానే అనే సంగతి తమకు తెలుసా? ఆ ఫ్యాక్టరీ గురించి ఏమయినా ఆలోచించారా? అసలు మన డైరెక్టరులు మీటింగులకు వెళ్లారా, లేక వెళ్లినట్లు ఇంట్లో కూర్చుని చెప్తున్నారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- ఇప్పుడది బిర్లాకింద లేదు. కంపెనీ లా ప్రకారం నడుస్తోంది.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (సత్యవేడు):- సభ్యులు అక్కడ మెషినరీ అమ్మివేట్లుగా తర్జన భర్జనలు చేస్తుంటే మంత్రిగారు లేదంటున్నారు. వాస్తవం తెలుసుకోవడానికి ఒక కమిటీని వేస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- అటువంటిదేమీ అవసరం లేదు. [illegible] అంటున్నారు కాబట్టి కావాలంటే మరొకసారి పరిశీలిస్తాం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- మన డైరెక్టరుల రిపోర్టు ఏమయినా వుందా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- డైరెక్టరులు సరియైనదని ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- వారు కచ్చితంగా చెప్పారా? వారసలు మీటింగులకు వెళ్లారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- [illegible]

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- వారు వెళ్లరు. వారు ఏ మీటింగుకు ఎటెండు అయినారో చెప్పండి.

(జవాబు లేదు)

శ్రీ రామారావు:- ఈ బిర్లావారికి ఇంకెక్కడయినా ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- నా వద్ద ఇన్ఫర్మేషను లేదు. ఉంటే మధ్య ప్రదేశ్‌లోనో, ఎక్కడో వుండవచ్చు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:- ఇప్పుడు ఇక్కడ ప్రొడక్షను తగ్గించి ఇతర రాష్ట్రాలలో వున్న వారి ఫ్యాక్టరీలలో ప్రొడక్షను పెంచుతున్నట్లుగా తెలుస్తోంది. అది వాస్తవమా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- అటువంటిదేమీ లేదు. మన డైరెక్టరులున్నారు. ఇపుడు బిర్లా క్రింద లేదు, కంపెనీ లా ప్రకారం 398 సెక్షను క్రింద బోర్డు వేశారు, వారు చూస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి (దోర్నకల్):- బోర్డు మేనేజిమెంటు క్రింద వున్నా బిర్లా వారికి ఎఫెక్టివ్ కంట్రోలు వున్నట్లుంది. అది వాస్తవమా? 50 శాతం కాక ప్రభుత్వం పూర్తిగా తీసుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- 15.5 శాతం అని చెప్పాను. వారికి సంబంధించిన డైరెక్టరులు కొంచెం ఎక్కువగా వున్నట్లున్నారు.

శ్రీ యం. వెంకటనారాయణ (ఏలూరు):- 1970లో వారి మేనేజిమెంటు ఎక్స్పయిరి అయినప్పుడు తరువాత ఏ విధంగా జరుగుతోంది? మన ప్రభుత్వానికి వారికి వున్న సంబంధ బాంధవ్యాలేమిటి?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- కంపెనీ లా ప్రకారం బోర్డు డైరెక్టరుల క్రిందకు వచ్చింది. ఇక డైరెక్టరులను ప్రభుత్వం నామినేట్ చేస్తుంది, మిగతా వారంతా ఎలక్టు అవుతారు.

శ్రీ జి. శివయ్య (పుత్తూరు):- 241వ ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ (ఎ)కు 1966లో గివెనప్—గివెన్ అప్ అన్నారు. (బి)కి 630 లక్షలు ఖర్చుచేశామన్నారు. ఆ స్కీము క్రింద ఇంతవరకూ ఎంత ఖర్చు చేశారు? 630 లక్షలు ఖర్చు చేసి ఆ స్కీమును ఎందుకు గివెన్ అప్ చేశారు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- మొదట వారు ఎక్స్పాన్షన్ చేయనున్నది గివెనప్ చేసి ఇండివిడ్యువల్ మిషనరీతో ప్రోగ్రాం ప్రారంభించారు. ఫస్ట్ ఫేజ్ 4,52,800 ఖర్చు చేశారు. సెకండు ఫేజ్ జరుగుతూంది. దానికి 161,70,000 ఖర్చు అయింది. ఇదంతా కలిపితే 630,22,000.

Sri C. V. K. Rao (Kakinada):- The Minister said there is no Managing Agency. That means, according to the recent stipulation

the Managing Agency is abolished. But who is the Managing Director? If there is no Managing Director, who is looking after that job? Is it a profitable concern or not? And are the Government prepared to take it over?

Sri J.V. Narasinga Rao:- It is a profitable concern. As I have already submitted, except for 67-68 when we incurred loss of about Rs. 8·77 lakhs, since 1969-70 we earned a profit of Rs. 19·16 lakhs. The Board of Directors, as I said, consists of 9 members. Government have got only 15·7% shares.

Sri C.V.K. Rao:- Who is the Managing Director? If there is no Managing Director, who is discharging that duty?

Sri J V. Narasinga Rao:- Mr. Tirani, I think. I do not have the information.

శ్రీ పి. ఎస్. మూర్తి:- ఈ ప్రశ్నలో వుంది. "whether it is a fact that Sirpur Paper Mills have embarked upon a scheme of expansion for doubling the production from hundred tonnes to 200 hundred tonnes in 1962 in a phased programme of five years". It is a fact that a lot of machinery and boilers selected for the expansion scheme have been deliberately sold away? కాని అంతకు ముందే అమ్మివెట్టుగా మా వార్త. ఇంకొకటి ఏమంటె ఓల్‌మోరియా కంపెనీవారు అవిటమ్స్. వారు ఎకౌంట్సు మానిప్యులేట్ చేశారని కంప్లెయింట్ వుంది. దాని మయిన దర్యాప్తు చేశారు. ఆ ఫలితం ఏమిటి? 69-70లో మేనేజ్‌మెంట్ వారి చేతికి వచ్చిన తర్వాత 19 లక్షలు లాభం వచ్చింది. అంతకుముందు బిర్లా చేతిలో వుండగా 8 లక్షలు నష్టం వచ్చిందన్నారు. అది ఎకౌంట్సు మానిప్యులేషను కాదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- 65-66లో 41లక్షలు లాభంవచ్చింది. 66-67లో 42.83 లక్షలు లాభం వచ్చింది. ఒక సంవత్సరం నష్టం వచ్చింది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:- వారు వెళ్లేటప్పుడు నష్టం చూపించారు. అంతకుముందు లాభం చూపించారు. ఈ మధ్యలో వున్న భావమేమిటి?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- 68-69లో కూడ లాభం వచ్చింది. 69-70లో కూడ లాభం వచ్చింది. ఎవరో ఓరిమోరియా లెక్కలంటున్నారు. ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే జవాబు చెబుతాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- మేనేజిమేంటు విషయం చెప్పండి.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- 16.7 శాతం షేరులు మనకున్నాయి. ఎవరు ఎలక్టు అయితే వారు వస్తారు.

Mr. Speaker:- He replied saying that at present he has not got that information.

Sri Poola Subbaiah:- How can they suppress such an important thing?

Mr. Speaker.- I do not know. But the Minister says that.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— यह कहा गया कि थिरानी ही मेनेजिंग डाइरेक्टर का काम देख रहे हैं। पहले भी वही थे और अब भी वहीं हैं। इस का क्या मतलब निकलता है।

श्री जे. वी नरसिंगराव :— ज्यादा शेर होल्डर्स उनको सपोर्ट करें तो वह रह सकते हैं।

I am sorry, Sir. I have got the information just now. There is no Managing Director. It is only Board of Management.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- మా ప్రశ్న ఒక్కటేనండి. అసలు బిర్లా కంపెనీకి ఏమీ సంబంధం లేదన్నారు. టైము అయిపోయిందన్నారు. ఒప్పుకున్నాము. గవర్నమెంటు తీసుకోలేదన్నారు. అసలు మేనేజిమెంటు ఎవరు చేస్తున్నారు? మేనేజింగు డైరెక్టరు లేకుండా ఎలా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- మేనేజింగు డైరెక్టరు అనేది లేదు. మేనేజింగు బోర్డు ఉంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- మేనేజింగు డైరెక్టరు లేకుండా మేనేజింగు బోర్డు ఎలా ఉంటుంది. కంపెనీ లా ప్రకారంగా మేనేజింగు డైరెక్టరు లేకుండా పరిపాలిక వీలు లేదు. ఆ విషయం మీకు తెలుసు కదా.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- ఇదానీగారే మేనేజిచేస్తున్నట్లు ఉంది గాని నాదగ్గర ఇన్ఫరమేషను లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- ఎట్లా నడుపుతున్నాడు? ఆయన ఎవరు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- ఆయన బిర్లా మనిషి. అయినా కాని వారికి మెజారిటీ షేర్సు ఉండటం వలన వాళ్లను మనము ఏమీ అనరాదు కదా. అందులో మనకు 15.7% షేర్సు ఉన్నాయి.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah:- He must say who the Managing Director is.

Mr. Speaker:- Government have got 15% of the shares; the other parties are entirely different parties. The Managing Partner or Managing Director—whoever it may be—under the Company Law—he is elected. Whoever gets the majority, he will get elected. How can you compel them to take only a particular man?

Sri J.V. Narasinga Rao:- Yes, Sir; anybody can be a Director.

Mr. Speaker:- The members are not satisfied with the management of the Birlas. First thing is, they want the Government to take over and nationalise, if it is possible under the law and to see that the management of Birlas is removed and entrusted to some other agency in whom the Government have confidence. (to the Deputy Chief Minister) You please consider my suggestions.

Sri J.V. Narasinga Rao:- As submitted, we will also consider whether it is possible to take over 51% shares and see that the management comes into the hands of the Government.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— मैं यह बतला देना चाहता हूं कि मेनेजमेंट डाइसेक्ट का एलेकशन नहीं होता। यह मंत्रि महोदय को मालूम नहीं शायद वह होमवर्क करके नहीं आये हैं।

श्री जे. वी नरसिंगराव :—मेनेजमेंट डाइरेक्टर का नहीं, डाइरेक्टर्स का...

श्री बदरी रिशाल पित्ती :— वहां मेनेजिंग डाइरेक्टर कोई ;नहीं है। आप ने कहा कि धिरानी मेनेजिंग डाइरेक्टर का दाम देग्र रहे हैं। क्या सरकार अपनी तरफ से कोई मेनेजिंग डाइरेक्टर नियुक्त नहीं कर सकती।

श्री जे. वी. नरसिंग राव :— बोर्ड आफ डाइरेक्टर्स जिसको चाहे नियुक्त कर सकती हैं। सरकार कुछ नहीं कर सकती।

Hyderabad Chemicals and Fertilisers Ltd.

243—

*470 (2605) Q.— Sri Badri Vishal Pitti (Maharajgunj):- Will the hon. Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the following particulars pertaining to the Hyderabad Chemicals and Fertilisers Ltd. will be placed on the Table of the House:

(i) Subscribed and paid up capital;

(ii) the amount invested towards share amounts by the Government and its percentage;

(iii) the arrears of loan due to be paid by 31-3-70; and

(iv) the yearwise quantity of production and the amount of profit or loss as the case may be for the years 1965-66 to 1969-70;

(b) whether it is a fact that the said company is sustaining a heavy loss, if so, the total amount of loss sustained upto 31-3-70;

(c) the steps taken by the Govt. to improve the position and the results thereof; and

(d) the names of the Directors and the Managing Director.

Sri J.V. Narasinga Rao:-

(a) Yes, Sir. A statement is placed on the Table of the House

(b) Yes, Sir. The cumulative loss upto 31-3-1970 is Rs. 48·83 lakhs.

(c) The Government have considered in close detail practical measures for improving the working results of the Company, and short-term as well as long-term measures have been devised in consultation with the Company. As a short-term measure, the Government have sanctioned on 11-5.1971 a loan of Rs. 11·66 lakhs, out of which, an amount of Rs. 11·16 lakhs is in order to enable the Company to purchase raw materials etc., to regularise its account with the Bank to a certain extent and take certain other steps, whereby a could step up its levels of production and sales. The long-term meit

sure devised is diversification. Sometime back, the Company took one step in this direction, namely the erection of an Alum Plant with a rated capacity of 10,000 tonnes per annum. This has been completed and has gone into production recently. A licence has been obtained by the Company for setting up a Chlorosulphuric Acid Plant. Out of the loan sanctioned on 11-5-1971, an amount of Rs. 50,000 has been specially provided by the Government in order to enable the Company to engage competent consultancy service for working out further profitable avenues or diversification and to prepare a viable scheme of diveraification and rehabilitation. The Company has approached the Industrial Development Bank of India for financial assistance for its programme of diversification and Government have supported the Company's request. As soon as the scheme of diversification and rehabilitation is prepared by the Company, the matter will be pursued further with the Industrial Development Bank of India by the Company with the support of the Government.

(d)	1.	Sri N. Bhagwandas, I A.S.	...	Chairman
	2.	Sri E.V Rami Reddy, I.A.S.	...	Director
	3.	Sri N. Ramesan, I.A.S.	...	Director
	4	Sri P.S. Krishnan, I.A S.	...	Director
	5.	Sri K. Subramanyam. I.A.S.	...	Director
	6.	Sri Khan Saheb Dost Mohd. Alladin	...	Director
	7	Sri Noor Mohd. Alladin	...	Director
	8.	Sri C. J. Reddy	...	Managing Director

Statement of particulars pertaining to the Hyderabad Chemicala and Fertilisers Limited, with reference to Clause (a of starred Question No. 2605 (S No. 243) laid on the Table of the House.

(i)	Subscription and paid up capital	...	Rs. 25,62,771 as on 30-9-1969
(i)	Amount invested towards share amount by the Government and its percentage	...	Rs. 13,68,948 53·4%

(iii) The arrears of loan due to be paid by the Company by 31-3-1970:

Loan	...	Rs. 15,25,000
Interest upto 30-9-69	...	Rs. 2,92,039
Interest from 1-10-69 to 31-3-70	Rs	61-00
	Total :	Rs. 18,78,039

(iv) The particulars of yearwise production and the amnunt of profit or loss for the years 1965-66 to 1969-70.

Production in Tonnes	1965-66	1966-67	1967-68	1968-69	1969-70
Sulphuric Acid	7,006	8,854	6,028	2,977	1,000
Superphosphate	16,846	20,739	15,719	8,508	678
Fertiliser Mixtures	28,865	19,672	4,033	258	667
Total :	53,717	49,265	25,780	11,743	2,345
Profit in Rs. lakhs	3·39	10·94	—	—	—
Loss in Rs. lakhs	—	—	0·43	13·84	8 45

శ్రీ జె. వి. నరశింగరావు:- సూపర్ ఫ్రాస్ఫేట్ సేల్స్ తగ్గిపోయినందువల్ల కొన్ని కాంప్లెక్స్ ఫర్టిలైజర్సు మార్కెటులోకి రాగాపీ దీని డిమాండు తగ్గిపోయింది. కంపెనీ లాభదాయకంగా నడవాలి అంటే కెమికల్స్ పైన ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకుని కార్యక్రమాలు ఆరంభము చెయ్యాలని 4 లక్షల ఖర్చుతో ఒక ప్లాంటు పూర్తిచేస్తున్నాము. క్లోరో సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్ కొరకు 60 లక్షలు ఖర్చుతో ఒక ప్లాంటు ప్రారంభించారు. దాదాపు అది పూర్తి కావచ్చింది. ఫర్టిలైజర్ కూడా ఎక్కువ సేల్సు కావడానికి రేట్సు ఆఫ్ కమిషన్, సెక్యూరిటీ డిపాజిట్సు ఎక్కువ పెట్టకపోవడం మొదలగు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. దీని ఫలితంగా పంజాబునుంచి 15 వేల టన్నులకు 88 లక్షల రూపాయల ఆర్డరు వచ్చింది. అక్కడకు సరఫరా కూడా చేయబడుతుంది.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:- నాకు యిచ్చిన ఇన్‌ఫర్మేషను ప్రకారం 67-68 నుంచి ప్రొడక్షన్ పడి పోయింది. సేల్స్ పడిపోవడం కాదు, అందు వల్ల లాస్ వచ్చింది. డిమాండు పెరిగినపుడు ప్రొడక్షన్ ఎందుకు పడిపోవాలి. అందులో గవర్నమెంటు డైరెక్టర్సు ఉన్నప్పుడు దీనిగురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ ఏమి తీసుకున్నారు.

శ్రీ జె. వి. నరశింగరావు:- డిమాండు తగ్గిందండి. ప్రొడక్షను కూడా తగ్గింది.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:- ఫర్టిలైజర్లు 68 నుంచి డిమాండు విపరీతంగా పెరిగిందండి. దానికోసము. పెద్ద సి. ఐ. డి. ఎంక్వయిరీ అదీ జరిగింది. డిమాండు పడిపోయింది అంటారు ఏమిటండీ మినిష్టరుగారు.

శ్రీ జె. వి. నరశింగరావు:- నేను మనవి చేసేది అర్థం చేసుకోవాలి. నేను ఏమి చెప్పానంటే కాంప్లెక్స్ గ్రోమోర్. కోరామండల్స్. ఫర్టిలైజర్ కార్పొరేషను గుజరాత్ స్టేట్ ఫర్టిలైజర్స్ యివన్ని ఒక పద్ధతిగా వీటిని తయారు చేశారు. దానిలో నైట్రేట్స్ అని యింకా ఏమేమో మిక్స్ చేసారు. అవన్ని కూడా మనం చేసే దానిలో లేకపోయేసరికి డిమాండు తగ్గిపోయింది.

శ్రీ టి. వి. యస్. చలపతిరావు (విజయవాడ తూర్పు):- తరువాత సంవత్సరం

మీరు డిమాండు ప్రకారం ఎందుకు యింప్రూవ్ చెయ్యలేదు. మిక్సర్‌ను డిమాండు ప్రకారం యింప్రూవ్ చేసి ప్రొడక్షన్‌ను కూడా యింప్రూవ్ చేయడం జరగాలి కదా ?

శ్రీ జె. వి. నరశింగరావు:- సల్ఫేటు తయారుచేసే కంపెనీలు యీ దేశంలో 10 ఉంటే అన్ని నష్టపోయినాయి. మైసూరులో ఒక కంపెనీ మూసివేసినారు. దానిని కరెక్టు చేయడానికి ఫర్టిలైజర్సులో కెమికల్స్ పైన ఎక్కువ శ్రద్ధ చేయాలి. దానివల్ల ఆదాయము పెరుగుతుంది. ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే యీ కంపెనీని ఆరంభించాము. అందులో పూర్తి అయింది. క్లోరో సల్ఫ్యూరిక్ ఫర్టిలైజరు ప్లాంటు కూడా పూర్తి అవుతుంది. దానివల్ల ఆదాయమూ పెరుగుతుంది. ఇంకోవైపు ఫర్టిలైజర్ సేల్సు పెంచడానికి ప్రయత్నాలు చేసాము. 86 లక్షల రూపాయలకు ఆర్డరు కూడా వచ్చింది. సాధ్యమైనంత వరకు లాభదాయకంగా నడపాలనే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

Sri N. Ramachandra Reddy:- Was an enquiry conducted in the year 1959 and if so, what are the findings?

Sri J.V. Narasinga Rao:- Separate question for this, Sir.

Sri N. Ramachandra Reddy.- Why?

Sri J.V. Narasinga Rao:- I have no information. It does not arise as a statement at all.

Sri G. Sivaiah:- What is it that the production of sulphuric acid has gone down from 7,000 to 1000? Can he give us an answer?

Mr. Speaker:- You have given the answer yourself.

శ్రీ రత్నసభాపతి (రాజంపేట):- ఎరువుకు డిమాండు తగ్గిపోయినందువల్ల ప్రొడక్షను డిమాండు తగ్గిపోయింది అనే కొత్త ఎకనామిక్ సూత్రం ...

శ్రీ జె. వి. నరశింగరావు:- లేదండి ఫర్టిలైజర్ గురించి అంటే యీ సల్ఫేట్ ఫర్టిలైజర్ గురించి డిమాండు మాత్రమే.

శ్రీ రత్నసభాపతి:- మరి సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్ - 65-66 లో 7,000 టన్నులు ప్రొడ్యూస్ చేసి ఉంటే 69-70 వచ్చేసరికి 1000 టన్నులకు తగ్గింది.

(No Answer)

Sri B. Ratnasabhapathi:- He has not given us the answer.

Mr. Speaker:- You have given rhe answer yourself.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు డిమాండు లేదంటారు. మార్కెట్టులోకి పోతే ఫర్టిలైజర్స్ బ్లాక్ మార్కెట్టులో కొనుక్కోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అక్కడ ఆంధ్రా ఏరియాలో లోకల్‌గా సరఫరా చేసే సదుపాయం ఏమైనా చేస్తున్నారు.

శ్రీ జె. వి. నరశింగరావు:- సూపర్ ఫాస్ఫేటు విషయం చెప్పాను. గ్రోమోర్ ఫర్టిలైజర్ వచ్చిన తరువాత డిమాండు తగ్గిపోయిందని చెప్పాను. కాని ఫర్టిలైజర్‌కు డిమాండు తగ్గిందని జనరల్‌గా నేను చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- విచిత్రం ఏమంటే వివరాలు తెలియవంటున్నారు. ర గురు ఆఫీసర్లుంది నష్టం వచ్చింది. ప్రొడక్షను తగ్గిపోయింది, అసలు కారణాయి తెలియవంటారు. డిపార్టుమెంటులో అడిగితే సరుకు క్వాలిటీ పోయింది అంటారు, దాని గ్రిప్ ఏమిటో వివరాలు తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నించకుండా ఏదో ఒకటి చెప్పే దానికి శాసన సభకు వచ్చే పరిస్థితి ఉంటే ఎట్లాగండీ?

శ్రీ జె. వి. నరశింగరావు:- తెలుసుకునే చెబుతున్నాను. సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్ కూడా సిద్ధం చేసారు, ఫర్టిలైజర్ డిమాండు తగ్గిపోయేసరికి సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్ కూడా సిద్ధం చేయలేదని యిందులో ఉంది. అవాటు పేను మనవి చేసాము.

శ్రీ . హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):- సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్ బాగానే తయారు చేస్తూవచ్చారు. కాని యిది ఒక యిండస్ట్రీ. వ్యాపారంలో మనం విభిన్న దాలని వ్యాపారంలో ఫర్టిలైజర్ అనేక కాంప్లెక్స్ ఉన్న యీరోజులలో మనం కూడా డైవర్సిఫై చెయ్యాలని, సకాలంలో వచ్చే నష్టాన్ని చూసుకొని తగు విధమైన సూచనలు చేయకపోవడం వల్ల ఐ. ఎ యస్. ఆఫీసర్లుకు యీ బిజినెస్ కాంప్లికేషన్స్ అర్థం చేసుకోక పోవడం వల్ల డైవర్సిఫికేషన్ను చేయకపోవడం వల్ల యీ విధంగా పరిశ్రమ నష్టదాయకంగా తయారైందని ప్రభుత్వం గుర్తించిందా?

శ్రీ జె. వి. నరశింగరావు:- ఇది గుర్తించే డైవర్సిఫికేషను క్లోరో సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్ మిక్చర్ యివ్వ కూడా చేయడం జరిగింది. ఆ దృష్టితోనే ధర్వలు తగ్గు కొంటాయి.

శ్రీ పర్వగడ కోటయ్య (చీరాల):- ఇప్పుడు యిందులో మూడు రకాల ఉత్పత్తులు సాగిస్తున్నారు. ఒకటి 7,000 ల నుంచి 1000 కి రెండవది + 6,000 నుంచి 1600 లకు వేరొకటి 28.000 ల నుంచి - 665 కు పడిపోయింది.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—यह ८ डाइरेक्टर्स में से ५ आई. ई. एस. आफीसर्स हैं। मैं ससझता हूं कि इस तरह की व्यवस्था कारखानों के लि अच्छी नहीं है। क्या सरकार इस बा पर विचार करेगी कि आई. ए. एस आफीसर्स की जगह काम जाननेवालों नियुक्त किया जाये। सी का उत्तर भी मंत्री महोदय ने बहुत हस्यास्पद दिया है। इस पर सपलिमेंटरी का मतलब नहीं। जो स्टेटमेंट दिया गया है उससे पता चलता है कि प्रोडकशन भी १९६५, ६६ में ५३ हजार टन था तो १९६९, ७० में दो हजार टन तक गिर गया है। इस का कारण क्या है।

श्री जे. वी. नरसिंगा राव :— आई. ए. एस. में भी हमें चांच करके जिन लोगों को इस के काबिल समझते हैं रखते हैं। इसके बावजूद अगर कोई इस में दिलचस्पी लेना चाहे तो सरकार इसपर विचार करेगी। प्रोडक्शन कम होने का कारण यह है कि दूसरी कंपनियां जैसे कारोमंडल फारटलाइजर्स और फारटलाइजर्स कारपोरेशन आफ इंडिया ने कुछ काम्पलेक्स [illegible] किए हैं, जब से वह शुरू हुए हैं सुपरफासफेट का सेल कम हो गया है।

Sale of Alcohol by Sir Silk Ltd.

244—

*469 (2603) Q.—Sri Badri Vishal Pitti:- Will the hon. Minister for Power and Excise be pleased to state:

(a) whether the Sirsilk Ltd. has been caught redhanded, while clandestingly selling alcohol, by the Deputy Commissioner of Prohibition, Guntur;

(b) if so, the date and the quantity;

(c) whether any enquiry has been conducted by the Excise Department; and

(d) if so, when and the result thereof?

The Minister for Power and Excise (Sri V. Krishnamurthy Naidu):-

(a) & (b):- No Sir. But a quantity of 2,000 litres of rectified spirit was seized by the Assistant Prohibition Officer, Eluru on 24-3-69 in the premisis of Sri Ananda Venkateswara Rice Mill at Tadepalli Gudem It was reported that this formed part of the consignment taken delivery on behalf of M/s. Sirsilk Ltd., and transported under a permit issued by the Distillery Officer of the Sugar Factory at Chelluru This quantity is said to have been purchased frequently by Sri Golla Rama Rao, the proprietor of Srinivasa Phota Studio, Tadepalli Gudem.

(c) Yes, Sir.

(d) The preliminary investigation was done by the Circle Inspector of Eluru between 28-3-69 and 31-3-69 Further enquiry was conducted by the Superintendent of Distilleries. The Deputy Commissioner, Distilleries finally reported that adequate evidence to prosecute the management of Sirsilk Ltd., was not available. Sri Golla Rama Rao and the Driver and the Cleaner of the lorry in which rectified spirit was transported and the gate keeper of the rice mill were prosecuted and the case is now pending in the court of the Additional First Class Magistrate, Tadepalli Gudem

श्री बदरी विशाल पित्ती :— अध्यक्ष महोदय, १६ मार्च १९७० को एक प्रश्न के उत्तर में यह कहा गया था कि सरसिल्क लिमिटेड भी इस में इनवाल्व हैं ।

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి:- సర్ సిల్క్ ఫ్యాక్టరీకి ఏదైతే ఆల్కాహాల్ ఇస్తున్నారో ఆల్కాహాల్‌నుంచి ఇక్కడ ఫైబర్‌ను తయారుచేసి ఆ ఫైబరును గ్వాలియర్ ఫ్యాక్టరీకి పంపిస్తున్నారా లేదా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- సెపరేట్ క్వశ్చన్ వేయాలండి. ఇది సర్ సిల్క్ ఫ్యాక్టరీ నుంచి మిస్‌యూజ్ చేసినటువంటి దానికి సంబంధించిన ప్రశ్న.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి:- ఇప్పుడు నేరము ఏదో కంపెనీ చేస్తే, శిక్ష ఏదో గేట్-కీపర్‌కు ఇచ్చారని చెప్పుతున్నారు. అసలు కంపెనీలో ఉన్నది గేట్-కీపర్

ఎట్లా పంపగలుగుతాడు. రెండు వేల లీటర్సు అన్నప్పుడు. అసలు ఆ స్టోరులో ఉండేవాడు ఏమైనాడు. ఇతరులు ఏమైనారు, గేట్-కీపర్ మీద పెట్టి వాళ్ళందరు తప్పిం కోవడం ఏమి సబబండి ? దీనిని విచారణజరిపితె, దీని లోతుపాతులు ఎందుకు బయటకు రావు ? గేట్-కీపర్ దగ్గర కి ఎట్లా ఉంటుందండి ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- అది ఇంకా ఇన్వెస్టిగేషన్‌లో ఉన్నది. వాళ్ళకు ఇచ్చినటువంటి 8 వేల లీటర్సులో ఈ రెండు వేలు ఏమో ఈ విధంగా జరిగింది. అక్కడ ఉన్నవాళ్ళను అరెస్టుచేసి కేసు ఇంకా ఇన్వెస్టిగేషను చేస్తున్నారు. దీనిపైన గవర్నమెంటు లీడరును నేను అడిగితే ఆయన చెప్పిందేమిటంటే, ఇప్పుడు ఫస్టుక్లాస్ మెజిస్ట్రేటు ఇచ్చేటటువంటి జడ్జిమెంటు పైన ఆ రిజల్టు ఆధారపడి ఉంటుంది. అది వచ్చిన తరువాత సిర్‌సిల్క్ వారి మీద ఎవిడెన్సు సరిగా ఉన్నట్లయితే వాళ్ల మీద యాక్షను తీసుకొంటారు లేకపోతే లేదు.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:- వేర్-హౌసింగ్ వుంటుంది గదండి. There will be an Excise Officer in charge of the bounded ware-house. How the alcohol can be exported from the bounded ware-house without the previous permission of that officer?

Sri V. Krishnamurthi Naidu:- There is a permit, and under the permit only they are exporting it.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:- Permit in whose favour? Is it in favour of Tadepalli Gudem Rice Mill?

Sri V. Krishnamurthi Naidu:- No. no......

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:- It must reach the destination to which the permit was granted. It has not reached and how it reached the Tadepalli Gudem is the point to be investigated now. Tadepalli Gudem Rice Mill is not in the picture. The permit is meant for somewhere else. How was it this 2,000 litres were found in the godown of the rice mill? That is the point to be investigated and the person must be prosecuted.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- వివరాలు రావాలి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):- ఇప్పుడు ఊరకంగా ఈ రెక్టిఫైడ్ స్పిరిటుకు ఇచ్చినటువంటి పర్మిట్లు అమ్ముకోవడం ఇదంతా ఒక రేకెట్‌గా జరుగుతున్నది. దీన్ని గురించి ఎప్పుడైనా ప్రభుత్వము శ్రద్ధ తీసుకొని ఈ అరాచకమును ఆపడానికి చర్య తీసుకొంటుందా ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- నాకు మొన్ననే వచ్చిందండి ఇది. ఈవివరాలు తెలియవు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు:- 1969 నుంచి ఇన్వెస్టిగేషను జరుగుతున్నదంటున్నారు. ఇప్పుడు 71 సంవత్సరము అంతములోకి వస్తున్నాము. దీనికేదో డెడ్ లైన్ పెట్టి తొందరగా ఇన్వెస్టిగేషను పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- కోర్టులో పెండింగు ఉన్నది. అది డిపోజల్ కావాలి. మొన్న 2, 3 రోజులు క్రిందట అయిందని అనుకొంటున్నాము. ట్రంక్ కాల్ బుక్ చేశాము టెలిగ్రాము ఇచ్చాము. ఇన్‌ఫర్మేషను ఇంకా రాలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- అసలు ఈ సిర్‌సిల్క్ వారికి ఈ ఆల్కాహాలు ఎందుకండి. వాళ్ళు ఇదివరకు ఏమైన సిర్‌సిల్క్ తయారు చేసేటప్పుడు ఆల్కాహాలుతో పొడక్షను ఉండేది. అప్పుడు వాళ్ళు ఆల్కాహాల్ తీసిపారేసి ఎసిటేట్‌తో తయారు చేస్తున్నారు. అట్లాంటప్పుడు ఇది ఇవ్వడం దేనికి? దొంగతనంగా తీసుకుపోయి రాజస్థానులో ఇంకొకదానికి వాడుకొంటున్నారు. ప్రభుత్వము ఇది ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- ఆవిషయము నాకు తెలయదండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- ఒకసారి వెళ్ళి ఆ సిర్‌సిల్క్ డిపోలో దేనితో తయారు చేస్తున్నారో కనుకొవిరాండి.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- మీరు వెళ్లి రమ్మంటే వెళ్ళివస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- వెళ్ళిరావండి.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:- 16 మార్చి 1970 న సమాధానము చెప్పుతూ సిర్‌సిల్క్ వాళ్లు ఇన్‌వాల్వ్ అయినారు. పట్టుబడినారు అని చెప్పడం జరిగింది. దాన్ని గురించి ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఏమి చెప్పుతారు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- దానిపైన అడక్వేట్ ఎవిడెన్సు లేదు. ఈకోర్టు నుంచి వచ్చినవంటి జడ్జిమెంటు మీద ఆధారపడి ఉంటుందని చెప్పుతున్నాము.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:- ఈ ఇండస్ట్రీస్ పేరుతో ఇస్తున్నటువంటి ఆల్కాహాల్సు అన్ని కూడ యాక్చుయల్‌గా యుటిలైజ్ అవుతున్నాయా అనేది ప్రత్యేకంగా విచారణ ఏర్పాటు చేయిస్తారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- వేరే ప్రశ్న వేస్తే చెప్పుతానండి.

శ్రీ పాపిరెడ్డి:- ఈ పట్టుకొన్న ఆల్కాహాలు ఎక్కడో తాడేపల్లి దగ్గర పట్టుకొన్నారని అన్నారు. ఆ ఆల్కాహాలు ఎక్కడ ఉన్నది? వెంకటేశ్వర సాన్నిధ్యములో చేరిందా, ఎమైందో పారాయి మంత్రిగారు చెప్పుతారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- అది పరిశీలన చేయిస్తాము. నాదగ్గర ఇన్‌ఫర్మేషను లేదు.

శ్రీ డా॥ టి. యస్. మూర్తి:- ఈ సిర్ సిల్క్ కంపెనీ మ్యానేజిమెంటు ఎవరిదండి?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- తెలియదండి. ఆ ఇన్‌ఫర్మేషను నావద్దలేదు.

శ్రీ డా. టి. యస్. మూర్తి:- ఇది చాలా విచిత్రంగా ఉందండి. అసలు ఆ

కంపెనీ ఎవరిదో తెలియదని గవర్నమెంటు చెప్పుతూ ఉంటే నేను ఏమి చెప్పాలో అర్థం కాకుండా ఉంది.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు:- అ ఇన్‌ఫర్మేషను నావద్ద ఇప్పుడు లేదు. కావాలంటే తెప్పిస్తాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి):- ఈ కంపెనీ ఎవరిది అంటే మినిస్టర్ ఇన్‌ఫర్మేషను లేదంటే ఎట్లాండి:

Purchase of Khadi Cloth for the Corporation Employees

245—

*1202 Q. — Smt. J. Eswari Bai:- Will the hon. Minister for Municipal Administratioa be pleased to state:

(a) whether the Special Officer of the Municipal Corporation of Hyberabad has contravened the instructions of the Government to purchase Khadi cloth for the livery of Corporation employees and if so, what action was taken by the Government; and

(b) whether it is a fact that the Minister had stayed the action of the Special officer in this regard during the month of October, 1970?

The Minister for Municipal Administration (Sri N. Chenchurama Naidu):- (a) No, Sir. The Special Officer, Municipal Corporation of Hyderabad has not contravened the orders of the Government in regard to the purchase of cloth for livery to the employees of the iMunicipal Corporation of Hyderabad and hence the question of taking any action does not arise.

(b) Yes, Sir. Pending final disposal of the representation dated 6-10-70 of the Member Secretary, Khadi Gramodyog Samithi the Government requested the Special Officer, to stay further action in regard to the placing of orders for the supply of handloom cloth to the employees of the Municipal Corporation of Hyderabad. The stay was subsequently vacated.

Smt. J. Eshwari Bai.- Has the Congress Government given up encouragement of Khadi?

రెండవది. ఎప్పుడైతే మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఒక తీర్మానము పాస్ చేసిందో. ఈ కార్పొరేషను బాడీ ఎలెక్టెడ్ అయినప్పుడు. ఖాదీకే ప్రయారిటీ ఇవ్వాలని. స్పెషల్ ఆఫీసరు వచ్చిన తరువాత వాళ్ళ తీర్మానమును ప్రక్కన పెట్టి అతను మిల్ క్లాత్ తీసుకొన్నాడు.

మూడవది. గవర్నమెంటు ఒక జి. ఓ. పాస్ చేసింది. — నం. 1178 ఇం డస్ట్రీస్ డేటెడ్ 9-7-1968 that Khadi should be treated as a reserve item and roders in respect of purchase of requirement of various Government departments....

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు:- 63 లో ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటువారు గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంట్సు అన్నిటికి ఖాదీ సప్లయి చేయాలని, లోకల్ బాడీసుకు మాత్రము హ్యాండ్‌లూం క్లాత్ ఇవ్వాలని ఇన్‌స్ట్రక్షను ఇవ్వడం జరిగింది. తదుపరి హైదరాబాదు కార్పొరేషనువారు ఖాదీ సప్లయి చేస్తున్నారని గ్రామోద్యోగుల సెక్రటరి నాతో ఫిర్యాదుచేసిన కారణంగా స్టేఇవ్వడం జరిగింది, స్టే ఇచ్చిన తరువాత, అంతకు ముందే హ్యాండులూం క్లాత్‌కు ఆర్డర్సు ప్లేస్ చేయడం జరిగినందువల్ల, ఆ స్టే వెకేట్ చేయడం జరిగింది,

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:- గవర్నమెంటు కార్పొరేషనుకు ఆర్డర్సు ఇచ్చింది ఏమని ? మీరు ఖాదీ కొనుకూడదు అని, అది నిజమేనా ?

శ్రీ ఎన్, చెంచురామనాయుడు:- కొనకూడదని కాదు, లోకల్ బాడీసు హ్యాండులూం క్లాత్‌ను ఎక్సక్లూజివ్ చేయాలాని ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు ఉన్నాయి.

Creation of Townships

246—

*1769 Q. — Sarvasri Agarala Eswara Reddy (Tirupathi), and Dhanenkula Narasimham (Udayagiri):- Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether townships have been created in the areas where there are universities in the state; and

(b) if so, the names of the universities where there are townships.

Sri N. Chenchurama Naidu:-

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు, వెంకటేశ్వరాయూనివర్శిటి ముత్యాలరెడ్డి పంచాయతీలో ఉన్నది, దానివలన చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. అందుకని దానిని విడదీసి, సెపరేట్ టవునుషిప్ ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు:- ఆ ప్రపోజల్ లేదండి.

National Malaria Eradication Scheme

247—

*1110 (1557) Q.—Dr. T. V. S. Chalapathi Rao:- Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) what is the amount of expenditure incurred during the 2nd and 3rd plan periods towards the National Malaria Eradication Scheme in our State;

(b) what are the achievements of the said scheme;

(c) whether the Government are aware of the report in the Indian Express that Andhra Pradesh has become the asylum of malaria infected mosquitoes; and

(d) if so, what are the steps the Government have taken on the same?

The Minister for Health and Medical (Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari):-

(a) The expenditure incurred on the scheme during the 2nd and 3rd Plan periods was Rs 120·46 lakhs and Rs. 507·00 lakhs, respectively.

(b) There has been considerable and significant recuction of malaria incidence by 99% during the last several years. The proportion of case rate of malaria was brought down from 10·8% to 0 04%.

(c) The date of the report in the Indian Express has not been furnished by the Hon'ble Member. However, in view of the considerable reduction in the case rate of malaria, it is not correct to say that Andhra Pradesh has become asylum of malaria infected mosquitoes.

(d) Does not arise.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:- The Minister's information in the answer is evidently based on old information because Malaria is again raising its head. A paper like 'Hindu' had written an editorial that Malaria reappears and the 'Indian Express' has published that Andhra pradesh alone in South India has become an asylum to mosquitoes and Malaria. when such being the latest fact, the Minister's answer has no relevancy to the question put for answer. Even after spending so many lakhs of money, Malaria is reappearing. What are the steps he is taking, if not already taken?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:- That is only in the urban areas a few positive cases are reported.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మలేరియా ఇనుసిడెంట్సు తగ్గటం జరగలేదు కదా. మనది మలేరియా ఇరాడికేషను ప్రోగ్రాం కదా. మలేరియా ఇరాడికేషను అయినదని ప్రభుత్వం నిర్ణయానికి వచ్చిందా? ఇరాడికేషను అయ్యేంత వరకు ప్రివెంటివ్‌గా దానికి ఖర్చు పెడుతూ శ్రద్ధ తీసుకోవాలి కదా, ఎందుకు శ్రద్ధ తీసుకోవటం లేదు?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:- We are actually taking steps As I have already mentioned that it has gone down 99%.

Sri K. Munuswamy:- In costal areas of Andhra Pradesh Malaria is still existing. Together with Malaria, Philaria is also there. So, will the Government take steps to eradicate Malaria together with Philaria in order to protect the people in the costal areas of Andhra Pradesh?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:- As already mentioned, we have taken steps and we have arrested them to a large extent.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం):- మలేరియా పట్టణాలలో మాత్రమే ఉందని, పల్లెలలో లేదని చెప్పి, పల్లెలలో తగ్గిపోయిందని చెప్పి స్టాఫ్‌ను తగ్గించడం జరిగింది. కాని పట్టణాలలో మలేరియా ఉన్నప్పుడు--పల్లెలనుంచి పట్టణాలకు ప్రజలు వచ్చినపుడు ఆ పట్టణాలలో ఉన్న మలేరియా పల్లెలకు కూడ పెడుతున్నదనేది ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ? తెలిసినపుడు —— పల్లెలలో మలేరియా ఎరాడికేషనుకు శ్రద్ధ తీసుకోవాకుండా అక్కడి ప్రజలను మలేరియాకు గురిచేయటం ధర్మమా ?

శ్రీ ఇబ్రహీం అలీ అన్సారీ:- పట్టణాలలో మలేరియా ఇరాడికేషనుకు మునిసిపాలిటీల వారు స్టెప్స్ తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు:- అసలే మునిసిపాలిటీల దగ్గర డబ్బు లేకుండా ఉంది. ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆ మునిసిపాలిటీల వారికి సహాయం చేయకూడదు ?

INJECTION OF CHOLERA VACCINE

248—

*1109 Q.—Dr. T.V.S. Chalapathi Rao:- Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the commencement of active immunity period and the incubation period of cholera;

(b) whether the injection of Cholera vaccine prevents the incidence of cholera in the pilgrims visiting fairs and festivals; and

(c) if so, how?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:-

(a) Generally, adequate immunity is produced in adults one week after a single dose of one c.c. of cholera vaccine. But in the case of children below five years of age, two doses of vaccine given at approximately four weeks interval produces adequate immunity. The incubation period or cholera is between few hours to five days.

(b) Yes, Sir.

(c) It reduces the chances of incidence of cholera among the inoculated persons attending fairs and festivals. The reduction in the incidence among the inoculated is due to the immunity produced and protection afforded by vaccine.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao:- I don't know whether the Minister is aware of the fact that it takes seven days for development after the injection of vaccine. They are just giving injection when they are visiting pilgrim centres. They drink all this contaminated water. Therefore my submission is it is a waste. Where is the immunity? They should give seven days before they visit those places of pilgrimage. Then only there is possibility of prevention. Will the Hon'ble Minister be pleased to consider this aspect of the question?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:- Surely we are trying to inoculate much earlier than actually they visit a particular festival.

Dr. T. V. S. Chalapati Rao:- We have to do it well in advance but not while they get down and enter into.

Students passed in the M.B.B.S. Entrance Examinations held on 31-8-70

249—

*1084 (1391) Q.—Sri S. Vemayya:- Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:-

(a) The number of students that have passed M.B.B.S Entrance Examination held on 31-8-1970.

(b) The number of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes among them?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:-

(a) The question does not arise as no pass mark has been prescribed for the Entrance Examination. Selection to the extent seats were available, was done on the basis of marks obtained in the Entrance Test, keeping in view the various reservations.

(b) In view of the reply at (a) above the question does not arise.

Employees suspended or dismissed in the office of Malaria Department, Visakhapatnam

250—

*1445 (2836-P.) Q —Sri R. Satyanarayana Raju (Narasapur):- Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the number of employees suspended or dismissed without charge sheets in the office of the Regional office of Malaria Department, Visakhapatnam during the time of Composite Madras Staae;

(b) whether on the writ petitions filed by any of them against the said orders, the High Court of Andhra Pradesh while admitting the same issued any directions to the Government in W.P. 4326/1968 to dispose off the petitions immediately on the merits of the said petitions;

(c) if so, the action taken by the Government thereon and the number of similar cases pertaining to this Department pending with the Government so far;

(d) whether any persons among the said employees have submitted any representation to the President of India, in this connection;

(e) if so, whether any directions from the President of India have been issued to the Government of Andhra Pradesh; and

(f) if so, the action taken by the Government thereon?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:-

(a) None, Sir. Sri R. Ramakrishnarao, L.D.C in the office of the Malaria Department, Visakhapatnam submitted his resignation on 3-9-1952, which was accepted.

(b) In a writ petition No. 4326/68 filed by Sri Ramakrishnarao, such a direction was given by the Andhra Pradesh Hight Court:

(c) In W P. No. 4326/68, High Court directed the Government to dispose off the petition of Sri R. Ramakrishnarao dated 5-7-1953 reported to be pending with the Government on merits within one month from the date of the passing of the orders. As, however, no appeal petition of 1953 was pending, Sri R Ramakrishnarao was informed accordingly on 16-4-1970 Sri R. Ramakrishnarao previously filed two writ petitions No. W.P. 216 of 1961 and W.P. No. 1649 of 1965 and both of them were dismissed by the Hon'ble High Court. His writ appeal against the decision in W.P. No. 1649 of 1965 was also dismissed. Sri R. Ramakrishnarao filed the contempt case No. 50 of 1970 which was also dismissed by the High Court with costs.

No similar cases are pending with the Government.

(d) Sri R. Ramakrishnarao submitted a representation to the President of India.

(e) No, Sir. But a letter was received from the Deputy Secretary to the President of India on the subject by the Secretary to the Governor who wrote to the Government

(f) A suitable reply has been sent to the Seeretary to the Governor of Andhra Pradesh.

Persons taken in Handcuffs to the Court

251—

*243 Q.—Sri Badrivishal Pitti:- Will the hon. Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Sri Seethal Singh Lashkari. Chairman and Sri Nayani Narasimha Reddy, Secretary of Samyukta Socialist Party, Hyderabad have been taken in Handcuffs to the court from Hyderabad jail on the 18th and 19th of September, 1970;

(b) if so, under what circumstances;

(c whether the same treatment has been meted out in the case of Sri T. Nagi Reddy, leader of Bharat Communist Party and three others on 14-9-1970; and

(d) if so, under what circumstances?

The Minister for Home (Sri J. Vengala Rao):-

(a) No, Sir.

(b) Does not arise?

(c) Sri T. Nagi Reddy and six other under-trial prisoners were hand-cuffed and taken to the Court of the Special Magistrate, Hyderabad on 14th September. 1970;

(d) Only three days prior to 14th September 1970, one Naxalite under-trial prisoner escaped from police custody near Gandhi Hospital, Secunderabad where he was taken for treatment. Further, both naxalites and extremists are resorting to all sorts of tactics to escape from lawful custody especially while in transit from jails to hospitals or courts and back. In view of the risks involved and in view of the escape of an under-trial prisoner from police custody three days prior to 14-9-1970, the Police Escort Party Officer took Sri T. Nagi Reddy and six others under trial prisoners to the Court on 14-9-1970 after hand-cuffing them.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— जवाव में आप ने कहा कि 'नहीं'। मगर मेरी इत्तेला यह हैं कि उनको हतकडी लगाकर लेजाया गया। मैं सममलता हूं कि मंत्री महोदय की इत्तेला गलत है क्या आप इसक़ा चांच करवायेंगे। दूसरो सवाल एह हैं कि क्या एक आदमी चोरी करता हैं तो उसके साथ जो ,सुलूक किया जाता है क्या वही हुलूक दूसरों के साथ किया जाना मुनासिब है।

శ్రీ జె. వెంగళరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు హేండ్‌కఫ్స్ వేయలేదని చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఎక్కడ అవసరమైతే అక్కడ వేసే అధికారం ఎస్కార్ట్ ఆఫీసర్స్‌కు రూల్సు ప్రకారం ఉంది. అక్కడ వేయలేదుకాబట్టి వేయలేదని చెప్పాను. నాగిరెడ్డి గారికి వేసినారుకాబట్టి వేసినారని చెప్పాను.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— यह तथ्य की बात है। आप चांच तो कीजिए कि यह सच है या नहीं।

శ్రీ జె. వెంగళరావు:- అది నేను కనుక్కొంటాను.

NO. OF PERSONS ARRESTED IN CONNECTION WITH LAND OCCUPATION

252—

*120 (1616) Q—Sarvasri G. Sivaiah and Poola Subbaiah:- Will the hon. Minister for Home be pleased to state:

(a) the district-wise number of persons participated and the number of them arrested or detained by police in connection with the land occupation (for agricultural purpose) movement and Sathyagraha, during the recent weeks;

(b) the nnmber of persons out of clause (a) that have been convicted by Courts; and

(c) whether any legislators have been arrested; if so, who are they?

Sri J. Vengala Rao:-

(a) & (b) Statement attached.

(c) Yes, Sir. Sarvasri Y. Eswar Reddy, M.P.
Swarna Vemayya, M.L.A.
Ch. Rajeswara Rao, M.L.A.
Poola Subbaiah, M.L.A.
Y.V Krishna Rao, M.L.C.
K. Nagayya, M.L.C.

Districtwise number of persons participated, arrested and convicted in Landgrab Movement

Sl. No.	Name of District	No. of persons participated	No. of persons arrested	No. of persons convicted
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Anantapur	95	95	—
2.	Kurnool	420	420	207
3.	Cuddapah	273	269	60
4.	Chittoor	37	37	—
5.	Vizag North	65	65	—
6.	Vizag South	13	13	—
7.	East Godavari	92	92	—
8.	West Godavari	609	597	54
9.	Guntur	938	938	363
10.	Nellore	573	573	139
11.	Hyderabad City	31	31	—
12.	Adilabad	232	151	34
13.	Karimnagar	112	112	45
14.	Ongole	890	890	369
15.	Mahbubnagar	377	366	168
16.	Nalgonda	1036	346	136
17.	Khammam	841	461	—
18.	Nizamabad	35	35	—
19.	Warangal	1607	424	—
20.	Krishna	1290	527	94
21.	Hyderabad Dist.	193	193	10
22.	Medak	395	395	9
		10,154	7,030	1,688

శ్రీ జి. శివయ్య:- 10,154 మంది పార్టిసిపేట్ చేస్తే ఈ మూవ్‌మెంట్‌లో 7,030 మందిని అరెస్టు చేశారు. 1,688 మందిని కన్విక్ట్ చేశారు. మిగతా అరెస్టు అయినవారిలో 3,342 మంది వున్నారు. వారిపైన వున్నటువంటి కేసెస్ ఏమైనా ప్రభుత్వం విత్‌డ్రా చేస్తుందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:- ఇదివరకు చెప్పాను. వీరంతా మళ్లీ ఎప్పుడూ ఇల్లాంటి మూవ్‌మెంట్ చేయమంటే చేస్తారు. ప్రభుత్వం అప్పుడు ఆలోచిస్తారు.

శ్రీ జి. శివయ్య:- భూమిని పంచమని, అధిక భూమిని ఆక్రమించుకోవాలని ఈ వుద్యమం లేపితేనే ఈ ప్రభుత్వం కదులుతుంది. ఉద్యమం లేకపోతే ఏమి అవుతుంది? ఏమీ అయ్యేది కాదు. మూవ్‌మెంట్ వల్లనే ఈ ప్రభుత్వం కొంచెం మూవ్ అవుతున్నది. అందుకని ఈ మూవ్‌మెంట్ ప్రభుత్వాన్ని సపోర్టు చేసినట్లుగా కనబడుతున్నది. కాబట్టే వారు చేస్తున్నారు. అందుకని విత్‌డ్రా చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:- విత్‌డ్రా చేస్తే సపోర్టు చేసినట్లు అవుతుందని విత్‌డ్రా చేయడంలేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- భూసంస్కరణలు అమలు జరపక, దున్నేవాడికి భూమి రాకుండావుంటే పోరాటాలు చేయక ఏమి చేయమంటారు ప్రభుత్వం. కాబట్టి వాళ్లదే బాధ్యత. అందువల్ల ఈ కేసులు వారు ఉపసంహరించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కేసులు పెట్టడం ఎందుకు, ఉపసంహరించడం ఎందుకు? కేసులు పెట్టకుండావుంటే పోయేదిగా?

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- భూసంస్కరణలు అమలు జరుపుతామని చెప్పారు. అమలు జరపడం లేదు. తప్పు వారిదేగదా? వారు చెప్పినమాట అమలు జరపకపోతే పోరాటం చేయడం మా వంతు అయిపోయింది. చెప్పింది తప్పితే పోరాటం చేశాము. మీ మాట నిలబెట్టుకోమని మేము కోరుతున్నాము.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:- వారు చెప్పేది ఎట్లా వున్నది అంటే—అందరికి కడుపునిండా తిండి పెడతానన్నది ప్రభుత్వం. పెట్టలేదుకాబట్టి నేను దొంగతనం చేస్తాను. కేసు పెట్టవద్దు అన్నట్లుగా ఉన్నది.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:- మంత్రిగారు తమకు తోచినభాషలో మాట్లాడుతున్నారు. భూసంస్కరణల కొరకు పోరాడడం మా పార్టి నిర్ణయం చేసుకొన్నది. పోరాడకముందు కేసులు పెట్టవద్దని మేము వారిని అడగలేదు. పోరాడినాము. కేసులు వచ్చినాయి. కాని ప్రభుత్వం మేము కేసులు విత్‌డ్రా చేసుకుంటాము అని రేడియోల్లో ప్రకటన చేసి, పత్రికాప్రకటన చేసిన తరువాత కూడ విత్‌డ్రా చేసుకోలేదు. దానికి సమాధానం కావాలి. మళ్లీ పోరాటం చేస్తాము. మళ్లీ చేస్తాము. మళ్లీ చేస్తాము. ఈ ప్రజలకు, పేదలకు భూములు దొరికేవరకు, ఈ సాంఘికన్యాయం దొరికేవరకు మా పార్టి భూసంస్కరణలు, భూసమస్యలమీద పోరాటం చేస్తుంది. దానికి అది ఒక కండిషన్ కాదు. మీరు విత్‌డ్రా చేసుకుంటామని పత్రికలలో ప్రకటించిన తరువాత ఎందుకు చేసుకోలేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:- ప్రస్తుతానికి అటువంటి ఆలోచన ఏమీ ప్రభుత్వానికి లేదు.

Mr. Speaker:- Answers to the other questions are placed on the Table of the House, except questions 257 and 259.

Posts of Deputy Directors and Assistant Directors in the Information & Public Relations Department

257—

*225 Q.—Sarvasri T.C Rajan (Palamaner) and Agarala Eswara Reddy (Tirupathi):- Will the hon. Minister for Information and Public Relations be pleased to state:

whether it is a fact that three posts of Deputy Directors and three posts of Asst. Directors in the Information Department are being kept vacant for last five years; if so, the reasons therefor and when they will be filled up?

The Minister for Education deputised the Minister for Information and Public Relations (Sri P.V. Narasimha Rao) and answered the questions.

Answer:-

Yes, Sir. Three posts of Deputy Directors and one post of Assistant Director are vacant at present. The posts of Deputy Directors could not be filled up as no suitable candidates were available for promotion among seniors. Meanwhile instauctions have been issued by the Government on 8-6-1970 not to fill up posts which are vacant for more than three months. In view of these instructions the posts could not be filled up. It is now proposed to obtain exemption from the ban imposed by the Government and to fill up the vacant posts.

The proposals for filling up one post of Assistant Director which has fallen vacant on 10-7-1971 are under consideration and the post will be filled up shortly.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి:- డిప్యూటి డైరెక్టర్స్ కాడర్‌లో అసిస్టెంటు డైరెక్టరును పెట్టి 7 ఏండ్లు అయినవే కంటిన్యూ చేయమని చెప్తున్నారు. ఇప్పుడు పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఆఫీసర్స్ 12 ఏండ్లు పైబడుకు సర్వీస్ చేసినవారికికూడ ఆ పోస్టులు యివ్వకుండా వీరిని కంటిన్యూ చేయడంలో గూడుపుఠాణి ఏమిటి?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:- గూడుపుఠాణి ఏమీ లేదు. అసలు ఫిలప్ చేయవద్దు అని చెప్పినారు. Somebody had to be in additional charge.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- అసిస్టెంట్ రేడియో ఇంజనీర్స్ వున్నారు. వాళ్లవి ప్రతి సంవత్సరం మూడు నాలుగు పోస్ట్సు ఖాలీలు వస్తున్నాయి. దానిని ఫిలప్ చేయడం లేదు. అవి ఫిలప్ చేయడం లేదు. ప్రమోషన్స్ ఆపి బాన్ పెడతారా? బాన్ పెట్టకుండా ఆపి వుంచేవి మనుష్యులను పెట్టకుండా మాకు కావలసినవాళ్లు ఎవరో రాలేదని అంతటితో హెల్డ్ అప్ చేసి వుంచుతారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:- కావలసినవాళ్ళు అంటే ఒకటి, అర గాని ఇన్ని పోస్ట్స్ బాన్ మూలాన ఆపినాముగాని అంతకన్న ఏమీ లేదు. ఇప్పుడు ఆ ఎగ్జంప్షన్ కూడ తీసుకొని ఫిలప్ చేయాలని ఉద్దేశ్యం వున్నది.

Sri B. Ratnasabhapathi:- Deputy Directors,posts for five years were not filled up. మంత్రిగారి రిప్లయి ఏమంటే 5 సంవత్సరాలు సూటబుల్ కాండిడేట్సు రాలేదు. అవి డిపార్టుమెంట్‌వారు క్రింద ఉన్నటువంటి సూపరింటెండెంట్సుగాని, అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్సుగాని, 5 సంవత్సరాలు వాళ్లకు కావలసిన క్వాలిఫికేషన్ వున్నవాళ్లు ఎవరు దొరకలేదనియా లేక అట్లా ప్రమోషన్‌కు కావలసిన క్వాలిఫికేషన్సు యేవో స్పెషల్ రూల్స్ చేశారా?

Sri P.V. Narasimha Rao:- The channel of promotion is from Asst. Direotors. Deputy Director (Administration) and Deputy Director of Planning--promotion from the category of Asst. Director. Deputy Director. Exhibition and Films—Promotion from the category of Assistant Director (Photography) or by direct recruitment— ఇవి అసలు రూల్సు. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్సులో అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఎక్స్‌పీరియన్సు తగినంతగా ఉండి డిప్యూటి డైరెక్టరుగా ప్రమోషన్ చేయవలసినవారు కనిపించలేదు. అందుకని దీనిని ఎబెయన్స్‌లో పెట్టాము.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:- తగినంతగా అంటే it is most arbitrary. There must be spicific period for which they have served in the administrative post. ఆ స్పెసిఫిక్ పీరియడ్ ఎంత? సఫిషియంట్ అనేది ఆర్బిట్రరి. If there is no specific period they must have put in their experience...

Sri P. V. Narasimha Rao:- Sir, hon. Members well know that promotion is not automatic. Promotion has to be given only after the suitability of the candidate is established. దానిని గురించి ఆలోచించేలోపల ఈ బాన్ వచ్చినది. ఏ పోస్ట్సుకూడ ఖాళీవున్నవి ఖాళీగానే పెట్టమని వచ్చినది. కాబట్టి ఒకటి రెండు సార్లు వేయడం జరిగింది. వాటిని ఫిలప్ చేయడానికి ప్రయత్నంకూడ జరిగింది. మన వేస్ అండ్ మీన్స్ పొజిషన్ బాగా లేదనే ఉద్దేశ్యంతో దానిని అట్లాగే పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడు మళ్లీ ఎగ్జంప్షన్ తీసుకొని ఫిలప్ చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:- 5 సంవత్సరాలనుంచి ఈపోస్ట్సు వేకెంట్‌గా ఉన్నాయి. 5 సంవత్సరాలనుంచి ఎవరిని పోస్టు చేయలేదు. సూటబుల్ పర్సన్స్ లేరు అన్నారు. ఆ సూటబిలిటీకి కావలసిన క్వాలిఫికేషన్సు చెప్పమంటే చెప్పడంలేదు. All the answers which he is giving are vague. ఎన్ని సంవత్సరాలు ఆతను ఆ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ పోస్టులో సర్వ్ చేసి వుండాలి అనేది చెప్పండి.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:- ఎన్ని సంవత్సరాలు ఉన్నప్పటికి సూటబిలిటీగా ఉండకుండా ఉన్నవారు ఉంటారు. దానికి ఏమీ యిబ్బంది లేదు.

Sri B. Ratna Sabhapati:- All the people?

Sri P. V. Narasimha Rao:- Yes, Sir.

Sri B. Ratna Sabhapati:- Again it is abstract, Sir.

Sri P. V. Narasimha Rao:- It is bound to be abstract. It isa a promotion post. While promoting we have to see the suitability. Suitability is a very comprehensive word. It consists of so many contexts.

Sri B. Ratna Sabhapati:- What are they?

Sri P.V. Narasimha Rao:- Whether he has done well in the ame post, whether he is expected to do better in the higher post.....

Sri B. Ratna Sabhapati:- In relation to the people who were serving there.

Sri P. V. Narasimha Rao:- Yes, in relation to the people who have been serving there, their suitability has been scrutinised.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:- ఇది చెప్పండి. మళ్లీ ధియరీ చెపితే ఎట్లా?

(Sri P. Subbaiah rose up)

Mr. Speaker:- Please cooperate with the chair to cover all the items.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- 'సూటబిలిటీ' అంటే, వారు చెప్పిందే ప్రచారం చేసేవారు అనా?

Mr. Speaker.- Whatever it may be, ultimately the Government have decided to fill up these posts as early as possible. Whatever delay has taken place in the past, it is all over now. They are going to fill up very soon.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:- అధ్యక్షా, ఒక సబ్మిషన్. సప్లిమెంటరీస్ వేయడంలో మేము టైము ఎక్కువ తీసుకుంటున్నామన్నారు తమరు. If the Minister gives a substantive answer, the question of putting supplementaries will never arise What is the point in our putting questions? We have put specific questions and the answers come in the vaguest manner. How are we to help ourselves?

Mr. Speaker:- It is too late for you and for me. Practically, we are at the fag end of our term.

Sri B. Ratna Sabhapati:- Do not put the responsibility on the members if we put more supplementaries.

Mr. Speaker:- I am not fixing responsibility on anobody. I am requesting members to cooperate with me as far as possible and also the Ministers to give prompt replies, correct replies and full information as far as possible to avoid putting of more supplementaries.

Reduction of Surcharge on the Export of Damaged Rice

260—

*1627 (2395-S) Q.—Sarvasri N. Ramachandra Reddy and P. Narasinga Rao (Huzurabad):- Will the hon. Minister for Civil up plies be pleased to state:

(a) whether the Government has reduced the administrative surcharge on export of damaged rice from Rs. 10 to Rs. 8 per quintal;

(b) is so, from what date;

(c) what was the basis on which this reduction of Rs. 2 per quintal was ordered;

(d) how much of damaged rice has been exported since this reduction was ordered with district-wise figures: and

(e) whether this export was done with the consent of the Government of India?

The Minister for Civil supplies (Sri A. Sanjeeva Reddy):-

(a) Yes, Sir.

(b) From 1-9-70,

(c) On the basis of representations from millers that damaged paddy stocks could not be disposed of by exports permitted to the States in the Southern Zone because of the high rate of administrative surcharge levied in this State, which made the damaged stocks uncompetitive in the markets of the recipient States.

(d) A statement is placed on the Table of the House.

(e) Yes, Sir.

Statement placed on the Tab'e of the House (vise clause (d) of L.A.Q. No. 2395, S. No. 260

Particulars of exports of damaged and disco'oured stocks of rice from 1-9-1970 upto the end of June, 1971.

S. No.	Name of District	Quantities exported (in Tonnes)
1.	East Godavari	11,101·8
2.	West Godavari	1,04,77 0
3.	Guntur	9,604·0
4.	Krishna	45,269 0
5.	Nalgonda	4,231·0
6.	Warangal	15,393·0
7.	Khammam	132·0
8.	Nizamabad	10,606 0
9.	Srikakulam	155·00
10.	Adilabad	100·0
	Total quantity exported :	2,01,361·8

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి:- 1-9-70 నుంచి ఎండ్ ఆఫ్ జూన్ వరకు రెండు లక్షల టన్నులు పంపించామన్నారు. ఆగస్టు వరకు లెక్కలు తీస్తే మూడు లక్షల టన్నులకుపైగా వెళ్ళినట్లుగా తెలుస్తున్నది. డామేజ్డ్ అండ్ డిస్-కలర్డు రైస్ అనే పేరుతో అన్ని జిల్లాలనుంచి వచ్చింది. ఆ పేరుతో బయటకు పంపించి, తక్కిన దానిపై సర్‌చార్జి తగ్గించి. క్వింటాలుకు అయిదు రూపాయలచొప్పున పార్టీ ఫండ్ నిమిత్తం వసూలు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా?

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి:- సర్‌చార్జి అనేది వదినుంచి ఎనిమిది చేశాము. అది ఆట్లా ఎందుకు చేశామో చెప్పడం జరిగింది.

GIFT GOODS UNDER P. L 480 FUNDS

259—

*1574 (1672.E) Q.—Sarvasri C. Janga Reddy (Parkal), A. Madhava Rao and D. Venkatesam:- Will the hon. Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether it is a fact that gift goods are supplied by Government of U. S. A. to Government of India under P. L. 480 funds Table II;

(b) if so, what are the associations bearing the shippinr charges from U.S.A. to our country and what are the conditions;

(c) are the Railbay freight charges borne by Government of India from the port to the place of contact persons, who are appointed by foreign Institutions?

(d) whether the Government of India has got a say over the appointment of those contact persons and control over them regarding the distribution of gift goods supplied to them; and

(e) what are the gift goods supplied year-wise during the last five years to Harijan Vidyarthi Sangham, Vakadu, Gudur Taluk. Nellore by the Christian Association for Social Activities.

Sri A. Sanjeeva Reddy:-

(a) Yes, Sir.

(b) Associations bearing shipping charges from U. S. A. are World Church Service and Luthern World Relief.

Exemption from customs duty is provided upon certificate that the supplies have been distributed free of charge to the poor and needy, without regard to race, caste or creed.

(c) Yes, Sir.

(d) No information is available in regard to Government of India's say over the appointments of the contact persons.

According to the present procedure, the contact persons send the distribution programme to the District Collectors concerned, on

receipt of gift goods from the Regional Director of Food, Madras Port, for issuing a certificate to the effect that they amy have been distributed free among the poor and needy irrespective of race, creed or caste after verification. The Taluk Officers have a watch over the distribution of the gift goods. After verification of the distribug tion, they send a certificate to the District Collector concerned fo- countersignature and onward transmission to the Regional Director of Food, Madras.

(e) The gift goods are being supplied only from 1967-68 to the HariJan Vidyarthi Sangham, Vakadu in Gudur Taluk of Nellore District by the Christian Association for Social Activities. As regards the details of the gift goods supplied by the Association from 1967-68, a statement is placed on the Table of the House.

Statement placed on the Table of the House (vide answer to clause (e) of L.A.Q. No. 1672 (E), S. No. 259

Particulars of gift goods received by the Harijan Vidyarthi Sangham of Vakadu, in Gudur Taluk of Nellore District from 1967-68.

1967-68 (1-7-67 to 30-6-68)

1.	Salad Oil	661 Cartons
2.	Split Beans	20 bags
3.	Plastic dishes	3022 Nos.
4.	Cups	1182 Nos.
5.	Spoons	3030 Nos.
6.	Bvllgur Wheat	1962 bags
7.	Red Wheat	154 bags
8.	Winter Wheat	848 bags
9.	Used light clothing (small gunny bags)	30 bales
10.	Corn meal Mix	430 bags
11.	N.F.D. Milk Powder	266 bags

1968-69 (1-7-68to 30-8-69)

1.	Hard Wheat	591 bags
2.	Milk Powder	549 bags
3.	Wheat Flour	716 bags
4.	Used light cloth in small gunny bags	3 bales
5.	Bulgur Wheat	4729 bags 461 Kgs.
6.	Salad Oil	382 cases
7.	Corn meal blended food	136 bags

1969-70 (1-7-69 to 3-6-70)

1.	Salad Oil	660 cases
2.	Bulgur Wheat	4557 bags & 177 Kgs.
3.	Milk Powder	524 bags
4.	Dry Beans	17 bags
5.	Plastic Cups	2 cartons or (300 Nos.)
6.	Plastic Plates	5 cartons or (500 Nos.)
7.	Used Clothing (Small gunny bags)	1 Bale

1970-71 (1-7-70 to 22-1-71)

1.	Black Bean	15 bags
2.	Bulgur Wheat	5857 bags
3.	Wheat spy blend flour	45 bags
4.	Milk Powder	731 bags
5.	Salad Oil	864

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:- ఈ పి. ఎల్, 480 ఫండ్స్ దుర్వినియోగం అవుతున్నాయనే విషయం తమకు తెలుసు. అదిగాక, యీ హరిజన విద్యార్థిసంఘం ఆఫ్ వాకాడు—వీరు మద్రాసులో అమ్ముకుంటున్నారని తెలుస్తున్నది. దీనిని గురించి ఇప్పుడయినా దర్యాప్తు జరుపుతారా?

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి:- అమ్ముకుంటేగదా, దర్యాప్తు జరిపేది?

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

APPOINTMENTS FOR "ROCKET KENDRAM"

260-A.

S.N.Q. No. 2482-H. Sarvasri A. Madhava Rao, V. Rama Rao C. V. K. Rao, R. Mahananda (Darsi) and K. Muniswamy:- Will the hon. Chief Minister be pleased to state:-

(a) whether the Government are aware that the interviews for appointments relating to "Rocket Kendram" of Sriharikota, Nellore District are taking place at Trivendrum;

(b) whether there is any agreement between the State Government and the Central Government in regard to employment of local people of the State in the above project; and

(c) how many Andhras have been recruited so far, in all cadres vis-a-vis non-Andhras?

The Deputy Chief Minister deputisep the Chief Minister and answered rhe questions (Sri J.V. Narasinga Rao):-

(a) Yes, Sir. Immediately after seeing the adverrisement issed by the SHAR Project, in the Hindu dated 27-3-1971, the State Government moved the Government of India in the Department of Atomic Energy on 4-4-1971 and impressed on them the need to recruit locol personnel.

(b) No, Sir. However, the State Government have been trying to get the employment opportunities for candidates belonging to the State, in the Central Sector Projects in the State, maximised.

(c) 39 belonging to Andhra Pradesh and 6 to other States, according to the information furnished by the Department of Atomic Energy, Government of India.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:- ఈ ఇంటర్వ్యూస్ అన్నీ కూడా కేరళలో జరిగినట్లు ప్రభుత్వానికి తెలుసా? లోకల్ పీపుల్‌కు కొద్దిపాటి యిస్తూ, పై కేడర్‌కు సంబంధించి అందరినీ కేరళనుండి ఇంపోర్టు చేస్తున్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- ప్రభుత్వంవారి దృష్టికి యీ విషయం వచ్చిన తరువాత, వారు ఒక నిర్ణయం చేసి పంపించారు—"No advertisement should be issued for posts the minimum of the pay scale of which is less than Rs. 170/- per mensum (basic pay) unless suitable candidates are not forthcoming from the Employment Exchange.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:- ఇందులో (సి) కి సమాధానంగా, 39 మంది ఆంధ్రులను, 6గురు ఆంధ్రేతరులను తీసుకున్నారన్నారు. వారిని ఏయే ఉద్యోగాలలోకి తీసుకున్నారో చెప్పగలరా?

Sri J.V. Narasinga Rao:- Class IV and Class III Administrative and Auxiliary posts. Preference should be given to suitable Scheduled Caste and Scheduled Tribe candidates if available. Class III total number 60; 3 technical, 11 non-technical. Class IV - 2 techical and 22 non-technical.

శ్రీ కె. మునుస్వామి:- అధ్యక్షా. ఈ రిక్రూట్‌మెంటులో ఒక అన్యాయం జరుగుతున్నది. లో-పెయిడ్ ఎంప్లాయీస్, వ్యాన్స్. ఆర్టిజాన్స్‌కు డైరెక్టుగా యిస్తున్నామంటున్నారు. అసలు యీ ఎడ్వర్‌టైజ్‌మెంటులోనే ఒక పెద్ద మోసం జరుగుతున్నది ఏ కేటగిరికి సంబంధించి అయినాసరే రెండేళ్లు అనుభవం కావాలి. అది వున్నవారే ఎంప్లాయ్ చేయాలి అంటున్నారు. ఇక్కడ రెండేళ్ళ అనుభవం ఎవరికి వుంటుంది? తుంబాలో వున్నవారికి వుంటుంది. కనుక, ఇక్కడివారికి రెండేళ్ళ అనుభవం లేదు కాబట్టి, అక్కడివారిని తీసుకుంటామంటారు. ఇది మేము మెమొరాండంద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా తెలిపాము. ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్‌కు కూడా చెప్పాము. ఇందులో యిం రెండు తీసుకొని టుయియర్స్ ఎక్స్‌పీరియన్స్ అనేదయినా తీసెయ్యించండి. లేకపోతే వారికి ట్రెయినింగు అయినా యివ్వండి. ఏమీ చెయ్యకపోతే పేటిని యిక్కడ పెట్టడంవలన లాభంలేదు. 22 వేల మంది కావలసిన పాపులేషన్ వుంది. మనకే

సర్వనాశనం అయిపోతాం. ప్రెషర్ యింటరెస్టు యీ విషయంలో తీసుకోకపోతే చాలా ప్రమాదం జరుగుతుంది.

శ్రీ జె.వి. నరసింగరావు:- కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి పూర్వంనుంచి తీసుకు వస్తున్నారు. ఆగస్టులో ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రధాన మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చారు, తరువాత నిర్ణయాలు తీసుకుని మనకు తెలిపింది చెప్పాను. ఎడ్వర్టయిజ్‌మెంటు లేకుండా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజి ద్వారా రూ. 360 ల వరకు జీతం ఉన్న వారిని ఇక్కడే రిక్రూట్మెంటు చేయాలని నిర్ణయం చేసారు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- ఏమి అడిగినా ఈ ప్రశ్నకు సంబంధం లేదంటే ఎట్లా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- నేను అనలేదు. సమాధానం చెబుతున్నాను. మీరు వినకపోతే ఎట్లా?

శ్రీ జి. శివయ్య:- పేపర్లలో ఎక్స్పీరియన్సు కావాలని ఎడ్వర్టయిజ్ చేస్తారు సెలక్షను చేసేటప్పుడు మాత్రం ఎక్స్పీరియన్సు లేకపోయినా సెలక్టు చేస్తున్నారు. ఎక్స్పీరియన్సు లేని వారు ఇక్కడ అప్లయి చేయడం మాని వేస్తున్నారు. At the time of advertisement, they say, they want candidates who have got experience. Therefore, Andhras are not applying since it needs some experience whereas others are applying. Ultimately, other people are selected on the plea that we do not have experienced hands among the applicants. Is the Government aware?

Sri J.V. Narasinga Rao:- We are also having in industries some representatives on the Selection Committee. If there are any such lapses, we can bring them to the notice of the Managements.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు):- సెలక్షను కమిటీలో ఎవరున్నారో ఓదు చేసి చెబుతారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- అది ఇండియా గవర్నమెంటుది. మన దగ్గర సెలక్షను కమిటీ కాదు.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు:- సెలక్షను కమిటీలో ఆంధ్రులు ఉండేట్లు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- ప్రతి ఇండస్ట్రీలోను ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. చాలా చోట్ల ఉంటున్నారు. ఎక్కడైన లేకపోతే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము; Now they have shifted from Trivendrum to Madras We requested them to shift to Sullurpet. That is under consideration.

శ్రీ కె. హనుమస్వామి:- సూళ్లూరుపేటలో ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజి పెడితే బాగుంటుంది.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు:- హెడ్ ఆఫీసు షిప్టు చేయాలని చెప్పాం. ఆలోచనలో ఉంది.

BURNING OF THE HOUSE OF SRI TALLURI VEERAIAH IN MUTAPURAM VILLAGE

260-B.

S. N. Q. No. 2482-S. Saavasri R. Satyanarayana Raju, Md. Rajab Ali (Khammam) and N. Raghava Reddi:- Will the hon. Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the house of Sri Talluri Veeraiah in Mutapuram village, Khammam Taluq was set on fire by miscreants at 7-00 p.m. on 27-5-1971 with the result that Smt. Kanthamma and her son Srivenkateswarlu died in flames; and

(b) if so, the action taken so far against the persons responsible therefor?

Sri J. Vengala Rao:-

(a) Yes, Sir. Smt Kanthamma and her son expired in the hospital, due to the burn injuries, sustained by them.

(b) The Police registered a case in Cr. No. 2971 u/s 436/ I.P.C. and investigated The accused Yennampalli Bhushaiah was arrested on 4-6-1971 and remanded to Judicial Custody. The case was charge-sheeted and it is pending trial.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:- భూషయ్యను అరెస్టు చేసామని చెప్పారు ప్రధానమైన వారు రామచంద్రయ్య వగైరాలు ఉన్నారు. వారి సమక్షంలోనే జరిగింది పోలీసులు కుమ్మక్కై వారిని అరెస్టు చేయలేదని మేము కంప్లయింటు పెట్టాము ప్రత్యేకం విచారణ చేసి న్యాయం చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:- కంప్లయింటుపై డి. ఎస్. పి. ఎస్. పి లు విచారణ చేసారు. భూషయ్య రెడ్ హాండెడ్‌గా దొరికారు. మిగతా వారిపై సాక్ష్యాలు లేనందున వీరిపై మాత్రమే చార్జిషీటు పెట్టారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఒక జట్టుగా పోయి తగలపెడితే, మల్లేపల్లిలో అనేక మంది ఇండ్లపై పడి లూటీ చేసి దెబ్బలు కొడుతుంటే దానికి తట్టుకోలేక మల్లేపల్లి నుంచి పారిపోయి ఆ ఇంట్లో రక్షణకు తీసుకోమంటే వారిని ఇంట్లో పెట్టారా ఒక గుంపు వచ్చి కొంప తగలపెడితే ఒక్కరిని అరెస్టు చేస్తే ఎట్లా ? వారిని దాయాదిని హోం మినిస్టర్ గారు ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నాది. ఎంతమంది వచ్చింది అబాలగోపాలం చూచిన సంఘటన కనుక అందులో పాల్గొన్న వారిని ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:- మొదటి రిపోర్టు ఒకరిపై మాత్రమే ఇచ్చారు. అతనినే పట్టుకున్నారు. రెండు మూడు రోజుల తరువాత మిగతా వారి పేర్లు చెప్పారు. చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాలలో మిగతా తగాదాలున్నాయి కాని ఈ కేసుకు సంబంధించి ఒకరిపై మాత్రమే రిపోర్టు ఇచ్చారు. మిగతా వారి పేర్లు తరువాత ఇచ్చారు ఇందులో ఎవరికి సంబంధం లేదు రాజకీయాలు లేవు.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

STOCKT OF SUGAR WITH CO-OPERATIVE SUGAR MILLS

253—

*533 (1160) Q.—Sri R. Mahapanda:- Will the hon. Minister for Handlooms & Co-operative Factories be pleased to state:

(a) what is the total stock of Sugar at each Co-operative Sugar Mill in our State as on today;

(b) what are the arrangements made to dispose of this stock; and

(c) is there any proposal before the Government to give rebate on sales of this sugar?

A.—

(a) The stock position of sugar in the Co-operative Sugar Factories as on 30th June, 1971 is as follows:-

(1)	Chodavaram Co-operative Sugar Factory	10321·60 tonnes
(2)	Thandava Coop. Sugar Factory	3029.60 tonnes
(3)	Amadalavalasa ,,	8511·50 tonnes
(4)	Nizamabad ,,	5035·10 tonnes
(5)	Etikoppaka ,,	8025 50 tonnes
(6)	Chittoor ,,	5601 70 tonnes
(7)	Palakol ,,	7722 10 tonnes
(8)	Anakapalli ,,	7357·30 tonnes
	Total	55,604·40 tonnes

(b) The Government of India have been requested to create national buffer stocks. The Government of India have decontrolled sugar in regard to price, distribution and movement with effect from 25-5-1971 and under the changed conditions the factories have been able to dispose of the releases made against them.

(c) No, Sir.

REVISED SCALES OF PAY FOR HOSTEL WARDENS

254—

*1454 (1809) Q.—Sri C. Janga Reddy:- Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the recent revised scales of pay have not been implemented for Hostel Wardens in the Social Welfare Department; and

(b) if so, when they will be implemented?

A:-

a) The answer is in the affirmative.

b) The matter is under consideration.

Revised Scales to Secondary Grade and Graduate Trained Teachers working as Wardens and Matrons

255—

*1105 (1546) Q.—Sri T. C, Rajan:- Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state.-

(a) whether it is a fact that the Secondary grade and Graduate Trained Teachers who are working as wardens and matrons in the Social Welfare Hostels are not paid the revised scales of teachers;

(b) if so, what are the scales of wardens and matrons and teachers according to revised scales; and

(c) what are the reasons for not applying the revised scales of teachers when both are having the same qualifications?

A:-

(a) The answer is in the affirmative.

(b) The revised scale for wardens and matrons and teachers possessing secondary grade trained qualification is Rs. 96-200 and for those possessing graduate trained qualification, the revised scale is Rs. 150-300.

(c) The question of giving the above revised scales to the wardens and matrons in the Social Welfare Department is under consideration.

COMMUNITY HALL FOR HARIJANS AT ACHAMPET

256—

*1571 (1672-A) Q. — Sri P. Mahendranath (Achampet):- Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government was pleased to sanction and allot funds for the construction of a Community Hall for Harijans at Achampet Taluk headquarters in Mahabubnagar District during the last Gandhi Cenetary Year; and

(b) if so, what are the reasons for the undue delay in the construction of the said building and who is responsible for the delay?

A.

Yes, Sir.

(b) An amount of Rs 40,000/- was released to the Zilla Parishad on 8-12-1969. Though the work was approved by the Standing Committee of the Zilla Parishad during January, 1970, the amount was placed at the disposal of the Executive Engineer, Zilla Parishad on 30-9-70. Hence there is the delay in the execution of the work. The construction of the building has now reached the lintel level. The work is expected to be completed by the end of December, 1971.

AMOUNT PAID BY THE GOVERNMENT FOR PUBLICITY CHARGES

258—

*131 Q—Sarvasri R. Mahananda, S. Vemayya (Sarvepalli) and C. Janga Reddy:- Will the hon. Minister for Information & Public Relations be pleased to state:

the amounts paid by the Government to each of the Daily and Weekly Newspapers of our State for publicity charges during the period from April, 1970 to December, 1970?

A:- The particulars are placed on the Table of the House.

Papers laid on the Table of the House in connection with L.A Q No. 131 (starred), S. No. 258

Statement showing the amount paid to each of the Daily, Weekly Newspapers of Andhra Pradesh State towards issue of Advertisement Charges from 1-4-1970 to 31-12-1970

Sl	Name of the Paper	Amount paid from 1-4-1970 to 31-12-1970.
	(2)	(3)
	English Dailies:	
1.	Indian Express (S.E.), Vijayawada	1,95,053-87
2.	Deccan Chronicle, Secunderabad	67,534-00
3.	Daily News, Hyderabad	13,254-62
4.	Leader, Hyderabad (Till recently a daily has now become a weekly)	635-50
	Telugu Dailies:	
1.	Andhra Prabha. Vijayawada	77,499-80
2.	Andhra Jyothi, Vijayawada	20,691-76
3.	Visalaandhra, Vijayawada	12 461-41
4.	Andhra Bhoomi, Secunderabad	21,835-30
5.	Andhra Janata, Hyderabad	22,609-80

(1)	(2)	(3)
6.	Aruna, Kakinada	1,058-96
7.	Samacharam, Rajahmundry	2,652-64
	Urdu Dailies:	
1.	Siasat, Hyderabad	17,165-00
2.	Milap, Hyderabad	17,833-50
3.	Rahnuma-e-Deccan, Hyderabad	13,019-25
4.	Angaray, Hyderabad	4,632-19
5.	Musheer-e-Deccan, Hyderabad	1,780-82
	English Weeklies:	
1.	Anti-curruption, Hyderabad	11,105-50
2.	Current Times, Hyderabad	5,784-70
3.	Leader, Hyderabad	5,028-00
4.	Rambler, Hyderabad	1,935-30
5.	Pledge, Hyderabad	682-20
6.	State-Advisor, Hyderabad	2,031-80
7.	Thrill, Hvderabad	1,496-85
8.	Vizag Times, Visakhapatnam	659-05
9.	Evening News, Hyderabad	202-30
10.	Deccan Times, Hyderabad	1,000-00
11.	Labour Force, Hyderabad	871-35
	Telugu Weeklies:	
1.	Krishna Patrika, Vijayawada	2,943-19
2.	Bahujana, Visakhapatnam	1,929-18
3.	Jana Dharma, Warangal	4,039-55
4.	Guntur Patrika, Guntur	836-88
5.	Guntur News, Guntur	462-98
6.	Guntur Vani, Guntur	1,185-52
7.	Jagruti, Vijayawada	2,491-55
8.	Jayasree, Vijayayawada	1,682-90
9.	Vijayavani, Vijayawada,	685-08

(1)	(2)	(3)
10.	Kalachakram, Chittoor	1,125-90
11.	Palleseema, Chittoor	1,457-35
12.	Kasyapi, Chittoor	1,493-75
13.	Prajavahini, Tirupati	151-80
14.	Manjuvani, Eluru	937-85
15.	Ratna Garbha, Eluru	319-00
16.	Prajamora, Rajampet	2,351-55
17.	Zamin Ryot, Nellore	1,050-76
18.	Telugu Dharma, Warangal	2 872-90
19.	Telugu Velugu, Vijayawada	796-95
20.	Mundadugu, Kakinada	2,794-80
21.	Telugu Bhoomi, Hyderabad	3,160-50
22.	Samaram, Hyderabad	4,722-95
23.	Youth Congress, Nellore	721-16
24.	Praja Mitra, Warangal	1,443-80
25.	Praja Radham, Visakhapatnam	4 468-95
26.	Telugu Seema, Guntur	290-40
27.	Vijaya Bhanu, Visakhapatnam	1,096-85
28.	Jaya Prada, Visakhapatnam	595-65
29.	Indur Vani, Nizamabad	894-80
30.	Sahakara Samacharam, Hyderabad	540-04
31.	Hitavadi Patrika, Pathikonda, Kurnool Dt.	404-85
32.	Yuva Raktam, West Godavari	358-60
33.	Snehalata, West Godavari	351-00
34.	Renadu, Cuddapah	805-96
35.	Sadhana Patrika, Ananthapur	1,466-10
36.	Ujwala, Kurnool	2,044-00
37.	Praja Sarathi, Madanapalli & Hyderabad	1,646-20
38.	Ryotu Lokam, (M) Hyderabad	600-00
39.	Andhra Kesari, Musulipatnam	568-30
40.	Polikeka, Hyderabad	3,208-25

(1)	(2)	(3)
41.	Vijaya Bheri, Nellore	414-50
42.	Kalinga, Srikakulam	92-40
43	Swatantra Bharat, Proddutur, Cuddapah Dt.	498-30
44.	Jwala, Vijayawada	862-85
45.	Samadarsani, West Godavari	181-50
46.	Nirmana, Mahboobnagar	383-50
47.	Bharat Jyothi, Cuddapah	160-05
48.	Visakhapatrika, Visakhapatnam	409-90
49.	Dalita Jyoti, Hyderabaa	1,200-00
50.	Vijayee, Vijayanagaram	623-70
	Urdu Weeklies :	
1.	Panchsheel, Hyderabad	4,401-83
2.	Nizam Gazette, Hyderabad	2,732-89
3.	Praja, Nizamabad	1,795-70
4.	Sharerey, Warangal	4,300-99
5.	Tameer, Mahaboobnagar	2,225-85
6.	Naya Adam, Hyderabad	2,343-25
7.	Iqdam, Hyderabad	2,027-25
8.	Ranga-e-Zamana, Nizamabad	2,123-05
9.	La'kar, Nizamabad	3,029-65
10.	Nagma-e-Hayat, Hyderabad	1,899-55
11.	Bang-e-Sahar, Hyderabad	1,576-50
12.	Jung, Hyderabad	5,110-15
13.	Syed-ul-Akbar, Hyderabad	1,703-80
14.	Jafakash, Hyderabad	1,203-80
15.	Awami Eqtedar, Hyderabad	2,904-68
16.	Ittela, Hyderabad	1,506-60
17.	Talimat, Hyderabad	594-35
18.	Hamara Hindustan, Nizamabad	750-10
19.	Hyderabad Gazette, Hyderabad	1,356-75

(1)	(2)	(3)
20.	Siasi Eqtedar, Hyderabad	336-60
21.	Workers News, Hyderabad	1,852-25
22.	Jamboori Iqdam, Hyderabad	1,595-90
23.	World News, Hyderabad	1,577-35
24.	President, Hyderabad	1,898-35
25.	Raftar-e-Siasat	637-05
26.	Parcham-e-Ittahad, Nizamabad	1,308-50
27.	Urdu Gazette, Hrderabad	1,552-85
28.	Berg-e-Swara, Hyderabad	3,017-90
29.	Ek-Jahati, Nalgonda	1,214-20
30.	Nizamabad Bulletin, Nizamabad	1,289-65
31.	Andhra Panch, Hyderabad	1,814-30
32.	Shaharyar, Hyderabad	1,765-30
33.	Rahbar-e-Watan, Hyderabad	1,710-40
34.	Bedari, Hyderabad	1,048-80
35.	Rahnuma-e-Telangana, Hyderabad	539-40
36.	Hamdam, Hyderabad	1,234-95
37.	Shahkar, Hyderabad	2,815-40
38.	Jadeed Siasat, Hyderabad	1,322-30
39.	Parwaz, Warangal	1,340-20
40.	Ibnul Waqt, Hyderabad	3,500-00
41.	Sunshine, Hyderabad	802-25
42.	Khateeb, Hyderabad	209-40
43.	Punjabi Bradari, Hyderabad	1,446-95
	Outside English Dailies:	
1.	Hindu, Madras	1,37,332-80
2.	Times of India, Bombay	22,355-30
3.	Statesman, Calcutt	9,561-60
4.	Mail, Madras	15,880-36
5.	Hindustan Standard, Calcutta	1,958-00
6.	Free Press Journal, Bombay	3,343-10

7.	National Herald, Lucknow	1,071-40
8.	Deccan Herald, Bangalore	831-40
9.	Amrita Bazaar Patrika, Calcutta	4,650-36
10.	Hindustan Times, New Delhi	1,[illegible]34-10
11.	Patriot, New Delhi	611-60
12.	Indian Express, Bombay	748-00
13.	Financial Express, Bombay	580-80
14.	Economic Times, Bombay	426-[illegible]0
15.	Statesman, Delhi	352-00
16.	Nava Bharat Times, Bombay	682-00

Outside Telugu Dailies.

1.	Andhra Patrika, Madras	39,664-2[illegible]

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker:- Smt. Eswari Bai, you want the Deputy Chief Minister to answer to a matter you want to raise. That can be taken up tomorrow. You say you have received some telegrams. Please pass on copies of those telegrams to the Minister concerned so that he can get the necessary information.

Sri Badri Vishal Pitti has given notice of one matter namely police threatening the vehicle owners. This also will be taken up tomorrow.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- జ్వాలాముఖి, నిఖిలేశ్వర్, చెరబండరాజు అనే వారలను నిన్న మూడు గంటలు ఆరు గంటలు మధ్యలో వారంటు లేకుండా అరెస్టు చేసారని తెలుస్తున్నది. వారెక్కడ ఉన్నది తెలియలేదు అంటున్నారు. మేము ఎడ్జర్న్‌మెంటు మోషను ఇచ్చాము. వారెక్కడ ఉన్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు (హోంశాఖమంత్రి):- నాకు ఇన్‌ఫర్మేషను లేదు.

శ్రీ. ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:- ఇందులో ఇద్దరు స్కూలులో టీచర్లుగా ఉన్నారు. మూడున్నరు గంటలకు వెళ్ళి బైటకు పిలిచి తీసుకువెళ్ళారు. కుటుంబాలవారు గగ్గోలుగా ఉన్నారు. హోం మినిష్టర్ గారు సీరియస్‌గా తీసుకుని విచారణ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:- వ్రాసి పంపితే ఇన్ఫర్మేషను తెప్పిస్తాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- ఆంధ్ర భూమిలో ప్రోగ్రెసివ్ రైటర్స్ అయిన ఈ ముగ్గురిని ఏ కారణం లేకుండా అరెస్టు చేయడం జరిగింది. పి. డి. యాక్టు క్రింద రైటర్స్‌పై దాడి ఈ విధంగా ఎప్పుడూ జరుగలేదు. ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా చర్య తీసుకుని విడుదల చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ వై. వెంకట్రావు:- హిస్పానిక్ గురించి కాల్ ఎటెన్షను నోటీసు ఇచ్చాను: దానిని సత్వరమే అటెండు చేయవలసి ఉంది. ఎప్పుడో ఎస్తే లాభం లేదు. రేపో ఎల్లుడో సమాధానం వచ్చేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:- వెంటనే తెప్పిస్తాను.

Mr. Speaker:- You say it is an important matter. It will be included either in tomorrow's or day after tomorrow's agenda.

Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance
re:- Fire Accident at Amalapuram

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం):- అధ్యక్షా, అమలాపురం మునిసిపల్ ఏరియాలో 19—7—71 వ తారీకున అగ్ని ప్రమాదం వల్ల సుమారు 30 బీద కుటుంబాలు నిరాశ్రయులైనారు. వారికి ప్రభుత్వం 50 రూపాయలు ఎక్స్‌గ్రేషియా పేమెంటు యివ్వడం జరిగింది కాని 50 రూపాయలనేవి కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం ఫిక్సుచేసిన రేటు. 50 రూపాయలతో వారికి కనీసం పాతిక సుప్పాయి దాంబూసు దొరికే అవకాశం లేదు. ఆ ఏరియాలో 100 దాంబూసు కనీసం 125 రూపాల ధర ఉంది. అందుచేత యిచ్చే 50 రూపాయలు యినాడిక్వేటు. దానిని కనీసం వంద రూపాయల్కు చేసే ఏర్పాటు చేయాలి. అందులో ఇండ్లు కాలినవి 19 అయితే అందులో ఆవైకున్న కుటుంబాలు 12 మంది లేక 13 మంది ఉన్నారు. వారి ప్రాపర్టీ కూడా సర్వ నాశనం అయిపోయింది. వారికి కూడా ఎక్స్‌గ్రేషియా పేమెంటు స్పెషలుగా యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

The Minister for Revenue (Sri P. Thimma Reddy):- Sir, the total number of houses gutted by fire are 37. The total number of families affected is 46. Number of Harijan families affected is 13. Number of backward class families affected is 33. Loss of life and cattle nil.

An amount of Rs 1,350/- was granted as cash relief to the affected families. Two bags of rice were also distributed. 9 Harijan families and 18 Back Class families were granted monetary relief of Rs. 50/- each and the remaining 4 Harijan families and 15 Backward Class families were not eligible for monetary relief as they were only tenants and as per the existing rules tenants are not eligible for cash relief. Clothes were distributed by the Red Cross Society, Polavaram. Local philanthrophic organisations are being approached by the Collector, East Godavari for further relief to the victims.

re:- Refusal to take Municipal Workers after the Strike in Palakole

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:- అధ్యక్షా, ఈ మధ్య 58 రోజుల పాటు స్ట్రయిక్ జరిగిన సందర్భంలో పాలకొల్లు మునిసిపాలిటీ వర్కర్సు స్ట్రయికులో పాల్గొన్నారు. స్ట్రయికు అయిపోయిన తరువాత 11 మంది మునిసిపలు కార్మికులను చైర్మెను గారు కమీషనరు పనిలోకి తీసుకొనడానికి నిరాకరించారు. దానికి కారణం ఏమిటి చెప్పారంటే అవి టెంపరరి పోస్టులు వాటి కాలం 2 సంవత్సరాలు మాత్రమే. అది అయిపోయిన తరువాత తీసివేశాము అన్నారు. స్ట్రయిక్ రోజుకు ముందు క్షేము

- re :- Refusal to take Municipal workers after Strike in Palakole.

అయిపోయిన మాట వాస్తవం. దానిని పాటించాలని డిపార్టుమెంటుకు వ్రాశారు. ఇప్పుడు కక్షగా బుద్ధిపూర్వకంగా సమ్మెలో పాల్గొన్నారని పనిలోకి తీసుకోవడం మానేశారు. జూను 7 వ తారీకున పనిలోచేరడానికి అందరితోపాటు వచ్చినప్పటికీ చేర్చుకోము అన్నారు. చెంచురామానాయుడుగారు పాలకొల్లు వచ్చినప్పుడు వారి ఎదుట డెప్యుటేషను కార్మికులు వెళ్ళినప్పటికి సరియైన సమాధానం లేదు. వారికి తీరని అన్యాయం జరిగింది. అందుచేత తొలగించకుండా వెంటనే పనిలో చేర్చుకోవాలని స్పెషల్ ఆర్డర్స్ యిష్యూచేసి పనిలోకి తీసుకోవాలని కన్సిడరు చేయాలని డిమాండు చేస్తున్నాము.

The Minister for Municipal Administration (Sri N. Chenchurama Naidu:- Palakole Municipality has proposed for the creation of 12 posts of Sanitary Workers with a view to rehabilitate the Sanitary workers who were retrenched under the orders of the Government to effect 10% cut in the establishment exdenditure. In anticipation of sanction of DM & Hs. the 12 retrenched sanitary workers were re-appointed. However the Director of Medical and Health Services did not approve the proposal of the Municipality to create additional posts of 12 sanitary workers for the purpose of providing re-appointment to the retrenched persons as there are already 113 workers who were held to be adequate. Therefore, the quession of termination of the services of the above sanitary workers came up for consideration before the Municipal Council in its meeting held on 23-3-1971, but the Municipal Council deferred the question for considerat on after 20 days. Before the Municipal Council could take up a final decision in the matter, the Municipal employees and workers includ ng the 12 sanitary workers went on strike with effect from 12-4-1971. The Municipal Council in its meeting held on 30-4-1971 considered the matter and decided to obst the above striking sanitary workers from service in view of the order of the Director of Medicale & Health Services, referred to above, and accordingly they were ousted from services with effect from 12-4-1971 in the proceedings of the Chairman dated 31-5-1971, as they could cot have been continued without posts From the aboves mentioned facts, it would be evident that the ousting 2 the 1 workers was not on the ground of their participatiom inthe strike as pointed out by Iroop the hon: members but for want of posts.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:- స్ట్రయికులో పాల్గొన్నకారణంచేత తొలగించలేదని చెప్పారు. ఏప్రిలు 12 వ తేదీన స్ట్రయికు ప్రారంభం అయినది. అంతకు ముందే టైము అయిపోయినప్పటికి ఎందుకు ఊస్టు చేయలేదు? పోస్టులు కంటిన్యూ చేయడానికోసం ఆర్డర్సుకు వ్రాశారు. రాలేదు. అందుచేత వారిని రీఅపాయింటు చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామానాయుడు:- ఆఫీసు డైరెక్టరుగారికి వ్రాస్తే రెండు మూడు సార్లు మునిసిపాలిటీవారు వ్రాస్తే ఒప్పుకోలేదు. ఇవి సూపర్‌న్యూమరరీ పోస్టులవి అవసరంలేదని రిజెక్టు చేయడం జరిగింది.

re :- Deplorable state of affairs in the Administration of Tirumalai-Tirupati Devasthanams

డా. టి. యస్. మూర్తి:- అధ్యక్షా, తిరుపతి వేంకటేశ్వర స్వామి తెలుగు ప్రజల యొక్క యిష్టదైవం. అనేక కోట్ల రూపాయలు వారి డబ్బు తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామికి ప్రతి సంవత్సరం చెందుతోంది. దానిని సక్రమంగా మా? ? చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో బోర్డు పెట్టారని మేమంతా అనుకుంటున్నాం. అయితే ఈ మధ్యనే ఒక వారం రోజులు వేసవిలో తిరుమలకు పోయి ఉన్నప్పుడు అక్కడ బయట పడిన విషయాలు చూచితే చాలా బాధ అనిపించింది. నిజంగా యింతకంటె ఎక్కువ దౌర్జన్యపూరితమైన మాట ఉపయోగించవలసి ఉన్నా యిష్టం లేక ఉపయోగించడం లేదు. అధ్యక్షా, దీనిలో 15 మందికి తక్కువ లేకుండా మెంబర్సు ఉన్నారు. అసలు ఈ మెంబర్సు తిరుపతికి రావడంతో కథ ప్రారంభిస్తాను. ఎయిరో ప్లేనుమీద మద్రాసులో దిగుతారు ప్రతి మెంబరు. దిగితే వారందరికి కార్లు పంపించాలి, తిరుపతి శ్రీ వేంకటేశ్వర సామివారికి 30-35 ఎంబాసిడర్ కార్లు ఉన్నాయని విన్నాం. ప్రతి మెంబరుకు ఒక్కొక్క కారు పంపించాలి. 10 మంది మెంబర్లు కలిసి వచ్చినా వారి యిజ్జత్తు తక్కువ కాకుండా ఒక్కొక్కరికి ఒకొక్క కారు పంపించాలి. మద్రాసు గాని, బెంగుళూరు గాని పంపించాలి. ఒక్కొక్క కారులో ఒక్కొక్క మెంబరు వస్తారు. ఒక్కొక్క మెంబరు అధ్వర్యం క్రింద ఒక్కొక్క కారు ఉంటుంది. చైర్మనుగారు అన్నింటికి ఎక్సెప్షను. వారు భీమవరం వేళితే తిరుపతినుంచి కారు భీమవరం వెళు తుంది, త్రోవలో ఎంగేజి మెంటు ఉంటే దానికోసం టి. ఏ. పుచ్చుకుంటారు. కారు ఉపయోగించుతారు.

(Mr. Deputy Speaker in the chair)

అధ్యక్షా, నాకు దీని మీద 20 నిమిషాలివ్వాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్:- అది కుదరదు.

డా. టి. యస్. మూర్తి:- ఇవన్నీ స్వముఖంలో బయటపెడితే చాలా మేలు జరుగుతుంది. నేను ఒక నాడు తిరుపతి నుంచి కంచి వెళ్ళడానికి కారు కావాలని అడిగాను. కిలో కి 42 పైసలు అవుతుంది అంటే యిస్తాను అన్నాను. సరే కారు యిస్తాము అన్నారు. మరునాడు ప్రొద్దున వారి మెంబర్సు వస్తున్నారని కార్లు వారికి పంపించారని, కారు నాకు యివ్వడానికి వీలులేదని అన్నారు. చాల కార్లు వున్నవి కదా ఒక కారు నాకు యివ్వడానికి వీలు లేదా అని అంటే లేదు అని అన్నారు మరునాడు ప్రొద్దున ఎంక్వయిరీ చేస్తే ఒక మెంబరు వచ్చారని, 11 కార్లు గూడూరుకు వెళ్ళినవని, మెంబరు ఇంటిలో పెండ్లి జరుగుతోంది కనుక వారి బంధువులను తీసుకు రావడానికి గూడూరు వెళ్లినవి అని అన్నారు. భోజనము విషయము. అక్కడ నూత్న కాంటీన్ అని వుంది. హౌస్ ఆఫ్ లార్డ్సు, హౌస్ ఆఫ్ కామన్సు. అక్కడ భోజనం రూ. 2-50 పైసలు, రూ. 2-50 పైసలు యిస్తే కొంచెంము మంచిచోట కూర్చోపెడతారు. అంతకు తక్కువ టికెట్టు అయితే ఇసుక వున్నచోట కూర్చో బెడతారు. దానిమీద కుక్కలు కూడ తిరుగాడుతూ వుంటాయి. ప్రతిపూట రూ. 2-50 పైసలు ఎక్కడ యివ్వగలము అని ఇసుక వున్నచోట భోజనానికి వెళ్ళి ఆ భోజనము

అట్లాగే మూట గట్టి అప్పుడు అక్కడ వున్న రామలింగరాజుగారికి చూపించాను. వారిని భోజనము చేసి చూడండి అని కోరాను. కాని వారు చేయలేదు కాని చిన్నగా మందహాసము చేశారు. వారు క్షత్రియ ప్రభువులు కనుక నామీద దయ కలిగినది అని అంతమాత్రానికే సంతోషించాను. ఆ ప్రక్కనే వున్న రంగరాజు గారిని డాక్టరు వచ్చారు వెడదాము అంటే వారు తరువాత వెడదాము అన్నారు. తరువాత ఏమి అయినదో తెలియదు. దాని తరువాత కాన్‌టిన్ మేనేజర్ ఫలహారము మీద ఫలహారము నాకు పంపించడము ప్రారంభించాడు. ఇది ఏమిటి అని నేను అడిగితే నా మీద రామలింగరాజుగారు చాల కోపపడినారు అన్నాడు. వుద్యానికి తీసుకువచ్చి ఇంతము పెడతావా అని అడిగాను. కాంటిన్ లో కాఫీ 30 పైసలు. లోపల అయితే స్పెషల్ ఇంకొక 10 పైసలు ఎక్‌స్ట్రా. కాంటిన్‌ని వుద్యానికి వారికి వూరికే యిచ్చారు. కాని ఈ మధ్య కొంత రెంటు పెట్టారనుకోండి. ఈకాంటిన్ చాల ఘోరముగా నడుస్తోంది. వారు ఎంతో అన్యాయము చేస్తున్నారు. రామలింగరాజుగారు ఒప్పుకొన్నారు. కార్ల విషయము రామలింగరాజుగారితో చెబితే మీరు అసెంబ్లీలో ప్రశ్న వేయండి అన్నారు. అయ్యా, అనుభవము మీది ప్రశ్నల వంతుమావా అని అడగవలసి వచ్చింది. ఇక గుడిలో అనేక రకాలైన సేవలు జరుగుతూ వుంటాయి. కలశ పూజ, కళ్యాణోత్సవము, తోమాలసేవ మొదలైనవి. నేను ఒక్కొక్కటే చూశాను. తోమాల సేవ ఉదయము 7-8 గంటల మధ్య జరుగుతుంది. హఠాత్తుగా గం. 5-45 నిమిషాలకే ప్రారంభమైనది. గం. 5-45 కి వెడితే టికెట్స్ అమ్మబడవు. ఎవరో వి. ఐ. పి. లు వచ్చారట. వారి కోసము తోమాల సేవ గం. 5-45 కే పెట్టారు. టికెట్స్ అమ్మము అన్నారు. అరోజు వచ్చిన యాత్రికులు మరునాడు టికెట్ కొనుక్కొని వెళ్ళవలసి వచ్చే. కలశపూజకు 15, 18 వందలో పుచ్చుకొంటారుట. ఆరుగురిని కూర్చోబెట్టారు. ఒక్కొక్కరిని మహ అనుకోమన్నారు. 1000 కలశలు పెటారు. ఆ కలశలలో వున్న తీర్థమంతా ఒక పెద్ద గుండిగలో పోసేసారు. తరువాత పెరుగుతో అలా, అలా కాస్త చల్లారు. అది అంతా ఎవరికి పోతుంది అని అడిగితే అది వారి హక్కు ఏదైనా మనము క్వశ్చను చేసితే కోర్టుకు వెడతారు అని [illegible] అంటారు. కలశపూజ చేసినప్పుడు 1000 మాట్లు భగవంతునిమీద పోయాలి. కాని 6 మాట్లు పోశారు. సర్కసులో ఏనుగులు రావడముతోనే [illegible] తీయడానికి వచ్చి వట్లు వెంట వెంటనే వచ్చి వాటన్నిటిని తీసేశారు. ఇక ధర్మ దర్శనము [illegible] అది అంతా పూర్తి అయ్యేవరకు ఆ రోజుకు ధర్మ దర్శనము లేదు. అది ఇంకొక [illegible] ఎందుకు పెట్టరు అంటే ఆగమ శాస్త్రాలు ఒప్పుకోవు అంటారు. 1000 సార్లు చేయ డానికి బదులు 6 సార్లు చేశారు. ఆ రోజున ధర్మ దర్శనము ఎందుకు ఆపవలసి వచ్చింది ? ఇక ప్రసాదము విషయము. దద్ధోజనము, పులిహోర, చక్కెరపొంగలి. పులిహోరలో పులుపు వుండదు. దద్ధోజనములో పెరుగు వుండదు. చక్కెర పొంగలిలో చక్కెర వుండదు. కుంకుమ పువ్వు [illegible]. అది కొంచెము పొట్లము కట్టివుంది. దాని ఖరీదు ఎంత అంటే 2 [illegible] అన్నారు. [illegible] ఏమి చేస్తారు అంటే చక్కెర పొంగలిలో వేస్తాము [illegible] [illegible] అని చెప్పారు. చక్కెర పొంగలిలో కుంకుమ పువ్వు [illegible]

2 వేల రూపాయల కుంకుమపువ్వు ఎక్కడకు పోతున్నదో తెలియదు. దేవస్థానము ట్రస్టు బోర్డు మెంబర్లు అక్కడకు వచ్చి వున్నప్పుడు వారి భోజనాదులకు ఓటు అవడానికి ఆడిట్ డిపార్టుమెంటు వారు 3 వేల రూపాయలు శాంక్షను చేస్తారు. ఆ బోర్డు మెంబర్లు 15 మంది వున్నారు. వారు సపరివార సకుటుంబ సమేతముగా వెడతారు. ఆ 3 వేలు వారి క్రింద ఖర్చు అవుతుంది. వారు ఒక ప్రక్క టి. ఏ. డి. ఎ. లు తీసుకొంటున్నారు. మాకు రూ. 30/- లు డి. ఎ. యిస్తే భోజనము మీరు పెడుతున్నారా? ఆడిట్ డిపార్టుమెంటులో ఎవరైనా ఈ మొత్తానికి అబ్జెక్టు చేస్తే వారు లక్కుమంది పోతారు. [illegible] వారు వస్తారు ఇక మెంబర్ల యింట్లలో పెళ్ళి అయితే గూడూరు స్టేషను [illegible] మామిడి తోరణాలు. వారి బంధువులను తీసుకురావడానికి [illegible] ఉపయోగించుట. ఈ మామిడి తోరణాలు ఎవరి ఖర్చుతో కట్టబడినవి? నేను [illegible] ప్రత్యేకించి వార్తి పెట్టి చెప్పటములేదు. ఆ గౌరవ సభ్యురాలకు ఎందుకు [illegible] వస్తున్నదో నాకు [illegible] కావడములేదు. హుండీ అకౌంటింగు జరుగుతుంది. అక్కడ [illegible] ఇన్‌స్పెక్టర్లు వుంటారు. నేను అక్కడ నిలబడి చూశాను. ముంచివి, పెద్ద [illegible] తీసి పెట్టడానికి బుట్ట వుంది. ఏరి వాటిలో వేస్తారు. చిన్న చిన్న బంగారు [illegible] వేస్తు చేసే బుట్టలో వేస్తున్నారు. ఈ వేస్టు అంతా ఎక్కడకు వెడుతుంది? ఆ సమయానికి అక్కడున్న ఇన్‌స్పెక్టరు [illegible] తిప్పుతాడు. వేంకటేశ్వరస్వామి డబ్బు శ్రీరమారమణ గోవిందా? ఇది అంతా ఎవరికి చెప్పుకోవాలి? మంత్రి రామలింగరాజుగారు దీనిని జాగ్రత్తగా ఆలోచించి గట్టి చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇక ధర్మ దర్శనము ఉదయం 9 గంటలకు వెడితే సాయంత్రము 4 గంటలకు గాని దర్శనము గాదు. ఇంకొక గేటు [illegible] చేయాలి అంటే ఆగమ శాస్త్రాలు ఒప్పుకొంటాయో లేదో అంటారు. వారికి యిష్టము వచ్చినవి వేయడానికి ఆగమశాస్త్రాలు ఒప్పుకుంటాయి కాని వీటికి ఒప్పుకోవా? శాస్త్ర పండితులకు [illegible] గట్టిగా చెబితే వారే శాస్త్రము చూపిస్తారు. ఆ దేవుడికి వచ్చే డబ్బు అంతా క్యూలో నిలబడి వచ్చేవారి మీదే వస్తుంది. అందువల్ల వారికి తగు సౌకర్యాలు కలుగ చేయవలసిన అవసరము ఏంతైనా వుంటుంది. కాంటీన్ మేనేజర్‌ను క్రిందకు దింపక పోతే కాంటీను బాగుపడదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:- అధ్యక్షా, ఉద్యోగానికి అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే మెంబర్ సర్టిఫై చేయాలి. ఉద్యోగం రావాలంటే ఆయన సర్టిఫై చేయాలి. జిల్లాలో ఏదైనా నామినేషన్‌కు అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే ఆ కోటా ప్రకారం రావాలి. వారు చేస్తే చేస్తారు. లేకపోతే లేదు. చిత్తూరు రాజకీయాలు, ఆంధ్రరాష్ట్ర రాజకీయాలు మొత్తం తిరుపతి దేవుని మీద వుంటున్నాయి. అక్కడ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ వున్నారు. వారు చిత్తూరు జిల్లా వాస్తవ్యులు. అయినందువల్ల అక్కడి విషయాలకు లొంగిపోయే పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. I am not making any personal allegations, Sir. రాజకీయ వాతావరణం. ఆ ప్రభావం దేవునిమీద పడటమే కాకుండా [illegible] పవిత్రత పోయే పరిస్థితి కూడా ఏర్పడుతున్నది. దేవుని డబ్బు ఖర్చుపెట్టేటప్పుడు సక్రమంగా, ఆలోచించి ఖర్చు పెట్టాలి. కాని ఉద్యోగుల సుఖ విలాసాలకు ఖర్చు పెట్టకూడదు. అక్కడ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుకు కట్టిన బంగళా చూచితే అది ఎంత

సుఖ విలాసాలకు కట్టారో తెలుస్తుంది. హుండీలో వేసిన డబ్బు ఎంత పోగొట్టుకుంటున్నారో కూడా గమనించాలి. కరెన్సీనోట్లకు సంబంధించిన కేసు 58 మంది విచారణ జరుగుతున్నది. ఇంతవరకు దానిని గురించి ఎవరూ పట్టించుకోవడంలేదు. అక్కడ కార్లు ఎప్పుడూ వుండవు. ఎప్పుడూ విమానం పోతూనేవుంటాయి. ఇటీవల ఒక సినిమా తీశారు. సినిమా తీసి దానిని ఒకటేమ్మర లక్షకు అమ్మేరు. ఎందుకు సినిమా తీయడం. ఎందుకు అమ్మటం? తిరుమల దేవుడు అందరి నెత్తిమీద చేతులు పెడుతుంటే ఆయన నెత్తిమీద చేతులు పెట్టినావారు అనుకరింపారు. Because he is the native. He can do anythihg. He has written twice. I do not know the reasons for it దాని గురించి నేనొక ప్రశ్న అడుగుతాను. ఈ డబ్బు డిస్పర్స్ చేశారా అంటే బి. ఎన్. రెడ్డి గారు చేశారని చెప్పారు. ఇందులో వారికి వున్న ఇంటరెస్టు ఏమిటి? దేవస్థానానికి ప్రింటింగ్ ప్రెస్ వున్నావారు బయట వారికి ఇస్తారు. నో ప్రొఫిట్ నోలాస్ అని కేలండర్సు వేయిస్తారు.

Is it not the religious centre where the sent ments have to prevail? Is it the thing where it is being turned out to be a terrorism?

వరంగల్లు జాత్తరు వెళితే చితకపొడిచారు. నేను టిక్కెట్టు కొన్నాను. లోపలకు రానివ్వండి అని అడిగితే పేష్కార్ చితక తన్నారు. అక్కడ జరిగే అన్ని విషయాలను విచారించటానికి ఒక కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను. జెరుసలెంలో మూవ్స్ పోయిందంటే ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రద్ధాభక్తులతో శాసనసభలో ఎంతో చేశారు. మన దేవాలయాలకు సంబంధించి ఇన్ని అన్యాయాలు అక్రమాలు దుర్మార్గాలు జరుగుతుంటే ఎందుకు దర్యాప్తు జరపరు? Somehow or other I take a serious view of it and you should see that everything is in order.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం):- అధ్యక్షా, హుండీ దగ్గర వచ్చే ఆదాయాన్ని చెక్ చేయటానికి ఇన్‌స్పెక్టర్సును వేశాము. పైనుండి క్రిందివరకు వాటాలు వుంది ఆ సొమ్ము అపహరిస్తున్నారు. జరుగుతున్న అవకతవకలను ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ దృష్టికి నేను తీసుకు వచ్చాను. కాని ఏవీ ఇంతవరకు అవి చక్కబడలేదు, అదీ పార్టీ వుంది. బోర్డు మీటింగు జరిగినప్పుడల్లా ప్రతిరోజుకు గెస్టు క్యాంటీనుకు 8 వేల రూపాయలు ఖర్చు అవుతున్నది. రోజుకు 8 వేలు ఖర్చు అవుతున్నప్పుడు ఆ సభ్యులకు టి.ఎ. బిల్లులు అంత ఎక్కువగా. ఎందుకు ఇవ్వాలి. రోజుకు 8 వేలు ఖర్చు ఎందుకు అవుతున్నదని అడిగినవారిని దండిస్తే ఆ వ్యక్తులు అక్కడ వుండటానికి అస్కారంలేదనిమీదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అటువంటి వారిని వెంటనే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించటం జరుగుతున్నది. రేనొవేషన్ ఆఫ్ టెంపుల్స్ కు కోటి రూపాయలు కేటాయిస్తారు. అందులో ప్రతి మెంబరుకు ఇంత-వాటా అని వుంది. మెంబర్సు వెంటే తప్ప లేకపోతే ఏ గుడికివచ్చే అవకాశం లేదు. అవసరమైనచోట అందటం లేదు.

నాక్షన్ టి. యస్. మూడు రిటు కూడకారణమని చాలా స్పష్టమైనది. ఎప్పుడో

కాకతీయుల కాలంనాటిది, మెంబర్ ప్రపోజ్ చేసి ముందుకు తీసుకువస్తే తప్ప లేక పోతే ఎజండాలోనికి కూడా రాదు. ఆగుడిని ఎజండాలో చేర్పించటానికి 2 సంవత్సరాల నుండి బ్రహ్మప్రయత్నం చేస్తున్నా సక్సెస్ కాలేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:- కొందరు మెంబర్స్ అక్కడ స్టాఫ్‌కు ఆర్డర్స్ వేస్తారు. అప్పుడప్పుడు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ సర్‌ప్రయిజ్ విజిట్స్ చేస్తువుంటారు. ఎవరి ఆర్డర్ వినాలో స్టాఫ్‌కు అర్థంకావటంలేదు. ఇవన్నీ మంత్రిగారు గమనించి వున్న లోపాలన్నింటికి రెక్టిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు (హిందూ ధర్మాదాయ దేవాదాయ శాఖ మంత్రి):- తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం పరిపాలనా వ్యవస్థలో ఏ విభాగ వ్యవహారం శోచనీయ స్థితిలో వున్నామో గౌరవ సభ్యులు నోటీసులో నిర్దిష్టంగా తెలియచేయలేదు. అందుచేత దేవస్థాన పరిపాలన తీరు తెన్నులను సభ్యులకు తెలియ చేసేందుకు వీలుగా దేవస్థానమునకు సంబంధించిన పెక్కు పరిపాలన నిర్వహణల గురించి సమగ్రంగా తెలియ చేయటం అయినది.

శ్రీ జి. శివయ్య:- మంత్రిగారు సులభంగా తప్పించుకొంటున్నారు.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- అందుచేత ఆదాయము విషయములో, సర్వీసెస్ విషయములో, వసతుల విషయములో క్యాంటీన్ విషయములో, రవాణా విషయములో యితర సౌకర్యాల విషయములో బ్రీఫ్‌గా సమాచారము యిస్తాను.

Sri G. Sivaiah:- Sir, there is Devasthanam Tourist Information guide. There are information centres throughout the country. Are you supplying the same information or something else?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- గౌరవ సభ్యులు చర్చచేసిన విషయాలు క్వశ్చన్ రూపములో రాలేదు గనుక స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పడము అసాధ్యము. అయినా వీలైనంతవరకు వివరముగా సమాధానము చెప్పడానికి ప్రయత్నము చేస్తాను.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి:- నోటీసు లేదు, స్పెసిఫిక్‌గా చార్జెస్ లేవు అయినా చెబుతాను అని మంత్రిగారు అంటే ఇది స్టేట్ — నా సజెషన్ ఏమంటే దీని గురించి రెండు గంటలు డిబేట్ పెడితే, వారు సరైన రోగటా తెప్పించుకొని చెబుతారు.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- నేను యిప్పుడు చెప్పగలను.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:- ఏదో చెబితే లాభము లేదు.

Mr. Deputy Speaker:- Let us hear him.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:- స్పెసిఫిక్‌గా నోటీసు లేదు, సరిగా సమాధానము చెప్పలేను అంటున్నారు.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- విస్తృతంగా సమాధానము చెప్పవలసివస్తుంది.

సమయము ఎక్కువ కావలసి వుంటుంది అన్నాను.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:- అందువల్ల రెండు గంటల సేపైటు వుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- నాకు అభ్యంతరము లేదు ... దేముడి ఫిల్మ్ తీశారు. అమ్మివేశారు. మీరు ట్రస్ట్ బోర్డు మెంబరుగా వుండగానే జరిగింది.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:- నేను బోర్డులో వున్నప్పుడు జరుగలేదు మంత్రిగారు తప్పుడు స్టేటుమెంట్ చేశారు. అది వుపసంహరించు కోవాలని కోరుతున్నాను. I opposed it The Minister must correct himself.

Mr. Deputy Speaker:- You bear with me.

డాక్టర్ మూర్తిగారు, మాధరావుగారు, వెంకటేశముగారు చెప్పిన విషయాలకు సంబంధించి మీరు సమాధానము చెప్పగలరా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- చెప్పగలను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు:- ఆ ఫిల్మ్ చలపతిరావుగారు వుండగా తీశారని మంత్రిగారు చెప్పారు.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao:- It is totally wrong statement' I am sorry to say that. I opposed it and it was dropped.

ప్రజెంట్ బోర్డులో తీశారు. అది చూచితేనే తెలుస్తుంది.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు:- చలపతిరావుగారు బోర్డ్ మెంబర్‌గా వుండగా తీయలేదు. అయినా ఫిల్మ్ తీయడానికి దేముడు అంత చులకన అయిపోయినాడా ? దానిని గురించి ప్రభుత్వము ఆలోచించాలి. ఇది ప్రధానమైన విషయము.

Mr. Deputy Speaker:- Let us continue with this.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:- మంత్రిగారు వారి సమాధానములో చార్జెస్ వేగగా వున్నాయి. అంతా జనరల్‌గా చెప్పారు అన్నారు. స్పెసిఫిక్‌గా వ్రాసి ఇవ్వడానికి క్వశ్చన్ రూపములో పంపడానికి టైము లేదు. ఇప్పుడు వారి సమాధానము కూడా వేగగా వుంటుంది. చలపతిరావుగారు బోర్డ్ మెంబరుగా వుంటిరి. అక్కడ ఉండే టటువంటి అవకతవకల గురించి వారు చెప్పగలరు. టు అవర్స్ డిబెట్ ఎకౌచేసితే బాగుంటుంది. మేమందరము చెప్పిన తరువాత వారు యిన్ఫర్మేషన్ తెప్పించుకొని చెబుతారు.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- స్పెసిఫిక్‌గా క్వశ్చన్ యివ్వలేదు. విస్తృతంగా చెప్పవలసి వస్తుంది అన్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:- స్పెసిఫిక్‌గా చార్జెస్ లేదు అంటున్నారు గాబట్టి తరువాత మీరు సమాధానం చెప్పండి.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్:- వారు చెప్పినటువంటి విషయ్యాలకు సంబంధించి మీరు సమాధానము చెప్పగలరా యిప్పుడు ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- చెప్పగలను.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు:- వారు దేనిని ఆధారముగా చేసుకొని చెబుతారు ?

Mr. Deputy Speaker:- Why do you want all that ?

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు(బాపట్ల):- ఎక్కూజ్జా జడ్జిగా ఉండి యిచ్చినటువంటి రిపోర్ట్ను ఆధారముగా చేసుకొని వారు చెబుతారు. సభ్యులు చెప్పినటువంటి లోపాలగురించి విచారణ చేసి కనుగొనడానికి ఒక హౌస్ కమిటీని వేయడము మంచిది. కేవలము అక్కడి నుండి వారు పంపిన సమాధానము చెప్పడమువల్ల లాభముండదు. ఎందుకంటే అక్కడనుంచి వచ్చినటువంటి రిపోర్ట్ వారికే అనుకూలంగా ఉంటుంది.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- మళ్ళీ ఏదైనా యిన్వెస్టిగేషన్ కావాలని అడిగితే తెప్పించుతాను.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు:- ఎలిగేషన్స్ను వారు స్వయంగా విచారించినా పర్వా లేదు. గాని వారికి వచ్చినటువంటి రిపోర్ట్ ప్రకారముగా సమాధానము చెబితే సరిపోదు.

Mr. Deputy Speaker:- Let us at least hear what he has to say and then we shall consider;

శ్రీ మాలె వెంకటనారాయణ:- ఈ ఫిల్ము గురించి ప్రజలు ఏమనుకుంటున్నా రంటే, ప్రభుత్వము చాలా మంచి పని చేసింది సినిమా తీయడమువల్ల వెంకటేశ్వర స్వామి వైభవము చూడడానికి అవకాశము కలిగిందని ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:- అట్లా చేయడానికి ఆగమ శాస్త్రము అంగీకరము రాదా ?

Mr. Deputy Speaker:- Do not be personal...

Sri D. Venkatesham:- It is not my personal remark- What I am pleading is how is he entitled to say that The Government has much interest in showing the films to the people.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు:- అట్లా చేయడమువల్ల దేవస్థానమునకు ఆదాయము తక్కువ అయిపోతుంది.

Mr Deputy Speaker: No, please.

శ్రీ మాలె వెంకటనారాయణ:- అది పీపుల్స్ వాయిస్.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- అధ్యక్షా, మూర్తిగారు, తిరుపతి దేవస్థానములో కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయని మనవి చేశారు. లోపాలను గురించి, ఏ మహా సంస్థలో నైనా, ఎంత పవిత్రమైన కార్యక్రమము నిర్వహించాలను కున్నప్పటికి, విమర్శనా దృష్టితో చూచినప్పుడు ఏవో కొన్ని లోపాలు కనబడక మానవు.

డాక్టరు టి. ఎస్. మూర్తి:- విమర్శనా దృష్టితో చూచితే లోపాలు కనబడుతా యంటున్నారు. ఇది మేము కన్‌స్ట్రక్టివ్ దృష్టితో చెబుతున్నాము. లోపాలున్నాయి, ఇది విమర్శనా దృష్టితో అంతే కాదు. ఆ విమర్శనా దృష్టి [illegible].

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- వారు నిర్మాణాత్మకంగా [illegible] విమర్శ నేను చాలా సంతోషిస్తున్నాను. వారు క్యాంటీను గురించి, [illegible] న్నటువంటి లోపాలుగురించి ట్రాన్స్‌పోర్టు లోపాల గురించి స్పష్టంగా చెప్పారు. నేను మనవి చేసేదేమంటే, దేవస్థానము [illegible] [illegible] స్తున్నారు. మూడు క్యాంటీన్లు లీజుకు యిచ్చి రన్ చేయిస్తున్నారు.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి:- వాటి గురించి ఎంత తక్కువగా మాట్లాడితే అంత మంచిది.

శ్రీ టి. వెంకటేశం:- మీరు అక్కడ తిన్నారా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- తిన్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- What is all this?

(Interruptions)

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి:- ఆ క్యాంటీనులో నేను కాఫీ త్రాగాను.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- మూడు క్యాంటీను అది అక్కడ ఒకటి పుండి సాధారణముగా పెద్దవాళ్ళు, భోజనము శుభ్రముగా వుండాలనుకునేవాళ్ళు ఆ క్యాంటీన్‌లోకి ఎక్కువగా వెళ్ళుతూ వుంటారు. అయితే మూర్తిగారు చెప్పినట్టువంటి విషయము నేను ఆ రోజున అక్కడే ఉన్నాను. వారు కూర [illegible] [illegible] తెచ్చారు. దీని చూడుమని. మీ అంతటివారు చెప్పినప్పుడు అందులో [illegible] తగిన విధంగా మందలించి చర్య తీసుకుంటానని చెప్పాను. ఆ విధంగానే కబురు చేసి ...

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి:- నాకేదో స్వయంగా [illegible] పెట్టమని నేను అడుగలేదు. ఎట్లా తింటున్నారో [illegible] [illegible] గుతున్నాయి అవి చెప్పాను. క్యాంటీనుతో [illegible] [illegible] — [illegible] గుంటిగలు అక్కడ పడవేస్తే వాటిపైనవే కడుక్కోవలసి వస్తున్నది. [illegible] క్యాంటీన్ వారి కండ్లతో చూడుమని చెప్పాను.

Mr. Deputy Speaker:- Do you think Mr. Murthy with this disturbance you can get any satisfactory answer from the Minister?

శ్రీ జి. [illegible] (నరసరావుపేట):- ఇది వెంకటేశ్వరస్వామివారి వ్యవహారము దీని గురించి రెండు గంటలు చర్చ [illegible].

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- మాటిమాటికి ఎవ్వరూ [illegible] చర్చ [illegible] వస్తుందా?

శ్రీ జి. లచ్చన్న:- టు అవర్స్ డిబేటు పెడితే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ-స్పీకర్:- ఇప్పటికే 40 నిమిషాలు అయింది.

శ్రీ కె. అచ్యుతరెడ్డి (కొడంగల్):- రెండు గంటలు కూర్చుంటే వారు సమాధానం చెప్పడానికి వీలుంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- మనం రెండు గంటలు కూర్చున్నా ఇంతకంటె సమాధానం ఉండదు. Even after two hours discussion you are not going to get the satisfactory answer.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:- వారి దగ్గరనుంచి ఆన్సరు రావాలి కాదండి మరి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ఇలాగ ఇంటరప్ట్ చేస్తే ఎలాగ డిస్కషను జరుగుతుంది?

డా. టి.వి.ఎస్. చలపతిరావు:- రెండు గంటలు అవకాశం యిస్తే వెంకటేశ్వర స్వామి ప్రసన్నమయి చక్కని సమాధానం చెప్పగలుగుతారు.

Mr. Deputy Speaker:- I cannot allow. Don't interrupt him

శ్రీ డి. వెంకటేశం:- వారు మేము చెప్పిన చార్జెస్ అన్నీ నోటు చేసుకుని. రెక్టిఫై చేస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే మంత్రిగారు చెప్పింది సరిగా ఉండదు.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- ఉన్నది అని నేను అంటున్నాను: మీరు ఉండడం టారేమిటి చేతిలో ఉన్నవాడు మొట్టు అంటె బయటవాడు జెల్ల అన్నట్లుగా ఉంది. నేను ఆన్సరు చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. మూర్తిగారు చెప్పినవి జాగ్రత్తగా పరిశీలించి వాటినువారికి వార్నింగు యిచ్చాము. తిరిగి యిటువంటివి ఏమయినా వస్తే లీజు కాన్సిలు చేస్తామని చెప్పాము. తరువాత కొంతమంది సభ్యులు యీ ట్రస్టు బోర్డు మెంబర్సు గురించి విమర్శించారు. అది న్యాయం కాదు. యోగ్యులయిన వారిని గౌరవనీయులయినవారిని యీ ట్రస్టుబోర్డు మెంబర్సుగా వేయడం ఆచారంగా ఉంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:- ఈ ట్రస్టుబోర్డులో స్థానిక ఎం.ఎల్.ఏ. లను వేయరాదని ఏమయినా నిషేధమున్నదా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- వేసే అధికారం ఉంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:- కాని వేయకుండా వుండడం జరుగుతుందా? ఈశ్వరరెడ్డి గారిని ఎందుకు వేయలేదు? వారిని వేయరాదని ఆగమశాస్త్రం అడ్డు వచ్చిందా? స్థానిక ఎం. ఎల్.ఏ.లను వేస్తే చికాకుగా వుంటుందనా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- క్రైస్తవులు ఉంటారు, మహమ్మదీయులుంటారు మతభేదం లేదు.

శ్రీ కె. మునుస్వామి:- తిరుపతి దేవస్థానం వైష్ణవులదని ఈశ్వరరెడ్డిగారి పేరునుబట్టి వారు శైవులనుకుని వారిని ట్రస్టుబోర్డు మెంబరుగా వేయలేదా?

Mr. Deputy Speaker:- Call attention may not take two hours or three hours.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:- కాల్ ఎటెన్షనుకు రిప్లయి ఇవ్వాలి.

మిష్టర్ డెప్యూటి స్పీకర్:- ప్రతి స్టేజిలోనూ ఇంటరెప్షను ఉన్నది. ఏమి చేయమంటారు?

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు:- కాల్ ఎటెన్షను మోషను పైన సభ్యుల అభిప్రాయాలు సభకు తెలియజేశారు. కాని మంత్రిగారి సమాధానం రాలేదు. వారు చెప్పిన సమాధానం బట్టి నిజానిజాలు తెలుస్తాయి. మంత్రిగారి సమాధానం యిప్పించి సభ్యుల హక్కులను కాపాడాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. పది నిముషాలలో పూర్తి చేయండి.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- ఈ దేవస్థానం మానేజిమెంటు చాలా ఉత్తమంగా వుంది. యాత్రికులు రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్నారు. ఆదాయం విరివిగా పెరుగుతోంది. యాత్రికులకు సౌకర్యాలు, ఏర్పాటులు విరివిగా సాగుతున్నాయి. బస్సుల ట్రాన్సుపోర్టు మరియు యాత్రికుల వసతి ఏర్పాట్లు బాగా ఉన్నాయి. యాత్రికుల సౌకర్యాలకు అహోరాత్రాలు కృషి జరుగుతోంది. ఆరోగ్యవిషయంలోనూ మెడికల్ విషయంలోనూ సౌకర్యాలు కల్పించారు. ఎంప్లాయీసుకు 800 ఇళ్లు కట్టించారు. 50 లక్షల ఖర్చుతో ఒక రోడ్డు కూడ వేస్తున్నారు. దేవుని దర్శనం 14 గంటలకు పెంచబడింది.

వా టి. ఎస్. మూర్తి:- మేము చెప్పిన లోపాల సంగతి చెప్పండి.

మిస్టర్ డెప్యూటి స్పీకర్:- మెంబర్లు కొన్ని సూచనలు చేశారు. వారు చెప్పిన కంప్లయింట్సు పైన చర్య తీసుకుంటె బాగుంటుంది.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు:- తప్పకుండా, వారు చేసిన ఆరోపణలు రెక్టిఫై చేయడానికి అన్ని విధాలా కృషి చేస్తామని మనవి చేస్తూ ఇంకా సహేతుకమయిన సలహాలివ్వమని కోరుతున్నాను.

re:- Indefinite Hunger-Strike launched by some workers in Ore-handling Plant at Visakhapatnam Port Trust

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు:- అధ్యక్షా, విశాఖపట్టణం పోర్టులో ఓర్ - హేండ్లింగు ప్లాంటు అని వుంది. అక్కడ రమారమి 300 మంది పనిచేసేవాళ్లు ఉన్నారు. అంటపా 8 గంటలు పని చేయాలి. అప్పుడు వారు ఫ్రెష్ట్రేటెడ ఉంటదంపదణ

ఆ గాలి ముక్కులలోంచి పీల్చడం వలన తమారటు పొత్తుమంది కార్మికులు అనారోగ్యానికి గురి అవుతున్నారు. 28 మంది వరకు ఆ ఓర్-హాండ్లింగు ప్లాంటులో పని చేసిన తర్వాత ఆ టి. బి. రావడం జరిగింది. ఇక మెడికల్ చెకప్ అక్కడ లేకుండా ఉంది. కనీసం 2 లేక 3 మాసములకు మెడికల్ చెకప్ ఉండేటట్లు ప్రభుత్వం పూర్తి శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం చాలా కలదు. 3 షిఫ్టులు ఉండాలి. ఆ షిఫ్టులు సరైన ఛేంజింగు లేక మొత్తం అందులో పనిచేస్తున్న కార్మికులు అంతా అనారోగ్యానికి గురి అవుతున్నారు. మరి ఈ పరిస్థితులలో వారు గత్యంతరం లేక ఒక యూనియన్ పెట్టుకున్నారు. వారు యూనియన్ ఎప్పుడైతే పెట్టుకున్నారో అప్పుడు పోర్టు ట్రస్టువారు దానిని ముక్కలు చేయడానికి అనేక రకాలైన కుట్రలు పన్నడం అందులో ఉన్నవారిని పనినుండి సస్పెండు చేయడం తరువాత వైస్ ప్రెసిడెంటును అదేవిధంగా సస్పెండు చేయడం జరిగింది. ఇంకా మిగిలిన వాళ్ళను అందరినీ రివర్టు చేయడం జరిగింది. అయితే వెంటనే తప్పు ఏమి చేస్తున్నారంటే యూనియను పగలగొట్టడానికి పోర్టు ట్రస్టుకు అనుకూలంగా ఉన్నవారికి ప్రమోషన్లు సీనియారిటీ లేకుండా ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఈ విధంగా ఉండడంవల్ల గత్యంతరం లేక క్రిందటి నెల 22 వ తేదినుంచి కార్మికులు న్యాయమైన డిమాండులను బలపరుస్తూ అందులో ఉన్న సెక్రటరీగారు ఇంకా కొంతమంది నిరశనవ్రతం ప్రారంభించారు. అవి ఇంకా కొనసాగుతూవున్నవి. ఈ పరిస్థితులలో ఒకప్రక్క మన ప్రభుత్వం ఏమంటుంది అంటే పోషణం-అని వెనుకబడినవారిని అతి జాగ్రత్తగా చూస్తామని చెబుతుంది. అది కాకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వం చేసింది అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కొన్ని శాఖలు ఉన్నాయని అనుకోవచ్చు. కేంద్రమే పోషకులు అని చెప్పేవరకు దానిక్రింద పని చేస్తున్న కార్మికులకు సరైన సౌకర్యాలు కలుగచేయకుండా ఉండే పరిస్థితులలో రాష్ట్రప్రభుత్వం అయినా కలుగచేసుకొని ఈనాడు చట్టప్రకారం ఉన్న కోర్కెలను అమలు జరపడానికి పూనుకుంటారని మీ తరపున నేను మనవి చేస్తున్నాను. మనం ఇక్కడ ఒకవిషయం ఆలోచించాలి. ఓర్ హ్యాండ్లింగు ప్లాంటులో పని చేస్తున్న కార్మికులు 8 గంటలు పని చేయడం అంటే ఎర్రగా పరివేషం తయారవుతుంది. 8 గంటలు ఆ ఎర్రమట్టి ముక్కులలోనికి పోయి అనారోగ్యానికి గురి అవుతున్నందువల్ల నెలకు, రెండు నెలలకు వారికి కావలసిన మెడికల్ చెకప్ చేయించి వారి ఆరోగ్యం కాపాడడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోలేదంటే కార్మికులు ఎక్కువ పని చేయలేరు. ఇప్పటికైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కలుగచేసుకొని ప్రధానంగా మన కార్మికమంత్రిగారు కలుగచేసుకొని తగిన సౌకర్యాలు కలిపించాలని మీ తరపున కోరుతున్నాను.

Sri P. Sanyasi Rao- The Minister for Labour (Sri G. Sanjeeva Reddy):- Sir, Sri Abdul Rahaman, General Secretary of the Ore Handling Plant Employees Association, Visakhapatnam, has gone on an indefinite hunger strike from 22-7-1971 as the demands relating to (1) Dust allowance (2) Withdrawal of the reversion orders of the President of the Association (3) Reinstatement of five workers

whose services have been terminated, (4) withdrawal of punitshments awarded in connection with protest day on 15-1-1971 etc. are not conceded by the Management. The industry is in the Central sphere and as such, the Government of India are the appropriate Government to take any action in the matoter. The Union is an, Independent body not affiliated to any Central Labour Organistation In all, there are 14,000 workers including contract labour.

The Assistant Labour Commissioner (Central), Visakahaptnam called the parties and had informal discussions on 21-7-1971 as a result of which the hunger strike was called off on 29-7-1971.

The issues referred above are now under negotiation between the parties Sri Rahman participated in the discussions along with other office bearers of the union in the office of the Assistant Labour Commissioner (Central) at Visakhapatnam. Unfortunately, the talks failed as the Management did not accept any of the several demands raised by the Union. However, next meeting in this regard will take place on 5th Augst, 1971 in the office of the Assistanta Lbour Commissioner (Central) to explore possibilities of an amicable settlment when Sri Bhadram, M. P. is likely to participate. It is hoped that the parties may come to some understanding at this meetting. ఇందులో మనం చూడమని చెప్పాము. గ్రీవెన్సెస్ కోసము 5వ తేదీన వారు మీటింగు పెట్టారు. దీని తరువాత ఏమైనా ఉన్నట్లయితే సన్యాసిరావుగారు నా దృష్టికి తీసుకొని వస్తె సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు వ్రాయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :- విశాఖపట్టణంలోను, హైదరాబాదు ప్రాంతంలోను కేంద్ర పరిశ్రమలలో అనేక డిస్ప్యూట్సు వచ్చేటప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఆ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి పూనుకోకపోతే శ్రామికులకు రక్షణ ఎక్కడ ఉంటుంది,

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- ఇప్పుడు డిమాండ్సు కేంద్ర ప్రభుత్వం తీర్చాలి. కాని లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రోబ్లమ్ స్టేటుదికాబట్టి లా అండ్ ఆర్డర్ దృష్ట్యా. రిట్రెంచిమెంటు దృష్ట్యా స్టేటు తప్పకుండా కలుగజేసుకొని దీన్ని పరిష్కారం చేయాలికదా. దానికి మంత్రివర్యులు ఎలా పూనుకుంటున్నారు.

శ్రీ జి. సంజీవరెడ్డి:- లా అండు ఆర్డర్ విషయం అయితే శ్రీ వెంగళరావు గారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తె సరిపోతుంది. లేబర్ సమస్యలో ఎప్రోప్రియేట్ గవర్నమెంటు ఇండస్ట్రీసు డిస్ప్యూట్ యాక్టులో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆధిపత్యం క్రింద నడిచేటటువంటి ఇండస్ట్రీస్ అన్నీ ఎప్రోప్రియేటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకాదు. మైన్సు వాటికి సంబంధించినవి కొన్ని ఇండస్ట్రీసు ఎప్రొప్రియేట్ గవర్నమెంటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు. ఇందుగురించే మనం కొత్త చట్టం తీసుకొని వచ్చి అన్నీ మార్చి స్టేటు అన్నింటిలో కలుగజేసుకొని పరిష్కారం చేద్దామంటే గౌరవసభ్యులైన సన్యాసిరావుగారి లాంటి వారు ఈ చట్టం వద్దు. ఆ చట్టం వద్దు అని చెబుతున్నారు. ఒక ప్రక్కన మార్చమంటున్నారు. చట్టం నుంచి అధికారం వచ్చిన తరువాత అడిగితే చెబుతాను.

Sri P. Sanyasi Rao.- ఇప్పుడు వారు పెట్టిన పారిశ్రామిక సంబంధాల చట్టం పరిశ్రమలలో కార్మికులకు తగాదాలు లేకుండా ఒకచట్టం చేస్తే బలపరచడానికి అభ్యంతరంలేదు. ఏమైనా వారికి బాధ్యత ఉంది కదా? బాధ్యత తీసుకున్నప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున వారు గలుగజేసుకొని ఆ సమస్యలు పరిష్కరించడం అవసరం. దానికి సమాధానం యివ్వకుండా డైవర్ట్ చేసారు.

Sri C. V. K. Rao:- Sir, I just want to raise an important matter of pulic importance.

Mr. Deputy Speaker:- After the Question Hour and before the Call Attention, you should have raised, but not now. You can have it tomorrow.

Sri C. V. K. Rao:- You know the conveniions here.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Mr. Dy. Speaker.- Let the papers be laid on the Table.

Dr. M, N, Lakshminarasiah (on behalf of Chief Minitser):- Sir, I beg to lay on the Table under Section 38 (3) of the State Financial Corporation Act. 1951, a copy ef the Anuual Report on the the working of the Andhra Pradesh State Financial Corporation for 1970-71 along with the Auditors Report.

Dr. M. N. Lakshminarasiah-— Sir, I beg to re-lay on the Table under sub-section (3) of section 133 of Motor Vehicles Act, 1939, copies of the Notitication issued in the following G. Os containing amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehiblcs Rules, 1964:

1.	G. O. Ms.	No.	1379,	Home (Tr. I) Dept. dt.	3-10-1969
2.	,,		184	,,	10-2-1970
3,	,,		668	,,	7-5-1970
4.	,,		702	,,	19-5-1970
5,	,,		928	,,	17-6-1970
6.	,,		1165	,,	28-7-1970
7,	,,		1697	,,	10-11-1970
8.	,,		1745	,,	20-11-1970
and	Memo	No.	1442	,,	30-11-1970
9,	,,		41	,,	11-1-1971
10.	,,		115	,,	23-1-1971
11.	,,		148	,,	28-1-1971

Notificaton containing amendmenrs to the A. P. Hindu Marriages Registration Rules 1965.

Sri J. Vengala Rao:- Sir, I beg to lay on the Table copies of the Notifications issued in G. O. Ms. No. 103, Home (General-A)

Department dated 22-1-1971 contaiaining amendments tc .he An-dbra Pradesh Hindu Marriages Registration Rules, 1965.

Mr. Deputy Speaker;- Papers laid on the Table.

BUSINESS OF THE HOUSE:

Mr. Deputy Speaker:- Now, Mr. Rao, Mr. Speaker has told you all along that if an important notice is received by him either half an hour or an hour earlier than the commencement of the session—

Sri C. V. K. Rao;- There are certain cenventions.

Mr. Deputy Speaker·- You will not be permitted.

Sri C, V. K. Rao:- After all, the Chair has got to glve as much opportunity as possible. Chair is not intended to curtail the libe rty of a member and what is more yesterday the Speaker himself has permitted members to speak

Mr. Deput ySpaeker.- I have no idea. You may raise it tomorrow,

Sri C. V. K- Rao:- It is a very important matter. After all, the Chair is there not to shut out everything. If that were so, the purpose of the Assembly would be nullified. The Chair is there to facilitate members to express themselves and if there is anything very urgent naturally the Chair wiil have to take cognizance of it.

Mr. Deputy Speaker:- Everybody has to follow the rules.

Sri C. V. K. Rao:- I have been struggling with the Chair and let me not struggle always.

Mr. Deputy Speaker:- I cannot allow.

Sri C. V. K. Rao:- I have been struggling to express myself.

Mr. Deputy Speaker:- It cannot be done You are defying the Chair. I cannot allow that.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:- అధ్యక్షా, నేను మిమ్మల్ని డిఫై చేయాలని కాదండి. మీమీద నాకు చాలా గౌరవముంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:- వారు చెప్పేది ఏమిటో వినండి.

శ్రీ సి. పి. కె. రావు:- I am glad you hve agreed to it. రాష్ట్రం అంతా గగ్గోలు పడిపోతున్నది? ఇక్కడకూర్చొని నేను చెప్పకుండా ఉంటే మీకు, మీ గౌరవానికి కూడా తక్కువ చేసినవాడి నవుతాను,

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- నా గౌరవాన్ని చైర్ గౌరవాన్ని కాపాడుతున్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:- తమరు వద్దంటే మానేస్తాను- నాకు ఘరీ ఆనందం.

ఇట్లాగ ఇక్కడ కూర్చున్నవాళ్ళు అంటుంటే అస్తమానూ ఎక్కడ దెబ్బలాడతాను? వీలున్నదు కదా?

Sri C. V. K. Rao:- Sir, I raise a point of order. You know, Sri, for the last 2 days the Chief Minister has absented himself from the House and he has now come Having come, is it not pertinent if I raise the point that the Chair should make a request to the hon. Chief Minister to attend the House, because there are certain urgent matters.

Mr. Deputy Speaker;- It is not governed by any rule. Therefore I rule it out.

ANNUAL FINANCIAL STATMENT (BUDGET)FOR 1971-72. GENERAL DISCUSSION.

శ్రీ కె. శాంతయ్య (పాలేరు):- ఇళ్లస్థలాల విషయంలో చాలా జాప్యం జరుగుతున్నది. దానికి కారణాలు మనవి చేస్తున్నాను. సాధారణంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో హరిజనవాడల సమీపంలో ఉన్న భూములు పర్మేత యీనాము భూములు వీటికి లభ్యంకావడానికి వీలులేని కారణం చేత వారికి ప్రత్యేకంగా పట్టాభూములు చూపించాలంటే ఊరికి ఇంకా దూరంగా పోయే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఈ పర్వాత యీనాము భూములు ప్రభుత్వమువారు కొన్ని అవసరాల నిమిత్తము కూడా తీసుకున్నారు. అదే విధంగా యీపర్వాత యీనాము భూములు ఏమైతే ఉన్నాయో వాటిని యీ హరిజనులు ఇళ్ళు కట్టుకోవడానికి ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకంగా జి. ఓ. పాస్ చేసి అ స్థలాలను వారికి ఇళ్ళు కట్టుకోడానికి యిస్తే యీ సమస్య తొందరగా పరిష్కారం అవుతుంది. మన భారత ప్రధాని అష్టసూత్ర ప్రణాళికను అములు చేస్తూ 9 కోట్ల రూపాయలు తెలంగాణా అభివృద్ధి కొరకు కేటాయించారు. ఈ 9 కోట్ల రూపాయలలో. నిజంగా హరిజనుల అభివృద్ధి కొరకు యిదివరకు ఏమాత్రము ఉపయోగపడలేదు. నూటికి 15 శాతం కేటాంచినట్లయితే ఈ 9 కోట్ల రూపాయలలో ఒక కోటి 35 లక్షలు హరిజనుల అభివృద్ధికి కేటాయించవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. గృహనిర్మాణ పథకం గురించి తెలంగాణా మిగులు నిధులనుంచి 45 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు. ఈ 15 శాతం కేటాయించి నట్లయితే యింకా 90 లక్షల రూపాయిలు కేటాయించవలసిన అవరం ఉంది,కాబట్టి యీ తెలంగాణా మిగులు నిధులనుంచి 15 శాతం చొప్పున హరిజన అభివృద్ధికి కేటాయించ వలసిదిగా నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ గృహనిర్మాణ పథకం నిజంగా జాప్యం జరగకుండా చూడాలి అంటే ప్రభుత్వ అధికారులు చాలా చురుకుగా పని చేయవలసి ఉంటుంది. దాదాపు నా నియోజక వర్గంనుంచి 10 సంవత్సరాలనుంచి శాసన సభ్యునిగా ఉంటున్నాను. 5 గ్రామాలలో కూడా యిళ్ళస్థలాలు పంచిపెట్ట లేక పోయినారు. అవి యిస్తే పేద ప్రజలు ఎంత ఆనంద పడతారు. ఈజాప్యం ఎక్కడ జరుగుతోందని ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించవలసిన అవసరంలేదు. ఈ జాప్యం ఎక్కువగా ప్రభుత్వ అధికారుల మీద ఉన్నదని అనక తప్పదు. కాబట్టి యికనైనా యీ హరిజన యిళ్ళస్థలాలు కానివ్వండి. మామూలు కార్యక్రమాలు కానివ్వండి ప్రభుత్వం అధికారుల జాప్యం లేకుండా ప్రజానీకానికి తోడ్పడాలి. ఈ కారణ

కార్యక్రమాలు ముందుకు తీసుకుపోయినప్పుడు మనం చేస్తున్న ప్రణాళికలు ప్రజలకు మంచి ఫలితాలను యిస్తాయి. ఈ అవకాశము యిచ్చినందుకు అభినందిస్తూ శెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. భీమారావు (అసిఫాబాద్):- అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈబడ్జెటు పరిశీలిస్తే సోషలిజం అన్నమాటలు హరిజన అభివృద్ధి అన్నీ అంకెల గారడితో 14 కోట్లు రెవెన్యూ పద్దుల క్రింద నిల్వ అని చెబుతూ పబ్లిక్ డెట్స్ లోన్సు ఎడ్వాన్సెస్ క్రింద దాన్నిచూసి నప్పుడు 9 కోట్లు నష్టంక్రింద చూపిస్తూ లోటు, ఆరంభ నిల్వ, ఓవర్ డ్రాఫ్టు యివన్నీచూస్తే 5, 6 కోట్లు తరుగుదల కనబడుతుంది. ఇది భర్తీ చేయడానికి అధిక పన్నులు వేసి దానిని సరిచేస్తామని చెబుతున్నారు. కాని యిదమిద్ధంగా ఏ విధంగా పన్నులు వేస్తారో సేర్కొనలేదు. తరువాత, అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా, నిజామాబాద్ జిల్లాలో ఏర్పడిన అనావృష్టి గురించిచెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు తెలంగాణా ప్రాంతంలో చాలా ప్రాముఖ్యమైనటువంటిది. అది ఒక్కటే తెలంగాణాలో చాలా ఎక్కువ ముఖ్యమైనటువంటిది. దానిలో సిల్టప్ అయి నీరు లేక అక్కడ ఉన్న ఆయకట్టుకు నీరులేకుండా రైతులు చాలా బాధపడుతున్నారు. గత సంవత్సరమునుంచి ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకొన్నప్పటికీ, దానిని బాగుచేసే దృక్పధము ప్రభుత్వానికి లేకుండా ఉన్నది. దాని ఫలితంగా, ఇప్పుడు అక్కడ వర్షాలు లేనందువలన, ఈ ప్రాజెక్టులో నీరు లేనందువలన, నారు మళ్లు ఎండిపోతున్నాయి. చెరుకు తోటలకు నీరు లేక పూర్తిగా ఎండి పోయేటటువంటి, పరిస్థితి ఏర్పడింది. అక్కడ గత 3 సంవత్సరాల నుంచి రైతులు విపరీతంగా బాధలకు గురి అవుతున్నారు. 69 లో అక్కడ వెర్రకు విపరీతమైన తెగుళ్లు తగిలి సగము పంట నష్టమైంది; తరువాత 70 సంవత్సరంలో కూడ వెర్రకు తెగుళ్లు తగిలి మరల నష్టపడ్డారు. అంతే కాకుండా ఈ 3 సంవత్సరాల నుంచి ఒక అంగుళము వర్షము కూడ లేదు అక్కడ, దాని ఫలితంగా ఈవేళ లేబర్‌కు కూలి కూడ దొరకకుండా తినడానికి తిండిలేకుండా అయినది. ఆహార ధాన్యాలరేటు విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. ఉన్న నిలువలు కూడ వ్యాపారస్థులు ఇతర రాష్ట్రాలకు బ్లాక్ మార్కెట్టులో పంపించడముతోటి అసలు ఎంత డబ్బు పెట్టినా కూడ, వాళ్లకు ధాన్యము దొరికే పరిస్థితి లేకుండా ఉన్నది. క్వింటాల్ ధాన్యము 2, 3 రూపాయలు చొప్పున పెరిగిపోయి ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కనుక వెంటనే అక్కడ ఆహార ధాన్యాల రవాణాను అరికట్టి, ఖచ్చితంగా అక్కడ ఉన్న ప్రజలకు సరసమైన రేటుకు ఆహార ధాన్యాలు దొరికేటట్లు వెంటనే అక్కడ శౌక డిపోలు, ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ఓపెన్ చేసి అక్కడ ప్రజలకు తిండి దొరికేటట్లు చూడ వలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. అంతే కాకుండా, అక్కడ లేబర్ లేక, దానిమూలంగా వారికి డబ్బులేక విపరీతంగా బాధపడుతున్నారు. కనుక వెంటనే రిలీఫ్ వర్క్సు తీసుకొని అక్కడ ఉన్న కూలి జనానికి వెంటనే పనులు కల్పించేటట్లు చూడాలి అని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఇంకొక విషయము, ఇటువంటి క్లిష్ట పరిస్థితులలో, ఇంతకుముందు, రెండు మూడు సంవత్సరముల క్రితం, అక్కడ గవర్నమెంటు భూములమీద, అనాథరైజ్డ్ కల్టివేషన్ మీద ప్రభుత్వము పెనాల్టీను వేసినారు. కొన్ని కారణాలవల్ల అప్పుడు శిస్తు బకాయీలు వసూలుచేయకుండా ప్రస్తుతము ఈ క్లిష్ట పరిస్థితులలో అవన్నీ వసూలు చేయడానికి ప్రభుత్వము ఇప్పుడు సంకల్పించడం వలన ప్రజలను ఇబ్బందులు పెట్టి వాళ్ల ఆస్తులను జప్తులుచేసి చాలా బాధపెడుతున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో బకాయీలు వసూలుచేయడం అంటే దెబ్బ మీద దెబ్బ కొట్టినట్లు వాళ్లు విపరీతమైన అష్టకష్టాలకు గురికావడం తప్ప, ఇంకొకటిలేదు. కాబట్టి వెంటనే ప్రభుత్వము అక్కడ ఈ శిస్తు బకాయీలను, మిగతా రివిన్యూ కలెక్షన్సును ఆపివేసి ఫ్యామిన్ రిలీఫ్ వర్క్సు టేకప్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయము. నిజాంబాద్ జిల్లాలో ప్రత్యేకంగా బనసవాడ తాలూకాలోను ఇంకొక తాలూకాలోను చెరుకు ఉత్పత్తి బాగా అవుతుంది. ఇంతకు ముందు నేను చెప్పాను, అక్కడ చెరుకు దిగుబడి చాలా తక్కువ అని. అక్కడ కూలి రేట్లు, మందులు రేట్లు విపరీతంగా పెరిగిపోయిన కారణంగా ఆ చెరుకు పంట రైతుకు గిట్టుబాటుగా లేదు. అందువలన ఆ రైతులు చెరుకు పంటను తగ్గించి వేరే క్రాప్సు వేసుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. దానిని బట్టి, అక్కడ కొన్ని కొన్ని షుగర్ ఫ్యాక్టరీసు, నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ మూల్లపడేటటువంటి పరిస్థితి వచ్చింది. కనుక అక్కడ ఖర్చులు దృష్టిలో పెట్టుకొని షుగర్ కేన్ రేటు కనీసం వంద రూపాయలకు తక్కువ లేకుండా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నదని ప్రభుత్వము గమనించాలి. మళ్లీ దీనిని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో పోరాడి ఆ రేటు ఫిక్సు చేయించాలని కోరుతున్నాను.

తరువాత, నిజాంబాద్ జిల్లాలో చాలామంది పేద రైతులు బంజరు భూములను సాగులో ఉంచినారు. వాటికి పట్టాలు ఎలెజిబుల్ పీపుల్‌కు కూడ 10, 15 సంవత్సరాల నుంచి కూడ ఇవ్వకుండా ఆపివేసినారు. దానివలన పోయిన రెండు సంవత్సరాలలో పదింతలు, అయిదింతలు పెనాల్టీసు వేసి ఇప్పుడు వసూలుచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దాని నిలుపుదలకు రివిన్యూ మంత్రిగారు జిల్లావారిగా ఇస్తామని ప్రామిస్ చేశారు. ఇంతవరకు ఆర్డర్సు పోలేదు. నిజాంబాదు జిల్లాలో గవర్నమెంటు భూముల మీద పెనాల్టీను వేసినారు. దాని నిలుపు దలకు ఆర్డర్సు పోలేదు. ఎక్కడైనా గ్రామం నుంచి రెప్రిజెంటేషన్ వస్తే, వాళ్లకు వ్యక్తిగతంగా స్టే ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఈరకంగా ప్రతిచోటునుంచి రైతులు వ్యక్తిగతంగా స్టే తెచ్చుకోవాలంటే చాలా ఖర్చులతో కూడిన పని. కనుక వెంటనే స్టే ఆర్డర్సు ఇస్యూచేసి, ఆ బంజరు భూములమీద వేసిన పెనాల్టీసును ఇంకా మిగతా కలెక్షన్సును ఆపివేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మరొక విషయము, నిజాంబాదు జిల్లాలో గత 3, 4 మాసాలలో

జిల్లా పరిషత్ ఉపాధ్యాయులకు జీతాలు దొరకకుండా ఉన్నది. దానికి కారణము, ఇప్పుడు జిల్లా పరిషత్ అకౌంట్సులో ఫండ్సు రిలీజ్ చేయడానికి ఒక అసిస్టెంట్ కమీషనర్‌ను ప్రతి జిల్లాకు వేసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆయనే ఆడిటింగు అథారిటీ, ఆయనే ఫండ్సు రిలీజ్ చేసే అథారిటీ కూడ. గత 3, 4 మాసాలుగా ఆ ఉపాధ్యాయులు చాలా బాధలకు గురి అవుతున్నారు. ఇంతకుముందు 1, 2 మాసములు స్ట్రయిక్ చేసి ఆవిధంగా జీతాలులేకుండా బాధపడినారు. మరలి ఇప్పుడు కూడ జీతాలు దొరకకుండా పోతే చాలా దారుణమైన పరిస్థితిగా ఉంటుంది. కనుక జిల్లా పరిషత్తులో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులకు వెంటనే జీతలు పంపకం చేసేటట్లు అసిస్టెంటు కమీషనర్‌కు, జిల్లా పరిషత్తుకు ఆర్డర్సు పంపాలను కోరుతున్నాను.

తరువాత, ముఖ్యంగా, తెలంగాణా విషయం గురించి ప్రభుత్వము తెలంగాణా అభివృద్ధిని గురించి ఆలోచించకుండా రోజు రోజుకు ఏదో మోసపు మాటలు చెప్పుతూ ఏవో అంకెలు చూపించేటటువంటి పద్ధతిని అవలంబిస్తున్నది. స్పెషల్ తెలంగాణా డెవలప్మెంటు ఫండు అని అన్నారు. అసలు ఈ ఫండుకు ఎక్కడ నుంచి ఫండ్సు ఇస్తున్నారు. ఇక్కడ మిగులునుంచి తీసుకువచ్చి ఎక్కడనుంచో ఈ స్పెషల్ డెవలప్మెంటు ఫండుకు ఇచ్చినట్లుగా ఈవిధంగా మోసపు మాటలు చెప్పడం సరిమైన పద్ధతి కాదు. తరువాత, తెలంగాణాకు సెపరేటు పి. సి. సి. కావాలంటున్నప్పుడు దానికి అభ్యంతరము చెప్పుతున్నారు. ఏ విషయాలతో తెలంగాణా ప్రజలను ఈ ఆంధ్ర పాలక వర్గము బలపరిచిందని అడుగుతున్నాను? రెండవ ప్రక్క వీరికి అన్యాయము చేస్తున్నారు. అటువంటప్పుడు వీరికి సెపరేటు ఇవ్వమని అడుగుతున్నప్పుడు, అది ఇస్తే ఏళ్లకు పోయిందేమి? వీరికి సెపరేటుగా ఇస్తే వీరి మీది మా అధికారము పోతుందని ఈ విధమైన చెడు ఆలోచనతో ఉన్నారు. ఈ పరిస్థితులలో ఏవిధంగానైనా ప్రత్యేక తెలంగాణాను ఈ ప్రజలు సాధించుకొని తీరుతారని. అది లేకపోతే తెలంగాణా అభివృద్ధి జరగదని చెప్పుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

श्री गंगाधर :— अध्यक्ष महोदय। श्री आर्थिक मंत्री ने जो बजेट प्रवेश किया है। उसका हार्दिक समर्थन करता हू। यह बजेट वर्तमान परिस्थिति में प्रजातन्त्र वातावरण में पेश हुआ हैं। इस पर हर्ष होता हैं। लेकिन मेरे जिले निजामाबाद के लोग और लाखों काश्तकार जिन्होंने फसले उगाने के लिए श्रम किया हैं पैसा लगाया हैं वे मोसमी हालत और वर्षा के आभाव के कारण भयभीत हैं और हमारे पास एक भयानक वातावरण उत्पन्न हो गया हैं। मेरे जिले ही का नहीं पूरे आन्ध्र प्रदेश की यही हाल मैं हुकूमत से आप के द्वारा यह प्रार्थना करूंगा कि इसपर ध्यान दे। वर्षा न होने के कारण खेत सूख रहे हैं। मजदूरों को दाम न मिलने से बेरोजगारी बढ़ रही है उस पर यह कि अनाज कम हो जाने से अनाज के दाम दिन ब दिन बढते जा रहे हैं। मजदूरी कम मिल रही है और लोगों में अनाज खरीदने की शक्ति नहीं है। इसलिए मैं हुकूमत के जिम्मेदार अधिकारियों से निवेदन करूंगा कि वो कोआपरेटिव सुसाइटीज़ है

या फुड कारपोरेशन हैं उनका जिलावारी स्टाक हैं पहले अपने जिले और फिर स्टेट को ध्यान में रख कर बाहर भेजने की सोचें वरना काश्तकार और मेहनतकश तबके के लिए जीवन निर्वाह और अन्न की समस्या जटिल बन जाएगी। इस में शक नहीं कि वहां के स्थानीय एम. एल. एज और जिला परिषद ने हुकूमत को ध्यान दिलाया था। मगर कोई कारवाई नहीं की गई।

दूसरी बात यह कि निजाम सागर का सिल्ट प्राबलम भी सोचनीय है। वर्षा न होने के कारण निजाम सागर में एक दो रोज का पानी रह गया है। काश्तकार परेशान है। इसलिए मैं प्रार्थना करूंगा कि काश्तकारों पर जो बेटरमेंट लेवी है या रेवेन्यु लोन है या बकायाजात की वसूली का प्रोग्राम है उसको इस वर्ष के लिए रोक दिया जाए तो मुनासिब होगा। वरना काश्तकारों और मेहनत करनेवालों में बेचैन और परेशानी और बढ़ेगी निजामाबाद जिले का अजीब वातावरण है। लोग समझते है कि यह जिला निजाम सागर और शुगर फेकटरी की वजह से बहुत ही दौलतमन्द और खुशहाल हैं। मगर निजाम सागर के सिल्ट के कारण गत ७, ८ वर्षों से वहां अनाज की पैदावार मे कमी होती जा रही हैं। और यह जिला जो अन्नदाता था। अब मोहताज हो गया है। फुड कारपोरेशन में हमारे जिले का जमा किया हुआ केवल दो हजार टन अनाज धान के रूप में है वह भी एक दो महीने चल सकता हैं। उसको वहां सस्ते दाम से बिकवाने का इन्तेजाम करना चाहिए। उसको केवल अरबन एरिया ही में नहीं रूरल एरिया में भी तकसीम करना चाहिए तब ही वहां की भयानक वातावरण दूर हो सकता है

एक और निवेदन यह है कि एक जमाने से हमारे जिले में केवल विद्यार्थी ही नहीं बल्कि सारी जनता यह मांग कर रही है कि वहां मेडिकल कालेज की स्थापना होनी चाहिए। सरकार को यह भी मालूम है कि वहां के विद्यार्थियों और नौजवानों ने इस के लिए हंगर स्ट्राइक भी किया था, लेकिन इस पर सरकार ध्यान नही दे रही हैं। मैं हुकूमत से निवेदन करूंगा कि वहां कम से कम, प्राइमरी रूप में चाइल्ड स्पेशल चिकित्सा स्केप में कोई प्रोग्राम शुरू करें तो मुनासिब होगा।

आर्थिक मंत्री ने बजट भाषण के दूसरे हिस्से में बताया है कि हरिजनों, गिरिजनों को घरों के लिए लोन के रूप में सहायता दी जायेगी। लेकिन मैं निजामाबाद के हालत के पेशेनजर यह कहूं कि यह सहायता वहां के लोगों के लिए बहुत ही कम है वहां हरिजन और गिरिजन और गरीब हजारों और लाखों की संख्या में हैं। हजारों लोगों ने इस आशा में कि उनको लोन मिलेगा ११,११ रुपये डिपाजिट किया लेकिन वहां लोन के लिए बहुत ही कम रकम एलाट की गई। इस से उन लोगों में निराशा बढ़ गई है। मैं हुकूमत और खास कर हमारे हरदिल अजीज मुख्यमन्त्री साहब से प्रार्थना करूंगा कि वह इन बातों को सामने रखकर वहां के लिए इतनी रकम एलाट करें कि उन लोगों की सही तौर पर सहायता हो सके।

मैं यह भी कहना चाहता हूं कि एडमिनिस्ट्रेटिव लेवल पर भी बहुत सी खामियां है। हुकूमत या मंत्री महोदय एलाटमेंट के लिए एक प्रोग्राम बनाते हैं। लेकिन

उसके लिए रेवेन्यु डिपार्टमेंट या कोआप्रेट्यु डिपार्टमेंट समय पर काम नहीं करते जिस के कारण गरीबों को जो मदद मिलना चाहिए वह नहीं मिल सकती। आप बजेट का एलान तो करते हैं लेकिन हुकूमत की मशीनरी और अधिकारी सही तरीके पर गरीबों की सहायता की भावना से काम नहीं करते। मैं आशा करताहुं कि इस पर भी ध्यान दिया जाऐगा और कोई ठीम व्यवस्था की जायगी।

इस विश्वास के साथ आप ने जो समय दिया है उसका आभार मनते हुए मैं खतम करता हूं।

Sri P. Venkatesam:- Sir, Regarding the bndget for 1971-72, the revenue receipts are Rs 301.65 crores and expenses are Rs. 305.87 crores. The over-ail deficit in the bubget is Rs. 9.50 crores. The Nat ional plan expenditure is Rs 105.58 crores.

This is a budget which is full or promises without any categorical statement. Here I would like to make a mention of the premises imade in the budget. The first is the streamlining of the abmin'stration: the second is toe formation of four categories of industrial carporations; the third is about the Speedy action for land acquisition for house site s' and the fourth is arranging a con ference of the Nationali sed Banks for speedy distribution of loan s. There are so many other promises also in the budget, but the se are all mere promises. I do not know how the se promises will materialise and when they will materialise.

With regard the National Plan, 90% of the provision is being dsitributed regionwise and 10% for backward regions.

There is so much said about agricultural and animal husbandry tI do not want to dilate on this because there are no rains for agricul ure and we have no grass for animal husbandry,

There is a mention about the Housing Federation for Harijans and Girieans. No doubt, Rs. 33 lakhs have been allotted by the Government but it is stated that Rs. 10 crores is being given by the L. I. C But it is negatived in the Radio, and it is only Rs. 10 lakhs instead of Rs. 10 crores, President, I want to know the definite information about this whether it is Rs. 10 corres or Rs. 10 lakhs, regarding the loan being given by the Life Insurance Corporation If it is Rs. 10 lakhs it is the outstanding figure and the scheme will not fruitify.

Regearding the house-sites, alienations are being taken for 3 years or 4 years, Some Harijans are being disappointed with regard to the house-sites. Speedy action har to be taken to get the house-sites immediately. So also, for backward classes especially the weavers, which is the next industrial population second to agriculture. They should also be given house-sites getting the sites alienated.

Regarding the distribution of lands no doubt, distribution is being made but actually the land-less poorare not enjoying most of the lands because only D-forms are given but they are not given the posession of the land. The Karanams in the vilages are not co-op

rating with them Unelss hey are paid something, they cannot attend to that. That is the alonamty, with regard to land distribution.

There is no mention about the Handloom Industry. You know fully well that due to soaring prices in yarn rates, the handloom industry has gone down very mvch. There is plenty of stocks with the Andhra Handloom Weavers' Society and HYCO Fabrics. These stocks are not being sold because there is no power of consumption with the public and the 10% rebate is to be given. These presidents have approched the Government and said that tke rebate is not given yet. There were also heavy stocks with the Master Weavers in the State. So, the Government has to see that relif work is started in all the weaving centres.

Again I have totalk about the electricity. Electricity in the bac kward areas should be given. Under the Rural Electrification, they have allocted Rs. 11. 21. crores this year. Last year 974 villages were said to have been Electrified--aut of which Coastal Audhra 301, Ray alaseema 248 and Telengana 425. These are only the figures. Some vi llages re not electrified though they are considered to be electrified The linae will be takeo uPtothe village. There would not be L T Lin es because of want of material--the village will not be electrified But as for the figures it is being electrified. So actually 974 villages are not electrified Last year they are in spili over works They are to be electrified, this year when I approached the Depart ment, they say all those/will of last yearbe taken hed electrificatson this year Again 1000 villages are to be electrified this year as per the budget speech. Ido not know how 1000 villages will be electrified. This year, when there is scarcity of materal when there are even spill over works, the Electricity Department should take proper steps. The Goverdment should see that these 1000 villages are also electrified. Especially Anantapur is a backward district, where rural electrification has to be extended speedily.

Regarding the Municipalities, the elementary education grants are being borne by the Municipalities. So, the Municipalities have no funds for developmental activities. It is many a time said that the grants for elementary education should be brone by the Government. Bnt it is stated that a High Power Committee is appointed for enquiry. Only Rs. 1 crore is being given to the Municipalities. But Rs. 1 caore is nothing. There must be additional grants and the elementary education grant should be provided for Municipalities, so that they can spend some amounts tor the ameliorative works:

With regard to medical aid in taluk headquarters hospitals medical aid should be given to at least to the Municipal Taluk headquarters Hospitals. There must be one operation theatre. All facilities must be given to Municipal Taluk Heapquarters towns; This has to be first attended to: So many times it is being said that proper arrangements are to be given in the Municipal Taluk Headquarters towns but though the amounts are being every year enhanced, medical aid is not being given to the Taluk Headquarters towns. Dharmavaram is the Municipal Headquarters town having a population of 30,000. There is a meagre bed strength of 8 to 10 beds and

no other facilities are being givea for our Hospital: So, I think, the Goverument will take proper steps to give medical aid and other equipments for our Hospital:

With these few words I take leave of you Sir:

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు:- అధ్యక్షా, మనం దేశాన్ని చాల త్వరగా ముందుకు తీసుకుపోవాలి అంటున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం గాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలుగాని దానికి కావలసిన ప్రయత్నాలు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నదని అందరు అంటున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం మనం ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నాము. అనేదికాదు. ఏ పని ముందుచేద్దాము అనుకున్నా ప్రాధమికంగా మనం అనుసరించ తగిన విధానాలు కొన్ని ఉన్నాయి. అవి సంతృప్తికరంగా ఏర్పడిన నాడే మనం చేసే ఏ పని అయినా సత్వరంగా సక్రమమైన ఫలితాలు యివ్వడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఈ దేశం లో ఈ రాష్ట్రంలో సోషలిజం ప్రవేశపెడదాము అంటున్నాము కాని మనం చేస్తున్నది ఏమిటి ? కరప్షన్ సోషలైజ్ చేశాము. అది నేను డిటెయిల్స్‌లోకి పోతలచుకోలేదు. మన అందరికి తెలుసు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగమే కాదు సమాజంలో ఉన్నటువంటి అన్ని వ్యవస్థలలో అన్ని రంగాలలో అన్ని ఫేజ్‌లలో కూడ ఈ కరప్షన్ అనేది పాతుకు పోయి ఉన్నది.

దీనిని మనం పెకిలించివేస్తేగాని, మనం ఆశించిన ఫలితాలు మనకు దక్కవు. కరప్షన్ పోవాలంటే అది స్లోగన్‌తో పోదు. ఒక కేకతో పోదు, అక్కడొక ఆఫీసర్ను యిక్కడొక ఆఫీసర్‌ను డిస్మిస్ చేసినంతమాత్రంచేత లేక అరెస్టు చేసినంతమాత్రం చేత పోదు. పరిపాలన చేస్తున్నటువంటి వ్యక్తులదగ్గరనుంచి ప్రజాప్రతినిధుల దగ్గర నుంచి చివరదాకా కూడా అన్ని వర్గాలలో కూడా ఒక మార్పు రావాలి. మన భవిష్యత్తు మనదేశ భవిష్యత్తు మన నడక మీదనే ఆధారపడి వున్నదనే భావాన్ని మన వారంత గుర్తించిననాడే యీ కరప్షన్ను తొలగింపజేయడానికి అవకాశాలు వున్నాయి. అందువలన ప్రజాప్రతినిధులమైన మనం, ప్రజా పరిపాలకులమైన మనం చాలా ఆదర్శప్రాయమైన పద్ధతులలో మెలిగితేగాని యింకొకరిని ప్రశ్నించే అధికారం మనకు రాదు. అందుచేత నేను ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. ప్రజా ప్రతినిధిగా ఎన్నుకోబడిన వ్యక్తి తనకు ఎంత ఆస్తివున్నది ? తనకు సంబంధించిన సన్నిహిత బంధువుల పేర ఏ ఆస్తివున్నది అనేది డిక్లేర్ చేసి, ప్రతి సంవత్సరం ఆవిధంగా డిక్లరేషన్ యివ్వడమనేది ఆబ్లిగెటరీ చేస్తేతప్ప సరియైన పంథాలో మనం నడవడానికి అవకాశం లేదు. మన దేశం ముందుకు పురోగమించాలంటే మనం కరప్షన్ను సమూలంగా నిర్మూలించవలసిన అవసరం ఎంతయినావున్నది. రెండవది మన విజయభాస్కర రెడ్డిగారు 'స్ట్రీమ్‌లైనింగ్ ది ఆడ్మినిస్ట్రేషన్' అని చెప్పారు. నాకు జ్ఞాపకంవున్నది '67 వ సంవత్సరంలో ఎన్నికలు అయిన తరువాత మన ముఖ్య మంత్రిగారు ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి, యీ ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో ఏ మార్పులు తీసుకొనివస్తే

మనం ఆశించిన ఫలితాలు దక్కుతాయి ? అనే చర్చలుపెట్టారు. దాని ఫలితంగానే మనకు డెవలప్‌మెంటు బోర్డ్సు వచ్చాయి. అధికారాలను వికేంద్రీకరించాలనే సూత్రాన్ని ఆ రోజునే ఆమోదించారు. కొంతవరకు దానిని అమలు జరిపారు.

Mr. Speaker in the Chair.

కాని, అది కేవలం సమస్య యొక్క అంచునుమాత్రమే తాకిందిగాని డీప్‌గా పోలేదు. దానికి ఉదాహరణ — కలెక్టరు జిల్లాలోవున్న డెవలప్‌మెంటు బాధ్యతను నిర్ణయాలు తీసుకునే హక్కును వారికి యిచ్చినప్పటికి, బ్రిటిష్ పరిపాలనా కాలం నుంచి వస్తున్నటువంటి యీకోడ్సు — పి. డబ్లు. డి. ఎడ్యుకేషన్ కోడ్సు వారి నిర్ణయాలు కంట్రోల్ చేసే రూల్సు అండ్ రెగ్యులేషన్స్ ఏవయితేవున్నాయో అప్పటి నుండి ఇప్పటివరకు అవే కొనసాగుతువచ్చాయి. బ్రిటిష్‌వారి హయాంలో పనిజరగక పోయినా జరిగినట్లు అవుపడేది. ప్రజలకు సంతృప్తి కలిగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లుగా నటిస్తూ వుండడానికి ఏర్పాటుచేసిన చెక్ అండ్ కౌంటర్‌చెక్ పద్ధతులే యీనాటికి నడుస్తున్నాయి. ఇవి యిట్లాగే వున్నంతకాలమూ ప్రజలకు చురుకుగా వుపయోగకరంగా వుండేదేమీ లేదు. అందువలన వెంటనే యీ కోడ్సు రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ మనం యీనాడు ప్రజలకు ఏమి చేయాలని చెబుతున్నామో కోరుతున్నామో వాటికి అనుగుణంగా వుపయోగకరంగా వుండేటట్లు త్వరితగతిని ఫలితాలు సాధించడానికి అవసరమైన పద్ధతులలో వాటిని మార్చవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది అప్పుడే సత్ఫలితాలు రావడానికి సావకాశమున్నది. కాని మన ఫినాన్స్ మినిస్టర్‌గారు స్ట్రీమ్‌లైనింగ్ ది అడ్మినిస్ట్రేషన్ అంటే ఏమిటో వారు డిటెయిల్స్ యివ్వలేదు. కాని వారు దీనినిగూర్చి ఆలోచించేటప్పుడు నేను యిప్పుడు మనవి చేసిన విషయాన్ని మనస్సులో పెట్టుకుని ఆలోచిస్తారని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను.

ఇంకపోతే అమెరికా దేశస్థులు, రష్యా దేశస్థులు స్పుట్నిక్‌లతో చంద్రుణి చేరుకుటున్నారు. చంద్రుడిలోకి వెళ్లి వ్యోమగాములు విశ్వరహస్యాలు అనేకం తెలుసుకుని తిరిగి భూతలానికి వచ్చే ఏర్పాట్లు చేసుకుంటున్నారు. వ్యోమగాములు భూతలాన్ని తిరిగి వచ్చి అనేక ప్రయోగాలకు గాను వస్తుసముచయానమను తీసుకున్నారు. మనవారు అనుసరిస్తున్న పద్ధతులవలన మన ధరలు చంద్రమండలాన్ని చేరుతున్నాయి. కాన్ని, మనవారికి వాటిని తిరిగి క్రిందకు తీసుకరావడంమాత్రం చాతకావడంలేదు. స్వాతంత్ర్యంవచ్చిన తరువాత, ఒక ఫెనామినా చూస్తున్నాను. ప్రొడక్షన్ కంటే జనాభాపెరుగుదల ఎక్కువవుంది. అందువలన ధరలు పెరుగుతున్నాయి అన్నారు. నిజమేనేమో ననుకున్నాం. ఇరవైనాలుగేండ్ల తరువాత గ్రీన్‌రివల్యూషన్ అన్నారు. ఎక్కువ ఆహారధాన్యాలను పండిస్తున్నాం. రెంత మూడు సంవత్సరాలలో సెల్ఫ్ సఫిసియెన్సీ వస్తుందన్నారు. ఎన్ని చెప్పినా, ఎంతు పంటలు పండినా ధరలుమాత్రం తగడంలేదు. ఇది నగ్నసత్యం. దీనికి కారణ

షేమిటి? గత సంవత్సరం జరిగినది చూస్తే ధాన్యపంటను 38 రూపాయిలకు ఆషగానే రైతులు అమ్ముకున్నారు. పూర్తిగా అమ్ముకున్నారు. ఇవాళ 62 రూపాయిలదాకా వున్నది. దీనివలన ఎవరు లాభిస్తున్నారు? ఈ పెరుగుదలవలన లాభించిన వాడు రైతుకాదు, మధ్యదళారీలు. వేలకువేల బస్తాలు ఆ రోజున కొని నిలవచేసి, యీ రోజున ప్రజలనుంచి ఎక్కువ ధర రాబడుతున్నారు. అందుచేత, ఏది ఎట్లావున్నప్పటికి, అన్ని అవస్థలూ పొట్టకూటికే ఉన్నట్లుగా, యీ కనీస ప్రాథమికమైన సౌకర్యము కలిగించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వున్నది. ప్రతివాడికి సరసమైన ధరకు ఆహారధాన్యాలను ప్రభుత్వం అందచేయగలిగిన పరిస్థితి తీసుకురావాలి. దానికి ఒకే మార్గమున్నది. దానికి మిడిల్ లేదని ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాను. ఇంకొక మార్గంతో దీనిని సాధించగలమనుకోవడం కేవలం భ్రాంతి అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. దానికి మార్గం వున్నది. 'నేషనలైజ్ ఆల్ ట్రేడ్ ఆఫ్ ఫుడ్ ఆర్టికల్స్', ప్రతి సంవత్సరం ఆహారధాన్యాలకు సంబంధించి ధరలు నిర్ణయించెయ్యాలి. కన్స్యూమర్‌కు, ప్రొడ్యూసర్‌కు సూటబుల్‌గా వుండే ధరను ప్రతి సంవత్సరం నిర్ణయించాలి. పండిన పంటనంతా ప్రభుత్వం కొనవలసిందే. దానిని డిస్ట్రిబ్యూషన్ కూడ ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకోవలసిందే. ఈ పద్ధతి తప్ప మరొక పద్ధతి లేదు. ఇంకొక పద్ధతిలో యీ సమస్యను పరిష్కరించగలమనుకోవడం కేవలం భ్రాంతి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా చేసినట్లయితే యీ ఆహారధాన్యాల కొరత సమస్యను తీర్చవలసిన బాధ్యత కూడా సక్రమంగా ప్రభుత్వంపై వున్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంక, ఎడ్యుకేషన్ వుంది. మీరు చూసినట్లయితే, మొదటినుంచి కూడా యీ విద్యారంగంలో మొత్తం పెట్టుబడికంటే ఎక్కువ పెట్టుబడి పెడుతున్నారు. కాని సత్ఫలితాలు రావడంలేదు. దానికి రెండు కారణాలు చెబుతున్నాను. మనం నడెన్‌గా నిరక్షరాస్యత నిర్మూలించాలనే వినాదం ప్రారంభించడంతో ఎక్కడపడితే అక్కడ పాఠశాలలు నిర్మాణం చేయడంతో, యీ పాఠశాలలకు కావలసిన టీచింగ్ స్టాఫ్ కొరత అవడంతో, సరియైన స్టాఫ్ మనకు దొరికారుకాదు. ఆ బాధ యీ రోజుకూ కంటిన్యూ అవుతూవస్తున్నది. ఈ రోజున - నా ఉద్దేశం చెబుతున్నాను - విద్యార్థులలో ఇన్‌డిసిప్లిన్ వున్నదని అంటున్నాం. విపరీతంగా పెరిగిపోయిందని అంటున్నాం నా అనుభవంలో చెబుతున్నాను - ఒక లెక్చరర్‌గాని, ఒక ఉపాధ్యాయుడు గాని, చక్కగా పిల్లలకు అర్థం అయ్యేట్లుగా చెప్పేవారు వుంటే ఇటువంటి ఇన్‌డిసిప్లినుకు అవకాశం వుండదు.

అతడు కంట్రోలు చేయగలుగుతున్నాడు. బైట కూడా అటువంటి ఉపాధ్యాయునికి గౌరవం ఉంటున్నది. పిల్లలు కూడా సగౌరవంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. అయితే ఇటువంటి ఉపాధ్యాయులు, లెక్చరర్లు ఎంతమంది ఉన్నారు? వారు లేకపోవడంవల్లనే ఇండిసిప్లిన్ తయారైనది. సరియైన ఉపాధ్యాయవర్గం రావాలంటే వారికి సరియైన

మూల్యం మనం అందచేయాలి. ఎట్రాక్టివ్ స్కేల్స్ ఆఫ్ పే వారికి ఇవ్వాలి. మనం ఎంతమంది ఇంజనీర్లను డాక్టర్లను సైంటిస్టులను తయారు చేయాలి అనుకున్నా బేసిక్ రిక్వైర్మెంట్ వారిని తయారు చేస్తే ఉపాధ్యాయుడు. వారిని విస్మరించి ఎల్. డి. సి. జీతం వారికిచ్చి ఉపాధ్యాయ వృత్తికి చక్కని మనుష్యులు తెలివితేటలు కలిగిన వారు రావాలంటే ఎట్లా వస్తారు? మనం విద్యారంగాన్ని సంస్కరించాలంటే తెలివి తేటలు కలిగిన వ్యక్తులను రాబట్టడానికి ఆకర్షణీయమైన స్కేల్సు వారికి ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. మొన్న ఏదో సందర్భంలో మాట్లాడుతూ చెప్పాను. సమ్మె అనేది 15 సంవత్సరాలైనా ఈ దేశంలో లేకుండాచేస్తేతప్ప మనం ఏమి సాధించలేం సమ్మె లేకుండా చేయడమంటే ప్రొహిబిట్ చేయడముకాదు. సమ్మె చేయవలసిన ఆవసరం లేకుండా మనం చేయాలి. అప్పుడు జాతీయ సంపద పెరగడానికి వీలుంటుంది, అందరూ కష్టపడి పనిచేయాలి. కష్టపడి పని చేస్తాననే వ్యక్తికి పనిచూపించాలి. ఏ రంగంలో చూచినా అసంతృప్తి కరంగా ఉందే కాని ఈ రంగంలో ఇది సాధించామని చెప్పకలిగిన తీరు ఎక్కడా లేదు. ఏదో ఒక రంగం తీసుకుని పెర్ఫెక్ట్ చేస్తున్నామా అంటే అదీ లేదు, అక్కడ ఒకవేలు, ఇక్కడ ఒక వేయి పెడుతున్నాము. సరియైన మార్గంలో ఏదీ జరగడం లేదు. ఎలక్ట్రిసిటీ తీసుకుంటే చాలా రాష్ట్రాలకంటే మనం తక్కువగా ఉన్నాం, ఐతే ఎలక్ట్రిసిటీ రేట్లు పెరిగాయి. దీనిని భరించలేమని ఒక ప్రక్కన వ్యవసాయదారులు బాధ పడుతున్నారు. పరిశ్రమలు నడిపేవారు బాధపడుతున్నారు. మనం ఇంతకు తక్కువగా ఎలక్ట్రిసిటీ సరఫరా చేయలేకపోతున్నాము. కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ ఎందుకు పెరుగుతోంది? బ్రేక్ డౌన్స్ చూడండి. హైదరాబాదులో ఎక్కువలేవు కాని రూరల్ ఏరియాలో చూస్తే ఎలక్ట్రిసిటీ ఉన్న గ్రామమైనప్పటికి వారంలో ఐదు రోజులు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా జరుగదు. ఐదు రోజులు కూడా నడిచితే రావలసిన ఆదాయం వచ్చేదికదా. ప్రతి గ్రామానికి ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తున్నాము. కాని అక్కడ పర్మనెంటు లైన్మాన్ లేకుండా ఉన్నాడు. ఎందుకు వేయరు? దాదాపు రెండు వేల కనెక్షన్స్ ఉన్నాయి కదా. ఎందుకు వేయరు అంటే బడ్జెటు లేదంటారు. లైన్ లాసెస్ ఎక్కువై పోతుయున్నాయి. దారిలో ఉండే గ్రామాలన్ని విద్యుదీకరణ చేసుకుంటూపోతే ఎందుకు లాస్ వస్తున్నది? నేను మూడు పాయింట్లు చెప్పాను. కరప్షన్ పోవాలి. ధరలు తగ్గాలి. డీసెంట్రలైజేషన్ ఆఫ్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్తో పాటు బూజుపట్టిన రూల్సు, రెగ్యులేషన్స్ మారాలి అప్పుడే కొంతలో కొంత ఐనా పురోగమించగలమని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా. ఆర్థిక మంత్రిగారు తమ బడ్జెటు ఉపన్యాసంలో చాలా పెద్ద విషయాలనే చెప్పారు. అందులో నవ సమాజం గురించి పీడిత ప్రజలను గురించి, దళిత జాతులను గురించి, కోయ ప్రజలను గురించి చాలా వల్లించారు. చివరకు తరుగు బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టారు. మన సమాజమే, శోష

సిస్టు సమాజమే ఈ బడ్జెటు లక్ష్యమని అంటున్నారు. ప్రజలమీద పన్నులు వేసేపద్ధతి సమ సమాజ లక్ష్యం కాదు. పరోక్ష, ప్రత్యేక పన్నులతో బడ్జెటు తరుగును పూడ్చు కొవడం ఎప్పుడూ అలవాటుగా ఉన్నదే. ఆ విధంగానే ఇప్పుడూ చేస్తున్నారు. భూ సమస్యగురించి ప్రభుత్వ విధానం ఏమిటి? సీలింగ్ తక్షను తేవడానికి ధైర్యం లేదు. ఎగ్జెంప్షన్స్ తెచ్చారు. బెంగాలులోను కేరళలోను హార్యానాలోను దేవాలయాల క్రింద ఉన్న భూములను కూడా ప్రజలకు ఇవ్వడం జరిగింది. మనం దేవాదాయ భూములను ఎగ్జెంప్టు చేసాము. ఫామిలి అంటే వ్యక్తి అని నిర్వచనం ఇవ్వడంవల్ల వేలకొలది ఎకరాలు ఉంచుకునే అవకాశం ఉంది. చల్లపల్లి రాజాగారి వంటి పెద్దభూస్వాములు ఎక్కువ భూమి ఉంచుకునే అవకాశం కలిగించారు. సీలింగ్సులో సవరణలు తేవడం వల్ల ఇంకా ఏమైనా లోపాలుంటే పూడ్చుకోవానికి వీలుగా చేసారని మనవిచేయవలసి వస్తున్నది. పది లక్షల ఎకరాల భూమి పంచామని చెబుతున్నారు. ఇప్పటికి భూ స్వాముల కంట్రోలులో ప్రభుత్వ భూములు 150 వేల ఎకరాలున్నాయి. వీటిని తీసు కునే తాహతు ప్రభుత్వానికి లేదు. పేద ప్రజలు కబ్జాలో ఉంటే తొలగిస్తారు. భూ స్వాములకు మాత్రం రక్షణ ఇస్తారు.భూస్వాములనుతొలగించి పేదప్రజలకు ఇవ్వడమనే పద్ధతిలేదు. ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా బడ్జెటు లేదు. జమీందారుల చేతులలో ఉన్న భూమిని తీసుకొని పేదవానికి ఇచ్చే శక్తిలేని ప్రభుత్వం సమ సమాజాన్ని యే విధంగా తీసుకువస్తుంది? బంచెరాయి భూములు, పోరంబోకులు, అడవి భూములు ఎన్నో ఉన్నాయి. వేలకొలది ఎకరాలు జమీందారుల కంట్రోలులో ఉన్నాయి. వాటి జోలికి పోవడం లేదు. మా వరంగల్లు జిల్లాలో మహబూబాబాదు తాలూకాలో ధనా సరి బ్లాకులో సర్వే నెం. 428 లో 20 సంవత్సరాలుగా 20 మంది రైతులు సాగుచేసు కుని పంటలు పండిస్తుంటే ఇప్పటి ఆ భూమి అడవిగానే లెక్కలలో ఉంటుంది. పనికిరాని అడవులు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిని పేదలకు ఇవ్వవచ్చును కాని ఇవ్వడం లేదు. భూ పోరాట సందర్భంలో చాలామంది జైలుకు వెళ్ళారు. భూములు ఆక్ర మించుకొన్నారు. మిడ్‌టరం ఎన్నికల సమయంలో వారిపై కేసులను తీసివేస్తామని అన్నారు. కాని ఇప్పటివరకు ఆ కేసులు అట్లాగే ఉన్నాయి. వందలమంది కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. అంటే ప్రభుత్వం భూస్వాములకు ఏ విధంగా తోడ్పడు తున్నదో, ప్రజలకు ఏ విధంగా అన్యాయం చేస్తున్నారో తెలుస్తుంది. పరిశ్రమల గురించి, సోషలిస్టు బడ్జెటు ఐనప్పుడు ప్రొడక్షన్ శక్తులపై ఉత్పత్తిచేసే శక్తులకు ఈయాజమాన్యం మార్చవలసి ఉంటుంది. యాజమాన్యాన్ని మార్చడం పోయి సమ్మె చేసే హక్కులను కూడా హరించే యిండస్ట్రియల్ రిలేషన్సు బిల్లు తెస్తున్నారు. ప్రజల హక్కుల కోసం నిలబడవలసిన ప్రభుత్వం సమ్మె చేయడం కూడా నిషేధించే బిల్లు తేవడం 8 రోజుల జీతం జరిమాను చేస్తే అవకాశం ఉన్న బిల్లు తెవడం. యూనియన్ గుర్తించకుండా చేసే అవకాశం వున్న బిల్లు తీసుకురావడం జరిగింది.

ఒకవైపు యాజమాన్యాన్ని మార్చేస్తాము, ఉత్పత్తి సాధనాలపై యాజమాన్యం మారుస్తామని గొప్పలు చెబుతూ ఆచరణలోనికి వచ్చేసరికి కార్మికులను బాధపెట్టే చట్టాలు తీసుకురావడం చాలా శోచనీయంగా వున్నది. అదే విధముగా మినిమం వేజెస్ ఆక్టు ప్రకారం వ్యవసాయ కార్మికులకు కనీసం 50 రూపాయలు యివ్వవలసినదని చట్టం వున్నప్పటికీ ఆచరణలో విలేజి అగ్రికల్చరల్ లేబరు యిన్స్పెక్టర్లు ఎంతవరకు పని చేస్తున్నారో తెలియదు గాని వ్యవసాయ కార్మికులకు మినిమం వేజెస్ ఆక్టు ఆచరణలోకి రావడం లేదు. కొన్నిచోట్ల ఎక్కువ యిస్తున్నారు. కొన్నిచోట్ల చాలా తక్కువ యిస్తున్నారు. చాలా అవకతవకలున్నాయి. అందుచేత మినిమం వేజిని ఎక్కువ చేస్తూ రివైజు చేసి మినిమం వేజెస్ ఆక్టును సవరించవలసిన అవసరం ఉంటుంది. ఆ విధముగా తీసుకురావలసిన పద్ధతి వుంది. నేషనల్ టెక్స్‌టైల్ కార్పొరేషను సిక్కు మిల్సుగా జమచేసి తీసుకుంటే చాలా సమస్యలున్నవి గ్రాట్యుటీ గురించి వెంటనే పరిష్కారం చేయడానికి సిద్ధముగా వుండాలి. ఆ విధముగా చేయనిదే కార్మికులకు లాభం జరగదు. అటువంటి నేషనల్ టెక్స్‌టైల్ కార్పొరేషను తీసుకున్నప్పుడు ప్రధానంగా సమస్యలు పరిష్కారము చేయవలసి వస్తుంది. స్పీడీ డిస్పోజల్ చేయవలసిన అవసరము వుంది. ఆ విధముగా చేయడములో ఎప్పుడూ వెనుకాడుతూ ఉన్నారు. నక్సలైట్సు గురించి సమస్య మన దేశంలో యువకులలో అసంతృప్తి వస్తున్నది. దాని ఫలితంగా ఒక విధముగా నక్సలైటు మూవ్‌మెంటు వచ్చింది. అది అణిగిపోయిందని చెబుతున్నారు. ఈ సందర్భములో ట్రిబ్యునల్సు మీద కేసులు నడుస్తున్నవి. రెండు మూడు సంవత్సరాలనుంచి జైలులో పెట్టి ఉంచుతున్నారు. వారికి క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడు క్రింద అవకాశం లేదంటారు. అండర్ ట్రయల్సుకి గుడ్డలు యిచ్చే అవకాశం లేదనడంవల్ల వారు చింపిరిగుడ్డలు కట్టుకుని బాధలు పడుతున్నారు. ఈ విధముగా రాజకీయ ఖైదీలు అనుకున్న వారిని అండర్ ట్రయల్స్ కేసులు పెట్టకుండా విచారణ లేకుండా సంవత్సరాల తరబడి వుంచడం అన్యాయము. ఈ మధ్య పంత్‌గారు ప్రకటించారు సంప్రదిస్తామని చెప్పారు. పొలిటికల్‌గా కొన్ని మార్పులు వస్తున్నాయి. ఆ విధముగా మూవ్‌మెంటుతో సంబంధం లేదని ప్రకటిస్తున్నారు. ప్రయిం మినిస్టరు గారికి చీఫ్ మినిస్టర్‌గారికి అక్కడనుంచి మెమోరాండములు పంపుకున్నారు. ఇంతవరకు ప్రయిం మినిస్టర్‌గారికి అందలేదు, చీఫ్ మినిస్టర్ గారికి మెమోరాండం అందలేదు. ఎప్పుడు ఆలోచిస్తారో తెలియదు. వాళ్ళకు పత్రికలు యియ్యబోయినా పుస్తకాలు ఈయబోయినా చేరనీయడములేదు. ఇటువంటి రాక్షస విధానం జైలులో వున్న పొలిటికల్ ప్రిజనర్సు పట్ల అవలంబిస్తున్నారు. పొలిటికల్‌గా మార్పు తీసుకురావాలని అనుకున్నవారు ఆ విధముగా చేయడం సరియైన పద్ధతి కాదని, వెంటనే వారికి సౌకర్యం కలిగించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి చూస్తే విచిత్రముగా రోజు రోజుకు మారిపోతున్నది. మా తాలూకాకు సంబంధించినంతవరకు ఎన్నో హత్యలు జరిగినవి గూండాయిజం జరిగింది

అని వివరంగా హోం మినిస్టర్‌గారికి వెంగళరావుగారికి మెమోరాండములు యివ్వడం జరిగింది. స్పెసిఫిక్‌గా తీసుకురావడము జరిగింది. భూస్వాములకు చెందిన కె.డీలు శాంతిభద్రతలకు భంగం కలిగిస్తున్నారు. నెల్లూరు జిల్లాలో ఇద్దరు స్త్రీలను హత్య చేశారు. గుంటూరులో పట్టపగలు స్త్రీలను తీసుకుని పోయారు. వ్యభిచార గృహాలకు తీసుకుని పోయారు. ఈ విధముగా జరుగుతూంటే శోషరహిత సమాజాన్ని తీసుకు వస్తామంటే ఎవరికి ఉపయోగపడుతుంది? అరాచకశక్తులకు మాత్రం ఉపయోగ పడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పక్షంనుంచి మాట్లాడుతూ తప్పంతా ప్రభుత్వ యంత్రాంగానిదేనని చెప్పారు. కాని పరిపాలనలో జోక్యం చాలా ఎక్కుగా వుంది. మా జిల్లాలో కలెక్టర్ వేణుగోపాల్‌గారు, యస్. పి. పవిత్రన్ గారు 18 గంటలు కష్టపడి పనిచేసేవారు. వారు ప్రజలకు సహాయం చేశారు. బంజరుభూములను దొరలనుంచి తీసుకుని పేదలకు పంచి యిచ్చారు. వారిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసేశక్తి లేక వారిని బలవంతంచేసి శలవు పెట్టించారు. ప్రజాసేవ చేస్తున్న ఉద్యోగుల చర్యలకు ఆటంకము కలిగిస్తున్నారు. టీచర్సు ట్రాన్స్‌ఫర్సు అని యిదిరకు అనుకున్నాము. కాని యిప్పుడు ఐ. ఎ. యస్. ఆఫీసర్సు విస్తున్న సక్రమమైన వాటిలో జోక్యం కలిగించుకుంటున్నారు. ఆ విధముగా ఉంటే లా అండ్ ఆర్డరు పరిస్థితి ఏవిధముగా బాగుపడుతుంది? ప్రభుత్వ విధానం వారికి ఉపయోగ పడుతుంది. ఈ అవకతవకలను సరిచేసుకోవాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటు ఉన్నాను.

శ్రీ నిమ్మల రాములు (చలకుర్తి):- అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటులోపల ఎన్నో విధముల వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు వెనుకబడిన వర్గాలకు చాల ఉపయోగకరమైన బడ్జెటుగా ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టినారు. అందుకు ఎంతో ఫలవంతమైన స్కీములు ప్రభుత్వం నిర్ణయాలు తీసుకున్నా కార్యరూపేణా క్రిందికి పోయేసరికి అన్నిటికి అమలు చేయాలంటే అమలు జరపలేకుండా పోతున్నారు. ప్రభుత్వం చేసిన పాలసీలను ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు సక్రమ పద్ధతిలోపల నిర్ణయం చేయని కారణంగా మబ్బులు పడిపోయినట్లు ప్రజలకు ఏ మాత్రం అందుబాటులో లేక దాని యొక్క ఫలితాలు ప్రజలు పొంద లేకుండా పోతున్నారు. ప్రభుత్వం లోగడ 1969 లోపల 10 లక్షల ఎకరములు బంజరుభూములను పంచినప్పటికి దానివల్ల సామాన్య ప్రజలు ఎన్నో యిబ్బందులకు గురి కావలసి వచ్చింది. ఎంతోపైకం చెల్లించుకోవలసి వచ్చింది. కొన్ని లక్షల ఎకరాల భూమిని ఉన్నవారిదగ్గరతీసి స్వాధీనం చేసుకుని భూమిలేనివారికి యిప్పించ లేకుండా పోతున్నారు. అంతే కాకుండా 10 లక్షలమంది సర్టిఫికేట్సు పొందినవారు సంపూర్తిగా జమాబందిలో చేర్చి పట్టాలు అమలు చేయకపోవడం వల్ల ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురియై వారికి లంచాలుయిచ్చుకునే పరిస్థితి ఏర్పాటు అయినది. అందుచేత సర్టిఫికేట్సు యిచ్చినవారికి జమాబందిలోపల పట్టాలు యిప్పించే ఏర్పాటు చేయాలని

మనవిచేస్తున్నాను. హరిజనులకు ఇండ్లస్థలాల గురించి ప్రభుత్వం కొన్ని నిర్ణయాలు చేసినది. కాని కలెక్టర్లు భూమి సేకరణలో చాలా యిబ్బందులు జరుగుతున్నాయి. ఆ భూమిని వారు చాలా తక్కువ ధరకు రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తుకున్నందువల్ల భూమిసేకరణ లోపల యిబ్బందులు జరుగుతున్నని. అందుచేత ఒక్క కమిటీని వేసి ఆ కమిటీ నిర్ణయించిన ధరకు ఆ భూములు లభించే పద్ధతులు ఏర్పాటు చేయాలి. దానికి గెజిటు పబ్లికేషను రాష్ట్రస్థాయిలో పెట్టారు. దానిని జిల్లాస్థాయిలో గెజటు పబ్లికేషను చేసి సాధ్యమైనంత త్వరగా భూములను స్వాధీనం చేసుకొనడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటే క్రాష్ ప్రోగ్రాం అమలు చేయడానికి వీలుంటుంది. ప్రొసీజరును చాలా తక్కువచేసి సాధ్యమైనంత తొందరగా హరిజనులకు యిండ్ల స్థలాలను భూములను యివ్వడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

చిన్నకారు రైతుల అభివృద్ధి సంస్థ నల్గొండ జిల్లాలో 3 తాలూకాల వరకే పరిమితమై వుంది. మెట్ట ప్రాంతాలైన మిర్యాలగూడా ఎగువ ప్రాంతము, దేవరకొండ ప్రాంతాలలో కూడ అభివృద్ధి పనులు అమలుచేసే దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సుచేయాలని కోరుతున్నాను. భూ గరిష్ట పరిమితి చట్టము క్రింద తెలంగాణాలో మా నల్గొండ జిల్లాలో ఏ ఒకరి నుంచి ఒక్క ఎకరము కూడ స్వాధీనము చేసుకొనలేదు. నాగార్జునసాగరు ప్రాజక్టు క్రింద కొన్ని మెట్ట భూములు తరి భూములుగా మారినవి. ఒక్కొక్క రైతు దగ్గర 100 నుంచి 2 వేల ఎకరాల వరకు భూములున్నవి. వెంటనే దానిని మాగాణిగా గుర్తించి ప్రభుత్వము స్వాధీనము చేసుకొని భూములు లేని పేదవారికి యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. పాడి పరిశ్రమకు సంబంధించి మన రాష్ట్రములో చాల స్కీములని తీసుకువస్తున్నారు. అది వెనుకపడ్డ ప్రాంతాలకు ఎంతో ఉపయోగకారిగా వున్నది. ప్రభుత్వమే వీటన్నిటిని స్వయముగా నిర్వహించడానికి బదులు ఒక కార్పొరేషన్‌ను ఏర్పాటుచేసి, దాని ద్వారా పాల పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయడానికి నిర్ణయించారు. అది సరియైన పద్ధతి కాదు. కార్పొరేషన్ అయితే లాభనష్టాలు చూస్తుంది కాని పరిశ్రమ అభివృద్ధి కొరకు పని చేయదు. కాబట్టి ప్రభుత్వము ఈ నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించుకొని ప్రభుత్వమే స్వయముగా అభివృద్ధి చేస్తే రైతులకు ఎంతో అనుకూలముగా వుంటుంది. హెచ్చు స్థాయిలో పాల ఉత్పత్తిని అభివృద్ధి చేస్తే నిరుద్యోగ సమస్య కూడా పోతుందని మనవిచేస్తున్నాను. మా నియోజకవర్గములో లిఫ్ట్ ఇర్రిగేషన్ పథకాన్ని ప్రారంభించ బోతున్నందుకు ముఖ్య మంత్రిగారికి, ఇరిగేషన్ మంత్రిగారికి నా కృతజ్ఞతలు. చల్లకుర్తి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీము తయారై ప్రభుత్వము దగ్గర పెండింగ్‌గా వుంది. దీనిని త్వరలో పూర్తి చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ పని పూర్తి కావస్తున్నది. అక్కడ నిర్మాణము అయిన విజయపురి పట్టణము డెవలప్‌మెంటుకు ఏమీ ప్రొవిజను కల్పించలేదు. అక్కడ 30 వేల మంది ప్రజలు జీవిస్తున్నారు. ఆ పట్టణాన్ని అభివృద్ధి చేయాలంటే పరిశ్రమలను అక్కడ ఎక్కువగా పెట్టవలసి వుంటుంది. అక్కడ వర్క్ చార్జిడ్ ఎంప్లాయీస్ 8 సంవత్సరాలనుంచి పనిచేస్తున్నా, రిట్రెంచ్ చేయకూడదని ప్రభుత్వ జి. ఓ. వున్నా వారిని తీసివేసే పద్ధతిని అవలంబిస్తున్నారు. వారిని యథావిధిగా ఉద్యోగాలలో వుంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. గీత కార్మికులు రాష్ట్రములో

40 లక్షల మంది వున్నారు. ఆ పరిశ్రమవల్ల ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ లాభము వస్తున్నటట్టికి వారి పట్ల ప్రభుత్వము నిర్లక్ష్య వైఖరి అవలంబిస్తున్నది. ఇది చాల శోచనీయమైన విషయము. ఇప్పటికైనా గీత కార్మికులను గుర్తించి వారికి తగు సౌకర్యాలు కలుగచేయక పోవడము ప్రభుత్వానికి జీడిమరక అని, వారి వృత్తి గురించి తగు కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పెద్దపూరు సమితిలో రోడ్డు మరమ్మత్తు లేకపోయినప్పటికి మెయిన్ టెనెన్స్ అని డబ్బు దుర్వినియోగ పరుస్తున్నారు. రోడ్డు మరమ్మత్తులు లేకుండానే బిల్సును రికార్డు చేస్తున్నారు. దీనిని పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా విచారణ చేయించి జరిగే అన్యాయాలను అరికట్టాలని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశము యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలు చెబుతూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీ జి. విష్ణుమూర్తి (చింతలపూడి):— అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును బలపరుస్తున్నాను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మెట్ట తాలూకాలలో ప్రత్యేకముగా యింతవరకు వర్షములేవని వేసిన నారుమళ్లు మెరకపైరులు పూర్తిగా పోయినవని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చాము. ఒక్క పశ్చిమ గోదావరి మెట్ట తాలూకాలలోనే కాకుండా రాష్ట్ర వ్యాప్తముగా అనావృష్టివల్ల వచ్చిన పరిస్థితిని ఎదుర్కొనడానికి తగు శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. హరిజన, గిరిజన వెనుకబడిన దళిత వర్గాలకు నివాసన స్థలాలు, ఇళ్లనిర్మాణము కొరకు కోట్ల రూపాయల ఖర్చును ప్రణాళికలో చేర్చినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. పేదవర్గాలకు సంబంధించిన కార్యక్రమాల అమలు త్వరగా జరిగేదానికి ప్రభుత్వము శ్రద్ధతీసుకోవాలని అవి సక్రమంగాను, త్వరగాను జరిగే విధంగా చూడవలసినదని ప్రభుత్వోద్యోగులను ఆదేశించవలసినదిగా మనవిచేస్తున్నాను. కృష్ణా గోదావరి డెల్టా వరద మురుగు నివారణ పథకానికి సంబంధించి 1968 లో మనము ఒక శాసన్నాని చేశాము. దాని ప్రకారము ఆ డెల్టాల్లలో వున్న రైతులు కొంత సెస్సును యివ్వవలసిన అవసరము వచ్చినది. అప్పటినుంచి పంటలు లేకపోవడమువల్ల అనుకొన్న ప్రకారము సెస్ వసూలుకాలేదు. వసూలు అవడానికి ప్రభుత్వము గట్టి ప్రయత్నము చేసినా సఫలము కాలేదు. ఈ శాసనాన్ని 1968 లో చేసుకొన్నపుడు దీనిని 5 6 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయాలని 40 కోట్లు అయితేనే గాని పరిపోదని అంచనా వేయడము జరిగింది. ధరలు పెరిగిన దృష్ట్యా అప్పుడు అంచనా వేసిన 40 కోట్లు చాలదు. దాదాపు 60 కోట్లు అయితేనే గాని ఈ మురుగు నివారణ పథకాలు పూర్తికావని తెలుస్తున్నది. దీనిని ప్రభుత్వము కూడ అంగీకరిస్తున్నది. వరద మురుగు నివారణ పథకాలకు యల్. ఐ. సి. అసిస్టెన్స్ అడిగినట్లు వారు 2 కోట్లు శాంక్షన్ చేస్తున్నట్లు చెప్పారు. 6 సంవత్సరములలో పూర్తి చేయాలన్న ఈ పనికి 8.75 కోట్లు ఇంతవరకు ఖర్చు అయినట్లు చెప్పారు. సంవత్సరానికి 2 కోట్లు చొప్పున అయితే 5. 6 సంవత్సరాలలో ఈ పథకాలను పూర్తియలేము సరికదా ఎంత కాలము పడుతుందో అనూహ్యము. అందు

వల్ల ఈ ప్రభుత్వము విసులుబాటు చేసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వము నుంచి 2 కోట్లు అయినా తీసుకొంటేనేగాని ఈ పథకాలు పూర్తికావని దానివల్ల సత్ఫలితాలు రావని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ పథకాలు 1964 లో మిత్రాకమిటి వచ్చినప్పుడు అన్నీ పూర్తి చేస్తే 20 కోట్లు రూపాయల విలువగల ధాన్యం అధనంగా పండుతుందని వారు చెప్పారు. ప్రభుత్వం త్వరగా వాటిని పూర్తిచేస్తే తప్ప లేకపోతే వచ్చే కరువు కాటకాలను తట్టుకోమని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక పల్లెటూర్లలో పొగాకు పండించే రైతులు పడుతున్న ఇబ్బంది చెప్పలేము. ముఖ్యంగా కోస్తా మెట్టప్రాంతాల్లో పొగాకు నుపగ ఆకు అంటారు. అది పగవాడితో సమానం. 100 150 రోజులు కష్టపడి నార్లు పెంచి విత్తనాలువేసి ఎకరానికి వేయి రూపాయలు ఖర్చు పెడితే ఒకనాడు 1400 రూపాయలు వచ్చింది. ఈనాడు 400 509 లకు పడిపోయింది. నాటు పొగాకు రైతులు విపరీతమైన నష్టానికి గురి అయినారు. ప్రభుత్వం వారిని ఆదుకోవలసిన అవసరంవుంది. కోస్తా మెరక ప్రాంతాలకు కోస్తా వెనుకబడిన ప్రాంతాల ప్రణాళికలో ప్రత్యేకంగా 3 కోట్లు కేటాయించి వున్నారు. అది చాలదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి యింకా డబ్బుతెచ్చి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆశ్లేషకార్తె ఇవేళే ప్రారంభమైనది. ఇంకా 2 3 రోజుల్లో వర్షం పడితే తప్ప లేకపోతే వేసిననార్లు పాడైపోతాయి. ప్రభుత్వం కేటాయించిన 3 కోట్లు కోస్తా మెరకప్రాంతాల్లో తలసరి ఆదాయం సగటు ఎకరాదాయం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఖర్చు చేయాలి. కరువుకు తరచు గురి అయ్యే ప్రాంతాలలో ఖర్చు చేయటానికి రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ కొన్ని కోట్లు కేటాయించి నట్లు తెలుస్తోంది. ఆ డబ్బు క్లస్టర్ స్కీమ్స్ వినియోగించాలని కోరుతున్నాను. చింతలపూడి జంగారెడ్డిగూడెం కొయ్యలగూడెం గోపాలపురం ప్రాంతాలలో పాల సరఫరా పథకం అమలు జరపాలి. అధ్యక్షా తమరు చూచు కొన్నవారు. తమరొక్కరే మా కోస్తా మెరక ప్రాంతాలలో పర్యటిస్తే తమరు స్వయంగా చూస్తే అక్కడి పరిస్థితులు తెలుస్తాయి. కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ ప్రాంతంపట్ల ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని కోరుతూ ఈ బడ్జెటును బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— అధ్యక్షా ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసర్ ప్రవేశపెట్టే టార్గెట్స్ ఎచీవ్డు అంటూ ఇచ్చే లిస్టుమాదిరిగా వుంది. వారు దానిలో సమాజవాద సమాజం అనిచెప్పిన మాటలు ఆచరణలో ఎక్కడా కనిపించటం లేదు. ఏనుగు కోరలు తినటానికి వేరు చూపటానికి వేరు అన్నట్లు చెప్పే మాటలు వేరు చేసే పనులు వేరు. సమసమాజ స్థాపన అని చెప్పుతున్న ప్రభుత్వం వున్న వ్యత్యాసాలను తొలగించటానికి బడ్జెటులో ఏ ప్రతిపాదనలు చేశారని అడుగు

తున్నాను. ఆ వ్యత్యాసాలు తగ్గించటానికి పైవర్గాలమీద ఆదనపు భారం వేశారు క్రిందివర్గాలవారికి ఏ పదనపు సౌకర్యాలు కలుగ చేశారు. ప్రభుత్వ విధానంలో క్రింది వాడు యింకా క్రిందకుపోతున్నాడు. పైవాడు యింకా పైకిపోతున్నాడు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పాలకొల్లు తాలూకాలో పోడేరు సమితి ప్రాంతంలో ప్రెసిడెంటు హరిజన హాస్టల్‌ను చెక్‌చేస్తుంటే రిజిస్టరులో 1471 విద్యార్థులపేర్లునమోదు అయివుండగా వాస్తవంగా అక్కడవున్న వారు 213 మంది మాత్రమేనని కనుక్కొని గ్రాంటు ఇవ్వటానికి వీలు లేదని ఆపు చేస్తే ఇక్కడున్నండి మంత్రిగారు నువ్వు ఇవ్వకపోతే జిల్లా పరిషత్ లేదా దానిద్వారా నేను ఇప్పిస్తాను అని అంటే సమసమాజ స్థాపనగురించి హరిజనోద్ధరణ గురించి ఏమి చెప్పాలి? హరిజనులకు 10 కోట్లు కేటాయించామని చెప్పేది కేవలం మంత్రుల ఏజంట్లు మేయటానికి తప్ప ఏ హరిమడి అభివృద్ధికైనా ఉపయోగపడుతున్నదా అని అడుగుతున్నాను. డైరెక్టరు ఆఫ్ సోషల్‌వెల్‌ఫేర్ పెంటయ్యగారు 120 హాస్టల్స్‌ను రెండు నెలల్లో రద్దుచేస్తే 15 రోజులో ఆయన్ను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు. ఇటువంటి పరిస్థితులు ఒకప్రక్క కన్పిస్తుంటే మేము వెనుకబడిన వర్గాన్ని ఉద్ధరిస్తామని చెబితే ఎవరు నమ్ముతారు? దున్నేవాడికి భూమి దక్కేట్లు సీలింగ్ యాక్టులో కొన్ని మార్పులు తెస్తామని చెప్పారు. దానివల్ల ఎంతమిగులుతుంది? ప్రభుత్వ విధానం చూస్తుంటే ఒక సామెత గుర్తుకు వస్తోంది. ఒకడు చిల్లకుండలో పాయసంపోసి శతకోటి లింగాలకు సంతర్పణ పెడతానని చెప్పాడట. వండింది కొద్దిగా. శతకోటి లింగాలకు సంతర్పణ పెడుతారంటే ఎట్లా నమ్మడము? ఏముంది. యిక్కడ ఏదో ఒక మాట చెబుతారు. భూసంస్కరణలు తేవడానికి సిద్ధముగా వున్నాము. సీలింగు మినహాయింపులను రద్దు చేశామన్నారు. ఏ జిల్లాలో ఎంత భూమి ప్రభుత్వం చేతికి వస్తుంది. ఎంత పంచబోతున్నారనే వివరాలువున్నాయా? ఉంటే ఎందుకు బడ్జెటు స్పీచ్‌లో పెట్టలేదు? మహాఘనంగా చెప్పకుంటున్నారు. భూ సంస్కరణల గురించి-బంజరు భూములను పది లక్షల ఎకరాలను పంచామని ఒకసారి చెబుతారు, 20 లక్షలు అని మరొకసారి చెబుతారు. అసలు ఎంతో తెలియడము లేదు. పరస్పర విరుద్ధమైన స్టేట్‌మెంట్స్ యిస్తారు. ఎవరికి తోచిందో వారు చెబుతారు. కాని మేము 200 వుదాహరణలు చూపించాము. సర్వే నెంబర్లు. పట్టాలు యిచ్చిన పేర్లతోసహా ముఖ్యమంత్రి గారికియివ్వడము జరిగింది. రెవిన్యూ డిప్యూటి సెక్రటరీకి యివ్వడము జరిగింది కలక్టరు దృష్టికి తీసుకురావడము జరిగింది మీరు యిస్తున్నటు వంటి పట్టాలలో అత్యధిక భాగము భూస్వాములకు యిస్తున్నారా పేదలకు యివ్వడము లేదు ఫలానా గ్రామములో ఫలానా సర్వే నెంబరుగల భూమి ఫలానా అతనికి యిచ్చారని వుదాహరణలతో చెప్పాము నల్లగొండ సూర్యాపేటలకు సంబంధించి చెప్పాము ఈనాటికి ఏయాక్షన్‌లేదు అతి గతి లేదు. దీనినిబట్టి పంచిన పది లక్షల ఎకరాలు ఎవరికి పంచారో అర్థము అవుతుంది. పోయిన సమావేశములో

బి. ఎన్ రెడ్డిగారు సర్టిఫికెట్స్ చూపించారు పట్టాలు ప్రజలకు భూములు భూస్వాములకు కాగితాలు వీరి చేతుల్లో భూములు వారి చేతుల్లో-వీరు స్వాధినము చేసుకోడానికి పోతే ఎంక్రోచ్‌మెంట్ అని పోలీసులు వస్తారు. ఇదేనా మీరు చేసేపని. ఈ వ్యత్యాసాలు తొలగించె మార్గము లేదా ? సమ సమాజము స్థాపించే మార్గము యిదేనా అని అడుగుతు న్నాను ఇది బంచరాయి భూముల పంపకము సంగతి- ఇక తెలంగాణాలో కౌనస్సీ ఆక్టు వుంది. దాని గురించి ఒక వుదాహరణ చెబుతాను. నల్లగొండ జిల్లా, రామన్నపేట తాలూకాలో తంగత్తుర్తి అనే గ్రామము వుంది. అక్కడ ఒక భూస్వామి వుంది ఆమె 48 మంది రక్షిత కౌలుదార్లను తుపాకి పుచ్చుకొని గూండాలను వెంటబెట్టుకొని తరిమి వేసింది. వారుకలక్టరుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఆఫీసర్లందరకు దరఖాస్తులు యిచ్చుకొన్నారు పొద్దున్నే పోలీసులు ఆమె యింటి కాతలా కాస్తూ వీరిని పట్టుకొని కేసులు పెట్టడముతప్ప వీరికి రక్షణ యివ్వడము లేదు; ఆ భూమి మీద. వీడు ఆక్రమించుకుంటేనేమో లా అండ్ ఆర్డర్ బ్రేక్ చేసనవాడు అవుతాడు పోలీసులు అడ్డము వస్తున్నారు ప్రభుత్వ యంత్రాంగమంతా దిగుతుంది. భూసంస్కరణలు ఆ విధంగా అమలు జరుపుతూ కౌలుదార్లను యీ విధంగా చేస్తూ మేము భూసంస్కరణలు అమలు జరుపుతున్నామంటే ఏమనుకోవాలి ? సమ సమాజము స్థాపించబోతున్నామని యీ బడ్జెటు స్పీచ్‌లో చెబితే నమ్మడానికి వీలువుందా ? కనీసము పౌరసత్వాలు విషయ మైనా చూడండి. అవి కేవలం కమ్యూనిస్టుపార్టి ఒకదానికే పరిమితము కాలేదు. ఇక్కడ అంతెల్లిరో రోజూవస్తున్నాయి. రెండు మూడు నెలలుగా నల్లగొండ వరంగల్ ఖమ్మం జిల్లాలల్లో జరిగిన ఘటనలు చూడండి. పోయిన నెలలో ఖమ్మం జిల్లా లోని మల్లెవల్లి అనే గ్రామములో గూండాలు 16 ఇండ్ల మీదపడి లూటిచేశారు, ఇప్ప టికి యాక్షన్ లేదు. ఎందుకంటే మంత్రిగారి అనుచరులు వారు దాడిచేసినా అడిగే నాథుడు లేడు. చెప్పే నాథుడు లేడు. ఈనాటికి అక్కడివారు బెదిరిపోయి పరారై పోయి మహాపురముతో తలదాచుకుంటే యీ గూండాలు వేదక్కుంటూపోయి వారు ఏ ఇంటిలో అయితే తలదాచుకున్నారో ఆ కొంపను తగులబెడితే ఆ యింటి యజ మాని భార్య బిడ్డ చనిపోయినారు. నర్సంపేట తాలూకాలో రేపల్లె గ్రామములో హరిజనులను కుంట శిక్మికాస్తు చేసుకుంటున్నారు. ఏకసాల యివ్వమని గవర్న మెంటు ఆర్డర్సు వున్నాయి అక్కడ కాస్తు చేసుకుంటున్నటువంటి వారిమీద ఆ గ్రామ భూస్వాములు దాడిచేసి కుసుంభి లింగర అనే ఆయనను అక్కడికక్కడే కొట్టి చంపారు. ఈనాటికి దానిగురించి అడిగే నాథుడు లేడు. నిజామాబాద్ జిల్లాలో జానకంపేట అనే గ్రామము వుంది. అక్కడ పొలేరమ్మ మైసమ్మ జాతర్లు జరుగు తాయి అక్కడి హరిజనులను భూస్వాములు మీరు దున్నపోతు తింటారా తినరా అంటే-మేము తినము అంటే - యిదివరకు అలవాట్లు యిప్పుడు లేవుగదా - మీరు తినరా అని వారిని ఇష్టము వచ్చినట్లు బాదారు యీనాటికి అతీగతి లేదు. హోం

మినిస్టరుగారి దృష్టికి తీసుకరావడము జరిగింది. నల్లగొండ జిల్లాలో వెలుగుపల్లి అనే గ్రామములో హరిజనులకు-హరిజనులకు ఏదో తగాదా వచ్చి ఆ రైతులు మాకు యీ రైతులు మాకు అని వాళ్ళకు కుదరక కొట్లాడుకుంటే అక్కడి భూస్వాములు ఎస్.ఐ. కి చెప్పి నడి వూరులో నిలబెట్టి తన్నించారు. దీన్ని నాగరికత అని చెప్పాలా లేక పోతే మధ్యయుగాలనాటి బానిసత్వములో వున్నామని చెప్పాలా? ఎస్. ఐ. తన్నితే అటు ప్రక్కనపోయి పోలీసుల దగ్గరపడితే మళ్ళీవాళ్ళ తంతే యిటు వచ్చి పద్దరు చుట్టూ పోలీసులను పెట్టి నడి బజారులో తన్నారు. ఇట్లా జనాన్ని బాధలు పెడుతున్న రోజులివి. అదే విధంగా హుజూర్‌నగర్ తాలూకాలోని వెల్లండి అనే గ్రామంలో ఒకరి ఇంట్లో దొంగతనం జరిగింది. అతను పోలీసు స్టేషన్‌కు పోయి చెప్పుకుంటే రేపు రా విచారణ చేస్తామన్నారు. ఇతను ఎరిమీద అయితే అనుమానముందని చెప్పాడో అతనిని పిలిపించి ఆయన దగ్గర బాగామేపి మరునాడు యితడు పోతే నీ యింట్లో యీయన దొంగతనము చేశాడా అని రిపోర్టు చేసుకున్నవాడిని [illegible]చావబాదారు. ఆ బాధను భరించలేక అతను పోయి బావిలో దూకాడు. వారము రోజులనుండి స్పృహలేకుండా హాస్పిటల్‌లో పడివున్నాడు. ఇది పోలీసు రాజ్యమా? చట్టబద్ధమైన రాజ్యమా? ఇట్లాగే కృష్ణా జిల్లాలో ఒక యింజనీరు రౌడీలనుపెట్టి అరగాలను సర్పంచ్‌ను అమాంతంగా ఎత్తుకొనిపోయిన సంఘటన మీకు తెలుసు. ఎన్నో వుదాహరణలు వున్నవి. బ్రహ్మాండంగా సివిలైజేషన్ తీసుకవస్తున్నాము డెమొక్రాసి స్థాపిస్తున్నాము. అహింసావాదులమని కబుర్లు చెబితే ఎంతవరకు నమ్మడానికి వీలు వుంది? ఇకపోతే గ్రామాలకు కరంటు యిచ్చామన్నారు. ఎన్ని వేల గ్రామాలకు యిచ్చారు 22 ఏళ్ల కాలములో రాష్ట్రములో 28 వేల గ్రామాలుంటే 8 వేల గ్రామాలకు కవర్ అయింది. ఆ 8 వేల గ్రామాలలో కూడా ఎట్లా వుంది కరంట్? ఒక ట్రాన్స్‌ఫార్మర్‌ను పెట్టి ఏదో ముగ్గురికి యిచ్చి తక్కినవారు కరంటు అడిగితే డబ్బు లేదనిచెప్పి ఏవో రెండు పోల్స్‌వేసి కరంటు యివ్వని గ్రామాలున్నాయి. ఇదింకా ఏదో ఐ. టాప్ తప్ప ఖరాకటిగాదు. వచ్చిన ఊరుకు పూర్తిగా యివ్వలేదు. కొత్త ఊర్లకు యిస్తున్నామని చెప్పి ఆ ఊరులోకి తీసుకపోయి పది లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ఎదో కొంత మందికి యిచ్చి వచ్చిన నష్టాన్ని వాళ్ళమె త్తిన పెడుతున్నారు. ఇది వ్యత్యాసాన్ని పెంచడానికా దించడానికా? దొంగ రవాణవల్ల పొగాకు యీ నాడు నూటికి 25 రూపాయలు పెరిగితే యిది వ్యత్యాసము పెంచడానికి పనికివస్తుందా తగ్గించడానికి పనికి వస్తుందా? దీనివల్ల ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వము ఏమి చేస్తున్నది? ధరలను అదుపులో పెట్టలేదు. బ్లాక్‌మార్కెటును అరికట్టలేదు. కొన్నై పాలిసుల వాడిన్ని అదుపులో పెట్టలేదు. [illegible] అదుపులో పెడుతారు అని అను గుతున్నామ్మా భూస్వాములనుండి భూమిలను తీయలేరు. పేదలకు యిప్పించ లేరు. కాంగ్రెసు నత్యశీ అంటుంటే నాకు ఆశ్చర్యము వేస్తున్నది. పెమ్మల రాములు గారు భూస్వాముల దగ్గర నుండి ఒక్క ఎకరము కూడా గుంజుకోలేరన్నారు. పేద

యమునుండి వస్తున్న మాటలు అవి. ఆయన ఆ విధంగా చెప్పి కూడా మరి బడ్జెటును బలపరుస్తున్నాను అన్నారు. వారి విధానం ప్రజలకు ఒకటి చెప్పేది భూస్వాములకు బ్లాక్‌మార్కెటీర్సుకు కోటీశ్వరులకు అనుకూలమయిన పనులు చేయడం ప్రభుత్వ విధానంగా వుంది. నిన్ననే డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారన్నారు. పనులన్ని కంట్రాక్టరులకే ఇస్తున్నారు నిరుద్యోగులయిన ఇంజనీరులున్నారు. డిప్లమా హోల్డర్సు ఉన్నారు వారిచేత ఏందుకు చేయించరంటే ఉద్యోగులు సరిగా చేయరు కంట్రాక్టరులు సరిగా చేస్తారన్నారు. బకాసింగల్ ప్రాజక్టు డాము కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తోంది కదా మనకి కూడా అధ్వర్యముంది మీరు ఎందుకు చేపట్టరాదు అంటె ఆ పని చేయాలంటే క్వాలిటి బాగుండదన్నారు. కంట్రాక్టరులు చేస్తేనే క్వాలిటి భాగుంటుందన్నమాట. ఇప్పుడే నిమ్మల రాములు గారు గీత కార్మికులు సంగతి చెప్పారు. గీత కార్మికుల సంగతి చూస్తే వారు మూడు నెలల దరావత్తు కట్టాలి. పదివేలు చేతిలో పెట్టుకొని వారు చేయలేరు కదా. సహకార సంఘాలు పెట్టి గీసేవారిదే చెట్టు అని వారికి చెట్టు పయిన అధికారం ఉందని ఇంతకుముందు మంత్రిగారు వెనిగళ్ల సత్యనారాయణగారన్నారు. ఇప్పుడు ఆరు నెలల డిపాజిటు కట్టాలన్నారు. పది, ఇరవై వేలు ఎక్కడనుంచి కడతారు? ఇది కేవలం భూస్వాములకు లాభం చేసేపద్ధతి గాని వేరొకటి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. పెద్దపెద్ద గ్రూపులంటె విడదీయమన్నారు. ఇదివరకు. కాని ఇప్పుడు ఆగ్రూపులన్నియు కలుపుతున్నారు. ఏవిధానంచూసినా పేదల కన్నీరు తుడవడం తప్ప మరింకేమీకాదు. భూస్వాములను కోటీశ్వరులను బలపరిచేదిగా ఉంది గాని ఇది భూసంస్కరణలు తెచ్చేది మాత్రంకాదు. దరిద్రులనుమరింత దరిద్రులను చేసేది తప్ప మరింకేమీకాదు, అందువలన ఈ బిల్లును తోసిపారవేయాలని యీ ప్రభుత్వం భూస్వాముల కోటీశ్వరుల ప్రభుత్వమని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. సి. రంగయ్యచెట్టి (సింగనమల):- అధ్యక్షా, అర్థికమంత్రిగారు విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ బడ్జటును బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యమయిన విషయాలు తమదృష్టికి తీసుకొని వస్తాను. రాయలసీమ వెనుకబడిన ప్రాంతమని అందరకుతెలుసు. ఆప్రాంతంలో వర్షాలు లేక పంటలు లేక తిండికి ఇబ్బందిపడుతున్నారు. ఒక బోర్డు కూడా వేశారు.బడ్జటులో మొత్తం కలిపి ఇచ్చారు. కాని రాయలసీమకు ప్రత్యేకంగా కేటాయించలేదు. తరువాత తెలంగాణ రీజనల్ కమిటీకి అధికారాలు ఇచ్చారు. మాకు మాత్రము ఇవాళగా నామినల్‌గా ఒక బోర్డు వేశారు. అధికారాలు ఎక్కువగా ఆ బోర్డుకిచ్చి డబ్బు కేటాయిస్తే రాయలసీమ బాగుపడుతుంది గాని లేక పోతే బాగుపడదు. నాగార్జునసాగరుకు, పోచంపాడు ప్రాజక్టుకు 10.62 కోట్లు 9.32 కోట్లు ఇచ్చి వెనుకపడ్డ అనంతపురం జిల్లాలో ఉన్న తుంగభద్ర హై లెవెల్ కెనాలుకు మిడ్ పెన్నార్ ప్రాజక్టుకు రెండు కోట్లుమాత్రం ఇచ్చారు. అది లైనింగుకు కూడ చాలదంటున్నారు అధికారులు, కాబట్టి దానికి పదికోట్లు కేటాయిస్తే భాగుంటుంది

ని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక సేల్సుటాక్సు విషయం ఉంది. భూతలింగం కమిటీ అని వేశారు. ఆ కమిటీ రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి అందినట్లుగా చెప్పారు కాని మాకు అందలేదు. సేల్సుటాక్సు ప్రొఫెషనల్ టాక్సు అని వ్యాపారస్తులను బాధపెట్టకూడదు. ఇలా టాక్సులు వేస్తే వ్యాపారస్థులు ఎలాగ బ్రతుకుతారు?

కాబట్టి ఆ కమిటీలో వ్యాపారస్థులను కూడ తీసుకుని వారి అభిప్రాయాలు కూడ తీసుకుంటే ఇటూ వ్యాపారస్థులకు అటు ప్రభుత్వానికి ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి దానికి ఒక అమెండుమెంటు తేవాలని కోరుతున్నాను.

ఇక స్టాంపు డ్యూటి సంగతి. వెయ్యి రూ.లకు ఇల్లుకొని 500 రిజిస్ట్రేషను చెబుతున్నారని యీ డ్యూటి ఎక్కువ చేశామన్నారు: ఇప్పటికె చాలా అవస్థలు పడుతు న్నారు. మామూలు లేకుండా సబ్ రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో పనులు జరగడంలేదు. ఇంకా యీ డ్యూటి పెంచితే బీదప్రజానీకం ఎలాబ్రతుకుతారు. వారు రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులకు ఎలాగా పోగలరు ? కాబట్టి ఇది ఇక పెంచకుండా ఉన్నది వున్నట్లుగా ఉంచాలని కోరుతున్నాను.

ఇక ఎలక్ట్రిసిటి విషయం చెబుతాను. పది గ్రామాలకు ఇచ్చామంటె బోర్డువారు లిస్టు ప్రకారం చేస్తాము అక్కడ మీ పల్లెపేరులేదు రెమ్యునరేషన్ లేదు కాబట్టి కాన్సిల్ చేశామంటారు. యీ బాక్ వర్డ్ ఏరియాకు రెమ్యునరేషను లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. అట్లాగయితే రయితులు పంటలు బాగా పండించుకోవడానికి వీలవుతుంది. తరువాత రేటు 12 పైసల నుంచి 15 పైసలకు పెంచారు. 12 పైసలకే రయితు కష్టపడి పండించిన పంటకు పెట్టుబడి ఖర్చులు మిగలడంలేదు. వారికి చాలా అన్యాయంజరుగుతోంది. కాబట్టి కరంటు పయిన తిరిగి మూడు పైసలు పెంచడం అన్యాయం కాబట్టి అ 12 పైసలు అలాగే ఉంచి ఇక పెంచవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత మోటారు వెహికల్సుపయిన టాక్సు పెంచామన్నారు. ఇప్పటికె 1.00 తో 18 మైళ్లు వెళ్లగలుగుతున్నాము. ఇప్పుడు ఆ 18 మైళ్లు వెళ్లడానికి 2.00 రూ.లు కావాలి కాబట్టి ఇది పెంచకుండా అలాగే ఉంచాలని కోరుతున్నాము. ఇదివరకు రడి మేడ్ గార్మెంట్సు పయిన టాక్సు తీసెయ్యాలని చెప్పాము. సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు కూడా ఆలోచించారు. దాని పయిన ఆధారపడిన రెండు వేల మందికి యీ టాక్సు గొడ్డలిపెట్టుగా ఉంది. కాబట్టి యీ టాక్సు తీసెయ్యాలని కోరుతున్నాము.

తరువాత హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలకని కొత్తగా ఒక స్కీమును ప్రవేశ పెట్టినారు. ఒక్కొక్క సమితికి 20 ఇళ్లు ఒక స్కీము క్రింద ఇస్తున్నారు. అవి ఎవరైతే సమితి ప్రెసిడెంటుగా ఉంటున్నారో వారి అనుయాయులకు, బంధువులకు కేటాయిస్తున్నారు. సహజంగా వారందరూ కూడా ధనికులు. ఒక ఇంటిలో ఇద్దరు

అన్నదమ్ములుండి ఒకరి పేరున ఇల్లు ఉంటే రెండవ వానికి ఇల్లు కేటాయిస్తున్నారు. దీనివలన బీద ప్రజానీకానికి ఏమాత్రం లాభం చేకూరదు. జనరల్‌గా చెబుతున్నాను; గుత్తి పంచాయితీ సమితి ఉంది. దానిలో 20 ఇళ్లకు స్కీము ఇచ్చారు. అక్కడ ఏ ఒక్క పేదప్రజానీకానికి ఇల్లు ఇవ్వలేదు. అంతా కావలసిన వారికి ఇస్తున్నారు. అందుచేత ఈ చట్టం తీసేసి మామూలుగా వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసరుకో, కలెక్టరుకో ఇస్తే ఎంతో బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంటిలో ఇద్దరన్నదమ్ములుంటే ఇంకొకనికి ఇల్లు ఇస్తున్నారు. ఇంతకంటే అన్యాయం ఏమి ఉంది. ఇది చాలా అన్యాయం. ఇక మన ప్రభుత్వం బంజరు భూములను పంచుతోంది. కొన్ని చోట్ల ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. పురానాగా ఉండే భూస్వామి చేతిలో పాలేరులు ఉంటారు. అతను అర్జీ పాలేరు మీద పెట్టిస్తాడు. ఆ ఇచ్చే పట్టాకూడా పాలేరు పేరుతోనే ఉంటుంది. కాని వచ్చే పేద్యం, మంచి, చెడ్డ అంతా భూస్వామి క్రింద ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు బీదలకు అటువంటి ఇబ్బందులు జరుగకుండా తగుచర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. పట్టా ఇచ్చేముందు అది ఎవరి చేతులలో ఉందో తెలుసుకొని పట్టా ఇస్తే రైతు బాగుపడుతాడు. దీనిలో ఇంకొకటి పారెస్టు లాండు అని ఉంది. డిపార్టుమెంటులో ఒక మొక్క నాటేవాళ్లు లేరు. నా ఏరియాలో కళ్లారా చూసినాను. అవి బీదవాళ్లకు ఇస్తే సేద్యానికి తీసుకొని వస్తారు. పంట పండించేందుకు అవకాశం వుంటుంది. ఏమన్నా అంటే మేము అభివృద్ధి చేస్తాము అంటారు. అభివృద్ధి చేసే చాలా సంతోషమే. చెట్లులేకపోతే వర్షాలు రావు అంటారు. అటువంటి భూములను పేద వాళ్లకు ఇచ్చేందు కుఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత బ్యాంకుల విషయం చాలా ఘోరంగా, అన్యాయం ఉంది. రైతు వెళ్లినా, వ్యాపారస్తుడు వెళ్లినా ఎవరు వెళ్లినా అప్పులు ఇచ్చేది సివిల శాఖ అంటున్నారు. మొన్న స్టేటు బ్యాంకుకు పోయి డైరీ ఫారమునకు లోను కావాలె అని అడుగగా మాకు పైనుంచి బాన్ వచ్చింది. అప్పులు మేము ఇచ్చేది లేదు అన్నారు. చిన్న చిన్న రైతులు పోయిఅప్పులు అడిగితే లేదంటున్నారు. కనీసం మీరు ఆ స్థానంలో ఉన్నారు కాబట్టి కొంతవరకైనా ప్రభుత్వం ఈ పేద ప్రజానీకానికి కావలసిన సౌకర్యాలు కలుగజేయవలసినదిగా మీ ద్వార మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మా సింగనమల కాన్‌స్టిట్యూయన్సీ ఉంది, అది మా ఏరియాయొక్క హెడ్ క్వార్టర్స్. అందులో దాదాపు 7,8 వేల ప్రజలు వున్నారు. అచ్చట కనీసం ఒక డిస్పెన్సరి కూడా లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు ఆలోచించి అక్కడ గవర్నమెంటు ఆసుపత్రిని ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తూ మీరు నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

Sri A. Madhavarao.- Mr. Speaker it is my duty to warn the public not to be disillusioned by this budget by swallowing the sweet pill. Now it is a well-known fact that when the Budget comes, the Finance Minister will be going on saying that it is for public good. But we are seeing at every stage, only a handfull of ruling

persons are being benefited I had the advantage of talking to one of my friends who told me that the estimated loss on account of alcohal business is Rs. 26 Crores ;- Whether it is 26 crores or not, definitely it is some crores. That is a fact because from the material available with me I am constrained to believe that there is a huge loss occasioned on this account. we have had the advantage of asking a number of questions on the floor of the House. There are about 300 firms doing pharmaceutical and alcohol business in the state which are licensed to manufacture cosmetics, varnish, paints, chloroform, etc. you know, Sir. Government is now supplying huge quantities of rectified sprit to these firms at the rate of 22 paise per litre so far as pharmaceuticals are concerned. In regard to the other things, they are giving at the rate of 9 paise per bulk litre so far as industries are concerned. Whether this raw material is being utilised for the purpose for which it was intended or not is a matter to be considered. Now,Sir,it is a well-known fact that the entire production of tincture is marketed in the areas where prohibition is enforced and mostly sold to dealers who have no vaild drug licences. These preparations are exported to the States of Madras, Maharashtra, Gnjarat and so on. This is an admitted factbecause on the floor of the house, it was said that alcohol was caught red-handed. In the twin cities also thereare adout 40 pharmaceuticals. None of them is preparing or manufacturing and utilising alcohol for the purpose for wich it is supplied. All these are shady transactions. I would not be mincing matters if I just invite your kind attention to the shady business being carried on by some industries at Hyderabad. There are a number of factories - 9 in number - who are dealing in these Pharmaceuticals.So what is happening is - whenever alcohol is suppled, they are in fact using it in malpractices and particularly ofter Lifting of prohitbition the demand is increasing. Many of these factories are notactually manufacturing the goods for which the Licence is given and the rectified spirit is misused.

Now. I invite your kind attention to the oftrepeated Sir silk factory which has become famous in this context. About 525,000 Litres of rectified spirit are being supplied at the rate of 9 paise and it comes to 63, 00, 000 per annum. Therefore what is the amount of benefit they are having? They are not using it for the purpose for which it was intended and that is why the industry is not flourishing. What is it they are doing? Sir, youknow the Birlas are flagrantly violating the rules and reaping the benefitdue to the carelessness on the part of the State abministration. I venture tosay this because it is a well-known fact.

Then there is Hyderabad chemicals, what are they doing. In spite of police raids and seizing documents they are allowed. to have

heir own way of doing things Tney are being benefited. There are at few more firms-Indian chemicals and Aruna Chemicals, etc. and it is wonderful if I read a few sentences, sir. These two firms are allotted a total quantity of 48,000 bulk litres per month for manufacturing chloro-hydrate and in addition a total quantity of 150,000 litres for manufacturing tinctures and cosmetics.

I will give you one more illustration. There is one Liberty pharma Industries and this is being run by a gentleman from Coimbatore. now settled in Hyderabad about 4 years back. This concern is raidedby Special Commercial Tax officer(Evasions) who detected the suppression ofturnover to the tune of Rs,27 lakhs. They assessed tax of Rs 4 lakhs. He is not an income-tax assessee; he isnot a commercial tax assessee. who has distributed the amounts amongst whom? This is a matter Which should be gone into.

అల్కాహాల్, కమర్షియల్ టాక్సెస్ అన్నీ కట్టకుండాపోతే ఏంపనండి? ఇవన్నీ భోగస్ పరమ్సుగా వుండేటటువంటివానికి యిచ్చి దానిలో వచ్చే డబ్బును ఆఫీసరులు, మొత్తం అందరూ పంచుకుంటున్న విషయం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. అవి కొన్ని పత్రికలలో వేస్తే మనకు సంబంధించినవి కావనుకొంటున్నారు. నేను అడుగుతున్నాను, ఇది అంతా మీ దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు మీరు దానికి ఎందుకు సమాధానం యివ్వరు? ఎందుకు ఆఫీసర్లు చూడరు? 26 కోట్ల రూపాయలు నష్టపడినప్పుడు లేక కొన్ని కోట్ల రూపాయలు నష్టపడేటప్పుడు ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెట్ దేనికోసం వేస్తున్నారు? ఎందుకోసం వేస్తున్నారు? అసలు ఈ ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తున్నది? అలిహా సయ్యద్ మీర్జా అనే డిప్యూటీ పోలీసు కానిస్టేబుల్ ఉన్నారు. ఆయన ఒక యిండస్ట్రీ పెట్టారు. అది ఇప్పటికీ కమలా ఇండస్ట్రీస్ అనే పేరుతో ఇక్కడ లిస్టు వుంది. 26 వేల లీటర్లు మంజూరీ కోటా యిస్తున్నారు. ఇదిపోతే సినీ యాక్టరు జగ్గయ్యగారు వుంటే ఆయనకు సంబంధించిన ఏసోసియేట్సు, వాళ్ళకు సంబంధించినవారికి యిచ్చేది లెక్కలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఈ అల్కహాలు విషయంలో కోటానుకోట్లు పోతూవుంటే ఈ బడ్జెట్లు ఎందుకు? దీనివలన ప్రజలకు లాభం ఏమిటి? దీనిని గురించి ఎందుకు దర్యాప్తు చేయించరు? దీనిని దర్యాప్తు చేయకుండా మేము చెప్పినది ఈచెవితో విని ఆచెవితో వదలివేయడం, తప్ప మరేమీ లేదు. ఈ బడ్జెట్ స్పీచెస్ అన్నీ ఎందుకోసం యిస్తున్నాము అవి ఆలోచిస్తున్నారా? ఇది చాలా విచారకరం. ఇదిచూస్తే ప్రజాస్వామ్యం కాదు అనిపిస్తుంది. ఈ 26కోట్ల రూపాయలు లాస్ పడుతున్నామంటే 26 కోట్ల సంగతి చూడండి. ఇంకో విషయం ఆలోచించండి. ఓవర్ డ్రాఫ్టు తీసుకొని బడ్జెట్ లాగా తయారుచేశామనుకుంటున్నారు. ఓవర్ డ్రాఫ్టు తీసుకొని నేను చాలా భాగ్యవంతుడను అన్నట్లు వుంది. ఇన్నాటిదాకా మాకు దిక్కులేదు. నయా పైసా లేదన్నారు. ఈ మోస్తరుగా బడ్జెట్లో 38 కోట్లు, 78 కోట్లు వ్రాస్తారు. దానిపైన ఏదో చెబుతారు. ఇదేనా బడ్జెట్కు సంబంధించిన విషయం. ఇలాంటివన్నీకూడా

గూడుపుఠానాకు సంబంధించిన విషయాలు. ఇక రెండో విషయం చెప్పకతప్పదు. ఇదివరకు పరీక్షలకు నెంబర్లు వుండేవి. ఆ నెంబర్లు నేసేవాళ్ళము. ఇప్పుడు ఆ నెంబర్లు మార్చి యింకో నెంబరు వేసి కంప్యూటర్ దగ్గరకు పోయేటప్పటికి వీడికి రావలసినవి వాడికి, వాడికి రావలసినవి వీడికి, పాస్ కావలసినవాళ్లు ఫేల్, ఫేల్ కావలసినవాళ్లు పాస్ అవుతున్నారు. నాకు ఈ విషయం ఎలా తెలిసిందంటే ఇటీవల ఒక అబ్బాయి ఫస్టుక్లాసులో పాసవవలసినటువంటిది ఫేల్ అయినాడు. తరువాత పోయి చూస్తే ఆ అబ్బాయి పేపరు ఫేల్ అయినవానికి పెట్టి, ఫేల్ అయినవాని పేపరు ఫస్టు క్లాసులో పాసవుతాడనుకున్నవానికి పెట్టారు. తరువాత ఫేల్ అయినవానిని, పాసైనవానిని, యిద్దరినికూడా పాసు చేశాను. కాబట్టి అసలు ఈ విషయాన్నిగురించి ఒక విషయం చెబుతాను. 10వ తరగతి కంప్యూటర్సు మెద్రాసుకు పోయింది. మెద్రాసునుంచి కాగితాలు రావాలి. ఈ కంప్యూటర్సు మెద్రాసులో ఎవరు చేస్తారు? ఎవరైన రివాల్యుయేషను చేయుమంటే మాకు రూల్సు లేవంటారు? రీకౌంటింగు చేస్తామంటారు. రీవేల్యుయేషను ఎందుకు చేయదు? కాగితాలు మార్చేప్పుడు రీవేల్యుయేషను చేస్తే తప్పా? రీవేల్యుయేషనుకు ప్రభుత్వం ఒక ప్రొవిజను ఏర్పాటుచేయాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— రీవేల్యుయేషనుచేస్తే ఆ మార్కులలో పెద్ద ప్రమాదం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:— ఐండెటిఫికేషను ఆఫ్ రైటింగు ఉంటుందికదా? ఇప్పుడు సమసమాజం అని వారు చెబుతారు. ఈ సమసమాజం విషయం గురించి కాదు నేను చెప్పేది. ఈ రోజున వీకర్ సెక్షన్సుకు హౌస్టల్సు ఉన్నాయి. అవి పెట్టిన తరువాత ఎన్ని సక్రమంగా జరిగాయో మీరు చూసినట్లయితే మీకు తెలుస్తుంది. బహుశా నూటికి పదికూడా జరిగియుండవు. శ్రీ సత్యనారాయణరాజుగారు వాటిని గురించి చెప్పారు. మా కంటికి కనిపించేవి కాగితాలే. వాటిని చూసి సంతృప్తి పడుతున్నామనేగాని, ఈరోజుకు ఈ డబ్బు యెక్కడికి పోయింది? అంతేకాకుండా ఇటీవల కొన్ని ప్రోగ్రామ్స్ చేశారు. ఇళ్లు కొన్నిచోట్ల కట్టించారు. ఆ కట్టించిన దానిలో 400 రూపాయలు ఇంటికి అయితే 50 రూపాయలు పెట్టి కట్టి అక్కడ దిక్కూదివానా లేకుండా కట్టిపడేశారు. మిగిలిన డబ్బు స్వాహా చేస్తే దానిని దర్యాప్తు చేస్తే వారు లేరు. డబ్బు తిన్నామన్నవాళ్లు డబ్బు తిన్నామని చెప్పడానికి మనది రామరాజ్యం కాదుకదా? ఆ చేసిన వానిని సర్దుకుంటారు. ఆ సర్దుకున్నదానిలో చాలామంది పాత్రధారులు, సూత్రధారులు వుంటారు. వాళ్ళందరూ తప్పించుకోవాలని చూస్తారు. కాబట్టి కాగితాలు కాగితాలలాగే వుంటాయి. కాగితాలమీద జరుగుతూనే వుంటాయి. అసలువిషయాలు వేరే ఉంటాయి. ఏమైనా మొత్తం ఈ నిధులన్నీకూడా దుర్వినియోగం చేయటమే కాకుండా స్వాహా చేసిన పెద్దమనుష్యులంటే వాళ్ళకు మళ్లీ హాస్టల్సు ఇచ్చేటటువంటి కేసులు చూసినట్లయితే మొత్తం నూటికి 50 అవే. ఇప్పుడు

ఈ బడ్జెట్‌లో కేటాయించినదంతా దేనికోసం కేటాయించారంటే నేను ఒకే ఒక్క విషయం చెబుతాను. ఇది బీదప్రజలకు పోతాయనే నమ్మకంతో కాదు. ఇది రేపు వచ్చే ఎన్నికలకు ప్రచారంలో డబ్బులకు ఉపయోగపడుతుంది. ద్రవ్యవసతులకు ఏర్పడినటువంటి పద్ధతులలో ఈ డబ్బును కేటాయించి ఈ డబ్బును దుర్వినియోగపర చాలని చూస్తున్నారు. కాబట్టి వీనిని సద్వినియోగం చేయడంకోసం అది ఆలోచించాలి. ఏవిధంగా సద్వినియోగం చేయాలని చూడవలసిన విషయం ఇది. అంతేగాక అసలు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ఛేంజిలో ఎమ్.బి.బి.యస్. చదివిన ఒక డాక్టరు రిజిష్ట్రేషను చేయించుకొనేకంటే మెడికల్ డిపార్టుమెంటువారు డైరెక్టుగా వారికి ఉద్యోగనియామకం చేస్తేనే చాలా బాగుంటుంది. అలా డిపార్టుమెంటుకు యివ్వకుండా వుంటడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. I am not able to understand the psychology of the Government. Is the Government applying its mind at all?

శ్రీ టి. శివయ్య:- ఈ గవర్నమెంటు మైండు ఎప్లయి చేస్తుంది అంటున్నారు. అసలు మైండు వుంటేకదా!

శ్రీ ఏ. మాధవరావు:— అన్నింటికన్నా ముఖ్యమైన విషయం ఇంకొకటి వుంది. అది డబ్బుకు నీరు అమ్ముకొనడం. పి.డబ్ల్యు.డి.లో యిది చాలా ఎక్కువ అయింది. పి.డబ్ల్యు.డి. మంత్రిగారు ఏమనుకున్నప్పటికినీ నీరు అమ్ముకొనుట వలన రావలసినవారికి రాకుండా, వుండవలసినవారికి వుండకుండా చేస్తున్న విషయం మనం చూస్తున్నాము. What is happening is the ryots are literally suffering on account of this. Follow up action should be there. వాళ్ల సంపాదించే టటువంటి సంపద, వాళ్ల చేసేటటువంటి దురంతాలు యింకొక డిపార్టుమెంటులో జర గవు. రైతులు పాపము వాళ్ల కష్టాలుచెప్పుకోలేక, చెప్పుకొంటే వినేవాళ్లుకూడాలేక, చాలా బాధపడుతున్నారు అనే విషయము తెలిసిన తరువాతకూడ ప్రభుత్వయంత్రాగాన్ని కట్టు దిట్టంగా పెట్టకపోయినట్లయితే, మనము చేసేటటువంటి ప్రయత్నాలు అన్నికూడ వృథా అవుతాయి. ఆ సిబ్బందికి కట్టబెట్టడానికేనా మన కృషి అంతా? కనుక ప్రభుత్వము చేసేటటువంటి ఉత్తరువుల ననుసరించి దానికి ఫాలో అప్ యాక్షన్ లేకపోయినట్లయితే ఏమిప్రయోజనం లేదు. అవి అమలులో జరగనప్పుడు, అవి ప్రభుత్వ యంత్రాంగమునక్రమముగా పాటించనప్పుడు, యిక యీ శాసనసభలో చేసేటటువంటి చట్టాలు యెందుకు, యీ శాసనసభ యెందుకు? ఏ ప్రజల సౌకర్యము కొరకైతే యివన్నీ చేస్తున్నామో, వారికి అవి అమలు జరగనప్పుడు మన కృషి అంతా వృథా అవుతుంది. అంతేకాకుండా మంత్రిగారు ఒక విషయము చెప్పినట్లయితే, దానికి ఫాలో అప్ యాక్షన్ చేయాలి. దానికి సంబంధించిన ఎం. ఎల్.ఏ.ను పిలిపించి, వారిని ఆ విషయం గురించి విచారించి సరియైన యాక్షన్ తీసుకొంటేనేగాని, లేక పోతే అరాచకమే ఏర్పడుతుంది. Somehow or other I am not in a position to read and if you follow like this, it is my duty to warn. by 1973

you are going to have another revolution because of the fact that you are allowing corrupt administration like this.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు:- అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెటును నేను సమర్థిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా, ఈనాటి సామాజికవ్యవస్థలో ఉన్న పరిస్థితులను, ఆర్థికవ్యత్యాసాలను పూర్తిగా తొలగిపోయినా, కొంతవరకైనా ఈ బడ్జెటు గమనించిందని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను. పూర్తిగాగనుక మనము అవగాహన చేసుకొన్నట్లయితే మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా అంతా అమలుచేయడం కష్టమనే అభిప్రాయముతో కొంతవరకు గమనించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా బడుగువర్గాలపట్ల ఈ బడ్జెటు కొంత కేటాయింపును ప్రత్యేకించింది. గృహనిర్మాణసంస్థద్వారా ఇది ప్రత్యక్షంగా రుజువు అవుతున్నది. ముఖ్యంగా ఇంతకుపూర్వము హరిజనులను, గిరిజనులకు మాత్రము కేటాయించబడేవి ఇళ్లస్థలాలు. ఇవి వెనుకబడిన వర్గాలకు ప్రత్యేకించబడేటట్లు శ్రద్ధ తీసుకోవడం చాలా అవసరము. ఈ సందర్భంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు ఇంత కేటాయింపు అనేది యిందులో స్పష్టంగా గోచరించడంలేదు. ఇంతకు పూర్వము సూత్రప్రాయంగా ఆమోదించడంతప్ప యింత మొత్తము అని మాత్రము ఉదహరించబడలేదు. ఈ బడ్జెటులో అది కనిపిస్తుందని ఆశించాముకాని అది కన్పించడం లేదు. అందువల్ల ఆమోదించినదానిని ఆచరణలో తీసుకురావాలన్నప్పుడు, బడ్జెటులో ఏదో ఒక మొత్తము కేటాయింపు విధిగా ఉండితీరాలి. అందుచేత దానిని ఏర్పాటు చేయవలసిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత గిరిజనులకు ఒక ప్రత్యేకమైన కార్పొరేషన్ ఏర్పాటుచేసి దాని కార్యక్రమాలు విస్తరింపజేయడంకూడ సమంజసంగా ఉన్నది. ముఖ్యంగా నిరుద్యోగ నివారణ విషయంలో నిర్దుష్టమైనటువంటి ప్రతిపాదనలు యిందులో స్పష్టంగా గమనించబడలేదు. పారిశ్రామికీకరణ విషయంలో కొన్ని సూచనలు వేయబడినాయి. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అవి ఫలితానికి వచ్చేసరికి చాలా కాలము పట్టవచ్చు. అసలు ఈనాడు సమాజాన్ని ఎక్కువ పీడిస్తున్నది ఈ నిరుద్యోగము అనేది మనము తప్పకుండా అంగీకరించితీరాలి. ఇప్పుడు చదువుకొన్నటువంటి వాళ్ళలో సాంకేతికవిద్యను అభ్యసించినవారు చాలమంది ఉన్నారు. అన్ని జిల్లాలలోను ఉన్నారు. కొంతవరకు వారికి సాంకేతిక విజ్ఞానము లభించిందని అనుకోవచ్చుగాని ప్రత్యేకించి ఆచరణలో మాత్రము వారికి ఉద్యోగవసతి లేనందువలన అది కార్యరూపంలో పెట్టలేకుండా ఉన్నారు. కాని ఉద్యోగము అనగానే ఏదో నెలకు ఇంత జీతము తీసుకొని జీవనము గడుపుకొందామనే భావము కాకుండా ప్రతి సాంకేతికనిపుణుడు తాను పొందిన విద్యకు ఏదో ఒక పరిహారము చేయాలి. ఉద్యోగము ద్వారానే కాకుండా పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడం ద్వారా తనతోపాటు మరికొంతమందిని ఉద్యోగములోకి తీసుకోవడానికి అవకాశము ఏర్పడుతుంది. అందుచేత రాష్ట్రములో ఏ రకమైన సాంకేతిక విద్యను అభ్యసించినవారికైనా కొంతమొత్తము వారికి ఉన్నటువంటి భూమి లేక యితర ఆస్తులతో నిమిత్తము లేకుండా వారి నిపుణత్వం మీద ఆధారపడి తప్ప

కుండా వారికి పెట్టుబడిని యిచ్చి విధిగా వారిచేత పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేసినట్లయితే ఈ రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి నిరుద్యోగ సమస్య కొంతవరకైనా తగ్గించడానికి అవకాశము ఉంటుంది. ఏదో టెక్నో క్రాఫ్ట్స్ ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయిగాని అవి చాలా పరిమితంగా ఉన్నాయి. దానిద్వారా నిరుద్యోగ నివారణ జరగదు. కనీసం చదువుకొన్నవారికికూడ ఉద్యోగము దొరకదు. అందుచేత రాష్ట్రములో సర్వత్రా అన్ని జిల్లాలలోను సర్వే చేయించి ప్రతి సమితి ఏరియాలోను అక్కడ దొరికేటటువంటి ముడి పదార్థాలు వసతిగా తీసుకొని అదనంగా ఉండేటటువంటి జ్ఞానాన్ని ఆధారంగా తీసుకొని అవసరమైన పెట్టుబడి విధిగా సేకరించి, ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుచేసుకొని దాని ప్రకారం ఈ దేశంలో పరిశ్రమలు అభివృద్ధిపరచినట్లయితే, ఆ విధంగా పరిశ్రమల విస్తరణే కాకుండా నిరుద్యోగ సమస్య కూడ పరిష్కారము అవుతుంది. కనుక దానికి తగిన మార్గాలు అన్వేషించడం అనేది చాలా సత్వరంగా తీసుకోవలసిన చర్య. ఈ విషయంలో అశ్రద్ధ వహించినట్లయితే దాని ఫలితంగా సమాజములో వచ్చేటటువంటి నైరాశ్యం, ఆందోళన మరి ఏరకమైనటువంటి చెడుస్థితికి దారితీస్తుందో అది మనము గమనించవలసియుంటుంది. మరి బడెటులో ఉదహరించినవిధంగా ప్రాంతీయవారీగా కేటాయింపులు జరిగినాయి. జనాభా నిష్పత్తి మీద. ఇది చాలా సమంజసమైన విషయం. ఈ సందర్భంలో కొంత వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు పది పర్సెంట్ మిన హాయించివేసినట్లు, వెనుకబడిన తాలూకాలుగా విభాగము వేసేటప్పుడు 74 తాలూకాలు వేర్పాటు చేసినట్లు చెప్పటకింది. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయము చెప్పవలసియున్నాది. డెల్టా జిల్లాలలో మెట్టప్రాంతాలు అనుకొన్నవి మాత్రము ఈ నిర్ణయించిన తాలూకాలలో చేర్చుట లేదు. ఉదాహరణకు కృష్ణాజిల్లా ధాన్యాగారము, ధనవంతుల జిల్లా అని లెక్కలలో చూపబడవచ్చు. కాని హైదరాబాదునుంచి బయలుదేరి నల్గొండ దాటిన తరువాత జగ్గయ్యపేటచూడండి, ఆతర్వాత నందిగామచూడండి. తిరువూరుచూడండి తెలివాతకు పక్కనున్న మైలవరంసమితి, ఆతరువాత విమానం దిగేదగ్గర వున్న గన్నవరప్రాంతము ఈ ప్రాంతాలుచూడండి. ఇవివెనుకబడినిరాయలసీమ, తెలంగాణాప్రాంతాలవీమాత్రము తీసికోలేదు. ఇలాంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాలను యిగ్నోర్ చేయడకు అనేది న్యాయమైన విషయం కాదు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఏ జిల్లాలో ఉన్నప్పటికి వాటిని గమనించి, వాటికి అవసరమైన విధులు కేటాయించడం చాలా అవసరము. ఒక విషయము మనము ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇప్పటివరకు మనము ఏదో పంచవర్ష ప్రణాళికమీద ఆధారపడుతున్నాము. ఈ పంచవర్ష ప్రణాళికలలో ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరము కొంత మొత్తము కేటాయించి దానిని ఎలా ఖర్చు పెట్టాలి అనేది గణనలోకి వస్తున్నది. కాని మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు. కనీసం 15 సంవత్సరాల పరిమితికైనా ఒక దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక వేసుకోవడం చాలా ఉత్తమమైన విషయము. దానిలో కొన్ని ప్రయారిటీసు ఫిక్స్ చేసి, ఆ ప్రయారిటీసు ప్రకారము వివిధ కార్యక్రమాలను అమలుచేయడం సమంజసంగా ఉంటుంది. కేవలం

5 సంవత్సరాల ప్రణాళికలమీద ఆధారపడినట్లయితే, అసలు ముందు ఏది చేయాలో, తరువాత ఏది చేయాలో తెలియకుండాపోయే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అందుచేత ఒక దీర్ఘ కాలిక ప్రణాళికను కనీసము 15 సంవత్సరాలవరకు ఏర్పాటుచేసి ఆ రీత్యా మనము ఈ రాష్ట్రాభివృద్ధిని సక్రమంగా తీసుకురావడం చాలా సమంజసము. ముఖ్యంగా ఏ కార్యక్రమము అమలుజరపబడినా, ప్రధానంగా ప్రయారిటీ యివ్వవలసింది మొదట ఉత్పత్తికి, రెండవది ఉత్పత్తికి సరియైన పంపిణీవిధానానికి. ఈ రెండూ సవ్యంగా లేకపోయినట్లయితే మన ఆర్థికవ్యవస్థ పూర్తిగా దెబ్బతింటుంది. ఉదాహరణకు, ధరలు విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ధరలు పెరిగినప్పుడు వాటిని తగ్గించాలని అనుకోవడం, ధరలు తగ్గినట్లయితే, వాటికి మార్కెట్ లేదు, కొనుగోలు చేసేవాళ్లు లేకపోవడం ఈ రెండూ చూస్తున్నాము. దీనికి ఒక నిర్దిష్టమైన యంత్రాంగము లేదు, అందుచేత, ధరలు పెరిగినప్పుడుగాని, తగ్గినప్పుడుగాని ఏవిధంగా చేయాలో దానికి ఒక నిర్దుష్టమైన పద్ధతి, శాశ్వతమైన ఏర్పాటు రాష్ట్రములో ఉండితీరాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇందుకు సహకారరంగాన్ని మీరు దోహదం చేసుకోగలిగినట్లయితే దానికి కావలసిన యంత్రాంగం గ్రామీణప్రాంతాలనుంచి విస్తరించి ఉన్నది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పరపతిసంఘాలు ఉన్నవి. జిల్లాలలో మార్కెటింగ్ సంఘాలు ఉన్నవి. రాష్ట్రవ్యాపితంగా మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ ఉంది. కొనుగోలు చేయవచ్చును. పంపిణీ చేయవచ్చును. ఈ రెండు కార్యక్రమాలను ఇవి సజావుగా తీసుకొంటే దానికి అవసరమైన పెట్టుబడి బ్యాంకులుగాని, స్టేటు గవర్నమెంటుగాని ఇచ్చి వ్యవహారం చేసినట్లయితే ధరలు తగ్గినపుడు రైతులనుంచి చక్కగా ఒక పద్ధతిప్రకారం సరుకు కొనటానికి వీలుంటుంది, ధరలు పెరిగినపుడు ఒక పద్ధతిప్రకారం వాటన్నింటిని డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసి సమాజంలో ఈ అలజడి లేకుండాచేయటానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. ఇటువంటి బృహత్తరమైన ఆలోచన తప్పకుండా జరిగితీరాలి. అట్లా జరగకుండా, ఎప్పటికప్పుడు తాత్కాలికమైన చిట్కాలు ఏవో వేద్దామంటే ఈ ఆర్థికవ్యవస్థలో చాలా వ్యత్యాసాలు వస్తాయి. మనకు జరుగుతున్న ప్రమాదం అది. అందుచేత శాశ్వతమైన ఏర్పాటు రాష్ట్రంలో చేసుకొని, దానిప్రకారం ధరలు పెరగకుండా, ధరలు తగ్గకుండా, ఉత్పత్తిదారులకు ఒక గ్యారంటీ, కొనుగోలుదారులకు ఒక గ్యారంటీ ఉండేటట్లు చేయటం చాలా అవసరమని తమద్వారా మనవిచేస్తూ, మిగిలిన విషయాలు డిమాండ్స్ సందర్భంలో మాట్లాడటానికి నాకు అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను. జైహింద్.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామ శేషయ్యశ్రేష్ఠి (జగ్గయ్యపేట):— అధ్యక్షా, 1971-72వ సంవత్సరపు గౌ. ఆర్థికశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును నేను బలపరుస్తున్నాను. మన రాష్ట్రవ్యాపితంగా తొలకరిలో వర్షం పడి, నేటివరకు దాదాపు రెండు మాసాల నుంచి వర్షాలులేక, తొలకరిలో వేసిన పైరులు—వేరుసెనగ, పజ్జ, మవ్వ మొదలైన పంటలు మాడిపోయి రైతులు చాలా ఆందోళన పడుతున్నారు. వ్యవసాయకూలీలు

వర్షాలులేని కారణంచేత పనులుచేయటానికి పనులులేక ఆహారపంటలు లేక ఎన్నో దీనావస్థలతో బాధపడుతున్నారు. ఇవాళ అన్నిజిల్లాలలోకూడ ధరలు చాలా విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. గత 4 మాసాలక్రితం అక్కుళ్ల బియ్యం. 95 పైసలు ఉంటే యీ నాడు 1-10 పైసలు అయింది. నెంబర్లు 1-10 అపుడు వుంటే, ఇవాళ 1-30 పైసలకు వచ్చింది. అపుడు మంచినూనె కిలో 3-50 వుంటే యీనాడు 4-60 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. జొన్నలు అపుడు 50 పైసలు వుంటే, ఇవాళ 80 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. ఆనాడు కందులు 90 పైసలు ఉంటే యీనాడు 1-30 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. ఆకాశాన్ని అంటుకొన్న ధరలతో యీ ఆహారపదార్థాలు కొనలేక కుమిలిపోతున్న పేదప్రజానీకాన్ని ఆదుకోటానికి ప్రభుత్వం వెంటనే చౌకడిపోలు పెట్టి, కరువు పనులు ఏర్పాటు చేసి వారికి జీవనభృతి కల్పించవలసిన అవశ్యకత ఎంతైనా ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. కృష్ణాజిల్లాలో ఉన్నటువంటి పదిమంది ఎం. ఎల్ ఏలము, యీ రోజున ముఖ్యమంత్రి గారికి, రెవిన్యూ శాఖామాత్యులకు వ్యవసాయ శాఖామాత్యులకు మెమోరాండం సమర్పించటం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ఎక్కడైతే కరువు ప్రాంతంగా దుర్భిక్ష ప్రాంతంగా మెట్టప్రాంతాలు ఉన్నవో, ఎక్కడైతే పైరులు ఎండిపోయినవో అక్కడ ఉన్న ప్రజలను ఆదుకోటానికి చౌకడిపోలు ఎర్పాటు చేసి కరువు పనులు ప్రారంభించి ఆ పేద ప్రజానీకాన్ని ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. పేద ప్రజానీకం రెవిన్యూపోరంబోకులలో ఇండ్లు కట్టుకొని 20, 30 సంవత్సరాల నివాసం చేస్తుంటే వాటికి పట్టాలు ఇంత వరకు ఇవ్వలేదు. వెంటనే వారికి ఆ నివేశన స్థలాలకు పట్టాలు ఇప్పించాలని రెవిన్యూ శాఖామాత్యులను కోరుతున్నాను. ఈ రెవిన్యూ శాఖవారు 40, 30 సంవత్సరాలక్రితం రెవిన్యూ పోరంబోకులకు చిత్తుపట్టాలు ఇస్తే-ఆ పట్టాలకు-ఆ నాడు పది ఎకరాలను ఇస్తే-యీ నాడు గార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నీరు వల్ల సేద ం అవుతున్నది. పల్లం అవుతుప ది కనుక ఆ పది ఎకరాలను తగించి ఐదు ఎకరాలే ఇస్తామని చెప్పి, 5 ఎకరాలు తీసుకొంటున్నారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఎఫెక్ట్ ఏరియా అని చెప్పి 500 రుపాయలు రేటు నిర్ణయించి యీ నాడు సేద్యానికి నీరు రాకాపోగ-యీ పది సంవత్సరాలలో ఎకరానికి 58 రూపాయలు రేటు అయినది గనుక మీరు ఆ రేటు ఇస్తారా, లేక మీ ఆస్తిపాస్తులు జప్తు చేయమంటారా, మిమ్మల్ని వెళ్లగొట్టతామని చెప్పి దౌర్జన్యం చేస్తున్నారు. అది చాలా అన్యాయమైన విషయము. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నీరు రాకపోగా సేద్యం చేయటానికి అవకాశం లేక పల్లపు సాగుకాకపోతే యీ నాడు ఎపుడో నాలుగు సంవత్సరాలకో, మూడు సంవత్సరాలకో వచ్చేటటువంటి సాగుక్రింద యీ నాడు రేటు నిర్ణయించి జప్తు చేయటం, యీ రేటు వసూలు చేయటం అన్నది తిరువూరు తాలూకాలో జరుగుతున్నది. దీనిని అరికట్టవలసినదిగా కోరుతున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నీటి క్రిందసాగు అయ్యేంత వరకు యీ యొక్క రేటు వసూలు చేయకుండా సాగులోనికి వచ్చిన తరువాతనే-ఆ నాడే

వసూలు చేసేవిధంగా వెంటనే ఆర్డర్స్ పంపవలసినదిగా తమద్వారా రెవిన్యూ శాఖామాత్యులను కోరుతున్నాను. ఈ రోజున డిఫారెస్ట్ చేసినటువంటి లక్ష 25 వేల ఎకరాల భూమి పేదలకు పంపకం చేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకొన్నది. అందుకు యీ ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. ఇప్పటికి సంవత్సరం కాలం అయినప్పటికీ సర్వేచేయించి ప్లాట్స్ ఏర్పాటు చేయించి పేద ప్రజలకు ఆ భూములకు పట్టాలు ఇవ్వలేదు. రేపు డిసంబరులోపల ఆ పేద ప్రజలకు డిఫారెస్ట్ చేయబడిన లక్ష 25 వేల ఎకరాలుకు వెంటనే పట్టాలు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం యీ నాటికి 24 లక్షల ఎకరాల బంజరు భూమి పంచిపెట్టినట్లుగా అర్థం అవుతున్నది. అయితే బం జ రు భూములు ఎవరికి పట్టాలు ఇచ్చారో, ఆ పట్టాదారుల పేర్లు అడంగలలోగాని, 10-1 లోగాని నమోదు చేయని కారణం చేత-ఆ రెండు ఎకరాలు పట్టా పొందిన పే ద వా రు ఏ ఎల్. ఎం. బి. కో. సొసైటీలకో ఇతరబ్యాంకులకో అప్పుల కో సం దరఖాస్తుపెడితే అడంగలలో 10-1-లో మీ పేరు నమోదు కాలేదు. మీకు ఇవ్వముఅని అంటున్నారు. కృష్ణాజిల్లా జగ్గయ్య పేట తా లూ కా లో 500 ఎకరాలు బంజరు భూమి పంచిపెట్టి సంవత్సరం అయినప్పటికీ అడంగులలో, 10-1-లో వారి పేరు నమోదు చేయనికారణముచేత, ఆ పేద రైతులు ఆ భూమి డెవలప్ చేసుకొనటానికి, నీటి వసతి కల్పించుకోటానికి, విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటుచేసుకోటానికి అవకాశం లేకుండా ఉంది. వెంటనే బంజరు భూములు పట్టాలు ఎవరికైతే ఇచ్చారో, ఆ పట్టాదారి యొక్క పేరు అడంగులలో, 10-1-లో నమోదు చేసి, ఆ సన్నకారు రైతాంగానికి, కూలీలకు, యీ నిరుపేదలకు రెక్కాడితేనే డొక్కానిండని కొనే ఆ పేద ప్రజానీకానికి ఆదుకోవలసిన ఆవశ్యకత ఎంతైన ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. కృష్ణా జిల్లా పరిషత్ వారికి వివిధ శాఖలపద్దు క్రింద 21 లక్షల రు.లు యీ ప్రభుత్వం ఇవ్వవలసిఉంది. ఆ డబ్బు ఇవ్వనికారణంచేత యీ రోజున అక్కడ అభివృద్ధి పనులు కుంటుపడ్డాయి. కాబట్టి వెంటనే ఆ జిల్లా పరిషత్ వారికి ఇవ్వవలసిన 21 లక్షల రూపాయలు పంపకం చేసి అక్కడ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు పూనుకోవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. పశుపోషణ విషయంలో చాలా వరకు అభివృద్ధి చేశారు. పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధి చేశారు. ప్రతి గ్రామంలో రూరల్ వెటర్నరీడిస్పెన్సరీ లేకపోతే-అక్కడ ఉన్నటు వంటి ప శు వు లు తరచుగా జబ్బులకు గురైనానా బీభత్సము జ రి గి రైతులు ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురౌతున్నారు. కాబట్టి 2 వేల జనాభాకు తక్కువ లేనటువంటి గ్రామాలలో ఆర్. వి. డి. ఎం. వి. డి లను ఏర్పాటుచేసి పశువులకు వచ్చే రోగాలను నివారించటానికి, పశుపోషణాభివృద్ధికి కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. పశుపోషణకు ఎక్కువగా సొమ్ము కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. పేద ప్రజానీకానికి కుటీరపరిశ్రమలు ఏర్పాటుచేయాలి. చేతివరిశ్రమ కోళ్లపెంపకం, పందులు పెం ప కం గేదెలను ఎక్కువగా వారికి ఇచ్చినప్పుడే

సమాజంలో బలహీన వర్గాలను బలవంతుల స్థాయికి తీసుకురావటానికి అవకాశం ఉంటుంది. కోళ్ల పెంపకం, పందుల పెంపకం మొదలైన వాటిల్లో చిన్న పరిశ్రమలు నెలకొల్పి అవి పేద ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండేటట్లు చేయాలి. చిన్న చిన్న రైతులు గేదెలు కొన్నుక్కోటానికి బ్యాంకులను లోన్స్ అడిగితే-మీ గ్రామం రోడ్‌కు దిగువ ఉన్నదని, ఇంటీరియర్‌లో ఉన్నదని, మీ గ్రామానికి రావటానికి వీలులేదని, అందువల్ల మీకు అప్పులు ఇవ్వము అని జాతీయం చేయబడిన బ్యాంకుల వారు అంటున్నారు. అది ఎంతో విచారించవలసిన విషయము. మీరు బ్యాంకుల వారితో సంప్రదించి ఎక్కడైతే వెనుక బడినవారు ఉన్నరో, ఎక్కడైతే పేదలు ఉన్నారో, ఎక్కడైతే సన్నకారు రైతులు ఉన్నారో-వారు గేదెలు కొను క్కో టా ని కి లోన్స్ ఇచ్చే సదుపాయాలు చేయుటం చాలా అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్-సమావేశం సాయంత్రం 4 గంటల వరకు వాయిదా వేయడమైనది,

1-30PM. The House then adguwrred to meet opain of Fvur theclock.

4-00 pm. (The House re assembled of Fvur of the clork.

Mr. Deputy Speaker:- There are two items on the agenda; they are (i) Discussion on drought conditions in the State, and (ii)Discussion on rise of priees of food grains, etc. Time allotted is two hours for each. If the Membere agree, we will have discussion on the two it-ems together and the Ministers conerned will reply one after another.

some Members:- Yes,

Discussion on (i) Drought conbitions in the State.

(ii) Rise in prices of Food grains,

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా దీనిపైన రెండునోట్స్ యిచ్చినారు. 15-7-71 యింకొకటి 31-7-71 వరకు. జిల్లాలలో ఏపరిస్థితి అయితే ఉన్నదో దానిని అనుసరించి. రెండు నోట్స్ యివ్వడం జరిగింది. అయితే జిల్లాలో, ఉన్న వాస్తవ పరిస్థితికి ఈ నోట్స్‌కు చాల వరకు సంబంధం లేదు, అని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాలలోనే కాదు, పట్టణాలలో కూడా ఏవిధంగా తీవ్రమైన పరిస్థితి అయినదో దానిననుసరించి గ్రామాలలో ఎంత అందోళన ఉన్నదనే విషయం మనం ఆలోచన చేసుకోవలసిన అవసరం యున్నది. పేపర్ అస్యూరెన్స్‌గాని, ప్రామిసెస్‌గాని, ఉపన్యాసాలుగాని, బడ్జెట్‌లో, గవర్నర్ అడ్రస్‌పైన ఉపన్యాసం చెప్పినట్లు దీనిలో కూడా ఉపన్యాసం చెప్పినట్లయితే ప్రజలకు సంతృప్తి కలగదు అని మనవి చేస్తున్నాను. బడ్జెట్‌లో గాని గవర్నర్ అడ్రస్‌లో గాని ఒక విషయం చెప్పి దానిని చేయకపోయినప్పటికి-కాలం గడిచిపోతుంది. కాని యిక్కడ సామాన్యమానవుడు. అసలు అతడు బ్రతుకుతాడా, చస్తాడా అన్నే విధంగా ఉన్నది పరిస్థితి. అటువంటప్పుడు వార్ ఫుటింగ్ ప్రోగ్రాం మాదిరిగా దీనికి రిలీఫ్ మెజర్స్ తీసుకున్నట్లయితేనే ఈ అవాంతరాన్ని మార్చం చేయగలుగుతాము. ఈ సంవత్సరం ఎన్నడు లేనిది ఎంతో కాలంలోనే అప్పుడప్పుడు అకాల వర్షాలు పడ్డాయి. దాని మంది కొంత భూములు సేద్యం చేసుకోడానికి దున్నినారు. సిద్ధం చేసినారు. పైరులు కూడా తొందరగానే వేయటంజరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం కంటె ఎంతో హోప్‌ఫుల్‌గా కనిపించింది. ఈ

సంవత్సరం పంటలు బాగా పండుతాయని అనుకోడానికి అవకాశం కలిగింది. పంటలు సకాలంలో వేశారు. చాలజిల్లాలలో వేశారు. కొన్ని జిల్లాలలో మటుకు వేయలేదు. మెట్టతాలూకాలలో కూడా వేయడం జరిగింది. ఈ అకాల వర్షాలకు నార్లు పోయడం జరిగింది. కాని రెండు నెలల నుంచి వర్షాభావం నుంచి పూర్తిగా పైరులు ఎండి పోతున్నాయని కలెక్టరులు వ్రాశారు. ఇంకా 15 రోజులు చూస్తే, 10 రోజులు చూస్తే తెలుస్తుందని కొంతమంది అన్నారు. కాని యిది వరకే పోయినాయనే విషయం చాలా మంది కలెక్టర్లు వ్రాయకపోవడం శోచనీయం. ఇప్పుడు వర్షాలు వచ్చినప్పటికి యిది బాగు అయ్యే పరిస్థితి లేదు. నార్లు మొత్తం ఎండిపోయిన తరువాత నారు కొరకు యిప్పుడు మరల విత్తనాలు కావలసిన అవసరం ఉంటున్నది. ఆశ్లేష కార్తె యివ్వాళో రేపో మొదలు అవుతుంది. ఆశ్లేష కార్తెలో నాట్లు పెట్టినట్లయితే పంటపండుతుందనే ఆధారం మన దగ్గర యున్నది. మఖకార్తెలో పెడితే ఎంతపండుతుందో మనకు బాగా తెలుసు. ఈ కార్తె 15 రోజులు ఉన్నది గాని నార్లు లేవు ఇప్పుడు ఏమైనా బ్రాడ్ కాస్టింగ్ చేయాలి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం విత్తనాలు యిచ్చినట్లయితే బ్రాడ్ కాస్టింగ్ చేసుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంటుంది. ఈ పరిస్థితులన్నీ దాటిపోయినాయి. 15 రోజుల తరువాత వర్షం పడితే బాగు అవుతుందనే సమస్య లేదు. ఖరీఫ్ క్రాప్స్, గ్రీన్‌గ్రామ్ గ్రౌండ్‌నట్ యివన్నీ పూర్తిగా ఎండిపోయినాయి. ఎక్కడైనా పచ్చగా ఉంటే చెట్టుకు ఒకటో రెండో ఆ విధంగా గింజలు గ్రీన్ గ్రామ్ కనిపిస్తున్నాయి. దానిని ఏరడానికి కూలి ఎంత అవుతుందో, చెట్టుకి రెండు గింజలు వస్తే ప్రతిఫలం ఏమి వస్తుందనే విషయం ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది. ఫుడ్ స్కేర్సిటీ అప్పుడే వచ్చినది. మన అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అగ్రికల్చర్ లేబర్‌కు సంవత్సరంలో ఎన్ని నెలలు పనిదొరుకుతుందనే విషయం మనకు అంచనా ఉన్నది. గోదావరి జిల్లాలో పుష్కలంగా బాగా పంటలు పండుతుందనే జిల్లాలో నే సంవత్సరానికి రెండుమూడు నెలలకంటె పని హెచ్చుగా మంచి రోజులలోనే పని దొరకదని మన అందరికి తెలుసు. లేబరర్స్ అక్కడికి యిక్కడికి వలసవస్తారనే విషయం కూడ తెలుసు. అటువంటప్పుడు అప్‌లాండ్స్‌లో గాని డ్రైలాండ్స్‌లో గాని తెలంగాణలో గాని ఆంధ్రలో గాని వాళ్ల పరిస్థితి యింకా అధ్వాన్నంగా ఉన్నది. ఇవ్వాళ కష్టం చేస్తే యివ్వాళ పొద్దు గడుస్తుందనే పరిస్థితిలో ఉన్నవాళ్లు వాళ్ల దగ్గర ఏవో స్టాక్స్ నిలవ ఉన్నాయి, వర్షం పడకపోయినట్లైతే వాళ్లకు ఎక్కడ నుంచో వస్తుందనుకోడానికి అవకాశం ఏ మాత్రం బొత్తిగా లేదు. ఎందుచేతనంటే యివాళ కష్టం చేస్తే మూడు సేర్లు, నాలుగు సేర్లు వచ్చినట్లయితే అవ్వాళ రోజు జరుగుతుంది. కనుక వాళ్ల దగ్గర స్టాక్స్ ఉన్నాయి. ఇప్పటి నుంచి ఎందుకు మొదలు పెట్టాలని. కలెక్టర్స్ రిపోర్టు పైన ఆధారపడినట్లయితే ఆ రిపోర్ట్సులో వాస్తవం ప్రతిబింబించడానికి అవకాశం లేదు. శాసనసభ్యులు, మంత్రులు గ్రామాల నుంచి వచ్చిన వాళ్లు కనుక గ్రామాల పరిస్థితులు ఐ. ఏ. ఎస్. ఆఫీసర్స్ కంటె మనకు బాగా తెలుసు. కేవలం

రిపోర్ట్సు ముందర పెట్టుకొని, ఎప్పుడో పుణ్యకాలం వస్తుంది 15 రోజుల తరువాత చూసి తీసికుంటాము అనేటట్లయితే ఆకలి చావులు తప్పవు అని హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. గ్రామాలలో ఎవరైనా పుట్టెడు వడ్లు అమ్ముకుందామని ప్రయత్నం చేస్తే ఆ బండ్లను గ్రామాల నుంచి బైటికి పోకుండా అడ్డగించడానికి గ్రామస్థులు ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నారు. మరికొన్ని రిపోర్ట్సు రాలేదు. అదిలాబాద్ జిల్లాలో రెండు మూడు లారీలుకూడ లూటీ చేసినారు స్మగుల్ చేయాలని వారు ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు గ్రామస్థులు లూట్ చేసినారు వారు స్మగ్లర్స్ కనుక పోలీసు దగ్గర కంప్లయింట్ యివ్వలేదని ప్రతికలలో చూచినాము. ఇంత తీవ్రపరిస్థితి గ్రామాలలో ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. బావుల క్రింద పైరులు ఏమైనా వేసుకుందాము అంటే బావులలో పొత్తిగా నీరు లేకుండా పోయింది. డ్రింకింగ్ వాటర్ స్కేర్సిటి ఉన్నది. పశువులకు నీళ్లులేవు త్రాగడానికి మంచి నీరు లేదు. బావులు లోతు కొట్టిస్తామని ప్రయత్నం చేస్తే అసలు జలే లేకునట్లయితే లోతు కొట్టించిన నీళ్లు ఎక్కడ నుంచి వస్తాయనే విషయం ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంటుంది. ఇదివరకు కరువుకాటకాలు వచ్చినప్పుడు ఎంత మాక్జిమమ్‌గా లోతు కొట్టించాలనో అంతవరకు కొట్టించడానికి ప్రయత్నం చేసినారు. అందుచేత యిప్పుడు లోతు కొట్టిస్తే జలవస్తుందనేది కనపడడం లేదు. గ్రౌండ్‌వాటర్ కూడ పూర్తిగా లోపలికి పోయినప్పుడు చాల చోట్ల అటువంటి అవకాశం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అన్ని పైరులు పోయినాయి. కుష్కి పోయినాయి. ఖరీఫ్ పోయినాయి అవిధంగాపాడి మొత్తం పోయింది. డిక్లరేషన్ ఆఫ్ ఫామిన్ అనేది ప్రథమంలో జరగకుండా మేము ఏవోపనులు చేయిస్తాము అనేటట్లయితే అటువంటిది జరగదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకవేళ ఫామిన్ డిక్లేర్ చేసినప్పటికి అవుట్ డేటెడ్ ఫామిన్ కోడ్ ఏదైతే ఉన్నదో ఆ రేట్స్ యిప్పుడు ఉపయోగపడవు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ ఫామిన్ కోడ్‌ను అమలు చేయకుండా వాస్తావిక పరిస్థితులలో ఒక రోజు ఒక మనిషి కష్టం చేసినట్లయితే అతనికి ఎంత కూలి యివ్వవలసి ఉంది అని ఆ రేట్‌ను ప్రత్యేకంగా దృష్టిలో కి తీసుకోవాలి. గాని ఫామిన్ కోడ్ రేట్స్ అప్లయి చేసి ఆ విధంగా ఫామిన్ డిక్లేర్ చేసిన తరువాత ప్రయత్నం చేయాలంటే అది మాత్రం సాధ్యం కాదు. దానిననుసరించి ఈ పరిస్థితి మారం కావడానికి అవకాశం లేదని చెప్పుతున్నాను. పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్ట్సు ఉన్నచోట్ల కూడ ఒక చుక్క నీరులేదు. కృష్ణాడెల్టా, గోదావరి డెల్టా, కె. సి. కెనాల్, తుంగభద్ర యిటువంటి మూడునాలుగు ప్రాజెక్ట్సు ఉండే చోట ఉంటే ఉండవచ్చు గాని మొత్తం రాష్ట్రంలో గ్రామాలలో చాల ఆందోళన జరుగుతున్నది. గ్రామాల నుంచి [illegible] వస్తూనే ఉన్నాయి. తిండిలేదు ఏమి చేయాలని. కనుక ప్రభుత్వం దీనిని గురించి ఎంత తీవ్రంగా ఆలోచన చేస్తారో సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌ను అడగాలి [illegible] ఏదో ఉన్నుకోవాలి అక్కడ నుంచి ఫండ్స్ రావాలి. అక్కడ నుంచి [illegible] రావాలి. [illegible] చేయాలి, కలెక్టరు రిపోర్ట్ చూడాలి దానిని

స్క్రూటినైజ్ చేయాలి అనేవరకు పుణ్యకాలం మాత్రం దాటిపోతుందమనవి చేస్తున్నాను. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుండి టీమ్ వస్తుందని, వారు, ఫీల్డులలోనికిపోయి చూస్తారని ఆ తరువాత రిపోర్టు పంపిస్తారని, ఆ ఫార్మాలిటీస్ కొరకు వూరికే చూస్తూ కూచోకుండా వెంటనే కలెక్టర్సు కాన్ఫరెన్స్ పిలిచి, జిల్లా ఒక్కింటికి పదిలక్షల చొప్పున కేటాయించి వెంటనే వర్క్సు స్టార్ట్ చేయవలసిందిగా చెబుతున్నాను. ఆప్రాంతాలలో వెంటనే చౌక దుకాణాలు ప్రారంభించవలసి వుంటుంది. ఇంక, యీ ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కొనే ధరకు, అమ్మేధరకు చాలా వ్యత్యాసం ఉనట్లుగా కనబడుతున్నది. అన్నిచార్జీస్ కలిపేసి యీ ధరను పెంచేస్తున్నారు. కాని, రైతులవద్ద, కూలీలవద్ద కొనుకోలు శక్తిలేదు. అందువలన, సబ్సిడైస్‌చేసి, గ్రామాలలో రైతులకు, కూలీలకు అందుబాటులోవుండే విధంగా ఫెయిర్‌ప్రైస్‌షాప్స్ ఏర్పాటు చేయవలసివుంది. కాని తాలుకా కేంద్రాలలో వీటిని ఏర్పాటు చేస్తే సరిపోతుందని ప్రభుత్వం అనుకుంటే అది పొరబాటే అవుతుందని చెబుతున్నాను: గ్రామ గ్రామానికి వీటిని ఏర్పాటు చేయాలి. రెండు మూడు గ్రామాలు సెంటర్సుగా అక్కడ స్టాక్సును వుంచవలసివుంటుంది. ప్రస్తుత పరిస్థితి ఏవిధంగా వున్నదంటే—వున్న స్టాక్సు బయటకుపోయినాయి. ఎఫ్.సి.ఐ వారు బయటకు పంపిచారు. తరువాత చాలా వరకు స్మగుల్ అయిపోతున్నది. ఈ మధ్యనే నెల్లూరు జిల్లానుంచి నాకు టెలిగ్రాంవచ్చింది, రోజు అక్కడ నుండి అయిదు లారీలకు పైగా పోతున్నవని: అలాగే నిజామాబాదు నుంచి కూడా స్మగుల్ అయిపోతున్నది. ఎఫ్.సి.ఐ వారు పంపించేది పంపిస్తున్నారు, బ్రోకెన్‌రైస్ అని, డామేజ్డ్ రైస్ అని ఆపేర్లతో మూడు లక్షల టన్నులమే చివరకు వెళ్లిపోయింది. ప్రభుత్వంకూడా అంగీకరించినది. ఎందుకు పంపించవలసింది? అని నేను అడుగుతున్నాను. పర్చేజ్ విషయంలో నుండి ఎనిమిది రూపాయలు చొప్పున ఇందులో ప్రభుత్వానికి సంబంధం ఉన్నదని. ఆరోపించడం జరిగింది. సంబంధం లేదని మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతున్నారు. సంబంధం వున్నదో లేదో ఎంక్వయిరీ చేస్తే తెలుస్తుంది. దానిలో మీరు ఎంక్వయిరీకి మీరు సిద్ధంగా వున్నారా అని నేను సూటిగా అడుగుతున్నాను. ఈ మూడు లక్షల టన్నులు ఎందుకు పంపించ వలసివచ్చింది? బిట్రగుంటలో 31 వ్యాగన్స్ ఆపటం జరిగింది, వాటిని నిలిపివేస్తే వారు హైకోర్టుకు వెళ్లడం జరిగింది. ఇవాళ పత్రికలలో వచ్చింది. హైకోర్టుకుపోయే అధికారం వారికి వున్నది. దానిపై సరియైన పద్ధతిలో కౌంటర్ ఫైల్ చేస్తే, షక్రమంగా జరుగుతుంది. కానిసివిల్ సప్లయ్సు కోర్టు ఇంకోవిధంగా ఫైల్ చేసి, దానిని బయటకు పంపించాలనే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. గవర్నమెంటు ప్లీడర్‌ను పంపించవచ్చు: గట్టిగా యీ కేసు నిలబడేలాగా ప్రయత్నించవచ్చు. నేరస్థులను నిర్ణయించవచ్చు, అక్రమంగా రవాణా జరగకుండా నిరోధించవచ్చు. కాని ఒక అసిస్టెంటుమమాత్రం పంపించి, సక్రమంగా యీ కేసు గెలిచేలా ప్రయత్నించకుండా యీ 31 టన్నులు బయటకుపంపించాలనికే ప్రయత్నిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా

ఆర్టిఫిషియల్ స్కేర్సిటీని క్రియేట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. రాష్ట్రంలో ఫుడ్ స్కేర్సిటీ ఏవిధంగా వున్నదో తమకు తెలుసు. మనం ఇప్పుడు ఎటువంటి కరువు కాటకాల పరిస్థితులలో వున్నామో తమకు నేను యిప్పుడు ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. ఇటువంటిసమయంలో ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు. ప్రభుత్వంవారు తీసుకుంటున్న శ్రద్ధ యీ విధంగా వున్నది. అందువలన. రేపు రాబోయే ఫుడ్ స్కేర్సిటీకి సంబంధించిన తీవ్రమైన పరిస్థితులకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసి వుంటుందని చెబుతున్నాము. అంతేగాక ఎపెడిమిక్స్ రాబోతున్నవి. వర్షాలులేవు. కలరా రావొచ్చు. ఇంకా అనేక అంటువ్యాధులు రావడానికి అవకాశమున్నది. అక్కడక్కడ నుంచి వింటున్నాం కూడా. అదిగాక. ఫాడర్ స్కేర్సిటీ. గ్రామాలలో పశువులకు మేత లేదు. పైర్లు ఎండిపోయినాయి. పచ్చికబయళ్లలో పచ్చిక కూడా పూర్తిగా ఎండిపోయింది. అందువలన పశువులకు కూడా మేతలేదు. అందువలన అక్కడ ఫాడర్ బ్యాంక్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. ప్రతి సమితిలోనూ, ధాన్యం. బియ్యం ఎక్కడ నుంచి అయినా సరే తెప్పించుకోవచ్చు. కాని ఫాడర్ అలా కాదు. అందువలన ఫాడర్ స్కేర్సిటీగూర్చి యిప్పటి నుండి ఆలోచించి, దానికి తగిన మార్గం కనిపెట్టకపోతే పశుసంతతి పూర్తిగా చనిపోయే ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది. అందువలన ఫాడర్ బ్యాంక్స్‌ను ఏర్పాటు చేయాలి. వారికి సబ్‌సిస్టెన్స్ లోన్సు కూడా యివ్వవలసి వుంటుంది. వీకర్ సెక్షన్స్. వీకర్ సెక్షన్స్ అని చెప్పడమే కాదు. వారికి ఎంప్లాయిమెంట్ ఆపర్చునిటీస్ క్రియేట్ చేయాలి. కేవలం చౌకదుకాణాలు పెట్టడమే కాదు. ఇవి కూడా పదిమైళ్లు, అయిదుమైళ్లు, నాలుగు మైళ్ల వరకు. వెళ్లి యీ కూలీలు, రైతులు కొనుక్కోవడానికి అవకాశం కల్పించడానికి బదులు, వారు ఎక్కడయితే పనిచేస్తూవుంటారో అక్కడ మాత్రమే వీటిని ఏర్పాటు చేయాలి. లేదు మేము ఏర్పాటు చేశాము అని వారు పని చేసే ప్రాంతానికి పదిమైళ్లకు అవతల పెట్టడం వలన యిది వీరికి ఎంత మాత్రమూ ఉపయోగకరంగా వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని కూడా వారు చాలా సీరియస్‌గా దృష్టిలోకి తీసుకుంటారని నేను ఆశిస్తున్నాను. అలాగే ఫామిన్ వర్క్స్ స్టార్టు చేస్తూ వారికి డూల్స్ కూడా ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వుంటుంది అందువలన ప్రతి సమితిలోను కనీసం పది వర్క్స్ వరకూ టేకప్ చేసినట్లయితే, ఎంప్లాయిమెంట్ పొటెన్షియాలిటీ క్రియేట్ కావడానికి అవకాశం వుంటుంది. మెషినరీ వర్క్స్ క్రియేట్ చేస్తే, అది ఎంప్లాయిమెంట్ పొటెన్షియాలిటీ క్రియేట్ చేసినట్లు కాదు. దీనివలన యిద్దరు ముగ్గురు కూలివారికి పని దొరుకుతుంది తప్ప అందరికి పని దొరకదు. హెచ్చు జనానికి పని కల్పించే వాటిని టేకప్ చేయాలి. ఇప్పుడు [illegible] అయింది. టెలిగ్రామ్స్ వస్తున్నవి. వార్తలు వస్తున్నవి. కొనడానికి శక్తి లేదని ప్రజలు చెబుతున్నారు. అందువలన ప్రతి గ్రామములోనూ చీప్‌గ్రెయిన్ షాప్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరమున్నది. అలాగే, చెక్

పోస్టుకూడా పకడ్ బందీగా ఏర్పాటు చేయాలి. ఉన్న కాస్త ఆహారధాన్యాలూ స్మగుల్ కాకుండా చూడాలి. నేనుప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో చెక్‌పోస్టు ఏర్పాటుచేయమంటే, ఉన్న నార్మల్ స్టాఫ్ సరిపోతుందన్నారు. ఉన్న చెక్‌పోస్టును స్ట్రెంగ్‌తెన్ చేసి కొత్తగా అవసరమైన చోట్ల యింకా ఏర్పాటుచేసి, అదే మాదిరిగా సర్‌ప్రయిజ్ చెక్ నిమిత్తం మొబైల్ స్క్వాడ్స్ ఏర్పాటు చేసినట్లయితే యీ స్మగ్‌లింగ్‌ను ఆపడానికి వీలు వుంటుంది. లేకపోతే ఆ అవకాశమే వుండదని, ధరలు యింకా విపరీతంగా పెరిగిపోయే ప్రమాదమున్నదని చెబుతున్నాను.

ఇంకా హోర్డింగ్ విషయమున్నది. బ్లాక్ మార్కెటీర్స్ హోర్డ్ చేస్తున్నారు. దీనివలన ధరలు పెరిగిపోతున్నవి. అందువలన పదిహేను రోజులకొకసారో, నెల రోజులకొకసారో వారిస్టాక్ పొజిషన్ తహసిల్దారులకు తెలియజేయాలని పెడితే స్టాక్ పొజిషన్ ఏవిధంగా వున్నదో, వారు చేస్తున్న వ్యాపారం ఏవిధంగా వున్నదో క్లియర్‌గా తెలుస్తుంది. ఈ విధంగా ఆలోచించాలి. ఇదే సందర్భంలో మార్జినల్ ఫార్మర్స్ లేక స్మాల్ ఫార్మర్స్-వారికి ఇంకా కొన్ని అవకాశాలు హెచ్చుగా కల్పించాలి. నేషనలైజ్‌డ్ బ్యాంక్స్ నుంచి ఇంకా హెచ్చుగా అప్పులు యిపించాలి కాని, వీరు యింత వరకు చాలా, అన్ ప్రొడక్టివ్ పర్పసెస్ కొరకు ఎక్కువగా అప్పులు యివ్వడం జరిగింది. పెళ్ళిళ్లకు, పేరంటాలకు, పాత బకాయీలు తీర్చుకొనడానికి యీ విధంగా ఎక్కువగా యివ్వటం జరిగింది. చాలావరకు యివి మధ్య దళారీలకు కమిషన్ తీసుకొనే వారికి పోతున్నది తప్ప, ఉద్దేశించిన పర్పస్ మాత్రం నెరవేరడం లేదు. ఒక్కొక బాంక్ మేనేజర్ లక్ష, రెండులక్షల వరకు సంపాదించుకొన్నారు. ఈ ఆర్డినాన్స్ మార్జినల్, స్మాల్ ఫార్మర్స్‌కు యిచ్చేది, పంప్‌సెట్స్ కొరకు, యితరత్రా, వాటి పైరవీలకే చాలా వరకు పోతున్నది. వీటికి ఏదో సమాధానం చెప్పెయ్యడం కాకుండా తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. అలాగే, ఆ టీమ్ ఎప్పుడు వస్తుందో, వారి కోసం ఎదురుచూస్తూకూచోవడం కాకుండా, ప్రతి గ్రామంలోను యీ ఫెయిర్ ప్రైస్‌షాప్స్ ఏర్పాటుచేసి, ధరలను అదుపు చేయడానికి ప్రయత్నించాలి. హోర్డర్సును కటినంగా శిక్షించాలి. అవసరమైతే ఆర్డినెన్స్ జారీచేసి, ఎంక్వయిరీ చేసి, కటినమైన చర్యలు తీసుకుంటే, వాటిని సమర్థించడానికి ప్రతిక్షంలో మేము సిద్ధంగావున్నాం. వీటన్నిటినీ వార్‌ఫుటింగ్‌గా తీసుకొని చేయవలసివున్నదని మనవిజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. వి. కృష్ణంరాజు (తుని):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు రాష్ట్రవ్యాపితంగా కరువు అనేది ఒక పెనుభూతంగా, సామాన్య రైతులు, రైతు కూలీలు, మధ్య తరగతి ప్రజలు, అందరికీ ఆందోళనకరమైనవిధంగా, అనేక పరిణామాలు సంభవించేమాదిరిగా వొచ్చింది. విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాం అంటే-గడచిన 25 సంవత్సరాలలో యిలాంటి కరువు రాష్ట్రవ్యాపితంగా ఎప్పుడూ సంభవించలేదని కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, యిదివరకు అనేక కరువులు వచ్చినప్పటికి కొన్ని జిల్లాలలో రావడం కొన్ని

జిల్లాలలో శేకపోవడం జరుగుతూవుండేది. ఈ రోజున మాత్రం అటు రాయలసీమలో గాని యిటు తెలంగాణాలోగాని సర్కారులో గాని రాష్ట్రం మొత్తం మీద చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితిగా వున్నది. నేను 25 వ తేదిన తునిలో బయల్దేరి 26 వ తేదికి హైదరాబాదుకు రావడం జరిగింది. 26 వ తేదీన కాలబెన్‌షన్ నోటీసు యివ్వడం జరిగింది. నేను వస్తున్నప్పుడు చూశాను. వెస్ట్ గోదావరి నుండి బెజవాడ వరకూ ట్రెయిన్‌లో వస్తున్నప్పుడు రెండు పైపులా పొలన్నీ పూర్తిగా ఎండి పోవడమో, మాడిపోవడమో జరిగింది. హృదయవిదారకమైన దృశ్యం. తమరు ట్రెయిన్ లో బయల్దేరి చూడండి. పరిస్థితి ఎంత భయంకరముగా వున్నదో కనబడుతుంది. ఇదివరకు ఇలాంటి కరువు కాటకాలు వచ్చినప్పుడు రెవిన్యూ బోర్డు మెంబరు విఠల్‌రావు గారిని పంపించడం జరుగుతూ వుండేది. అందుకని, కారుమీద ఆళ్వారాపుపెట మీదుగా. కొవ్వూరు మీదుగా రాజమండ్రి మీదుగా ట్రంకురోడ్డు మీద వెడితే, యీ ఫామిన్ భీభత్సం ఏవిధంగా వున్నదో ప్రత్యక్షంగా కనబడుతుంది. ముఖ్యంగా, రాజమండ్రి ఏరియాలో ఏప్రిల్, మే నెలలలో కొద్దిగా వర్షాలుపడిన మాట వాస్తవమే. గత మూడు సంవత్సరాల నుండి కరువుతోవున్న ప్రజలు యీ సంవత్సరమయినా పరిస్థితి బాగుపడుతుందని ఆశించారు. డబ్బుఖర్చు పెట్టి వేయడం జరిగింది, పరిస్థితులు ఉత్సాహకరంగావున్నాయని వారు బ్రంహ్మాండంగా ఖర్చు పెట్టి పంటవేయడం జరిగింది. కాని, దురదృష్టవశాత్తూ మృగశిరకార్తెలో ఒక్క అంగుళం కూడా వర్షం పడకపోవడంతో వేసిన పంటలంతా, వేరుశెనగ, నువ్వు, మొదలయిన పంటలన్నీ సర్వనాశనం అయిపోయినవి. ప్రజలు చాలా ఆందోళన అత్యుతలతోవున్నారని మనవిజేస్తున్నాము. ఎప్పుడయితే యిలాంటి పరిణామాలు వచ్చాయో, గ్రామప్రజలు, పనిలేక కూలిజనం ఎంతో ఆదుర్దాతో అల్లల్లాడిపోతున్నారు. డెల్టా ఏరియావుంది. ఇప్పుడు రామచంద్రారెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా, డెల్టా ఏరియాన్‌లో కూడా, గత సంవత్సరం యీ నెలలో ఎంతనీరు ప్రవహించింది ? యీ రోజున అందులో వన్‌థర్డ్ కూడా గోదావరిలో నీరులేదు. ఇదివరకు ఎన్నో పంటలు వేస్తుకునేవారు, రాజోలు అమలాపురం అలావుండగా. నారుమళ్లు పెట్టుకున్నప్పటికి యింతవరకు పరిస్థితి ఏమీ ఆశాజనకంగాలేదు. కాకినాడ వద్ద సైక్లోన్ వచ్చిన ఫలితంగా అక్కడ ఎంతటి భీభత్స పరిస్థితి ఏర్పడినదో తమకు ప్రత్యేకంగా చెప్ప నక్కరలేదు. పంటలు సర్వనాశనం అయిపోయినవి. హిస్సా తెగుళ్లువచ్చి అక్కడ నాటు పంటలూ సర్వనాశనం అయిపోయినవి రెవిన్యూ మంత్రిగారు యీ విషయాన్ని నోట్ చేసుకొని అక్కడి పరిస్థితులగూర్చి దర్యాప్తుచేయించవలసినదిగా మనవిజేస్తున్నాము. పరిస్థితి ఏవిధంగావున్నదో తమకు తెలియడానికి ఒకఉదాహరణ మనవిజేస్తున్నాము. రెవిన్యూమంత్రిగారు నోట్ చేసుకొని యీ విషయాన్ని దర్యాప్తుచే యించవలసినదిగా కోరుతున్నాము. తాలూకాలో [illegible] తాలూకాలో వెంక టాయపాలెం గ్రామంలో ముగ్గురే అన్నదమ్ములు, కౌలుదారులు 'అటతా' వారు ముగ్గు

రు కూడా 54 ఎకరాల భూమిని కౌలు చేసుకుంటున్నారు. పరంపరంగాగ తనాలుగు పంటలు పోయిన సంగతి చూసి యీసంవత్సారం మొట్టమొదట కార్యక్రమముచూసు కుని, దాని ఫలసాయం పెట్టిన కారణంచేత, పుష్కలంగా రావడమైతే జరిగినదిగాని హిస్సా తెగులు వచ్చి సర్వనాశనం అయిపోయింది. దానితో వారు ముగ్గురూ ఎండ్రిన్ త్రాగి అ పొలంలోని పాకలో చనిపోయినారు. ఇలాంటి విషాదకరమైన సంఘటన ఎప్పుడూ జరుగ లేదు. అయితే రిపోర్టువచ్చిందా, లేదా? అంటారు. చచ్చిపోయి వాళ్లు ఏడుస్తూవుంటే, పైగా ఎండ్రిన్‌త్రాగి చచ్చిపోయినారని పోలీసురిపోర్టు యిస్తే ఇంకా గొడవ అవడంతప్ప ఇంకేమి వుంటుందని వారురిపోర్టు ఇవ్వ కుండానే తీసుకుపోయి నారు. అలాగే అసానాబాద్ ఒకటి ఏరుబల్లి గ్రామంలో కూడా యిద్దరు భూస్వాములు చచ్చి పోయినారు. కారణం—గత నాయిగు పంటలూ పోవడం, యీ సంవత్సరం నారుమళ్ళు పోవడం, అనేకదఫాలుగా మందులువేయడం, వేసినా ఫలితం లేకపోవడం వలన వారు చనిపోయినారు. డెల్టాలోని రైతంగానికి కాకినాడ రామచంద్రాపురం రైతంగానికి ఎకరానికి ఒకటి రెండు బస్తాలుకూడా చేతికిరాలేదు. ఎండ్రిన్‌త్రాగి ప్రజ లు చనిపోతున్నారు. ఇలాంటి విషాదకరమైన పరిణామాలు ఎప్పుడు సంభవించలేదు. ఇంక రిపోర్టులు చూస్తే అక్టోబర్ నుంచి వ్రాస్తారు. కాఫీ, వేరుశనగ, నువ్వు లుఅంతా సర్వనాశనం అయిపోవడం మాత్రంవాస్తవం. ఈ విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకోవల సినదిగా కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా రేపుపొద్దున్న, సౌతు ఈస్టు మాన్సూన్ అంటారు.—సాధారణంగా కోస్తా జిల్లాలోవర్షలురావచ్చు. నేను మనవిజేసేదేమంటే వరి జొన్న పత్తి మొదలైన వాటి మంచి విత్తనాలను అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటువారు అక్కడ సబ్సిడైజ్‌డు రేట్సుకు సరఫరాచేయాలి. దానితోబాటుగా నాలుగు సంవత్సరాలు గా అక్కడే వున్న పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని అక్కడ ఆర్థిక సహాయం కూడా రైతులకు చేయాలి. ఇవాళ మంత్రిగారు యిచ్చిన రిపోర్టును చదివినాను. ఫాడర్ బాగానే వున్నది. డ్రింకిగ్ వాటర్ పరిస్థితి లేదు. కాని రేపు వర్షాలు లేకపోతే పరస్థితి పాడవవచ్చును అని. అప్‌లాండ్ ఏరియాస్‌లో మైనర్ ఇర్రిగేషన్ టాంక్స్‌లో నూటికి 90 చూస్తే అక్కడ ఒక్క డ్రాప్ అఫ్ వాటర్ కూడా లేదు. పంటలకు నీళ్లు లేవు. నీళ్లు ఎండిపోయినవి. 63-64 వ సంవత్సరంలో ఇలాంటి పరిస్థితులు అప్ లాండ్ ఏరియాలో వస్తే, రామచంద్రారెడ్డిగారు రువిన్యూమంత్రిగా వునప్పుడు, వారు పర్యటించి, విశాఖపట్నం వరకూ వెళ్లి చూసి పెట్‌కు డ్రైకు రెమిషన్ యివ్వడమేగాక, నీళ్లకు, చెరకుకు కూడా రెమిషన్ యివ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు పొలంలోనేకాదు, మందులు పొలం గట్లమీద కూడా పురుగులు వుంటాయి కాబట్టి పోలంగట్లమీద కూడా మందులు చల్లుతున్నారు. చల్లితే, పంటపోవడమేగాక పొలంగట్లమీద గడ్డికూడా చచ్చిపోయింది. ఇలాంటి విషాదకర పరిణామాలు గత 20 ఏళ్లలో ఎప్పుడూ ఏర్పడలేదు. తప్పనిసరిగా అప్‌లాండ్ ఏరియా- తూర్పుగోదావరి వెస్టుగోదావరి కృష్ణా మొదలైన యీ

జిల్లాలన్నింటిలోనూ పంటలు సర్వనాశనం అయిపోయినవి. అక్కడతప్పనిసరిగా రైతులకు ఆర్థికసహాయంచేయాలి. అంతేగాక, ఇప్పటినుంచి సేకరించి మంచి విత్తనాలు వాటికి సబ్సిడైజ్డ్ రేట్సుకు యివ్వాలి ప్రతిగ్రామంలోనూ డిపోస్ ఏర్పాటు చేయాలి. సబ్సిడైజ్డ్ రేట్సుకు కూలీలకు రైస్ సరఫరా చేయాలి. అత్యవసర చర్యలు ప్రభుత్వం వెంటనే తీసుకొని, కేంద్ర ప్రభుత్వంలో కూడా సంప్రదించి రైతులకు అవసరమైన సహాయాన్ని, సహకారాని అందజేయడానికి వెనువెంటనే పూనుకొని కృషి చేయవలసినదిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట):- అధ్యక్షా, ఈ జిల్లాలవారీగా సప్లయ్ చేసిన రిపోర్ట్సు—ఉదయం యిచ్చిన రిపోర్ట్సుకు, సాయంత్రం యిచ్చిన రిపోర్ట్సుకు పరస్పర వైరుధ్యం వున్నది. ఇవి ఒక్కసారి తమరు చూస్తే, ఇవి ఎంత హడావుడిగా తయారయినవో తెలుస్తుంది. ఉదాహరణకు శ్రీకాకుళం జిల్లాకు సంబంధించి—ఉదయం యిచ్చినదాని లో In the statement given in the morning, it is stated: "The condition of standing crops such as paddy, ragi, Tobaco, sugarcane, bazra, groundnut, jawar, etc., is satisfactory anp no damage to any of the standing crops is reportrd" అన్నారు.

But in the statement furnished to us in the evening, it has been stated:

"........Groundnut crop is withering in Cheepurupalli and Narsannapeta taluks and is affected with Red caterpillar in Tekkali taluk. Originally crop is affected in Parvathipuram taluk. In general, standing dry crops other than groundnut may only yield 50% of the normal outturn, while groundnut may yield far less than normal."

అందువల్ల మంత్రిగారు దీనివిబట్టే హడావిడిగా తెప్పించిన టెలిగ్రాముల్మీద తయారుచేసిన రిపోర్టులావి వాస్తవానికి విరుద్ధమని మంత్రిగారు తప్పకుండా అంగీకరిస్తారని నేను విశ్వసిస్తున్నాను. వారు యదార్థాన్ని ఎప్పుడూ ఒప్పుకుంటారు. అబద్ధం అంగీకరించరు. రేపు వర్షం పడితే ఎక్కువ పంటరాదా అనే ఆశ యీ రిపోర్టులో యిన్‌డైరెక్టుగా చూపిస్తున్నారు. అసెంబ్లీ పక్షాన అన్ని పార్టీలకు కలిపి మంత్రిగారు ఒక చిన్న కమిటీ వేసి అసెంబ్లీ అయిన తరువాత ఒక పర్యటన కార్యక్రమం వేసుకుని వాస్తవాన్ని గమనించి నిర్ణయాలు చేస్తే న్యాయం జరుగుతుందితప్ప రిపోర్టుమీద ఆధారపడి చేస్తే న్యాయం జరగదు. కలెక్టరు వ్రాసిన రిపోర్టుమీద ఉదయం వ్రాసిన రిపోర్టులో వర్డింగ్ చాలా జాగ్రత్తగా పెట్టారు. No damage to any of the Standing Crop is reported. మాకు రిపోర్టు తేయబడలేదని జాగ్రత్తగా వ్రాశారు. రిపోర్టుమీద ఆధారపడి ప్రభుత్వం ఫంక్షన్ చేయాలి. రిపోర్టులో అనేక తప్పులు ఉంటాయి. మొత్తంమీద ఆపరేషన్ సక్సెస్‌ఫుల్ బట్ ది పేషెంట్ డైడ్ అన్నట్లవుతుంది. ఒకటేమాత్రం న్యాయం. రాగి గురించి ఉదయం యిచ్చిన రిపోర్టు

లోనూ, సాయంత్రం యిచ్చిన రిపోర్టులోనూ శాటిస్‌ఫ్యాక్టరీ అన్నారు. నేను శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 4 తాల్లూకాలు తిరిగి వచ్చాను. నాకు తెలిసినంతవరకు నేను కండ్లతో చూచినప్పుడు మొదట ఏప్రిల్లులో వర్షాలు పడినందువల్ల మెట్ట చోడి పోయింది. ఖరద చోడి మామూలుగా వరినాట్లకు ముందుగా వేస్తారు. ఆ ఖరద చోడి వర్షాలు లేక పోయింది. మెట్ట చోడి, ఏప్రిలులో వర్షాలు పడినందువల్ల పోయింది. ఖరద చోడి వర్షాలు లేనందువల్ల పోయింది. అందుచేత శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చోడి పండింది అని చెప్పడంకంటే అపచారం మరొకటి లేదు. రాజంపేటనుంచి రిప్రజెంటేషన్సు వచ్చినవి. రాజంపేటలో మంచినీరు లేదు. రాజంపేట చక్కని తోటలు పెరిగే చోటు. అక్కడ వర్షాలు లేక పండ్లతోటలన్నీ ఎండిపోయినాయి. తెలంగాణా మొత్తం చినుకు లేదు. సర్వనాశనం అయిపోయినదని రిపోర్టు వస్తున్నది. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఏదో హడావిడిగా వచ్చిన రిపోర్టులే మాకు బైబిలు అనుకోకూడదు. వాస్తవాన్ని తెలుసుకోడానికి మరొక ప్రయత్నం చేయాలి అని నా మనవి. ఒక ప్రక్కన డ్రాట్ వచ్చిందని వర్షాలు లేవని అందోళన చెందుతూనే రివిన్యూ కలెక్షన్సులో మాత్రం డ్రాట్ కనిపించలేదు. జోరుగా జమాబందీలో జప్తులు చేస్తూ పాత బకాయిలతో సహా వసూలు చేస్తున్నారు. పంటలు పోయినవారు గోలపెడుతూవుంటే శిస్తులు ఎలా కడతారు. అందుచేత రివిన్యూ కలక్షన్సుకు కూడా డ్రాటు అప్లయి కావాలి. లేకపోతే న్యాయం జరగదు. శ్రీకాకుళం జిల్లాకు సంబంధించి వంశధార క్రింద బైరవా చానల్, నారాయణపురం చానల్ టెయిల్ ఎండ్ భూములలో ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషను కాలేదు. వంశధార ఓపెన్ హెడ్ చానల్స్, నారాయణపురం రెగ్యులర్ ఆయకట్టు టెయిల్ ఏండ్ గ్రామాలు ముద్దాడ వగైరా గ్రామాల్లో ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ జరగ లేదు. అటువంటప్పుడు మిగతాచోట్ల జరిగిందని చెప్పడం పొరపాటు. రిపోర్టులో సాలూరులో వర్షాలు ఉన్నట్లుగా వ్రాశారు. చాలా తప్పుడుమాట. అంతకంటె తప్పుడుమాట యింకొకటి ఉండదు. అక్కడ పూర్తిగా వర్షాలు లేకుండా బాధపడు తున్నారు. అటువంటి ఊర్లల్లో మొదటిది ఏది అంటే సాలూరు. సాలూరులో బొత్తిగా వర్షాలు లేవు. అక్కడ వర్షాలున్నాయని చెప్పడం సత్యానికి చాలాదూరంగా ఉంటుంది. అటువంటి రిపోర్టుమీద ఆధారపడటం అన్యాయమని పదే పదే మనవి చేస్తున్నాను. దీన్ని పరిశీలన చేయడానికి న్యాయంగా అసెంబ్లీపక్షాన కమిటీ వేసి మంత్రిగారి నాయకత్వాన పర్యటన చేసి న్యాయం యిప్పించవలసిన అవసరం ఉంటుం దని మనవి చేస్తున్నాను. ధరల గురించి చెప్పాలంటే ధరలు ఈనాడు పెరగడానికి కారణం ఎవరు? ప్రభుత్వం కాదని చెప్పడానికి ఏమాత్రం అవకాశం ఉంది? మన సివిలు సప్లయిస్ మంత్రిగారు కొంచెం దీర్ఘంగా ధీరంగా ఆలోచించి చెప్పాలి. డామేజ్ రైసు, నూకలు, బ్రోకెన్ రైసు అనే పేరుతో ఎన్ని పర్మిట్లు యిచ్చారు? ఎన్ని వందల వ్యాగనుల బియ్యం ఆంధ్రదేశంనుంచి మదరాసుకుగాని కేరళకుగాని ఎగుమతి చెయ్యబడ్డవి అనే వాస్తవాన్ని గుర్తిస్తే ఈ పెరుగుదల ఆంధ్రప్రదేశ్

ప్రభుత్వంయొక్క పరిపూర్ణ కటాక్షం తప్ప మరొకటి కాదు. కావాలని ప్రభుత్వ మేడ్ ఫ్యామిన్. మ్యాన్ మేడ్ ఫ్యామిన్ అంటారు. కొన్నిచోట్ల ప్రభుత్వ మేడ్ ఫ్యామిన్. బ్రోకెన్ రైసు పేరుతో, డామేజ్‌డ్ రైస్ అనే పేరుతో వ్యాగనులు ఎక్స్‌పోర్టు జరిగిన విషయం కాదని అసెంబ్లీ ఫ్లోరు మీద చెప్పవచ్చు. బయటనే ఒప్పుకోనివారు యిక్కడ ఎందుకు ఒప్పుకుంటారు? చేసినది తప్పు అని ఒప్పుకునే ప్రభుత్వం ఉంటే ఈ దేశం యింత దరిద్రంగా ఉండదు. ఫెయిర్ ప్రయిసెస్ షాపు పెట్టవలసిన అవసరం లేదంటారు. పశ్చిమగోదావరిలో తాడేపల్లిగూడెం, భీమవరం కృష్ణాజిల్లాలో గుడివాడ వంటి గ్రామాలలో కిలో బియ్యం 1-20 రూపాయలు అమ్ముతున్నది. అటువంటప్పుడు యితర ప్రాంతాల సంగతి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అందువల్ల యిది మ్యాన్‌మేడ్ పెరుదుదల. ఢిల్లీ ప్రభుత్వం తెచ్చిన బడ్జెటువల్ల దైనందిన అవసర వస్తువుల ధరలు పెరిగినవి. దానికి కారణం కేంద్ర ప్రభుత్వం అయితే బియ్యం ధర పెరగడానికి కారణం మేము మాత్రం ఎందుకు కాకూడదని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పోటీ పడింది. తమయొక్క రాజకీయ అవసరాలు తీర్చుకొనడానికిగాను వారు బియ్యం ధర యింత పెరగడానికి కారకులు అయినారు కాని మరొకరు కారు. దానిని శాసనసభల్లో ఖండిస్తాము, మేము దీనిని అంగీకరించము అంటే తమయొక్క బాధ్యత తీరిపోతుంది. ఖండించి పారేశాము అని చెప్పుకోవచ్చు. వ్రాతమూలకంగా చెప్పుకోవచ్చు. కాని వాస్తవాన్ని కప్పిపుచ్చలేరు. పిల్లి కళ్లు మూసుకుని పాలు త్రాగుతూ లోకం అంతా చీకటి అనుకున్నదట. ఆ విధముగా అనుకోవడం పొరపాటు. బస్తాకు 8 రూపాయలు వసూలు చేశారా లేదా? భగవంతరావుగారికి జోక్యం లేకపోవచ్చు. అందరి మంత్రులకు అన్ని వ్యవహారాలలో ఉంటుందనుకోవడం పొరపాటు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వారు 8 కాదు 5 అంటున్నారు.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:- నేను ఏమీ అనడం లేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:- బియ్యం ధర పెరగడానికి అవకాశం లేనిచోట పెరిగింది అంటే కారకులు ఎవరు? ఏదో పని మీద నిన్న రివిన్యూ బోర్డు వెళితే బోర్డు మెంబరు సలహాసెప బోర్డు మెంబర్ను తప్పు బస్తాకు 120, [illegible] స్టాక్కు పోయి చేస్తున్నారు. రివిన్యూబోర్డువారు ధరలు పెరుగుతున్నాయని ఆ, [illegible]గా చేయవలసిన గతి పడితే సామాన్య ప్రజల విషయం ఏమి చెప్పాలి? రివిన్యూబోర్డు మెంబరు సలహా మీద బియ్యం తెప్పించి తమ స్టాఫ్‌కు పప్పయి చేసుకోవలసిన గతి పట్టింది. ఇంక సామాన్య ప్రజల గతి ఏమిటి?

[illegible] భీటరుంటకు క్రెయిన్ ఎక్కడమంటే వెళ్లడి? 81 వ్యాగన్లు పట్టపగలు ఎగుమతి అవుతూవుంటే ఎవరికి కన్పించలేదా? ఒంగోలునుంచి

నెల్లూరునుంచి వచ్చిన ఉత్తరాలు వున్నవి. అఫీసర్లకు చెబుతున్నా ఎవ్వరూ చర్య తీసుకోరు. బహిరంగముగా ఎగుమతి అవుతున్నవి. బ్రోకెన్ రైస్ అని, దేమేజ్‌డ్ రైస్ అని పబ్లిక్‌గా జరుగుతున్న దోపిడీని ఎవరికి చెప్పుకోవాలి? కంచే చేను మేస్తే ఎవరికి చెప్పుకోవాలి? పన్నులు పెరిగినవి కాబట్టి ధరలు పెరిగినవి అంటారు. అసలు ధరలు పెరగవలసిన పరిస్థితి ఏందుకు కలిగినది గమనించవలసి వుంది. మేము చేసిన ఛార్జెస్‌ని నిరూపణ చేయలేకపోతే మా మాటలను నమ్మవద్దు. మాకు మాట్లాడే అవకాశము యివ్వవద్దు. ఋజువు చేయడానికి అవకాశము యివ్వండి. అధికార పక్షాన్ని దుయ్యబట్టడమే ప్రతిపక్షమువారి పని అని అనవచ్చును. చేతికి దొరికినదే తెచ్చుకొనడము ప్రభుత్వపక్షము కావచ్చు. పబ్లిక్ ఎంక్వయిరీ పెట్టండి. ఋజువు అయితే దానిమీద చర్య తీసుకొనవచ్చును. వాస్తవాన్ని కప్పిపుచ్చడానికి ప్రయత్నము చేయవద్దు. ఇకముందయినా అన్యాయము జరగకుండా జాగ్రత్తపడాలని మనవిచేస్తూ, శాసనసభ్యులతో ఒక కమిటీని వేసి విచారణ జరిపించాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ కె. వి. గంగాధర్ (నిజామాబాదు):- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరము వర్షాకాలము రాకముందే మే నెలలో రోహిణి కార్తిలో వర్షాలు పడినందున రైతులు పొలాన్ని దున్ని మక్క మొదలైన పునాస పంటలను వేశారు. తరువాత నిజామాబాదు తాలూకాలోనే కాకుండా మొత్తము నిజామాబాదు జిల్లాలోనే 2.3 చిన్న వర్షాలు పడినవి. నిజామాబాదు, ఆర్మూరు తాలూకాలలో వర్షాలు పడతాయనే ఉద్దేశ్యముతో మక్క, పసుపు [illegible] తరువాత [illegible] వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టుకొని విత్తనాలను వే[illegible] తరువాత వర్షాలు పడలేదు. ఎక్కడైతే ఎలక్ట్రిక్ పంపు సెట్సు వున్నాయో [illegible] లేనందువల్ల, నిజాంసాగరులో నీరు లేనందువల్ల బావులలో నీటి కొరత [illegible] పంటలను రక్షించుకొనడానికి నీరు పడలేదు. వర్షాలు పడని ఈ సమయంలో [illegible] మిల్లర్స్ ఒక్క వారము రోజులలోనే రు. 95/- లు అమ్మే [illegible] క్వింటాలుకు రు. 10, 15/- లు పెంచివేశారు. కూలి: ప్రజలు బాలా కష్టపడుతున్నారు. [illegible] పండించుకొనడానికి రైతులు వారి దగ్గర వున్న విత్తనాల[illegible] తయా[illegible] వారికి కూడ [illegible]మైన ధరలకు దొరకక చాల [illegible]వలసి వస్తున్నది. [illegible] మాత్రము ఎక్కువ [illegible] కలిగిన నిజామాబాదు జిల్లాలోనే [illegible] ధరలు పెరిగి [illegible] అమ్మిన ధాన్యాన్ని తీసుకొనాలన్నా రైతులకు సరియైన ధరలకు దొరుకుట లేదు. బావులలో నీరు లేదు. నీరున్నచోట పంపు సెట్సు [illegible] రైతులు కష్టపడి పంటలు పండిస్తున్నారు. ఈ క్లిష్ట పరిస్థితులలో ఆ ప్రాంతాన్ని కరువు ప్రాంతంగా డిక్లేర్ చేయాలి. అక్కడ ధాన్యము దొరకక పశువులకు మేత లేక ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. కొన్ని లక్షల రూపాయలు కేటాయించి డెవలప్‌మెంటు కార్యక్రమాలు ప్రారంభము చేయవలసి వుంటుంది. వందల గ్రామాలలో బావులలో త్రాగే దానికి నీరు కూడ లేదు. ముఖ్యముగా ముందు

మంచి నీటి సౌకర్యాన్ని కలుగజేయవలసిన అవసరము ఎంతైనా వుంటుంది. ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ద్వారా కూలి ప్రజానీకానికి జొన్నలు, గోధుమలు, బియ్యము మక్కలు సరసమైన ధరలకు సరఫరా చేసి ప్రజలలో వున్న భయాందోళనలను దూరము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఫుడ్ కార్పొరేషను వారి దగ్గర నిజామాబాదులో దాదాపు 2 వేల టన్నుల ధాన్యము వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. సివిల్ సప్లయిల మినిష్టరు గారు, ముఖ్యమంత్రిగారు, రెవెన్యూ మినిష్టరు గారు నిజామాబాదు పరిస్థితులను బట్టి అక్కడ ఉండే ధాన్యాన్ని ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ద్వారా అమ్మించడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:- అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మంత్రిగారు సభ్యులకు అందచేసిన నోట్ కొంత భాగము చూడడము జరిగింది. ఉదయం ఒక నోట్ యిచ్చారు. ఇప్పుడు ఒక నోటు యిచ్చారు. ఒక దానికి మరొక దానికి సంబంధము లేనట్లు వుంది కాని అది కాంప్లిమెంటరీ కావచ్చును.

Sri P. Thimma Reddy:- I must make matters clear with regard to these two reports. One is upto 15th July. ఇప్పుడున్న డేటాను బట్టి The second one is the latest. గత నెలాఖరు వరకు వున్న వివరాలు 2 రోజులుగా స్పెషల్ మెసెంజర్స్‌ని పంపించి తెప్పించాము. సాధ్యమైనంత ఎగ్జాక్ట్‌గా వివరాలు యివ్వడము జరిగింది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:- ఏది ఏమైనా ఒక సత్యాన్ని కొంతవరకు అంగీకరించారు వర్షాలు లేవు, తాలకట్టి తరువాత వేసిన పైర్లు అది ఏ-టాపతు పైరు అయినా కాని ఎండిపోతున్నవి. పేరుకు వేరుగ కావచ్చును, నువ్వు కావచ్చును, సజ్జ కావచ్చును, పైర్లు అన్నీ ఎండి పోతున్నవి. ఈ విషయములో రాష్ట్రము మొత్తము మీద వివాదము లేదు. రాష్ట్రము అంతా తొలకరి ముందుగా ప్రారంభమై ఏప్రిల్ నెలలో వర్షాలు అదనముగా పడినవి. మే, జూన్, జులై నెలల్లో వర్షాలు లేని కారణముగా రైతులు అపారముగా నష్టపోయారన్ని నష్టమవుతున్నది. గుంటూరు, ఒంగోలు, కృష్ణ జిల్లాల గురించి నాగార్జునసాగర్ గురించి ఒకే సెంటెన్స్ వ్రాశారు. కృష్ణా జిల్లాలో 1 లక్ష 20 వేలు, అవతల 5 లక్షల ఎకరాలు మినహాయిస్తే మిగత భూములలో పంటలు ఎండి పోతున్నవి అన్నారు. కాని కృష్ణ జిల్లాలో నాట్లు కూడ పూర్తి కాలేదు, దాన్ని గూర్చి కలెక్టరు ఎందుకు వివరముగా చెప్పలేదో తెలియదు. టెయిల్ ఎండ్ భూములలో నాట్లు పడలేదు. ఎండలు ఎక్కువగా తీవ్రతవల్ల, సాధారణ పరిస్థితులలో కావలసిన దానికంటె అదనముగా నీరు కావలసి వచ్చిన కారణమువల్ల నాట్లు పడలేదు. దానికి అవసరమైన విధముగా ఇర్రిగేషన్ డిపార్టుమెంటు పనిచేయలేని పరిస్థితిలో వున్నది. ఇది కాక ఇటీవల మరమ్మత్తులు ప్రారంభించారు, మరమ్మత్తులు ప్రారంభించినప్పుడు సాధారణంగా చేయవలసింది ఏమిటంటే మరుగు కాల్వలు అయితే head లో కాగా

మంచి నీటి సౌకర్యాన్ని కలుగజేయవలసిన అవసరము ఎంతైనా వుంటుంది. ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ద్వారా కూలి ప్రజానీకానికి జొన్నలు గోధుమలు, బియ్యము మక్కలు సరసమైన ధరలకు సరఫరా చేసి ప్రజలలో వున్న భయాందోళనలను దూరము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఫుడ్ కార్పొరేషను వారి దగ్గర నిజామాబాదులో దాదాపు 2 వేల టన్నుల ధాన్యము వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. సివిల్ సప్లయిల మినిష్టరు గారు, ముఖ్యమంత్రిగారు రెవెన్యూ మినిష్టరు గారు నిజామాబాదు పరిస్థితులను బట్టి అక్కడ ఉండే ధాన్యాన్ని ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ద్వారా అమ్మించడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:- అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మంత్రిగారు సభ్యులకు అందచేసిన నోట్ కొంత భాగము చూడడము జరిగింది. ఉదయం ఒక నోట్ యిచ్చారు. ఇప్పుడు ఒక నోటు యిచ్చారు. ఒక దానికి మరొక దానికి సంబంధము లేనట్లు వుంది కాని అది కాంప్లిమెంటరీ కావచ్చును.

Sri P. Thimma Reddy:- I must make matters clear with regard to these two reports. One is upto 15th July. ఇప్పుడున్న డేటాను బట్టి

The second one is the latest. గత నెలాఖరు వరకు వున్న వివరాలు 2 రోజులుగా స్పెషల్ మెసెంజర్స్‌ని పంపించి తెప్పించాము. సాధ్యమైనంత ఎగ్జాక్ట్‌గా వివరాలు యివ్వడము జరిగింది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:- ఏది ఏమైనా ఒక సత్యాన్ని కొంతవరకు అంగీకరించారు వర్షాలు లేవు. తొలకరి తరువాత వేసిన పైర్లు అది ఏ బాపతు పైరు అయినా కాని ఎండి పోతున్నవి. వేరుసెనగ కావచ్చును. పత్తి కావచ్చును. సజ్జ కావచ్చును. పైరు అన్నీ ఎండి పోతున్నవి. ఈ విషయములో రాష్ట్రము మొత్తము మీద వివాదము లేదు. రాష్ట్రము అంతా తొలకరి ముందుగా ప్రారంభమై ఏప్రిల్ నెలలో వర్షాలు అదనముగా పడినవి. మే, జూన్, జూలై నెలల్లో వర్షాలు లేని కారణముగా రైతులు అపాయముగా నష్టపోయారని నష్టమవుతున్నది గుంటూరు, ఒంగోలు, కృష్ణ డెల్టాలు గురించి నాగార్జునసాగర్ గురించి ఇక్కడ సెంటెన్స్ ప్రకారం కృష్ణ డెల్టాలో 4 లక్షల 20 వేల. అవతల 6 లక్షల ఎకరాలు మినహాయిస్తే మిగత భూములలో పంటలు ఎండి పోతున్నవి అన్నారు. కాని కృష్ణ డెల్టాలో నాట్లు కూడ పూర్తి కాలేదు. దాన్ని గూర్చి కలెక్టరు ఎందుకు వివరముగా చెప్పలేదో తెలియదు. డెయిల్ ఎండ్ భూములలో నాట్లు పడలేదు. ఎండలు ఎక్కువగా వుండడము వల్ల, సాధారణ పరిస్థితులలో కావలసిన నీరుకంటె అదనముగా నీరు కావలసి వచ్చిన కారణమువల్ల నాట్లు పడలేదు. దానికి అవసరమైన విధంగా ఇర్రిగేషన్ డిపార్టుమెంటు పనిచేయలేని పరిస్థితిలో వున్నది. అది కాక. ఇటీవల మరమ్మతు ప్రారంభించారు. మరమ్మతు ప్రారంభించినపుడు సాధారణంగా వేయవలసినంత ఏర్పాటు చేసి మరుగు కాల్వలు అయితే head లో బాగా

వచ్చే పరిస్థితులకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాలి. ఏపరిస్థితిలోను కిలో 85 పైసలకు మించకుండా పేదలకు అందించే ఏర్పాట్లు చేయక పోతే తప్పని సరిగా సాయుధ విప్లవం తప్పదని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు(సిరిశిల్ల):- అధ్యక్షా. చాలా ముఖ్యమైనటువంటి సమస్యలు వున్నవి. సమయము చాలా తక్కువ వున్నందువల్ల ఎక్కువ వివరాలలోకి పోకుండా ఒకటి రెండు పాయింట్సు గురించి చెబుతాను. రాష్ట్రవ్యాపితముగా మంత్రి గారు యిచ్చినటువంటి రిపోర్టును బట్టి చూస్తే, చాలా దురదృష్టకరమైన పరిస్థితులు యీనాడు వున్నవి. ఇది మన చేతిలో లేని పని దాని గురించి రెవిన్యూ మినిస్టరుగారిని అభిశంసించవలసిన అవసరములేదు. వర్షాలు లేకపోవడమువల్ల యిట్లా జరుగుతున్నది శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పేదే మంటే యావత్తు భారత దేశములో ప్రతి 5 సంవత్సరాలలో. 'ఒక సంవత్సరము గుడ్ యియర్‌గా వుంటుంది రెండు సంవత్సరాలు యావరేజ్‌గా వుంటాయి ఆ తరువాత రెండు సంవత్సరాలు చెడుగా వుంటాయి. అని అటువంటి అనుభవము మనకు వున్నప్పటికి ఎందుకు దాని గురించి జాగ్రత్త తీసుకొని అవసరమైన పద్ధతులను అనసరించడము లేదు. దిని విషయములో యావత్తు భారత దేశములో వైఫల్యము పొందాము. మౌలికమైన మార్పులు తీసుకరాకపోతే లాభము లేదు. ఈ నాడు వర్షాలు లేకపోవడమువల్ల, ముఖ్యంగా కరింనగరము జిల్లా గురించి చెప్పవలసి వుంది అనుకోండి-అయినా తెలంగాణ జిల్లాలలో రాయలసీమ జిల్లాలలో వర్షాలు పడకపోవడమువల్ల పరిస్థితి అధ్వానంగా తయారు అయిపోయింది. ప్రభుత్వము వెంటనే ఆగస్టు మాసములో, సెప్టెంబర్ మాసములో రానున్న వర్షాల నిరును కంజర్వ్ చేసుకొని అవసరమైన చెఱువులలోకి మళ్లించుకొని, రెండవ పంటకు వుపయోగపడేట్లు చేస్తేతప్ప యీ అనావృష్టి బాధ నుండి తప్పించుకునే అవకాశాలు లేవు. గత 4, 5 సంవత్సరాల అనుభవాన్ని చూస్తే, ఎప్పటికప్పుడు, డ్రౌట్ పేరు చెప్పి ఏదో చేయడముతప్ప దీనిగురించి ఆలోచనాపూర్వకమైన పద్ధతి లేదు. కొద్దో గొప్పో నీరు కాపాడి రెండవ పంటకు నీరు వుపయోగపడేట్లు ప్రతి జిల్లాలో ప్లాన్ వేసి పని చేసినట్లయితే ప్రతి రెండు మూడు సంవత్సరాలకు వచ్చే కరువు పరిస్థితులను అనావృష్టి పరిస్థితులను ఎదుర్కోవడానికి అవకాశాలు వుంటాయి. జరిగిన పొరపాటును సవరించుకొని అన్ని పార్టీలతో కూర్చుండి మాట్లాడి ప్రతి జిల్లాలో అటువంటి ప్లాన్ వేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇది మౌలికమైన విషయము అప్పుడే కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడిపోయినాయి. అందుకని, పట్టణాలలో, గ్రామాలలో కొనుక్కొని తినేవారికి చౌక ధరలకు ఆహారధాన్యాలను సప్లయి చేయడానికి ప్రభుత్వము వెంటనే పూనుకోవాలి. రైతాంగము యింకా పది రోజులలో బాగుపడు తుంది. వర్షాలు పడుతాయని కలక్టర్లు వ్రాశారు. అప్పుడే ఆశ్లేష వచ్చింది. పశువులకు మేత దొరకడము లేదు. రైతులు పశువులను అమ్ముకుంటారు. రోగ్లపైన ఎక్కడ

చూచినా గడ్డి లారీలు కనబడుతున్నాయి. సంపూర్ణంగా డ్రౌట్ పరిస్థితి ఏర్పడింది. దీనిని ఖచ్చితంగా వార్‌ఫుటింగ్ పైన ఎదుర్కోవలసి వుంటుంది. రైతాంగానికి శిస్తు మాఫీ చేయడమేగాకుండా, బకాయలను నిలుపు చేసి, వచ్చే సంవత్సరము డిశంబరు హార్వెస్ట్ వరకు వాయిదా వేస్తూ వారికి యింకా యితర సౌకర్యాలు కల్పించవలసినదిగా మనవి చేస్తున్నాను. ధరలను గురించి ఆలోచించినప్పుడు, యీ ఆహార సమస్యను, కేంద్ర ప్రభుత్వము, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు జాతీయ సమస్యగా తీసుకొని పరిష్కారము చేయడము లేదు. మౌలికంగా ఆలోచిస్తే, పంటలు పండినప్పుడు ఆహార ధాన్యాలను లక్షల టన్నుల్లో ప్రొక్యూర్ చేసి, నిలువు చేసి అవసరము వచ్చినప్పుడు సర్దుబాటు చేసే శక్తి యీ ప్రభుత్వానికి వుంటే బాగుండేది. రెండావ ప్రణాళిక నుండి మూడు వేల కోట్ల విలువగల ఆహారధాన్యాలను, పి. ఎల్. 480 క్రింద విదేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకొన్నాము. మనదేశములో స్వంత కాళ్లమీద నిలబడడానికి పంటలు పండినప్పుడు ధాన్యము నిలువ చేసుకోడానికి ప్రయత్నము జరుగ లేదు. 15 సంవత్సరాల క్రింద, 20 సంవత్సరాల క్రింద మంచి పంటలు, 70 మిలియన్స్ టన్స్ పండినప్పుడు మనదేశములో నిలువ చేసుకున్నవి ఏమిటి? 1961 నుండి 71 వరకు 7 పర్సెంట్ కంటే ఎక్కువ పంటను నిలువ చేసుకోడానికి తహతు మన ప్రభుత్వానికి, కేంద్ర ప్రభుత్వానికిలేదు. అవసరమైన గోడౌన్స్‌లో ధాన్యము రక్షించుకొని, డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసే పద్ధతి లేకపోవుటమువల్ల యీ కాధలకు గురికావలసి వస్తున్నది. ఈ సందర్భములో చైనా దేశమును వుదాహరణగా తీసుకుంటే కనువిప్పుగా వుంటుంది. అక్కడ 35 పర్సెంట్ పంట ధాన్యమును ప్రభుత్వం కొనుగోలుచేసి గోడౌన్స్‌లో పెట్టి కరువు కాటకాలు వచ్చిన సంవత్సరాలలో వెనకబడిన ప్రాంతాలకు అప్పజెప్పడానికి సౌకర్యలు చేయబడుతున్నవి. సోవియట్ యూనియన్‌లో 40 పర్సెంట్, యితర వెస్టర్న్ కంట్రిస్‌లో 40 టు 50 పర్సెంట్ ధాన్యము ప్రొక్యూర్ చేసే సౌకర్యలు వుంటే, మనదేశములో మంచి పంటలు పండిన సంవత్సరాలలో 5, 6, 7, పర్సెంట్ కంటే ఎక్కువ చేయలేకపోయాము. ఇది ఏమి ఫుడ్ పాలసి? మన దగ్గఱ రెండు రకాల మార్కెట్స్ వున్నాయి. ఒకటి, పెద్ద మనిలెండర్స్, పెద్ద వ్యాపారస్తులు తక్కువ ధరకు తుప్పతిప్పలుగా ధాన్యాన్ని కొని ఎక్కువ ధరలు వచ్చి వచ్చినా లాభాలు సంపాదించుకోడానికి అమ్ముతూ మార్కెటును నడిపేవారు. రెండవ వైపున ప్రభుత్వ మార్కెట్-ఎఫ్. సి. ఐ.-వీరు ధాన్యము కొని నిలువ చేసి బఫర్ స్టాక్స్ పెట్టి దేశంలో ఆహార కొరతను పరిష్కారము చేస్తారనే థీరి ప్లానింగ్ కమీషన్ సృష్టించడము, కేంద్ర ప్రభుత్వము అంగీకరించడము జరిగింది. కాని అది ఎంతవరకు పరిష్కారము చేయగలుగుతున్నది. ఇక్కడ ప్యారలల్ మార్కెటు వుంటున్నది. ప్రైవేటు పబ్లిక్ మార్కెటుకు ఎప్పుడూ ఘర్షణ వుంటున్నది. దానిని తట్టుకొని మీరు చేయలేరు. ఎందుకంటె పరకు అంతా బ్లాక్‌మార్కెటులోకి వస్తుంది. ప్రభుత్వము ద్వారా ధాన్యము సేకరణ ఫేల్ అయినా కు ఆ ది అది ఫేల్ అయినప్పుడు బ్లాక్

మార్కెట్‌లో పెద్ద పెద్ద లాభాలు సంపాదించడానికి పెద్ద పెద్ద వ్యాపారులు బ్లాక్ మార్కెట్‌ను వదిలిస్తూ ప్రభుత్వము యొక్క ఫుడ్ పాలసీని ఫేల్ చేసి తమ యిష్టానుసారముగా ధరలను పెంచుతూ ఒక విషయన్ సర్కిల్‌ను తయారు చేస్తున్నారు అందుకని ఆహార ధాన్యాల సమస్యకు శాశ్వతమైన పరిష్కారము ఏమంటే వీటిపైన సంపూర్ణమైన మోనాపలి ప్రభుత్వము చేతిలో వుండాలి. పెట్టుబడిదారులను వ్యాపారులను యీ మొనాపలిస్ట్సును యీ రంగము నుంచి లాగ్ స్టాక్ అండ్ బేరల్ తీసిపారవేయాలి సంపూర్ణమైన మోనపలి ప్రభుత్వము చేతిలో వుంటే రైతుకు గ్యారంటి వుంటుంది. డబ్బు వస్తుంది నమ్మకము వుంటుంది. రైతు తన యిష్టము వచ్చిన పంటను పండించి ప్రభుత్వానికి అప్పజెప్పడానికి వీలు వుంటుంది. ఆ పద్ధతిలో ధాన్యము ప్రొక్యూర్ చెయగలుగుతాము కరువు రోజులలో అందరికి,సప్లయి చేయగలుగుతాము. National Fopd policy based on compulsory procurement from the big ,landlords, from thc moncpoly trade by the Government to he elimination of private sector యీ పద్ధతి అనుసరిస్తే తప్ప యీ దేశములో ఆహార సమస్య పరిష్కారము కాదు. కరువు పరిస్థితులు వచ్చాయి గాబట్టి తక్షణమే అన్ని పట్టణాలలో టౌన్స్‌లో ఫుడ్ కమిటీలను ఏర్పాటు చేసి సరసమైన ధరలకు మిత్రులు చెప్పినట్లుగా 85 పైసలకు మించకుండా కిలో బియ్యము యివ్వడానికి అవసరమైతే సబ్సిడి యిచ్చి పేద వర్గాలకు తిండి గింజలు సప్లయి చేసి రానున్న 8 మాసాలలో ఆదుకోవలసిన అవసరముందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అన్ని పార్టీలను విశ్వాసములోకి తీసుకొని అన్ని చోట్ల ఫుడ్ కమిటీలను ఏర్పాటు చేసి తగిన వుపాయాలు కనుగొని పబ్లిక్ కో-ఆపరేషన్‌తో యీ సమస్యను పరిష్కారము చేయవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వము నుండి తప్పని సరిగా కరువు రోజులలో రావలసిన మొత్తాన్ని సంపాదించవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. వెంకటనారాయణ:- అధ్యక్షా చాల సంతోషం, 31 జూలై అంటె రెండు మూడు దినాల క్రితం వరకు మొత్తం రాష్ట్రంలో నుంచి రిపోర్టు తెప్పించి సభ్యులకు సమర్పించినందులకు రెవిన్యూ మంత్రిగారికి డిపార్టుమెంటువారిని అభినందిస్తున్నాను. యీ రిపోర్టు ప్రకారం పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా చూస్తె 40 శాతం వర్షపాతము తక్కువగా వుంది. ఇది రాష్ట్రానికి పట్టిన దుర్గతి. గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలనుంచి దయిత్యులవెళ్ళినట్లుగా విరిగిపోయి అతివృష్టి అనావృష్టి అకాలవర్షాల వలన తైర్యం పూర్తిగా దెబ్బతిన్నది. మూలిగేనక్కపై పడిన తాటికాయ పడ్డట్లుగా 1971 సంవత్సరం జూలై వరకూ మన్నికైన వర్షాలు లేవు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో అప్ లాండ్స్ ఏరియాల్లో వర్షాలు లేక పైర్లు ఇంతవరకూ నాటలేదు. ప్రభుత్వ రిపోర్టు ప్రకారం పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో 8 లక్షల ఎకరాలకుగాను 4 లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే నాట్లు అయినట్లు తెలుస్తోంది. వార్షం పడితేగాని జిల్లాలో వర్షాలు పడకపోతే రాష్ట్రం

దుర్గతి పాలవుతుందేమోనని భయంగా ఉంది. భగవంతుని దయవలన అలాకారాదు. ఏమయినను ప్రభుత్వం యీ విషయంలో శ్రద్ధాసక్తులు తీసుకోవాలి. రెవిన్యు మంత్రిగారు అన్ని ప్రాంతాలు పర్యటించి స్వయంగా చూచారు. గ్రామాలలో పట్టణాలలో ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. బియ్యం కె. జి. 1-20 పైసలు అమ్ముతున్నారు. ప్రభుత్వం వెంటనే చవక డిపోలు తెరిపించాలని కోరుతున్నాను. కొద్ది రోజులలో వర్షాలు పడితే తప్ప లేకపోతే పశుగ్రాసంకూడ దొరకదు. మనం ఇంకా ఇక్కడ చాల రోజులు ఉంటాము కనుక కలక్టరునుంచి వారానికి ఒక రిపోర్టు ఎక్కడెక్కడ వర్షాలు పడినదో పరిస్థితి ఎలాగుందో తెలుపుతూ అదించేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. భారత దేశం మొత్తానికే అన్నపూర్ణగా ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశం ఇది. మనం తిని మిగతా ప్రాంతాలకు ఆహారధాన్యాలు సరఫరాచేస్తున్నాము. కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా శ్రద్దాసక్తులు చూపించవలసి ఉంటుంది, కేంద్ర ప్రభుత్వముపయిన వత్తిడి తెచ్చి డ్రాట్ కండిషన్సు పరిశీలించి సహాకారం మనకు లభించేట్లుగా కేంద్రంపయిన వత్తిడి తేవాలని కోరుతున్నాను. యీ రిపోర్టు ప్రకారంగా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో 8 తాలూకాలలో ఆయిదు తాలూకాలు అప్‌లాండ్ ఏరియాస్. ఏలూరు చింతలపూడి పోలవరం కోవ్వూరు మొదలయిన తాలూకాలలో ఊడ్పులు జరగలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం తక్కావి రుణాలు ఇప్పించి శిస్తులుకోరకు తొందర చేయండా జప్తు చేస్తున్నట్లుగా తెలుస్తోంది. ఆ శిస్తులు వాయిదా వేయాలి. లేకపోతే బీద ప్రజానీకం బాధపడతారు. అప్‌లాండ్ ఏరియాస్‌లో కరువు పనులు ప్రారంభించి రోడ్లు వేయడం కాలవలు త్రవ్వడం పంటి పనులు ప్రారంభించక పోతే చాల ప్రమాదకరమయిన పరిస్థితులు వస్తాయని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యస్.రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, దీనిపయిన అనేక సభ్యులు చెప్పారు. నేను అవన్ని తిరిగి చెప్పకుండా కొన్ని కొత్త విషయాలు తెలియచేస్తాను. యీ రిపోర్టు సమగ్రంగా లేదనేది నాచార్జి ఎందుకంటె నలగొండ జిల్లాకు సంబంధించినంత వరకూ ఎండి పోతున్నాయి. పాడవుతున్నాయి అని కంటిన్యువస్ ప్రాసెస్ క్రింద ఉంది గాని మరేమి లేదు. అధికారులు గాని మంత్రులు గాని కారులో వెళ్లతూచూస్తే మొత్తం పరిస్థితి అర్థం అవుతుంది పెసర చేలు వేరుశనగ చేలు పూర్తిగా ఎండి పోతున్నాయి. అన్నింటికంటె విచిత్రమయిన పరిస్థితి ఏమంటె రయితులు తమవద్ద ఉన్న గింజలన్ని బయటతెచ్చి చల్లారు, అప్పులు తెచ్చి ఎరువులు కొని వేశారు. ఇప్పుడు ఎరువు దండగ అప్పు దండగ అయింది, పశువులకు మేత లేదు. తనకు బువ్వలేదు. అప్పులాళ్ల దగ్గరకు వెళ్లిపోతే మొన్ననే అప్పు ఇచ్చాము తిరిగి ఇవ్వమంటారు నేను నిన్న మొన్న మూడు నాలుగు గ్రామాలు చూచినాను. కళ్లనీళ్లు తప్ప వారికేమీ చెప్పలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. అచట సక్రమంగా పనులు దొరకక విజయవాడ నాగార్జునసాగరు పనులకు పోయినారు. అక్కడ కూడ కాల్వలకు నీరు అందక పనులు లేవన్నారు వారుతిరిగి వచ్చారు. అవసరంగా కిరాయి దండగయింది.

కాని పనులు దొరకలేదు. మీరు ఎన్ని చవకడిపోలు తెరిచినా ఎన్ని కరువు పనులు ప్రారంభించినా అందరకూ పరిపడ పని ప్రభుత్వం చూపిస్తుందనే విశ్వాసం మాత్రం నాకులేదు. ఎందుకంటె నాలుగవ వంతుకయినా మనం ధాన్యం సరఫరా చేయలేము అప్పులిచ్చేవారు కూడా ఇవ్వడంలేదు. 40 రూపాయలు అమ్మేధాన్యం బస్తా 60 రూ.లు అయింది. అప్పుగా ఇస్తే వాడిచ్చే అర్ధరూపాయ వడ్డితో నాకేమేవస్తుంది అని ధాన్యం ఎక్కువధరకు అమ్మి లారిలలో బయటకు తోలుతున్నారు. బీదలు వారి కడుపు మంట ఆగక లారీలను ఆపి వాటికి అడ్డంపడుతున్నారు. అదిలాబాదులో జరిగింది నలగొండలో జరిగింది. సూర్యాపేట తాలూకా ఎలుగుపల్లిలో జరిగింది యీకరువు పరిస్థితులలో మాకు లేకుండా ధాన్యం బయటకు తోలడం సబబుకాదని వారు లారీలకు అడ్డం పడుతున్నారు. మొన్న ఇలాగే ఎలుగపల్లిలో అటకాయిస్తే పోలీసులను తెచ్చి లారీలను విడిపించుకుని మా లారిలకు అడ్డు వస్తారా అని వారిని చెత్త చెత్త క్రింద కొట్టారు. ఇటువంటివి బాయన్నగుడెం మంగలపల్లి 4-5 చోట్ల ఇటువంటి ఘటనలు జరిగాయి. కాబట్టి నేను మనవిచేసేది. మీరు సహాయం చేయండి అంతవరకూ ఆ గ్రామాల నుంచి ధాన్యం బయటకు పోకుండా గట్టి చర్యలు తీసుకుంటె అక్కడ పేదలకు తాత్కాలిక ఉపశమనంకలుగుతుందని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

పోతే, రెండవ సంగతి చాలా ప్రధానమైనది, మీరు కరువు పనులను మొదలు పెడితే ఏనిమిత్తులకో ఎవరికో తలొక తట్టెక 4 రోడ్లు యిచ్చినట్లయితే ఆనాలుగు రోడ్లు వాళ్లు కాంట్రాక్టర్లకుయిచ్చి పని అయిపోయింది అనుకుంటే 10 ఊళ్లకు ఒకరోడ్డు మొదలుపెట్టి పెద్దో కొంత మందికి పనిచెప్పి ఆయన పని అయిపోయింది అనుకుంటాడు ఈ రోడ్లు ఏ కొంతమంది కంట్రాక్టర్లకో ఉపయోగపడుతున్నాయి తప్పఇక దేనికి ఉపయోగపడడంలేదు దానికన్నా చిత్తూరు, నల్గొండ, కరీంనగర్ జిల్లాలలో ప్రధానంగా బావుల మీద ఆధారపడే జిల్లాలలో క్వాసీ రుణాలు యిచ్చి బావులు త్రవ్వితే కూలీలకు పనిదొరుకుతుంది. రైతులకు నీరు పారుతుంది. ఆరకంగా వారికి తిండిదొరుకుతుంది. పశువులకు గడ్డి దొరుకుతుంది. కనీసము రెండు గింజలయినా పండుతాయి. డిపార్టుమెంటల్ గా యిరిగేషను వనరులు ఏమేరకులభ్యమైతే ఆమేరకు ఉండాలి. ఈ రోడ్లు పనుల మీద పోసిన మన్ను గాలికి వానకు కొట్టుకపోయింది. ఈ రోడ్ల విషయంలో కాంట్రాక్టర్లను మేపే పద్ధతి కాకుండా కూలీలకు సహాయ పడే మార్గం ఉంది. కాబట్టి ఆ విధంగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. చాలా ప్రధానమైన మరొక సూచన ఏమంటే Food grains సంధర్భంలో బియ్యం చాలా మందికి అందుబాటులో వుండవు 4 రోజులకు ఒక రోజు కూడా కూలిదొరికే అవకాశము వుండదు. కనుక బియ్యం కొనుక్కునే శక్తి ఉండదు. 75 పైసలకు మీరు అమ్మించినాబియ్యం కొనుక్కోవడం కష్టం. ఎక్కువ భాగం జొన్నలు [illegible] Food grains shops [illegible] విడుదల చేయాలి 50 పైసలకు జొన్నలు ఇచ్చినట్లయితే చాలా మంది కూలిజనం బ్రతకడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఒకటి రెండు రోజులు కూలి లేకపోయినా రెండు మూడు రో

జలు ప్రాణం నిలబెట్టుకొనే అవకాశం ఉంటుంది. దీనిమీద ప్రధానమైన కేంద్రీకరణ ఉండాలి. Fodder Bankవిషయం ఉంది. నల్గొండ Fodder Bankకు Fodder supplyచేస్తామని చెప్పి చేస్తే 3 లక్షలు Fodder supply లోనూ లక్షన్నర గడ్డి తరుగు పోయింది. అగడ్డయినా చేసేది సక్రమైనపద్ధతిలో రైతాంగానికి తక్షణం అంద జేయకపోతే చాలా తీవ్రమైన పరిణామాలు ఎదురు అవుతాయి. ఇంకా 10 రోజులు ఇట్లాగే గడిస్తే ఒకరిని ఒకరు పీక్కుతినే పరిస్థితి కనబడుతుంది. ప్రభుత్వం ఈ Fodd grainsగ్రామాలనుంచి పోకుండా ఆపకపోతే ఈ కరువుని ఎదుర్కొనగలరనే విశ్వాసం నాకులేదు. వెంటనే చర్యలు తీసుకోవలసి ఉంటుంది. లెక పోతే Law and orderproblem create అవుతుంది. దానికి ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించ వలసి వుంటుంది. తెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ.సూర్యనారాయణరావు (నందిగామ):- అధ్యక్షా, దేశవ్యాప్తంగా వచ్చిన టువంటి యీ వర్షాభావ పరిస్థితులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం ప్రభుత్వం వారు తగుచర్య తీసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీ సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం సంతోషకర మైన విషయం. వర్షము లేని మెట్ట ప్రాంతాలు అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులదృష్టితో పెట్టు కున్నప్పుడు మా కృష్ణా జిల్లాను గురించి ప్రత్యేకించి చెప్ప వలసి యున్నది. కృష్ణా జిల్లా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ధాన్యాగారం అయినటువంటిది. అక్కడతరుగే లేదు. Surplus areaఅనేది అందరిదృష్టిలో ఉంది. ప్రభుత్వందృష్టిలోకూడ ఉంది. ఆజిల్లాలోమెట్ట ప్రాంతలను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా వదలివేయడం జరుగు తోంది. కృష్ణాజిల్లాలోఉన్న టువంటి తిరువూరు, జగ్గయ్యపేట, విజయవాడ, నందిగామ తాలూకాలు గన్నవరంలో సగభాగం యివన్ని కూడా వర్షాధారం మీదనే ఆధార పడడం జరుగుతుంది. వీటి యొక్క నైసర్గికస్వరూపంచూచి నట్లయితే ఖమ్మం జిల్లాకు సంబంధించి వంతవరకు నల్గొండ జిల్లా వాతావరణ పరిస్థితులుఉన్నాయి. ఈ నాడు వెనుక బడినప్రాంతాలు గా ప్రకటించి వారికి ప్రత్యేకమైన టువంటి అవకాశాలు కల్పించి వారిని అదుపులోకి తీసుకురావడం కోసం వాటికి కొన్ని ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేస్తున్న ట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ సందర్భంలో చూచినట్లయితే మాతాలూకాలో అందుకు ఎంతమా త్రం కూడా తక్కువ కాని నికృష్టమయిన పరిస్థితులుఉన్నాయని యీ సభావారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అంతేకాదు. గత మూడు సంవత్సరాల నుంచి కూడా పంటలు లేని కారణంగా రైతులు వ్యవసాయానికి అప్పు దొరికిన చోటల్లా తీసుకువచ్చి పెట్టుబడి పెట్టారు. కాని తీవ్రమైన నష్టాలుపడి లేవలేని పరిస్థితిలో నడుంవిరిగిపోయి ఉన్న పరిస్థితులలో యీ సంవత్సరం సకాలంలో తొలకరి వర్షాల కారణంగా యీ రైతులు ఎంతో ఆనందంగా, ఉత్సాహంగా దొరికిన చోటల్లా అప్పు తీసుకువచ్చి పొలం మీద పెట్టారు. 15 రోజులుగా వర్షాలు లేని కారణంగా వేసిన పైరులు వేసినట్లుగా ఎండి పోతున్నాయి. పప్పుస్సేతర మొదలగు పంటలు తీవ్రంగా నష్టపోయాయి. గుంటల క్రింద

చెరువుల క్రింద నారుపోస్తే ఆ నారు పూర్తిగా ఎండిపోయింది. ఈ పరిస్థితులలో మా తాలూకా మెట్ట ప్రాంతం యొక్క పరిస్థితి చేసుకోడానికి వీలులేనంత ఘోరంగా ఉంది. మర షెడ్యూలు బాంకులుగానియండి కోఆపరేటివ్ బాంకులు కానీయండి, ప్రభుత్వ ఋణాలు కానీయండి, పెట్టుబడి దారుల దగ్గర తీసుకువచ్చిన ఋణాలు కానీయండి తీర్చలేక ఋణభారంలో రైతులు కృంగి పోతున్నారు. అదృష్టవశాత్తు వర్షం పడినావారు ఏమి చేసుకోవడానికి వీలులేని పరిస్థితిలో రైతులు ఉన్నారు. ఇట్లా ఉన్నటువంటి ప్రాంతాలను ఒకసారి పరిశీలించినట్లయితే ఈ రైతులు ఏ విధంగా ముందుకు పోగలుగాతారు అన్న విషయం ప్రత్యక్షంగా కనబడుతుంది. ఈ రైతుల మీద ఆధార పడిన కూలీలు ఉన్నారు. రైతులకే ఆర్ధికస్తోమతులేక పని చేయించుకోలేనప్పుడు కూలీల పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉంటుందో చెప్పవలసిన పనిలేదు. ఈ నాడు ప్రభుత్వం వారు చౌక డిపోలు ఏర్పాటు చేసినా కొనుగోలు శక్తి రైతులలో గాని కూలీలలో గాని లేదని మనవిచేస్తున్నాను. అందుకని కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించి ప్రత్యేక కార్య క్రమాలు ఏర్పాటు చేస్తేనే గాని తిరిగి వారికి కొనుగోలు శక్తి కూడారాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే రైతులు తీసుకొన్న బాకీలు చెల్లించవలసిన ఋణాలు ప్రభుత్వం ద్వారా కానీయండి, ప్రయివేటు వ్యక్తుల ద్వారా కానీయండి, కోఆపరేటివ్స్ ద్వారా కానీయండి ఏవిధంగాఅయినా వాటిని వాయిదావేయించి తోడ్పడ వలసిన అవసరం ఉంది. రైతుకుముందు వ్యవసాయానికికావలసిన పెట్టుబడి పెట్ట డానికి తోడ్పడవలసిన అవసరం ఉంది. పశువుల మేతకు కూడా కావలసిన Fodder ను ఏదో విధంగా ప్రభుత్వ Sabsidy రూపంలో నైనా సప్లయి చేయమని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

వి. రామారావు (విజయనగరం):- అధ్యక్షా. ఆంధ్ర ప్రభుత్వము యీ ఆహార విషయం సంబంధించినంత వరకూ చాలా అశ్రద్ధ చేస్తున్నదని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు యుద్ధ భయం లేకపోయినా ఆకలి భయం మాత్రం ప్రతి సంవత్సరం ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్నది. ఇందుకు వర్షాభావం ముఖ్యమైనటువంటిది. నీటి సప్లయి దానికి సంబంధించినటువంటిది మాకిచ్చిన రిపోర్టులో విశాఖ జిల్లాకు సంబంధించినంత వరకూ rain fall was for below narmal is the month of June అన్నారు. వర్షపాతం sub-normal గాని below narmal గాని ఉన్న ప్పుడు పంటలకు ఏవిధమైన [illegible] తమకు తెలుసు. వర్షాలు వల్ల ప్రతి సంవత్సరం దెబ్బ తింటున్నట్లు తెలుసు. నీటి కొరతను ఉన్నాళ్ల నుండి తీర్చేమార్గం ఆలోచించకుండా, ఉన్నటువంటివనరులకు తగిన ప్రోత్సాహం ఇవ్వకుండా పంటలు పండించడం అసాధ్యము అని తమకు తెలుసు. మొట్టమొదట మాకు తాటిపూడి రిజర్వాయరు కట్టించిన తరువాత నీరు సప్లయి అవుతుందని కరువు తీరుతుందని ఒక ఆశ ఉండేది. విశాఖపట్టణానికి కావలసిన నీరు మాత్రమే సప్లయి

చేయగలము. మిగతా చోట్లకు ఎక్కడికి సప్లయి చేయలేము అని ప్రభుత్వం ఆదేశం పంపించింది. అయితే గోదావరినది జలాల గురించి ప్రభుత్వానికి మొట్టమొదటి నుంచి హెచ్చరిక చేస్తున్నాము. అది కనుక సానుకూలంగా చేసినట్లయితే యీ నాలుగైదు జిల్లాలకు పరిపూర్తిగా నీరు సప్లయి అయినప్పుడు తాటికోట నీరు విశాఖకు అక్కరలేనపుడు మా ప్రాంతానికి వీటి తాలూకు ఉపయోగం చాలా బాగుంటుందని ప్రభుత్వానికి ఎన్నో విన్నపాలు పంపడం అనేకమైన Renainders యివ్వడం జరిగింది దాని గురించి ప్రభుత్వం ఏవిధమైన ప్రయత్నం ఆలోచన చేయడం లేదు ప్రతి సంవత్సరం యీ విధంగా వర్షాభావంవల్ల పంటలు దెబ్బ తింటున్నాయి అవి అనుకున్నపుడు, ఒక విధమైన source దేశంలోగాని ఆ ప్రాంతంలోగాని ఉన్నపుడు దానిగురించి ప్రయత్నం చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు వెనుకాడుతున్నదో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఆహారానికి సంబంధించినంత వరకూ ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి యీ Procirement ఎందుకంటే ఆహార కొరత ఏర్పడుతుంది అని చెప్పి ఒక విధమైన అనిశ్చిత అభిప్రాయానికి వచ్చింది. Toins కు సంబంధించినంత వరకూ fair Price shops పెట్టకపోయినట్లయితే ప్రజానీకానికి చాలా యిబ్బంది కలగదమే కాకుండా ఒక విధమైన విప్లవం-అనే మాట ఉపయోగించకపోయినా-నిరాశ మాత్రం సంభవించకతప్పదు. ఈ వర్తకులు అనేక రకాలైనటువంటి సరుకులు తీసుకొచ్చినా గవర్నమెంటు వారు నిర్ణయం చేసినటువంటి రేటుకు అమ్మించి, ఉండదు కాబట్టి దీనిగురించి ప్రభుత్వం సరైన శ్రద్ధతీసుకొని ఏమైనా అలజడిరాకముందే ప్రయత్నం చేయవలసి ఉంటుంది వర్షాభావంవల్ల పంటలు పోయినాయి కాబట్టి రైతులశిస్తుల విషయంలో తక్కువ చేయడం కాని రెమిషన్ యివ్వడంకాని లేకపోయినట్లయితే మాఫీచేయడంకాని తప్పకుండా చేయాలి. కరువు పనులు సంబంధించినంత వరకూ ప్రభుత్వము ఏదో ఆలోచన చేస్తున్నారు. ఇటువంటి సమయంలో ఏప్రాంతంలో అయిన పూర్తిగా దెబ్బతింటే ఆ ప్రాంతానికి ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి పనులు కల్పించాలి. రోడ్లు వేయించడం, బావులు త్రవ్వించడం మొదలైన పనులు కల్పించి అక్కడ ఉన్నటువంటి రైతాంగమే కాకుండా కూలీలకు కూలి దొరుకుతుంది కాబట్టి యిలాంటివి దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం చేయించక తప్పదు. ఇంత వరకూ ప్రభుత్వం చేసిన వర్షాభావం రిపోర్టు సరైన పక్రమమైనటువంటిదికాదు. దానివల్ల అక్కడ పంటలు 15 రోజులలోనో ఒకటి రెండు నెలలకోనో అందుతాయి అని చెప్పి అనుకుంటున్నారు. ఆ ఆశకూడా ఉన్నది. మంచినీరు కొరత చెప్పడానికి. చాలా ఆవేదనకరంగా కనబడుతున్నది. నీరు కూడా త్రాగే పరిస్థితిలేదు! "వీటన్నింటినీ సత్వరమే పరిశీలించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాము."

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు(నూజివీడు):- అధ్యక్షా యీ కరువును గురించి చాలామంది "పొట్లూరు" రెవిన్యూ మంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారు బెజవాడలో

ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసారు.కృష్ణాజిల్లాలో ఉన్న పరిస్థితులు తెలుసుకోవడానికి యీ సమావేశం ఏర్పాటు చేసారు. నేనుకూడా సమావేశానికి హాజరు అయినాను అక్కడ అన్ని విషయాలూ సమగ్రంగా పరిశీలించారు. కాని దానికి ఏమిచేయబోతున్నారు అనే వివరాలు చెప్పలేదు. వివరాలు చెప్పవలసి ఉంది. నూజివీడు తాలూకాలో 300 చెరువులుంటే 295 చెరువులలో నీళ్లు లేవు. మే నెలలో వర్షాలు కురిసినాయి. వర్షాలవల్ల అక్కడ నారువేసారు. కాని యిపుడు వాట్లు ఎండిపోతున్నాయి. అక్కడ వర్షాలు కురిసినా యిప్పుడింక లాభం లేదు. మెరక పంటలన్నీ పోయినాయి. సజ్జ నువ్వు వేరుశనగ పంటలు పోయాయి, మామిడి తోటలు పోయినాయి, పొగాకు బాగాపండింది. అది. క్రొత్తగా 5% crop 1600 పుట్లు చొప్పున అమ్మేరు ఇప్పుడు 350 రూపాయలకు కూడా ఎవ్వరు కొనడం లేదు ఇంత fallఎందుకువచ్చింది. State Trading Groporationగాని ఎవరైన కొనుక్కోమంటే మేముకొనుక్కోమంటున్నారు Madrsలో Regionel Tabacco Croporation వారు. కూడా వద్దని అంటున్నారు దానిని Stockచేయవలసిన అవసరం కూడా ఉంటుంది దాని విషయం లో తిమ్మారెడ్డిగారు కృషిచేయవలసి ఉంటుంది ఇపుడు కరువు పరిస్థితులు నివారించక పోయినట్లయితే వ్యవసాయ కూలిలు చాలా బాధపడుతున్నారు వాళ్ళకు ఏమైనా దారిచూపాలి కరువుపనుల కోసం చెరువులు బావులు త్రవ్వించాలి చౌక బియ్యందొరికేందుకు Fair price shops పెట్టించాలి ముతక బియ్యం కిలో 1.10 పైసలు అమ్ముతున్నారు Fine Rice అయితే కిలో 1.25 పైసలు వరకు అమ్ముతున్నారు ఈ బియ్యాన్ని కిలో 80, 55 పైసలకు యిప్పించేట్లు చూడాలి శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు చేసిన Suggetion బాగుంది Central Governmentనుంచి ఒక కమిటీని తెప్పించివారుచూస్తేగాని అర్థంకాదంటున్నారు అని భాగానే ఉంది మనచేతిలో ఉన్న పని Coollection of loans ను ఆపుచేయాలి. Abolishచెయడానికివీలులేదు. గవర్నమెంటుకు డబ్బుకావాలి. లేకపోతేయిట్లానడుస్తుంది.కాబట్టి Postpone చేయాలి. వచ్చేసంవత్సరం తీసుకోవచ్చు. Land reveneu కూడా రెమిషన్ యివ్వవలసి ఉంది. లేకపోతే దానినికూడా Postponeచేయాలి. తిమ్మారెడ్డిగారు ఒక declaration యిక్కడ చేయాలి. చాలామంది రైతులు యిక్కడ చూస్తున్నారు.ఏదో ఒక definiteplav of action వారు చెప్పవలసి ఉంటుంది. Promiseచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య (పాల్వంచ): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం జిల్లాలవారిగా Informationతెప్పించినందుకు అభినందిస్తున్నాను. వర్షాలు లేక పంటలు నష్టమయిన దానిని గురించి ఆలోచిస్తే ఇల్లందు తాలూకాలో 30 వేల ఎకరాలు మాగాణి ఉంటే 6వేల ఎకరాలు పండింది. అదికూడా ఎండిపోయినాయి. బూర్గంపాడు తాలూకాలో 18 వేల ఎకరాలు ఉంటే 8 వందల ఎకరాలలో మాత్రమే క్రాప్ అయినది. అదికూడా ఎండిపోతున్నది. అట్లా గవర్నమెంటు ఇన్ఫర్మేషన్ ఉన్నది. ఇది కాక యీ మాగాణి మైరజలో బూర్గంపాడు కొత్తగూడెం ఇల్లందులలో కొంతభాగం యీ ప్రాంతాలన్ని

కోయలు నివసించేవి. అది అమాయకులైన కోయలు నివసించేటటువంటి ప్రాంతం. అక్కడ మాగాణీపంట ప్రతితాలూకాలో వేసుకొనేది. చెరువుల క్రింద కుంటల క్రింద వేసుకునే పంటయిది అవంటపూర్తిగా పాడైపోయింది. వాళ్లు కొంత జొన్న, గడక అనేటటు వంటి పంటలు వేసుకుంటారు అవన్నీ కూడా వేసుకునే అవకాశం లేదు. ఈ రెండు మూడు తాలూకాలో కోయలకు అటువంటి అవకాశం లేకుండా పోయింది. వాళ్లు ఎక్కువ దొమ్మధారి బుద్ధికూర తుట్లాంటివి వేసుకుంటారు. ఈ సంవత్సరం ఖర్మ ఏమిటో గాని అకుకూరలకు కూడా చెడపట్టింది. దొమ్మెరగడ్డలు తిని కాలం గడుపుతున్నారు. ఇది చాలా విచారకరమైనది. ఇది చాలా అన్యాయమైన విషయం. మరి వారికి తగు సహాయం ఏర్పాటు చేస్తారని కోరుతున్నాము. అడవి ప్రాంతాలతో చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులు మొదలైనవి అయి ఉన్నాయి వాళ్లకు స్కూళ్లు లేకపోయినా ఎలక్ట్రిసిటీ లేకపోయినా కనీసం వాళ్లకు యీ చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టుల మట్టిపనులు ప్రారంభిస్తే బాగుంటుంది. కొంతకు కొంత ఆహారసమస్య తీరిపోయే అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాము. పెద్దలు లచ్చన్నగారు మాట్లాడుతూ కోర్టు మెంబరుగారు కూడా బియ్యం తెప్పించుకున్నారన్నారు పెద్ద అధికారి అట్లా చేస్తారా? ప్రభుత్వాన్ని ఖండిస్తూ పుంటే ఎట్లాగా? శాస్త్రంలో ఒకళ్ల తప్పులు వెదుకుతూ ఉంటే వాళ్లకు పాపం తగులుతుందని ఉంది. పూర్వకాలంలో వ్రాసారు. సంస్కృత పుస్తకాలలో అది ఉన్నాయింది. ఇతరుల తప్పులు చూడటం మంచిది కాదని శ్రద్ధగా విషయాలు చెప్పాలని మనవి చేస్తూ కలుపుకుంటున్నాము ప్రభుత్వాన్ని ఎప్పుడూ తిడుతూ ఉండడం విమర్శిస్తూ ఉండడం ఎంతమాత్రం మంచిది కాదు. ఈ విధంగా ఎప్పుడు ఒకరిని తప్పులు పడుతూ ఉండడం, ఇంకొకరి తప్పులు వెతుకుతూ ఉండడం అనేది ఉపనిషద్ గ్రంథాలలో కూడా వ్రాయబడి ఉన్నది. సంస్కృత గ్రంథాలలో కూడా వ్రాశారు. కావాలంటే చూపిస్తాము. కనుక అటువంటి పద్ధతి మంచిది కాదని సోదరసభ్యులకు మనవి చేస్తూ కోయ ప్రాంతాల పట్ల కాస్త శ్రద్ధ చూపాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:- అధ్యక్షా, మినిష్టరుగారు ఇచ్చినటువంటి రిపోర్టులో సారే ఒప్పుకొన్నారు. పాడర్ విషయంలో గాని, పెయర్ విషయంలో గాని ఈ నాడు ఈ రిపోర్టు సరిగా లేదని చెప్పుతున్నాము. మాకు దక్షిణాదిన్ని కూడా ఎన్నో వచ్చినాయి, ఉత్తరాలు కూడా వచ్చినాయి అక్కడ నుండి. వర్షాలు లేనందువలన పశువులకు మేతలేకుండా పశువులను అమ్ముకొంటున్నారు. త్రాగేదానికి నీరు కూడా లేకుండా బాధపడుతున్నారు. పంటలన్నీ కూడా వర్షం లేకుండా ఎండిపోయినాయి. మొక్కజొన్న గాని, పెద్ద దినుసులు గాని అన్నీ పంటలు ఎండిపోయినాయి. ఈ విధంగా ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. ముఖ్యంగా ఇప్పుడు ఎవరి దగ్గర అయితే ధాన్యము నిలువ ఉంటుందో అదంతా కూడా అండర్‌గ్రౌండ్‌లో పోతుంది. దానితో బ్లాక్ మార్కెట్ పెరిగిపోతుంది. కనుక అటువంటిది జరగకుండా బ్లాక్ మార్కెట్ పెరగకుండా గట్టి చర్యలు ప్రభుత్వము తీసుకోవాలి. ఒక తాలూకా నుండి ఇంకొక

తాలూకు ధాన్యం రవాణా కాకుండా చూడాలి. బియ్యము దొంగ రవాణా కాకుండా చూడాలి. మరి మన దేశము అంటే రైతు దేశము. రైతుపైనే మనము ఆధారపడి ఉంటాము. ఈ రోజు వర్షాలు లేకుండా రైతులకు ఇటువంటి బాధయి కలిగినాయి అంటే వారిమీద ఆధారపడినవాళ్లకు మనయొక్క పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉంటుందో చూడాలి. కనుక, దానికి గాను వెంటనే ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్పు ఓపన్ చేయాలి. ప్రగడ కోటయ్య గారు చెప్పుతూ రూపాయికి కిలో ప్రకారం ఫుడ్ కార్పొరేషన్‌వారికి ఇస్తున్నారనిఅన్నారు. ఆవిధంగా ఈ పేదవారికి ఇస్తే బాగుంటుంది. అంతే కాకుండా వాళ్లకు పనులులేవు. అటువంటప్పుడు వాళ్లకు కొన్ని పనులు, రోడ్లు పనులు, చెరువుల పనులు ఇటువంటివి చేపట్టినట్లయితే వారికి కొంత పని దొరుకుతుంది; వాళ్లు బ్రతకగలుగుతారు. ముఖ్యంగానీటి కొరత ఎక్కువగా ఉన్నది. నేను ఈ శాసనసభ కురాక ముందు ఎక్కడికి పోయినప్పటికి ఆడవాళ్లు బిందెలు పట్టుకొని ఎంతో తంటాలు పడుతూ నీళ్లు తీసుకొనివస్తూండడం చూశాను. ఇప్పుడు డీపనింగ్ ఆఫ్ వెల్స్ చేసినప్పటికిని నీళ్లులేవు. మరి అటువంటప్పుడు ఏవిధంగా ఈ నీటివసతి కల్పించాలో అది తొందరగా చేసినట్లయితే భాగుంటుంది.. అంతే కాకుండా, ఇప్పుడు వర్షాలు ఈ రోజుల్లో పడతాయామో నని అనుకొంటున్నాము. పడతాయో, పడవో అనేది అది వేరే విషయము కాని, ఇప్పుడు వాళ్లు వేసిన నాట్లు కూడా ఎండిపోయినాయి. వరి కూడా ఎండిపోతున్నది., కనుక ఇప్పుడు వర్షాలు పడినా కూడా లాభము లేకుండా పోతుంది. అంతే కాకుండా ఈ వర్షాలు లేనందువలన, అనేక రకాలైన రోగాలు కలరా, మొదలైనటువంటివి రావచ్చు. ఇవన్నీ కూడా ప్రభుత్వము అరికట్టాలి. ఇంతకంటే నేను ఎక్కువ చెప్పేదేమీలేదు. పత్రికలు చాలావున్నంది ఈ విషయం గురించి చెప్పారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వము తొందరగా ముందడుగు వేయాలి. తర్వాత ప్రతిదినము వివిధ జిల్లాలలో గాని తాలూకాలలో గాని ఏకంకీషన్సు ఉండేది ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకొని తగుచర్య తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు:- అధ్యక్షా. అనంతపురం జిల్లాలో మాకు తెలిసినంతవరకు, కదిరి తాలూకా, గుత్తి తాలూకాలో పామిడి, నాగసముద్రము, గుత్తి ఫిర్కా తప్ప మిగతా చోట్ల వర్షాభావం వలన చాలా చోట్ల విత్తనము కూడ వేయలేదు. కళ్యాణదుర్గము తాలూకాలో మంగార్రి వేసినప్పటికి పూర్తిగా పంట పోయింది. దురదృష్టవశాత్తు ఏర్పడు సంవత్సరము కొన్ని ప్రాంతాలే దెబ్బతిన్నా. ఈ సంవత్సరము త్రాగడానికి కూడ నీళ్లు లేకుండా. ముఖ్యంగా బత్తాయి తోటలు టెంకాయ తోటలు కొట్టివేయడం కూడా జరిగింది. వెన్నపూసపల్లె, జంగంపల్లె ఈ గ్రామాలలో కొన్ని మూలాల క్రిందకే ఈ తోటలు కొట్టివేయడం జరిగింది. యల్లనూరు ఫిర్కాలో తిమ్మంపల్లి ఇది ఈ సిట్రస్ బెల్ట్. అక్కడ ఈ తోటలకంతా అదే గతి పట్టింది. కనుక దీని విషయంలో ఏదైనా చర్య తక్షణమే తీసుకోవలసిన

అవసరం ఉన్నది. ఒక మైలు, మైలున్నర దూరాన మాకు చిత్రావతి ఉన్నది. అక్కడ నుంచి మాకు నీరు అందించడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఈ సిట్రస్ గార్డన్సు కాపాడగలిగితే మాకు పెద్ద సహాయం చేసినవాళ్లు అవుతారు. చాలా చోట్ల రిగ్సు బోరింగ్సు వేయడం జరిగింది. 60, 70 అడుగులు వేసినా నీరు లేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. చాలినంత డెప్త్, అంటే 500 అడుగులు పోయేటటువంటి సెట్సు అయితే గనుక ఇమిడియెట్‌గా రిలీఫ్ ఇవ్వడానికి వీలున్నది. నాకు తెలిసినంతవరకు బేతంచెర్ల ప్రాంతములో మాత్రము అటువంటిది ఒకటే డ్రింకింగు వాటర్‌కుగాను పనిచేస్తున్నదని విన్నాను. ముఖ్యంగా, ఈ సిట్రస్ గార్డన్సు ఉండేటటువంటి ప్రాంతాలలో అది పులివెందల తాలూకా కావచ్చు, తాడిపత్రి కావచ్చు, ఏ తాలూకా అయినా సరే, ఈ సిట్రస్ గార్డన్సు ఉండేటటువంటి ప్రాంతములలో ఆ తోటలను రక్షించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకొన్నట్లయితే అద్వైతాంగాన్ని కాపాడిన వారవుతారు. ఇప్పటికే చాలా చోట్ల త్రాగడానికి నీరు లేకుండా బాధపడుతున్నారు. ఈ సందర్భంలో ఒకటి మాత్రం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసియుంటుంది ప్రతి సంవత్సరము నీటి మట్టము క్రిందికి పోతున్నది. ఏదో ఎప్పటికప్పుడు టెంపరరీ మెజర్సు టెంపరరీ ఏర్పాట్లు చేయడం తప్ప పర్మనెంటుగా వాటర్ టేబిల్ కీపప్ చేయడానికి ప్రభుత్వము చర్యలు తీసుకొనడంలేదు. పూర్వం చిన్న చిన్న కుంటలు కట్టుకొనే వాళ్లు, ఏఊరికి పోయినా, వర్షానా వంక పారినట్లయితే మా బావులలో నీరు బాగుంటుందంటారు. అటువంటి వీట్సు సోర్సెస్‌ను దగ్గరగా ఉన్నటువంటివాటిని కట్టించి ఆవిధంగా పర్మనెంటు మెజరు తీసుకొంటే తప్ప లేకపోతే ప్రతి సంవత్సరము ఈ డ్రింకింగు వాటర్ ప్రాబ్లమ్ తప్పదు. ప్రతిసారి బావులను లోతు చేయడము జరుగుతుంది. సంవత్సరము నుంచి సంవత్సరానికి ఎక్కువ లోతు త్రవ్వవలసివస్తున్నది. కొన్ని ఊర్లలో బావులలోతు త్రవ్వాలంటే ఆ సూపర్ స్ట్రక్చర్ తీసివేస్తే గాని త్రవ్వలేకుండా ఉన్నారు. దానికి 3 వేలు, 4 వేలు రూపాయలు అవుతుంది. కాబట్టి ఈ వాటర్ టేబిల్ కీపప్ చేయడానికి ప్రయత్నించాలి. ప్రతి సంవత్సరము ఈ వాటర్ లెవల్ క్రిందికి పోతున్నది. కాబట్టి వాటర్ టేబిల్ మెయింటెయిన్ చేయడానికి తగిన మార్గాలు కలుగచేయాలి. పశువులకు కూడా త్రాగడానికి నీళ్లు కొరతలేకుండా పర్మనెంటుగా అవకాశము ఉండే ఏర్పాటుచేయాలి. ఇప్పుడేదో లక్ష రూపాయలు డ్రింకింగు వాటర్‌కు గాను ఇచ్చారని మంత్రిగారు చెప్పారు. దానికి వారిని అభినందించవలసియున్నది. ఈ లక్ష రూపాయలు ఏమీ చాలదు. పోయిన సంవత్సరమే ఆ మొత్తము చాలదని చెప్పాము మాకు ఒక్కొక్క బావి లోతు చేయవలసివస్తే, 2 వేలు, 3 వేలు రూపాయలు కూడా కావలసిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. చాలా చోట్ల హరిజనులకు త్రాగడానికి నీళ్లు లేక మైళ్లు, రెండు మైళ్లు పోయి తెచ్చుకోవలసిన దౌర్భాగ్యము పట్టింది. కనుక, ప్రభుత్వము ఈ విషయంలో తక్షణమే తగుచర్యలు తీసుకొని [illegible] మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. రామనాథం (ముదినేపల్లి):- అధ్యక్షా దక్షిణాదికే ధాన్యాగారం అని పేరుమోసి అన్నపూర్ణగా ప్రసిద్ధిచెందిన ఆంధ్రదేశానికి ఇవే పరస్థితులు ఇంకా కొన్ని రోజులు కొనసాగితే యీ దేశంలో కరువు వచ్చే టటువంటి భయంకరమైన పరస్థితులు నేడు కనబడుతున్నవి. ఏజిల్లాలలో కూడా సరిపడ్డ వర్షంలేదని, లోగడ సంవత్సరములతో పోల్చి చూసుకొంటే అన్నిచోట్ల నార్మల్ కంటె చాలా తక్కువర్షం కురుస్తున్నదని, ఎక్కడా సాగుఅయ్యే పరిస్థితులు సరిగా లేవని, సరిపడ్డ వర్షం లేనందున మెట్టప్రాంతాలలో ఎక్కడా పంటలు వేసే అవకాశంరాలేదని ఈ విషయం ప్రభుత్వం వారు ఇచ్చిన రిపోర్టువల్ల తెలుస్తున్నది. క్రిష్ణాజిల్లాలో చాలాభాగం మాగాణి క్రింద సాగులో ఉన్నప్పటికీ అనేకతాలూకాలు మెట్టప్రాంతాలుగా ఉడండం అందరికి తెలిసిన విషయమే అక్కడ కాలువలలో నీరు నిండుగా వస్తున్నప్పటికీ — 7 లక్షల 20 వేల ఎకరాలలో ఇప్పటికీ 5 లక్షల 20 వేల ఎకరాల కంటే సాగుకాలేదని, 2లక్షల ఎకరాలో ఇంకా సాగుఅవవలసిన పరస్థితులు ఉన్నవి అని టెయిలెండ్ ల్యాండ్స్ గా ఉండబట్టి ఎంతనీరు వదిలినప్పటికి త్వరలో అవి సాగుఅయ్యే అవకాశం లేదని ప్రభుత్వంవారి రిపోర్టునుబట్టి తెలుస్తుంది. అక్కడ మెట్టప్రాంతాలలో లక్ష ఎకరాలు టాంక్స్ క్రిందఉన్నవి. 62 వేల ఎకరాలు ఇతరసోర్సెస్ క్రింద లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ క్రిందఉన్నవి. వాటిలో 16 వేల ఎకరాలు మాత్రమే ఇప్పటివరకు సాగుఅవటంజరిగిందని వారుచెప్పడం జరిగింది. ఇదేవిధంగా కొనసాగేటట్లయితే

No hope of taking np taueplantatjon in time in this season.

అని వారు వారికి ఉన్న భయాన్ని వ్యక్తంచేయుటం జరిగింది. మా జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి 910 చెరువులలో 825 చెరువులు ఖాళీగా ఉన్నవని ఆ చెరువులక్రింద వ్యవసాయం సాగుఅయ్యే అవకాశం లేదనే విషయంకూడా యీ రిపోర్టు వల్ల తెలుస్తున్నది. హైదరాబాద్ బెజవాడ మధ్య ఉన్నటువంటి ఒకటి రెండు పెద్దచెరువులు ఎప్పుడూనీరు లేకుండనటువంటి చెరువులు —యీనాడు ఒక చుక్క నీరు లేక, దానిక్రింద సాగు అవుతున్న భూమిఅంతా ముందు కురిసిన వర్షాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని రైతులు ఏదో సాగుచేసుకొంటే మొత్తంపంటలన్ని ఎండిపోతున్న పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాము. దురదృష్టం ఏమిటంటే- వర్షం కావలసినసమయంలో కురవకుండా ఏదోకొద్దిగా కురవటం వల్ల రైతులు ఆశతో ఎంతో ఖర్చుచేసి వాటిని సాగు చేయజర, పంటలు వేయటం ఆ పంటలన్నీ ఎండిపోయే పరిస్థితులు రావటం రైతులు ఇంట్లోఉన్న సొమ్ముకూడ తీసుకపోయి ఖర్చుపెట్టి నష్టపడటం జరిగిందనేది ప్రభుత్వం గమనించాలి. సర్ ప్లస్ జిల్లా లని చెప్పి వెస్ట్ గోదావరి కృష్ణజిల్లాలకు కలిని ఒక జోన్ చేయటం జరిగింది. కాని ఇవాళఅక్కడ ఎవరికీ అందుబాటులో లేని ధరలు ఉన్నవనేది ప్రభుత్వం గమనించాలి. ఇవాళ మార్కెట్ లో కిలో 1-4-0 పెడితే గాని దొరకని పరస్థితి కృష్ణాగోదావరి జిల్లాలో ఉన్నదంటే చూచేశాస్త్రంలో యీ బియ్యానికి ఉన్నటువంటి 'కటకట ప్రభుత్వం

గమనించాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం వెంటనే చౌకడిపోలు తెరిచేఏర్పాట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. పంటలు లేక వ్యవసాయం చేసుకోవటానికి అవకాశం లేనిటువంటి చిన్న రైతులకు పనులు కల్పించటానికి వెంటనే అక్కడ కరువు పనులు కొనసాగించి వారికి చౌకడిపోల ద్వారా బియ్యం సప్లయి చేయించాలని కోరుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం కేంద్రంనుంచి కావలసిన సహాయాన్ని పొంది యీ పరిస్థితిని శీఘ్రంగా ఎదుర్కోవాలనికోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యము మనం ఊహించలేకుండా ఉన్నాము. ఉత్తర భారతదేశంలో అధికవర్షాలతో వరదలవల్ల మునిగిపోతే దక్షిణ భారతదేశంలో వర్షాలు లేక నీరు లేక పంటలు ఎండిపోయి కరువు పరిస్థితి రావటం, ఎండాకాలపు పరిస్థితి రావటం చాలా విషాదంగా ఉంది. మన రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో, రాయలసీమలో, తెలంగాణాలో, సర్కారు జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో పంటలు ఎండలకు దెబ్బతిన్నాయేమోనని అనుకొంటే-బాగా పంట పండే ప్రాంతాలలోకూడా యీ నాడు పంట దెబ్బతినే పరిస్థితి రావటం చాలా విషాదకరంగా ఉంది. సత్తెనపల్లి తాలూకాకు నాగార్జునసాగర్ నీరు వచ్చిన తర్వాత మాకు పెద్ద రిలీఫ్ వచ్చిందని అనుకొన్నాము. న్యాయంగా రిలీఫ్ వచ్చింది. ఇవాళ ఏస్థితిలో ఉన్నదంటే- మొట్టమొదట కాస్త వర్షం వచ్చేటప్పటికి అందరికి అతి ఆశ వచ్చింది. దీని ఫలితం ఏమిటంటే-ఉన్న నీరు కాస్త ముందు అయిపోయి వెనక కళ్లనీళ్లు పెట్టుకోవలసిన స్థితి వచ్చింది. తర్వాత వర్షంలేకుండా పోయింది. ముందు వర్షం వచ్చిందనే ఆశతో మొక్కలు, సజ్జ, జొన్న, పత్తి వేశారు. కోతసమయం వచ్చేటప్పటికి అవి ఎండిపోయి గడ్డికి కూడా పనికిరాని పరిస్థితి ఏర్పడింది. నాగార్జునసాగర్ నీరు కాస్త ఆలస్యముగా రావటంవల్ల మొట్టమొదట నారుమళ్లు వేసుకోటానికి వీల్లేకుండా పోయింది. ఇప్పుడు నారుమళ్లు వేసుకొందామంటే నీరు చాలటంలేదు. కృష్ణలో నీటి ప్రవాహంబాగానే ఉంది. పైన వర్షాలు కురుస్తున్నందువల్ల నదిలో నీరు బాగానే ఉంది. కాని రైతులకు అందటానికి వచ్చేటప్పటికి ఎవరికి వారు తాపత్రయంతో బాధతో నీటికి తగాదాలు పడుతున్నారు. ప్రతిచోట నీటి కొరకు తగాదాలు, కొట్లాటలు. ఈ రెండు రోజులు సెలవు వస్తే నేను వెళ్లి ఆ ఊళ్లు చూసి వచ్చాను. మేము వెళ్లి చూసేటప్పటికి అక్కడ ఏమిటంటే అఫీషియల్స్ వస్తున్నారని వారు అనుకోలేదు. ఎవరో కాలువకు అడ్డు వేస్తున్నారని చెప్పి, తలో ఇంత కర్రలు పట్టుకొని బిలబిలా పరిగెత్తుకొచ్చారు. ఎదురుగా తహశీల్దారి కనుపించేటప్పటికి కర్రలు పారేసి మేము ఏమీ ఎరగము-అన్నారు. వాటర్ అక్కడ లేనందువల్ల వచ్చిన ఇబ్బంది చెబుతున్నాను. వాటర్ కోసం తాపత్రయం కాంపిటీషన్ అట్లా ఉంది. క్రిందివారికి అసలు నీరు లేదు. టెయిల్ఎండ్ వారికి అసలు నీరు లేదు. కొన్ని చోట్ల త్రాగటానికి కూడా నీరు లేకపోతే ఆ గ్రామాలలో చెరువులకు నీరు లేక తర్వాత పశువులకు [illegible] ఇబ్బంది పడతారని కొంచెం నీరు ఇవ్వాలని

నాగార్జునసాగర్ వారిని అడిగాము. గవర్నమెంట్ ఉద్యోగుల సమ్మెవల్ల. యాక్టివిటీ లేకపోవటంవల్ల గవర్నమెంట్ అలసత్వంవహించటంవల్ల అక్కడ ఉన్నటువంటి ధాన్యంఅంతా మనకు తెలియకుండా ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్లిపోయింది. ఇవాళ అక్కడ ధాన్యం బజారులో దొరకటంలేదు. సత్తెనపల్లిలో బియ్యం కిలో 1-50 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. గుంటూరులో కిలో రు.కు బియ్యం ఇస్తామని రెండు మూడు చౌకదుకాణాలు ప్రభుత్వం పెట్టింది. కాని ఆ చౌకదుకాణాలలో ఇచ్చే బియ్యం రాళ్లు ఊక మట్టితో ఉంది. ఆ ఊక మట్టి తీసివేస్తే అరసోలెడు బియ్యం పోతున్నది. అంటే కిలో రు. కు అమ్మే బియ్యం కూడ బయట 1-50 పెట్టి కొనే బియ్యంతో సమానం అయింది. పనులకోసం ఒక తాలూకా నుంచి ఇంకో తాలూకాకు మైగ్రేషన్ వచ్చే కూలీలకు పనులు లేవు. నాట్లు లేవు అని చెప్పి తిరిగివచ్చేస్తున్నారు. ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నవి. ప్రభుత్వం భూమి శిస్తు వసూలుచేస్తున్నారు. క్రిందటి సంవత్సరం పంటలు లేని కారణంచేత రైతులు తీసుకువచ్చిన అప్పులు వారి గొంతుకబిగుదకు వచ్చాయి. వారు షాపుకార్లవద్దనుంచి తీసుకువచ్చిన అప్పులు అట్లాగే ఉన్నవి. ఇవాళ వారు బంగారం కూడా తాకట్టుపెట్టి అప్పుతెచ్చుకొనే పరిస్థితులు వచ్చాయి. ఇక రైతులే పని లేకపోతే కూలీలకు ఏమి పని చూపిస్తారు? అక్కడ పరిస్థితులు ఇబ్బందిగా ఉన్నవని మీరే వ్రాస్తున్నారు కదా. రైతులనుంచి ఎందుకు శిస్తులు వసూలుచేస్తున్నారని అక్కడి ఆఫీసర్స్‌ను అడిగితే పైనుంచి వసూలు చేయమని వస్తున్నప్పుడు మేము వసూలు చేయక తప్పేది ఏమిటని అంటున్నారు. శిస్తులు వసూలుచేయకపోతే అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఎట్లా చేయాలని ప్రభుత్వం అడగవచ్చును. అయితే పంటలు దెబ్బతిన్న వాటికి ఏమి చేయాలన్నది ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. వారికి పనులు చూపించటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కాలవలు ఉన్నచోట్ల నీరు వచ్చిందికదా అని కొని చోట్ల నాట్లు వేశారు. కాని పైన ఉన్నటువంటి వాటవల్ల ఆ నీరు వేడెక్కి నాట్లు ఎంతవరకైతే తడిసి ఉన్నవో అంతవరకు కత్తిరించినట్లు మాడిపోతున్నాయి. ఆ నాట్లు బ్రతికేటట్లు లేవు. చౌకదుకాణాలు పెట్టాలి. డ్రాట్ కండిషన్స్ ఆలోచించటానికి పెరుగుతున్న ధరలుగురించి ఆలోచించటానికి జిల్లాలెవెల్‌లో తాలూకాలెవెల్‌లో అన్ని పార్టీలవారితో కమిటీ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అప్పులలో మునిగిపోయినవారికి రిలీఫ్ ఇవ్వటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. భూమి శిస్తు వసూళ్లు తాత్కాలికంగా సస్పెండ్ చేసి వసూళ్లు ఆపవలసిన అవసరం ఉంది. మైగ్రేషన్ పోయి పనులు లేక తిరిగి వచ్చిన కూలీలకు పనులు చూపించాలి. కేంద్రగవర్నమెంట్ [illegible] [illegible] ప్రోగ్రామ్‌లో ఎంప్లాయిమెంట్ [illegible] వర్క్స్ [illegible] అంటున్నారు. రోడ్లు వగైరా వేయటానికి [illegible] [illegible] ఆ [illegible] వర్క్స్ [illegible] ప్లాన్‌తో [illegible] వర్క్స్ [illegible] ఏదైతే ఉన్నదో ఆ వర్క్స్‌కు డబ్బు ఇస్తే పర్మనెంట్ వర్క్స్ [illegible] అవుతుంది. తక్షణం రిలీఫ్ ఇచ్చినట్లు అవుతుంది. [illegible] మాదిరిగా [illegible] అవుతుంది. చేయ

మార్పు వేసుకొనటానికి ఊళ్లో డబ్బు తిరిగినట్లు కూడా అవుతుంది రిలీఫ్ కోసం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఆ స్కీమ్ యిప్పించాలి. అవి జిల్లాల వారీగా తాలూకాల వారీగా అవసరమైతే గ్రామాలవారీగా డిపోస్ పెట్టించాలి. చాలాసీరియస్ కండిషన్ ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తానికి ఒక్క సారిగా వచ్చింది. యిట్లా ఎన్నడు రాలేదు. 66068 లో వచ్చినది. అనుకోకండి అప్పుడు కొన్ని జిల్లాలలో వచ్చింది. ఈ నాటి పరిస్థితి చూస్తే రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వచ్చింది. దక్షిణాదిన కూడా అందరు ఇబ్బందిపడుతున్నాము అంటున్నారు. మన రాష్ట్రం వరకు నేను చెప్పగలను. ఆంధ్రప్రదేశ్ వరకు ప్రభుత్వం సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు యిక్కడ ఉన్నటువంటి వివరాలన్ని చెప్పాలి. వారు యిచ్చే స్కీమ్ రిలీఫ్ స్కీమ్స్ కాకుండా ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీమ్స్ కూడా దీనితో సమన్వయం చేసి వర్క్ చేసేందుకు ప్రయత్నించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఎంప్లాయి మెంట్ లోకి వచ్చేటప్పటికి డబ్బు పంపకంలో సరైన వర్క్‌కు వెళ్లేటటువంటి పంపకానికి కావలసిన మెషినరీ కూడా అమలుజరపవలసిన అవసరం యున్నది. ఇప్పటికైన ఫుడ్‌కార్పొరేషన్ లో ఉన్నటువంటి ధాన్యం ప్రభుత్వం తమ చేతులలోకి తీసుకొని పంపకం విషయం లో జాగ్రత్తగా చేసి రూపాయికి కిలో గ్యారంటీగా ఉంటుందనే విశ్వాసం ప్రజలకు కల్పించాలి. మంచి బియ్యం. తినడానికి వీలు లేనటువంటి బియ్యం కాదు. అట్లాంటి బియ్యం లేక పోతే జొన్నలు జొన్నలు చాలాప్రియం అయిపోయినాయి. దొరకడం లేదు. సజ్జలు దొరకడంలేదు. సజ్జలు హైబ్రిడ్ సజ్జలు పండిస్తున్నాము. హైబ్రిడ్ సజ్జలు తినడానికి కాదు. రాజస్తాన్‌కో యింకో రాష్ట్రానికో ఎగుమతి చేసి విత్తనం కోసం పంపిస్తున్నాము. అంటున్నారు. అదికూడా దెబ్బతినిపోయేటట్లున్నది. అందువల్లధాన్యంసౌకర్యంచేకూర్చవలసినఅవసరంఉన్నది.దుకాణాలు పెట్టాల్సిన అవసరం యున్నది. డిస్ట్రిక్ట్‌వారి తాలూకావారీ కమిటీస్ ఎర్పరచాల్సిన అవసరం యున్నది. ఎంప్లాయిమెంట్ క్రింద ప్లానింగ్‌లో వచ్చేది గాని ఏది గాని యిమిడియట్ రంగం లోకి వెళ్లాలి. నాగార్జునసాగర్ వగైరా నీళ్లు పుష్కలంగా వచ్చేటట్లు చూసి తగినటువంటి సిబ్బందిని ఏర్పాటు చేయాలి. ఎక్కడైతే ప్రాజెక్టు ఏరియాలలో కల్టివేషన్ ప్రారంభించారో అక్కడ ఉన్నటువంటి తాసిల్దారుకు జీప్ యివ్వకపోయినందువల్ల ఏరోజు తగాదాకు ఆరోజు అందుకోలేక పోతున్నారు. అయనకు కబురుచేసి తలకాయలు పగుల కొట్టుకొన్న తరువాత ఈయన వెళ్లి నిష్ప్రయోజనం అవుతుంది అందువల్ల జీప్ ఉండేటట్లయితే ఇమిడియట్‌గా రష్ అయి అక్కడ ఉన్నటువంటిది పరిష్కారం చేసి మారాక మార్గం చూపించడానికి ఉంటుంది. రాబోయే లా విలయేషన్సు కూడ జాగ్రత్తకాచూసుకోవలసిన అవసరంఉంటుంది. అందువల్ల ఎక్కడైనా సరే ఆయకట్టుక్రింద ఉన్నటువంటి తాలూకాలలో అతాసిల్దారుకు జీప్ యిప్పించి ఈ ఏర్పాటు చేయించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం నాకు యిచ్చినందుకు నమస్కారములు చెపుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎస్. [illegible]దేవి ([illegible]):- అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లాలో, నాకు గుర్తు ఉన్నంతవరకు యింత వర్షం పడని పరిస్థితి ఎన్నడు చూడలేదు. అన్ని సంగతులు మంత్రిగారికి కూడా తెలిసేఉండవచ్చు. చాల చోట్లలోగే ప్రజలు భీతిని వెల్లడిస్తూ వారు మేము ఎట్లా బ్రతుకుతామనే పరిస్థితిలో ఉన్నారు. పశువులు అన్నీ ఎండిపోయినాయి. కనీసం వారు తినడానికి తిండి ఆధారం లేకుండాపోయింది. మా ప్రాంతాలలో ప్రాజెక్టులు గాని, వేరే ఏవైన పనులు చేయడానికి సౌకర్యాలు లేవు. ఉండేది. పంట. ఆ పంట పండించే ధనికులు ఎవరైనా ఉంటే వారి దగ్గర చేరి చిన్న పనులు చేసుకొని కూలీలు బ్రతికే అవకాశాలు ఉండెను. ఇప్పుడు వర్షం లేనందువల్ల ఏ పనులు లేనందువల్ల ప్రజలు నానాయాతనలు పడుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి ఎన్నో సౌకర్యాలు మనవి చేసికున్నాము. కాని ఎలాంటి సత్వర చర్యలు జరపకపోవడం చాల విచారంగా యున్నది. వర్షం బొత్తిగా లేనందువల్ల ప్రభుత్వం సత్వర చర్యలు గైకొని ప్రతి గ్రామానికి ఒకటి డిపోలు పెట్టించి బీదలకు బైట దొరికే ధరకంటె న్యాయమైన ధరకు బియ్యం యిప్పించే ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా వారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. కిస్తులు ప్రభుత్వం చాలాయిబ్బంది పెడతూ వసూలు చేస్తున్నారు. అది తక్షణం ఆపవలసిందిగా రెవెన్యూ మినిస్టర్‌గారు కలెక్టరులకు ఆదేశాలు యిచ్చి దానిని ఆపించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎల్. ఎమ్. బి. లోన్స్ ఉన్నాయి. అవికూడా ఆపించండి ఈ సంవత్సరం మాత్రం ఏ రైతు కూడ ఒక్క పయాపైస చెల్లించే పరిస్థితిలో లేడని ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించానని బాధపడవద్దు గాని- ఫామిలీ ప్లానింగ్ అవి పెట్టి కోట్ల డబ్బు వెచ్చిస్తున్నారు. ఆ డబ్బులో ఒక వంతు అయినా యిప్పుడు వర్షాలు లేని చోట్ల వారికి ఖర్చు పెట్టినట్లయితే ఆ గ్రామాలు బాగు పడి సంతోషపడతాయని చెప్పుతున్నాను. ఫామిలి ప్లానింగ్ విషయం వచ్చినప్పుడు డిటెయిల్డ్‌గా ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలిసేటట్లుమాట్లాడుతాను. సెంట్రల్ లో కూడ చెపితే బాగా ఉంటుంది. ఆ డబ్బులో ఒకటోవంతు అయినా మా ప్రజలకు చెల్లించేటట్లు ఉంటే యిప్పుడు వారు చాల లాభపడతారు. తక్కావీలోన్స్ యిప్పించి, బావుల పూడికలు తీయించే పరిస్థితి లేకుంటే ప్రజలు తల్లడిల్లిపోతారు. పూడికలు తీయిస్తే బావుల క్రింద సేద్యం చేసుకొనే రైతులకు అయినా లాభం చేసిన వారు అవుతారు. పూడికలు తీయించేందుకు కొంత డబ్బు రైతుకు యిప్పించేటట్లు ప్రభుత్వంచూడవలసి యున్నది. అవి సమితులకు అప్పజెప్పకండి. కలెక్టరులద్వారా, సబ్ కలెక్టరుల ద్వారా రైతులకు అందేటట్లు చేస్తే వారికి సహాయం చేసినవారు అవుతారు. వరంగల్ జిల్లాలో భూములు కొన్ని బావుల క్రింద ఉన్నాయి. కాబట్టి సేద్యం చేసుకోడానికి వీలు అయ్యేటట్లు ఏదైనా సత్వర చర్య గైకొంటే వారికి అనుకూలం చేసినవారు అవుతారని మనవి చేస్తూవిరమిస్తున్నాను.

శ్రీ భీమారావు :- అధ్యక్షా రాష్ట్రమంతా క్షామ పరిస్థితి ఏర్పడటంచాలా ఘోరమైన సమస్యగా తయారైయింది. నిజమాబాద్ జిల్లా గత మూడుసంవత్సరాల నుంచి యిటువంటి బాధలకు గురి అవుచు నానాబాధలకు లోను అవుతూ వచ్చినది. 69 వ సంవత్సరములో వర్షాలు పడనందువల్ల పైరులు ఆలస్యంగా వేసినందువల్ల వరి తెగుళ్లు వచ్చి చాలామటుకు పంట దెబ్బతిని పోయింది. పోయిన సంవత్సరం రెండు రకాల యిబ్బందికి పాలుకావలసి వచ్చింది. నిజమాబాద్ జిల్లాలో సగభాగం ఫ్లడ్స్‌కు గురి అయితే మిగతా సగబాగం తెగుళ్లకు గురై పంట చేతికి రాకుండా పోయింది. దానితో ఈ సంవత్సరం నారు మళ్లకుకూడా నీళ్లు లేకుండా మొత్తాం నారుమళ్లు ఎండిపోయినాయి. తాగడానికి కూడా నీళ్లు లేకుండా బాధపడుతున్నారు. నిజామ్‌సాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద విచిత్రమైన విషయం ఏమంటే. నిజామ్ సాగర్ ఆయకట్టు ఎంతమటుకు ఉన్నదో అంతమటుకు ఆప్రాంతంలో బావులు పడే అవకాశం లేదు. ఎక్కడ యిరిగేషన్ వెల్స్ లేవు. పోతే కొంత భాగంలో యిరిగేషన్ బావుల వల్ల నీరు లభించే అవకాశం ఉన్నది. అటువంటి బావులకు కనీసం రిగ్స్ సబ్సిడిబేసిస్ మీద గాని యిన్‌స్టాల్‌మెంట్ బేసిస్ మీద గాని రిగ్స్ సప్లయిచేసి ఎక్కడైతే పంచాయితి సమితి బావులు ఉన్నాయో నీరులేని చోట బావులకు పంచాయితీ రాజ్ ఫండ్స్ నుంచి కొన్ని ఫండ్స్ రిలీజ్ చేసి ఆబావులు లోతు చేయించడానికి తగు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా యున్నది, పశువులకు పశుగ్రాసం లేక సుమారు నెల రోజుల నుంచి చాలా గ్రామాలలో యిబ్బంది పడుతున్నారు. రాత్రి వెంబడి రాత్రిపూట ప్రయాణం చేస్తే గడ్డిని సైకిళ్లమీద నెత్తి మూటలతో దొంగిలించుకొని తీసుకొనిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది అదేరకంగా ఆహార ధాన్యాలు రానందున ఎన్నో చోట్ల కోట్ల మీద యిళ్లపైన లూటీలు చేసే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఈమధ్య ఒక సంఘటన జరిగింది. బోధన్ తాలూకాలో కొన్ని ప్రాంతాలలో కొందరు కూలీలు మాకు పనులు లేవు. పనులు అయినా యివ్వండి. ధాన్యం యివ్వండి అని బాధపడుతూ ఎక్కడైనా ధాన్యాలు ఉంటే వ్యాపారస్తుల దగ్గర దోచుకుంటాము అని అల్లా చేసినారు. దానితో పోలీసులు కలుగజేసుకొని అటువంటి చర్యలు జరుగకుండా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం సత్వరంగా చర్యలు తీసుకోకపోతే చాలా ఘోరమైన పరిస్థితి అవాంఛనీయమైన పరిస్థితులు ఏర్పడే సూచనలు ఉన్నాయి. కనుక ఆ ఏరియాను ఫామిన్ ఏరియాగా డిక్లేర్ చేసి సత్వరంగా వర్క్స్ స్టార్టు చేసి. రోడ్స్, మైనర్ యిరిగేషన్ [illegible] మొదలైన పనులు స్టార్టు చేసి. చాలగ్రైదు గ్రామాలు బెల్టుగా తయారవుతూ [illegible] ఉన్న లేబర్‌కు సక్రమంగా పని దొరికేటట్లు చూడవలసిన అవసరం ఎంతైనా యున్నది. నిజామ్‌సాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద వరి పంట తప్ప రెండో పంట వేసుకో

దానికి అవకాశంలేదు. మిగతా తాలూకాలలో ఏ ఏ డ్రై క్రాప్స్ వేస్తున్నారో ఆ డ్రై క్రాప్స్ పూర్తి కంప్లీట్‌గా ఎండిపోయినాయి. నిజాంసాగరు అయకట్టు క్రింద పంట అంతా ఎండిపోయింది. వీళ్లకు యిబ్బందిగా ఉంది. నిజమాబాదు జిల్లాలో ప్రభుత్వం భూములపై విపరీతమైన పెనాల్టీలు వేస్తారు. ఎడ్వాన్సులు, లోన్సు కలెక్ట్ చేయడంలో భూములను జప్తుచేస్తూ విపరీతమైన బాధలు పెడుతున్నారు. మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తే ఆర్డర్సు ఇష్యూ చేస్తాము అన్నారు. ఎక్కడో రెండు మూడు గ్రామాలకు కలెక్షన్సు ఆపుచేస్తూ స్టే ఆర్డరు ఇచ్చారేమో కాని మిగతా జిల్లా అంతా వసూలు చేస్తూనే ఉన్నారు. వెంటనే జిల్లా అంతా పెనాల్టీ వసూళ్లు ఆపుచేయడానికి ఆర్డర్సు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. చౌకడిపోలు ఏర్పాటు చేయ్యాలని కలెక్టరుగారు వ్రాసారు. వెంటనే చౌకడిపోలు ఏర్పాటు చేయకపోతే ప్రమాదం కలుగుతుంది. కనుక ఆహారధాన్యం సప్లయి చేయడానికి చౌకడిపోలు ఏర్పాటుచేసి పశుగ్రాసానికి కూడా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది అని మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. వెంటనే మంత్రిగారు శ్రద్ధవహించి నిజమాబాదు జిల్లాను ఫామిన్ ఏరియాగా డిక్లేరు చేసి అక్కడ ప్రజలకు సౌకర్యం కలిగించాలని కోరుతున్నాను. పెనాల్టీల వసూళ్లను తక్షణం ఆపుచేయ్యాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ బాపూజీ (భోనగిరి):- అధ్యక్షా, పరిస్థితి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ముఖ్యంగా రాయలసీమ, తెలంగాణా లోని కొన్ని ప్రాంతాలలో చాలా కష్టతరంగా మారుతోందనే విషయం అందరికి తెలుసు. ప్రభుత్వ పక్షంనుంచి అనుకున్నంత మట్టుగా చర్యలు తీసుకోబడలేదని తెలుస్తున్నది. మహారాష్ట్రలో వర్షాభావంవల్ల పరిస్థితి చెడిపోయిందని భారత ప్రభుత్వంపక్షంనుంచి టీమ్‌పంపడానికి నిన్ననే ఎనౌన్స్ చేశారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో విషయంలో ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోలేదు. ఇండియా గవర్నమెంట్సు కూడా ఏమీ పూనుకున్నట్లు తెలియడంలేదు. కొన్ని ప్రాంతాలలో- భోన్‌గిరి, రామన్నపేట, నల్గొండ, మహబూబునగర్ జిల్లాలో కొన్ని ప్రాంతాలు వరుసగ కొన్ని సంవత్సరాలుగా వర్షాలు లేనందువల్ల డ్రౌట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాలుగా చూపినవి. ప్రభుత్వం కూడా అధికంగా ప్రొక్యూర్ చేసి స్వాధీనంలో పెట్టుకోవడం లేదని తెలుస్తున్నది. ఎక్కువగా ప్రొక్యూర్ చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకొని ఇండియా గవర్నమెంటు నుంచి తక్షణం సహాయం వచ్చేటట్లు పూనుకోవాలి. ప్రభుత్వం ఆర్డర్సు ఇష్యూ చేసాము అంటున్నారు కాని చలనం మాత్రం లేదు. ఏ ప్రాంతాలలోనైనా పోరు ఎక్కువ ఉంటే పని జరుగవచ్చును కాని వెనుకబడిన ప్రాంతాలలోని గ్రామస్థులు చెప్పుకునే పరిస్థితిలో కూడా లేరు. అందువల్ల ప్రభుత్వమే ఇనిషియేటివ్ తీసుకోవలసిన ఉంటుంది. ప్రభుత్వం జాగ్రత్త వహించ గలరని ఆశిస్తున్నాను. చౌక ధర డిపోలు పెట్టడానికి ఆలస్యం కావచ్చును కాని ఫెయిర్ ప్రైస్

షాప్స్ ఇప్పుడే స్టార్ట్ చేయవచ్చును. ప్రభుత్వం వద్ద స్టాక్స్ ఉన్నాయి కాబట్టి హైదరాబాదులోను గ్రామసీమలలోను శ్రద్ధ వహించాలని. ఇంకా అశ్రద్ధ చేయరని విశ్వసిస్తున్నాను.

శ్రీమతి పద్మా భాస్కరరెడ్డి (గోరంట్ల):- అధ్యక్షా, రాయలసీమలో ఎప్పుడూ వర్షాభావం ఉంటుంది. అనంతపురం జిల్లాలో ఎప్పుడూ ఇంకా తక్కువగా వర్షాలు పడతాయి. ఈ సారి పెనుగొండ, హిందూపురం తాలూకాలలో బొత్తిగా వర్షాలు లేవు. 102127 ఎకరాల డ్రై లాండులో 21164 ఎకరాలలో మాత్రమే సోయింగ్ జరిగింది. హిందూపురం తాలూకాలో 64216 ఎకరాలకు 391 ఎకరాలలో మాత్రమే సోయ్యింగ్ జరిగింది. పెనుగొండ తాలూకాలో 90096 ఎకరాలకు 5275 ఎకరాలలో మాత్రమే సాగు జరిగింది. అంటే ఎంత తక్కువగా వర్షాలు పడ్డాయో మీకే అర్థం అవుతుంది. అక్కడ పరిస్థితి ఏమీ బాగాలేదు. Sowings are in progress in Kadri Taluk, in parts of Uravakonda, Rayadurg and Gooti taluks sowing will be taken up in the Rabi season commencing from October 1971 only while in Tadapatri taluk sowings will be in the 1st week of August, 1971, అని ఇక్కడ వ్రాసారు. కాని పెనుగొండ, హిందూపురం, మడకసిర తాలూకాల గురించి ఏమీ వ్రాయలేదు. ప్రభుత్వం ఎందుకు ఈ తాలూకాలను సంపూర్ణంగా మరచిపోయారో అర్థం కావడంలేదు. ఆ మూడు తాలూకాలలోను ప్రజలు సుభిక్షంగా ఉన్నారని అనుకున్నారేమో తెలియడం లేదు. ఒక లక్ష రూపాయిలు డ్రింకింగ్ వాటర్ పర్పస్ కోసం ఇచ్చాము అన్నారు. అందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఐతే ఒక లక్ష మాత్రం చాలదు. కనీసం మూడు లక్షలైనా ఇచ్చి డ్రింకింగ్ వాటర్ వెల్స్ త్రవ్విస్తే మంచిది. నిన్ననో మొన్ననో డిస్ట్రిక్ట్‌వైజ్‌గా డ్రింకింగ్ వాటర్ వెల్సు ఎన్నో లిస్టు ఇచ్చారు. దాని ప్రకారం చూస్తే ఎక్కువ నీటి కొరత ఉన్న అనంతపురం జిల్లాలో తక్కువ బావుల త్రవ్వించారు. ఇంకా చాలా బావులు త్రవ్వించి నీటికొరత లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. లాండ్ రివెన్యూను చాలా ఫోర్సిబుల్‌గా కలెక్ట్ చేస్తున్నారు. రివెన్యూ అఫీషియల్సును ఇంతే ఫోర్సిబుల్‌గా కలెక్ట్ చేస్తున్నారేమిటంటే పైనుంచి స్పెసిఫిక్ ఆర్డర్సు రాలేదు అన్నారు. రివెన్యూ మంత్రి నుండి ఆర్డర్సు రాలేదంటున్నారు. రైతు బాంధవుడని పేరు పొందిన రివెన్యూ మంత్రి తిమ్మారెడ్డి గారు మౌనం ఎందుకు వహించారో అర్థం కావడం లేదు. ఎంత హీనంగా ఎంత ఫోర్సిబుల్‌గా కలెక్ట్ చేస్తున్నారంటే రైతు వద్ద ఒక్క ఇనుప మంచం ఉన్నా ఆక్షన్ వేయించి తీసుకుపోతున్నారు. విత్తనాలను కూడా ఆక్షన్ వేయించి తీసుకుపోతున్నారు. ఇప్పటికైనా ఆలస్యం చేయకుండా లాండ్ రివెన్యూ వసూళ్లు చేయడం ఆపుదల చేయిస్తే ఎల్. ఎమ్. బాంకు అప్పులూ, ఇతర అప్పులు కట్టడానికి

రైతులకు కొంత టైం ఇస్తే బాగుంటుంది. వారుతమ పంటలనుంచి ఇచ్చుకునే అవకాశం కల్గించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికి ఫాడర్ కండిషన్ బాగానే ఉందని అన్నారు. మా తాలూకాలలో ఫాడర్ కండిషన్ బాగా లేదు. అక్కడ రైతులకు ఫాడర్ బ్యాంకులను పెట్టించి సప్లయి చేయించాలని కోరుతున్నాను. ఆహార ధాన్యాల విషయం చెప్పనక్కరలేదు. చాలా హై ప్రైసెస్ కావడంవల్ల ప్రజలు కొనుక్కోవడానికి లేకుండా ఉంది. ఫేర్ ప్రైస్ షాప్స్ పెట్టించి ప్రజలకు సహాయం చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చయ్య (చిలకలూరిపేట):- అధ్యక్షా, దాదాపు రాష్ట్రం అంతటా కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. దీనిని ఫామిన్‌గాగుర్తించి ప్రభుత్వం చేయవలసిన సౌకర్యాలు చాలా ఉన్నాయి. రాయలసీమలోని రైతులకు పల్లెటూరి వారికి చాలా కష్టంగా ఉంది. తొలకరి వానలు కొద్దిగా పడినందున మెట్ట పంటలు వేసారు. వేసారు కాని తరువాత వర్షాలు లేనందున వేసిన నువ్వు, పెసర వేరుశనగ వంటివి ఎండిపోయాయి. చెరువుల క్రింద నాట్లు వేయడానికి లేకుండాపోయింది. కృష్ణా డెల్టా క్రింద నాలుగు లక్షలు సాగైనది. నాగార్జునసాగరు క్రింద 6 లక్షల ఎకరాలు సాదు అవుతుంది అన్నారు. నాగార్జునసాగరు క్రింద నీటి సప్లయి బాగాలేదు. అనుకున్న దానిలో నాలుగవ వంతు కూడా సాగు కావడం కష్టం. వ్యవసాయ కూలీలకు పనులు లేవు. ఎక్కడైనా చేసుకోవాలంటే రాష్ట్రమంతటా ఒకే పరిస్థితి. దిక్కుతోచక ఉన్నారు. క్షామానికి సంబంధించి ఒంగోలు జిల్లాకు 5 లక్షలుపంపాము అన్నారు. ఈ మధ్య క్రాష్ ప్రోగ్రాం క్రింద ఒక్కొక్క సమితిలో 100 మందికి 360 రోజులు పని చూపిస్తామని సమితికి లక్ష రూపాయలు ఇచ్చారు, వి. ఎల్. డబ్ల్యులు హాజరు వేసుకోడం తప్ప ఆ డబ్బు సద్వినియోగం కావడం లేదు. మనం ఇచ్చే గ్రాంటు జిల్లా కలెక్టరుకు ఇచ్చి రాజకీయాలకు తావు లేకుండా పేద ప్రజలకు పనులు కల్పించడానికి సద్వినియోగం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆహారధాన్యాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. చౌక దుకాణాలు పెట్టకపోతే కూలి జనాలు కొనుక్కోలేరు. ఒంగోలు జిల్లాలోని అద్దంకి తాలూకాలో కొంత భాగం నాగార్జునసాగరు క్రింద గుర్తించారు. మిగతా భాగం చాలా నీటి ఎద్దడి భాగం. డెల్టా ఏరియా ఉంది కాబట్టి వెనుకబడిన ప్రాంతాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. అద్దంకి ఏరియాలోని మారుటూరు ఏరియా, చిలకలూరిపేట నియోజకవర్గంలోని ప్రాంతం నీరు లేని ప్రాంతం. దీనిని కరువు ప్రాంతంగా గుర్తించి చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - اسپیکر سر - اسوقت اناج کی قیمتیں جو بڑھ چکی ہیں خاص طور پر پچھلے پندرہ دن کے عرصہ میں جسکی وجہہ سے شہر حیدرآباد کا عوام غریب طبقہ کافی پریشان ہے اور اسکو کافی مصائب کا سامنا کرنا پڑرہا ہے - اناج لائے جاتے ہیں تو اناج دقت سے مل رہا ہے - ابھی سے حالت یہ ہے کہ ۲۰ پیسے فی کیلو موٹے چاول کی قیمت میں بڑھ چکے ہیں - حکومت کی طرف سے کوئی خاطر خواہ انتظام نہ ہونے کی وجہہ سے لوگ مشکلات سے دوچار ہورہے ہیں - اس سلسلہ میں حکومت کوئی نہ کوئی اقدام کرے اور قیمتوں کو ایک سطح پر برقرار رکھنے کی کوشش کرے - ملازمین کی حالیہ ہڑتال کی وجہہ سے پہلے ہی ملازمین سرکار کو پریشانی لاحق ہے اور اب قیمتوں کے بڑھ جانے کی وجہہ سے انکی پریشانیوں میں اور اضافہ ہوگیا ہے - ایسی اطلاعیں اضلاع سے بھی مل رہی ہیں کہ خود خشک سالی میں اضافہ ہورہا ہے جب ایسے حالات پیدا ہورہے ہیں تو ہماری حکومت کو چاہئیے کہ پہلے سے ہی کوئی اقدام کرے قیمتوں کی حد مقرر کردے اور قیمتوں پر کنٹرول کرے - یہ بھی اطلاعیں مل رہی ہیں کہ اسٹیٹ سے باہر برابر چاول کی اسمگلنگ ہورہی ہے - یہاں مسائل جو ابھر آرہے ہیں اسکو کم کرنے کی راہ حکومت کو تلاش کرلینی چاہئیے تھا کہ پہلے فیر پرائس شاپس قائم کئے گئے تھے اس طرح قیمتوں پر کنٹرول کردیا جائے اور قیمتوں کی سطح مقرر کردیا جائے تو عوام کے سامنے کوئی واضح حل آسکتا ہے - لیکن ہم دیکھتے ہیں کہ جب تک کسی معاملہ میں ایجی ٹیشن نہ ہو حکومت متوجہہ نہیں ہوتی ہے ایسی صورت حال پیدا نہیں ہونی چاہیے کہ ایجی ٹیشن بڑھے ہنگامے ہوں تب حکومت متوجہہ ہو - تجربہ یہ ہے کہ جب تک کوئی ہنگامہ نہ ہو کوئی کام نہیں کرتے ہیں میں کہونگا کہ ایسی نوبت آنے سے پہلے حکومت کوئی اقدام کرے تو بہتر ہوگا - روز بروز صورت حال بگڑتی جارہی ہے - سنٹرل گورنمنٹ کا جو آیا

پر اسکی وجہ سے ہر ایک طبقہ متاثر ہوا ہے کسان جو گیہوں پیدا کرتے ہیں جو دوسروں کو کیا ملیگا۔ جیسا کہ اقبال نے کہا ہے۔

جس کھیت سے دہقاں کو میسر نہ ہو روزی
اوس کھیت کے ہر خوشۂ گندم کو جلا دو

اگر ایسے حالات پیدا ہوجائیں کہ آئندہ حالات پر قابو پانا دشوار ہوجائے تو بڑی مشکل ہوگی۔ راشن شاپس کی بات جب آرہی ہے تو میں کہونگا کہ جو ہزاروں شاپس جب کھولی جاتی ہیں تو اسکے لئے باقاعدہ طور پر اجازت لینے رشوت دی جاتی ہیں کہ اتنے ہزار روپیہ دیں تو دکان کا الاٹ کرینگے۔ دکاندار اس لئے دھڑلے سے اناج میں کنکری ملاتے ہیں۔ جب ان سے پوچھا جاتا ہے کہ اناج میں کنکر ہیں تو وہ کہتا ہے کہ دیکھو میں کنکری نہیں تو کیا سونا دونگا۔ آپ (مسٹر ڈپٹی اسپیکر) خود شہر سے منتخب ہوکر آئے ہیں۔ آپکو بھی معلوم ہے کہ شہر کے غریب طبقہ کو کسطرح مصائب سے گزرنا پڑرہا ہے۔ بلیک مارکٹنگ کی وجہ سے عوام کی مشکلات میں اور اضافہ ہوجاتا ہے اور لوگ اناج خریدنے کے قابل نہیں رہتے ہیں جبکہ ان حالات سے ہم پہلے بھی گزر چکے ہیں اور ویسے ہی حالات کے پیدا ہونے کے اب امکانات ہیں تو ہمیں قبل از وقت اسکی اصلاح کرنی چاہئے۔ اناج کی فصلیں تباہ ہورہی ہیں۔ یہ رپورٹوں سے واضح ہورہا ہے کہ یہ ہونے والا ہے اور علامات سے ظاہر ہوچکا ہے تو حکومت کو چاہئے کہ وہ ٹھوس اقدامات کرے اور واضح پالیسی کا اعلان کرے۔ جیسے جو حالات رونما ہورہے ہیں تو اسکی روک تھام ضروری ہے۔ اضلاع سے بھی اطلاعات آرہی ہیں۔ نظام آباد جو چاول کا ضلع تھا وہاں سے بھی اطلاعیں آتی ہیں کہ وہاں کی فصلوں کی حالت بھی خراب ہے۔ اور دوسرے اضلاع سے بھی ایسی ہی اطلاعیں مل رہی ہیں تو پھر گورنمنٹ اسکے تعلق سے کیا اقدامات کرنے والی ہے اسکا

اعلان کیا جاتے تو مناسب ہوگا ۔ اعلانات تو بڑی بڑی آتے ہیں لیکن انکی عمل آوری نہیں ہوتی جسکی وجہہ سے عوام کو اعتماد نہیں ہوتا منصوبے اور پلان آتے ہیں فرسٹ فائیو ایر پلان ۔ سکنڈ فائیو ایر پلان ۔ تھرڈ فائیو ایر پلان یہ سب آتے ہیں مگر ان پر عمل نہیں کیا جاتا ۔

شہر حیدرآباد جہاں غریب طبقہ رہتا ہے انکا روزگار روز کی کمائی پر منحصر رہتا ہے وہ اور زیادہ مشکلات میں مبتلا ہیں اسلئے انکے لئے ٹھوس روزگار کے ذرائع فراہم کئے جاتے ہیں اور انکے لئے سستے غلے کی دکانات قائم کی جائیں تو بہتر ہوگا۔

శ్రీ జి. విష్ణుమూర్తి :- అధ్యక్షా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో సగం భాగం కంటె హెచ్చు భాగం మెట్ట ప్రాంతమని మనకు తెలిసిన విషయమే. అక్కడ ఉన్న పరిస్థితి సరిగా 1968 ఆగస్టు 3 వ తారీఖున ఉన్న పరిస్థితికి ఏమీ తేడాలేదు. అప్పుడు కూడా వర్షాలు పడకపోవడంవల్ల రివెన్యూ బోర్డు సభ్యులు వచ్చి మెట్ట తాలూకాలు చూచి వెళ్లిన విషయం అందరకు గుర్తు ఉంది. ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి ఒక్క జిల్లాకే కాకుండా రాష్ట్రంలోని 21 జిల్లాకు వచ్చిన విషయం మనకందరకు ఆందోళన కలిగిస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రి కాని రివెన్యూ మంత్రి కాని ప్రజలు, సభ్యులు పడే ఆందోళనను అర్థం చేసుకున్నారని చురుగ్గా పని చేస్తారని మనం విశ్వసించవలసి ఉంది. అందులో సందేహం లేదు. ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభం కావడం లేటైనది అనడం యధార్థం కాదు. సకాలంలో రిపోర్టులు తెప్పించి పరిశీలన చేస్తున్నారు. చింతలపూడి తాలూకాకు సంబంధించి 450 చెరువులు ఉంటే అన్ని చెరువులు ఎండి పోయాయని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. అక్కడా అక్కడా కొద్ది చెరువుల క్రింద మొత్తం కొన్ని వందల ఎకరాలలో నాట్లు వేసారని తెలుస్తున్నది. 80 వేల ఎకరాలలో కొన్నివందల చేశారంటే నీటి ఇబ్బందిఎట్లా ఉన్నది తెలుసుకోవచ్చును. నిన్ననో ఈ రోజునో ఆశ్లేష కార్తి ప్రారంభమైనది. అది 14 రోజులుంటుంది. ప్రభుత్వంవారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో ఇంకా వర్షాలు పడకపోతే అవి కొంత ఆశ కలిగేట్లు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు వర్షాలు పడినప్పటికి వారం రోజులలో నాట్లు వేసుకోడానికి దుక్కి సరిచేసి వేసుకోడానికి వ్యవధి చాలదని మనవిచేస్తున్నాను 1968 లో నీటి ఎద్దడి వచ్చింది, 1969లో తుపాను వచ్చింది. గత సంవత్సరం మాకు ప్రత్యేకంగా వడగళ్ల వాన వచ్చింది. ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ అడుగకుండానే కావలసిన కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. ఇవి చేయాలని మనం అడుగవలసిన అవసరం కాని ఆందోళన పడవలసిన పరిస్థితికాని లేదని అనుకుంటున్నాను. నూతులను మరమత్తు చేయడం, క్రొత్త నూతులను

ఇవ్వడం, శిస్తు రిమిషన్లను ఇవ్వడం, తక్కావీ రుణాలను వాయిదా వేయడం, చెరువులు మరమత్తు చేయడం కో ఆపరేటివ్, షెడ్యూల్డ్ బాంకుల రుణాలకు వ్యవధి కల్పించడం, చౌక డిపోలను ఏర్పాటు చేయడం, రహదారులను మరమత్తు చేయడం జరగాలి. అది ఎప్పుడు చేస్తారనేది సందేహించవలసిన విషయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి నాయకత్వంలో రివిన్యూ మినిస్టరుగారి నాయకత్వంలో రైతుల అభివృద్ధి కొఱకు శాసనాలు చేశాము. అయితే మనం కోరకుండా చేసే పనులు కాక కోరవలసినది ఏమిటంటే ఫ్యామిన్ అంటే ఏమిటనే ఫ్యామిన్ కోడ్, ఫ్యామిన్ రూల్సుకు సంబంధించినటువంటివి పరిశీలించి దానిని సరిదిద్దాలని ప్రత్యేకంగా మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఎందుచేతనంటే ఉద్యోగస్థుల దగ్గరకు వెళ్లి నీటి ఎద్దడి వచ్చింది పశువులకు గ్రాసం లేదంటే ఎన్ని పశువులు చచ్చాయి, ఎంతమంది వలస వెళ్లారు అని ప్రశ్నలు వేసి యిదిగో ఈ పుస్తకంలో యిట్లా వ్రాసి ఉంది కాబట్టి ఫ్యామిన్ లేదుపొమ్మంటి అంటారు. ఫ్యామిన్ కోడ్ ఎప్పుడో వ్రాశారు. ముఖ్యమంత్రి గారు, నేను, మన అసెంబ్లీలో ఎవరమూ పుట్టక ముందు వ్రాసినటువంటిది. ప్రత్యేకంగా రైతుపక్షపాతం ఉన్న ప్రభుత్వం కాబట్టి ఫ్యామిన్ కోడ్‌ను సవరించితే చాలదు, సంతృప్తి కలగదు, దానిని చించి అవతల పారేసి క్రొత్త శాసనం చేసి క్రొత్త చట్టాన్ని నిర్మిస్తే తప్ప ప్రయోజనం లేదు. ఎప్పుడో వంద సంవత్సరాల క్రితం బ్రిటిషువారి హయాంలో రిజిడ్ రూల్సు అందులో ఉంటాయి. డిప్యూటీ కలెక్టరును తహస్సీల్దారును అడిగితే మీరు చెప్పినవి యిందులో లేదు అంటారు. కరువు అంటే ఏమిటో నిర్వచనం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. రైతులకు కావలసిన పరపతి విషయంలో శిస్తు మాఫీ చేయాలని అడగకపోయినా చేస్తారు. 1969 లో చేశారు. తక్కావీ రుణాలను వాయిదా వేయాలని కోరనక్కర లేదు. వాయిదా వేయాలనే సంకల్పం ఉంది. కొంత ఆలస్యం అయినా పనులు జరుగుతాయి. గోరంతలు కొండంతలు చేయకుండా రైతులకు సాయం చేయాలనే సంకల్పం కలిగిన ప్రభుత్వంతో ఉద్యోగులతో సహకరించి కరవును అధిగమించే ఉపాయం చూసి శక్తి వంచన లేకుండా పని చేయాలని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం):- అధ్యక్షా, మన రెవిన్యూ మంత్రిగారిని 50 సర్వాంటు అభినందిస్తున్నాను. దీనిగురించి తెలుసుకోవడానికి కొన్నిచోట్లకు పోయివచ్చారు. తెలుసుకునివచ్చారు చాలా సంతోషం. 20 లక్షల ఎకరాలు కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలలో వర్షంలేక ఎండిపోయినవి. టెయిల్ ఎండ్ భూములకు నీరులేక ఎండిపోయినవి. ఇప్పుడు యిమిడియేటుగా చేయవలసినవి, లాంగ్‌టర్మ్‌గా చేయవలసినవి ఉన్నాయి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో యిరిగేషను రెగ్యులేషను అంతా పి.డబ్ల్యు.డి. వారిది, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో యిరిగేషను డిపార్టుమెంటు రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు, పోలీసు డిపార్టుమెంటు చూస్తూండడంవల్ల రెగ్యులేషన్ ఆఫ్ వాటర్ సప్లయి మీద ప్రభుత్వాధికా

రులమీద గౌరవం లేకుండా తయారై టెయిల్ ఎండ్ భూముల ఆయకట్ సఫర్ అవుతోంది. అందుచేత తెలంగాణాలో మాదిరిగా ఆంధ్రలో కూడా పి.డబ్ల్యూ.డి వారికే అధికారం యిచ్చి వాటర్ సప్లయికాకపోతే వారినే బాధ్యులుగా చేస్తే బాగుంటుంది. ఈరోజున రైతాగం పరిస్థితి ముఖ్యమంత్రికి తెలియందికాదు. అనేక చోట్ల శిస్తులు వసూలు చేయడం, లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంక్స్, కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ రివన్యూ లోన్సు అన్ని ఒక్కసారి ఈ సంవత్సరం రైతుల దగ్గర వసూలు చేస్తే రైతులకు చాలా కష్టం అవుతుంది. ప్రభుత్వానికి ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ ఉంది అప్పుల పరిస్థితి ఈ విధముగా ఉంది. యధారాజా తథాప్రజా అన్నట్లు ప్రభుత్వమే అప్పులు తీర్చలేని పరిస్థితిలో ఉంటే ప్రజలు ఎక్కడనుంచి తీర్చగలుగుతారు. అందుచేత వసూళ్లు వాయిదా వేయాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు వీకర్ సెక్షన్స్ అంటున్నారు 5 ఎకరాల లోపువారిని వీకర్ సెక్షన్స్ క్రిందికి రారా? వారని వీకర్ సెక్షన్స్ క్రింద పరిగణించి యితర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు శిస్తు మాఫీచేశారు. అదేవిధముగా మనప్రభుత్వం కూడా చేయాలి. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటుకు వాటరు మీద కంప్లీటు కంట్రోలు యిచ్చి టెయిల్ లాండ్సుకు సంబంధించి ఫలానా తేది లోపల సాగుచేయకపోతే యాక్షను తీసుకుంటామని అమలు జరపాలి. రైతుల ఇబ్బందులు మంత్రిగారికి తెలుసును. అదీకాక కొద్ది రోజులలో ఎన్నికలు వస్తున్నాయి, ప్రజలముందుకు వెళ్లవలసి వస్తుందనే విషయం గమనించాలి. మీరు మా వెంటవచ్చి గమనించినా సరే లేక పరిస్థితులను గమనించడానికి వారివెంట రమ్మంటే వస్తాను. ప్రజలను దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:- అధ్యక్షా, కరువు కాటకాలను గురించి ఈ సంవత్సరం కరువు రాక్షసి అంటే ప్రజలు ఏ విధముగా భయపడుతున్నారో గౌరవసభ్యులు తెలియ చేశారు. మా ప్రాంతానికి రాయలసీమ ప్రాంతానికి అందులోను చిత్తూరు జిల్లాకు కరువు అంటే క్రొత్త ఏమీ కాదు. మాకు కరువు అలవాటు అయిపోయింది. మాకు యిచ్చిన రిపోర్టులో ఉదయం యిచ్చిన దానికీ సాయంత్రం యిచ్చిన దానికి తేడాలున్నాయి.

There is no scarcity of drinking water except in Madanapalli, voyalapad, Srikalahasti and Bangaripallem taluka. Fooder position is satisfactory, adepuate empl.oyment for labur is also available. Foodgrains are available. However, there has been increase of pre-ces of goodgrains etc. అని చెప్పారు. కాని సాయంకాలం యిచ్చిన రిపోర్టులో Seasonal conditions on the whole normal. As the rainy season is abiad, tho position even in Srikalabasti taluk is likely to imdrove in the later months. అన్నారు. ఈ రెయినీ సీజను ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు. మంత్రిగారు వ్యవసాయంలో ఆరితేరినవారు. సీజను అయిన తరువాత రెయిన్ వస్తే ఏమి

సుకోవాల్లో అర్థం కాకుండా ఉంది. కలెక్టరు రిపోర్టు వచ్చి అక్టోబరు, నవంబరు రెవిన్యూబోర్డు మెంబరు నెలలలో కరువు అని చెప్పడం ప్రభుత్వం అలవాటు. ఈ సంవత్సరం నార్మలు రిజల్ట్ చేరివచ్చిన రెయిన్ ఫాలు లేదు. జూన్ నెల తరువాత ఒక చుక్క వర్షం కూడా లేదు. ఒక విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. కాళహస్తి తాలూకాలో చూస్తే Kalahasthi taluk is considered to be the richest taluk in Chitoor District, అక్కడ ఒక చుక్క కూడా వర్షం పడలేదు. అటువంటి తాలూకాలోనే పరిస్థితి ఈ విధముగా ఉంటే తక్కిన తాలూకాల విషయం వేరే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ప్రస్తుత సీజనల్ కండిషన్సు గురించి కొన్ని మాసాలుగా తెలియచేస్తే కలెక్టరు ఫ్యామిన్ కోడ్ ప్రకారం కండిషన్సు ఉంటే తప్ప ప్రభుత్వానికి వ్రాసే అధికారం లేదన్నారు. ఫ్యామిన్ కోడ్‌ను మార్చవలసిన ఆగత్యం ఎంతయినా ఉంది. తరువాత కరువు కాటకాలకు ఆలవాలమైన రాయలసీమలో ఈ సంవత్సరం స్ట్రయిక్ వల్ల సకాలంలో loans వసూలు చేయలేదు. ఇప్పుడు లీన్ మన్సులో వున్నాము. రైతుల దగ్గర వెళ్ళి ఫోర్స్‌బుల్‌గా లోన్సు వసూలు చేస్తుంటే అవి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వస్తే it is not amatter apublic inpotance అంటున్నారు. అక్కడ త్రాగటానికి నీరు లేదు పశువులకు గ్రాసం లేదు. Dyerors దాదాపు 1/10 కూడా ఇర్రిగేట్ కాలేదు పరిస్థితి ఇలావుంటే aeasonei cohditoni are normal అంటే ఏమి చెప్పారి? ముందు famine అని declare చేసిన తరువాత wike stait చేస్తారు ఇప్పుడు beclare చేస్తే 72 పిరియడ్కి అయినా woısstart కావచ్చు Developonent works విరివిగా start చేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. సివిల్ సప్లయి శాఖవారు సప్లయి చేస్తున్న ఆహారధాన్యాలపై over head chasrg అని ఇక్కడ 500 అంటే అక్కడ రూపాయి సామా అమ్ముతున్నారు అటువంటి తేడాలు లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటాద్రి (వేమూరు) అధ్యక్షా, ఈనాడు దుర్భిక్షం ప్రళయ తేవడం చేస్తుందని అందరకూ తెలుసు అది మెట్ట ప్రాంతాలల్లో ఎక్కువగావుంది. గుంటూరు జిల్లాలోని వినుకొండ, పలనాడు, గురజాల తాలూకాల్లో నాగార్జున సాగర్ లేనిచోట దారుణమైన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. మెట్టప్రాంతాల్లో పైరులు ఎండిపోయాయి. బావులలో కాని, చెరువులలో కాని నీరు లేదు. పొలాలు బీటలు వారాయి. కాని ప్రభుత్వానికి వచ్చిన రిపోర్టులు మాత్రం వాస్తవానికి దూరముగావున్నాయి. ఈనాడు ఈ ఫ్యామిన్‌కు కేటాయించిన 75 లక్షలు మాత్రం చాలవు. దానిని పెంచాలని కోరుతున్నాము. సెజెనల్ కండిషన్స్ బట్టి శిస్తు రెమిషన్ ఇచ్చేటప్పుడు [illegible] లెక్కాలుంచుండి 24 పైసలవరకు తక్కువ దలెక్కలు వేస్తారు. అధికారులు [illegible] లెక్కలు వేసేటప్పుడు వాస్తవ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని రిపోర్టులు పంపాలి తెలంగాణాలో లాండ్ రెవిన్యూకు రెషన్ డిసె యిచ్చేటప్పుడు పెస్ మీద కూడ రెమిషన్ యిస్తున్నారు. ఆంధ్ర ప్రాంతములోని

మీద రెమిషన్ ఇవ్వటానికి నిరాకరిస్తున్నారు లాండ్ రెవిన్యూమీద సెస్ వేస్తున్నారు కనుక లాండ్ రెవిన్యూపై రెమిషన్ ఇస్తున్నపుడు సెస్‌మీదకూడ రెమిషన్ ఇవ్వవలసిన అవసరంవుంది కనుక అది వెంటనే ఆంధ్ర ప్రాంతములో కూడ అమలు జరపాలని కోరుతున్నాను. ఫామిన్ కోడ్ ఎప్పుడో Out dated ప్రస్తుత పరిస్థితులనుబట్టి రివైజ్డ్ కోడ్ తయారుచేయాలని కోరుతున్నాను. రెవిన్యూకోడ్ కూడ క్రొత్తది తయారు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రా ప్రాంతములోని డెల్టా ప్రాంతాల్లో కృష్ణా, గుంటూరు, తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లానుండి ఆకలి యాత్రలు బయలుదేరే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నది. ఇది మేము చెప్పటమేకాదు. కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ వారు, గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీవారు రేపల్లె కాంగ్రెస్ కమిటీవారు తీర్మానాలు పాసుచేసి పంపారు, గుంటూరులో ప్రదర్శన జరిగిందని ఈరోజు పత్రికలో వచ్చింది అదిలాబాదు జిల్లాలో రెండులారీల బియ్యాన్ని దోచుకొనటం జరిగింది. అదిష్యూగర్డ్ రైస్ కనుక రిపోర్టు చేయలేదు. శాంతి భద్రతలు దారి తప్పే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి కనుక వెంటనే చౌకదుకాణాలను ఏర్పాటుచేయాలి, వ్యవసాయకూలీలకు పనులు కల్పించాలి ఫుడ్ కార్పొరేషన్ తాలూకు గోడౌన్స్‌లో వున్న బియ్యాన్ని విడుదల చేయండి, చౌకదుకాణాలు తెరపించండి. సివిల్ సప్లయిస్ శాఖ మంత్రి సంజీవరెడ్డిగారికి చెపితే అవసరమైనప్పుడు తెర్పిస్తామని చెప్పారు, ఇంకప్పుడు అవసరమో తెలియటంలేదు. పరిస్థితులు విషమిస్తున్నాయి. కనుక వెంటనే చౌకదుకాణాలు తెరిపించాలని కోరుతున్నాను. తక్షణంవారికి సహాయం అందచేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి సరోజినీపుల్లారెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రం అంతటావున్న పరిస్థితి హైదరాబాదు జిల్లాలో కూడావుంది. వికారాబాద్, మేడ్చల్ వగైరా ప్రాంతాల్లో దోపిడీలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ఆకలిమంటలతో బియ్యాన్ని దొంగతనం మొదలుపెట్టారు. పశువులకు మేతలేదు. హైదరాబాదు జిల్లాలో వర్షపాతం చాలా తక్కువ. ఇప్పుడు వానలు లేక మరింత తక్కువయ్యాయి. ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రజానాయకులని రెవెన్యూ మంత్రిగారిని బందులని అంటారు. ప్రజలకు సహాయపడటానికి వారిద్దరు వెంటనే ముందుకురావాలని మనవిచేస్తున్నాను. పశువుల మేతకు ఫాడర్ బ్యాంక్స్ ఏర్పాటుచేయాలి. వెంటనే రోడ్లువేయటం మొదలగు పనులు ప్రారంభించాలి. ఉప్పరిపనులు వంటివి అయితే కొందరికే పనిదొరకుతుంది కనుక అలాంటివి కాకుండా చాలామందికి పనిదొరికే మట్టిపోయటం వంటిపనులు చేపట్టాలి. అలాగే రిగ్స్‌ద్వారా బావులు త్రవ్వటం కాక మనుష్యులచేత త్రవ్విస్తే వారికి పనిదొరుకుతుంది. కనుక ఆవిధమైన పనులు ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను, [illegible] కమిటీవారు చాలా అన్యాయంగా రిపోర్ట్ చేశారని ఖచ్చితంగా చెప్పదలచుకున్నాను. ఏజిల్లా మెంబరు వుంటే ఆజిల్లాకు కోటి రూపాయల చొప్పున తీసుకువెళ్లారు. ఒకప్రక్క ఆంధ్రులు అన్యాయం చేశారని చెబుతూ

ఇక్కడివారు ఇదే అనుసరిస్తే ప్రజలు ఏమనుకుంటారు? హైదరాబాదు జిల్లాకు 30,40 లక్షలు దానం చేసినట్లుగా చేసి పనులు చేయకపోవటం మంచిది కాదు. అలా డివేవ్ చేయటం బాగుండదని అనేకసార్లు దెవలప్‌మెంటు కమిటీముందుకు తీసుకురాదలచుకున్నాను కాని అవకాశం దొరకలేదు. ఈనాడు ఈసభద్వారా వారిదృష్టికి తీసుకవస్తున్నాను. హైదరాబాదు జిల్లాకు ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి ఖర్చుపెట్టాలని కోరుతున్నాను మీద్వారా దెవలప్‌మెంట్ కమిటీమీద రీజనల్ కమిటీమీద ఛార్జి పెడుతున్నాను. తరువాత నాపై ఏమి శిక్షపెట్టినా ఫరవాలేదు. హైదరాబాదు జిల్లాలో డ్రాట్ మాత్రమేగాక ఫామిన్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాగా వెంటనే డిక్లేర్ చేయండి. బియ్యం 100 రూపాయల బస్తా 130 రూపాయలైనది. అధికారులు ఇలా విచిత్రమైన రిపోర్టులు ఇవ్వటం న్యాయం కాదు. హైదరాబాదు జిల్లాలో నదులు కాని కాల్వలు కాని లేవు. ఇక్కడ కేవలం వ్యవసాయం బావులద్వారానే జరుగుతుంది. ఇలాంటి రిపోర్టులు చూస్తే చాలా బాధకలుగుతుంది కనుక వాస్తవ పరిస్థితులు గమనించి వెంటనే సహాయకార్యక్రమాలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. సత్యనారాయణరావు (ఎల్లందు):- అధ్యక్షా, మా ఖమ్మం జిల్లాను ప్రత్యేకదృష్టితో చూడాలి. ఆప్రాంతం అనేకసార్లు తుఫానుకు గురిఅయింది. 69 మే లోనూ, నవంబరు లోనూ తుపాను వచ్చింది. గత సంవత్సరం కూడా పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. ఈ సంవత్సరం రోహిణికార్తెలో వర్షం పడిందని రైతులు సంతోషించారు కాని తరువాత ఇంతవరకు వర్షం లేకపోవడంవల్ల పరిస్థితులు విషమించాయి. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం చూస్తే ఖమ్మం జిల్లాలో 43 వేల ఎకరాలు సాగు కావలసింది. 400 వందల ఎకరాలు మాత్రమే సాగయింది. మధిర తాలూకాలో 60 వేలు సాగుకావలసివుంది. 8 వేలు మాత్రమే సాగు అయింది. ఇల్లెందు తాలూకాలో 30 వేలు సాగుకావలసివుండగా 5 వేలు మాత్రమే సాగు అయింది. కొత్తగూడెంలో 16 వేల ఎకరాలు సాగుకావలసివుండగా 900 మాత్రమే అయింది. బూర్గంపాడులో 18 వేల ఎకరాలు సాగు కావలసినది 1600 ఎకరాలు అయింది. భద్రాచలంలో 19 వేలు కావలసింది. 2400 మాత్రమే అయింది. నూగూరులో 3300 ఎకరాలు కావలసివుంది; 1,200 ఎకరాలు అయింది. వీటివల్ల ఖమ్మం జిల్లా ఎంత దెబ్బ తిన్నదో తెలుస్తున్నది. ఈ సంవత్సరం పేరు పెసర. పెసర రైతులు వేశారు వారు దివాళా తీసే పరిస్థితిలో వున్నారు. పాలేరులో కాని వైరాలో కాని, నీరు లేక నాట్లు వేసుకొనే పరిస్థితిలో కూడా రైతులు లేరు. ఈ పరిస్థితులన్నిటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మా జిల్లాను కరువు ప్రాంతంగా వెంటనే డిక్లేర్ చేయాలి. కరువు పనుల క్రింద చెరువుల మరమ్మతు, బావుల మరమ్మత్తు పనులు చేపట్టాలి. ఎక్కడ పశుగ్రాసం లేదు. పశుగ్రాసం ఎక్కడనుంచి అయినా తెప్పించి సప్లయి చేయించాలి. ఫామిన్ కోడ్‌ను, రెవెన్యూ కోడ్‌ను సవరించి చౌక దుకాణాలు [illegible] తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు (నర్సాపూర్):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలలో కరువు ఏర్పడింది. మరోప్రక్క ఆహారధాన్యాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. వీటి గురించి ప్రతి పక్షాలమంది ఏ సూచనలు వచ్చినా ప్రభుత్వం పట్టించుకొంటుందనే విశ్వాసం మాకు కలగటంలేదు ఏ సమస్యలు వచ్చినా మేము ఎసెంబ్లీలో చెప్పటం వాటిని అమలు జరపటంలో విరుద్ధంగా జరగటం అనుభవంలో చూస్తున్నాము ప్రతి సంవత్సరము పంటల సమయంలో ధాన్యం ధర తక్కువగా వుండటం తరువాత విపరీతంగా పెరగటం ప్రతి సంవత్సరం జరుగుతూవుండేది. ఈ సంవత్సరము అదనంగా పెరిగాయి. జనవరినెలలో కోస్తా ప్రాంతాల్లో 75 కె. జి. ల బస్తా 36, 37, 38 రూపాయలు వుంటే ఈనాడు 53, 54, రూపాయలకు పెరిగింది. అదేపరిస్థితిఅన్నిచోట్లా వుంది మధ్యంతర ఎన్నికల సమయములో కిలో అక్కడక్కడ బియ్యం 80, 85 పైసలు వుంటే ఈనాడు 1-20, 1-25 పైసలుఅమ్ముతున్న విషయం అందరకు తెలిసిందే. ఈ ధరలు పెరగటానికి కారణం - ఇదిరాజకీయ కారణం. ఇది చిన్న సమస్యకాదు ఈనాడు దీనిని అదుపులో పెట్టడం ఈ ప్రభుత్వానికి సాధ్యంకాదు. ఈమొత్తము ఆహారధాన్యాల వ్యాపారము, కొద్దిమంది పెట్టుబడిదారుల చేతులలో వుండటం వల్ల, భూమిఅంతా భూస్వాములచేతుల్లో కేంద్రీకరించబడి వుండడంవల్ల, పారిశ్రామిక రంగములో చూచినప్పుడు పరిశ్రమలన్ని పెట్టుబడిదారుల చేతుల్లో కేంద్రీకృతము అయివుండడంవల్ల, వాటికి సంబంధించి వికేంద్రీకరణ కాకపోవటంవల్ల, సహజంగా ధరలు పెరగడము కనబడుతున్నది. ఇదిసిద్ధాంతరీత్యాపెట్టుబడిదారుల భూస్వాముల ప్రభుత్వముకావడమువల్ల, యీధరలను అరికట్టడమనేది దీనికి సాధ్యము కాదనేది నిర్మొహమాటంగా తెలుపుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా ధరలు పెరగడానికి కారణము ఏమంటే, గతములో యీ శాసనసభలో కూడా ఆరోపణలు పెట్టడము జరిగింది. రెండుమూడుమాసాల క్రితం మిల్లు యజమానులనుండి, అధికార పార్టీవారు మంత్రులు [illegible] కొన్ని లక్షల టన్నుల ధాన్యముపైన, క్వింటాల్‌కు నాలుగైదు రూపాయలచొప్పున విరాళాలు వసూలుచేసి, లక్షలాది ప్రజల తిండి సమస్యతో, వారిప్రాణాలతో చెలగాటమాడి బహిరంగముగా కాంగ్రెస్ పార్టీవారు మిల్లుయజమానులతో రాజకీయ లంచగొండితనము చేసినందువల్ల - ఆచరణలో ఇట్లా జరుగుతున్నది. దాదాపు 3 లక్షలటన్నులు బెంగాల్ యింకా ఇతర రాష్ట్రాలకు బ్రోకెన్ రైస్ అనిఎక్స్‌పోర్టు చేస్తున్నారు. ఆచరణలో ఏమిజరుగుతుందంటే ఒక వ్యాగన్ లో 2 వందల క్వింటాల్స్ వుంటే, అందులో రెండు మూడు క్వింటాల్స్ నూకలు వుంటాయి. మిగతావి రైస్ వుంటాయి ఈ విషయములో ఈస్టుగోదావరి కలెక్టరుకు చెబితే మాకు చెక్‌చేసే అధికారములేదు. అన్ని బస్తాలు చెక్ చేయడము సాధ్యముకాదు అని ఏదో నిస్సహాయతను వెల్లడించారు. అందులో వున్నటువంటి రహస్యము ఏమిటో తెలియదు. మా జిల్లానుండి ప్రతిరోజు ఎక్స్‌పోర్టు అవుతున్నాయి. మంత్రిగారికి తెలియని విషయము గాదు. అందుచేత తాత్కాలికంగా యీ

ఎక్స్‌ప్లోర్టును ఆపుచేసి, పంటలు వచ్చేవరకు ఆపుచేసి గ్రామ గ్రామాన చౌకడిపోలు పెట్టాలి. మంత్రిగారు ఒకవిషయముచెప్పారు. క్వింటాల్ బస్తా రు. 105 ల వరకు వుంది రూపాయకు రెండుపైసలులాభము వేసుకోవాలి. రూపాయకు 5 పైసలు తక్కువ పడదని మంత్రిగారు చెప్పారు. మాకలక్టరుగారు చెప్పారు. అవసరమైతే యీ మూడు మాసాల కొరకు సబ్సిడి యిచ్చి అయినా కొంత నష్టము భరించి అయినా తక్కువ ధరకు దొరికేట్లు చేయాలి. మంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానము తప్పు. జనవరి నెలలో అక్కడక్కడ 88 రూపాయల చొప్పున మిల్లు యజమానులు కొంటే కె. జి. బియ్యము 80 పైసలు అమ్ముకోవచ్చు ఎఫ్. సి. ఐ.కి నష్టమురాదు. కె. జి. 105 పైసలు అని కాకుండా చౌక డిపోలు పెట్టి తక్కువధరకు అమ్మించే ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. అమ్మదలచినపుడు 80 లక్షలు నష్టము వచ్చినాసరే. అన్ని ప్రాంతాలలో చౌకడిపోలు పెట్టి కె. జి. 75 పైసల చొప్పున అమ్మించాలని డిమాండు చేస్తున్నాను. కరువుకు సంబంధించి కొంత చెప్పాలి. తెలంగాణా రాయలసీమతోపాటు సర్కారుజిల్లాల్లోకూడా అనావృష్టివల్ల వర్షాలు లేకపోవడమేగాక పైరులకు తెగుళ్ళు వడుతున్నాయి. వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో తెగుళ్ళ నివారణకు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధతీసుకొనాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వున్నటువంటి గడ్డుపరిస్థితులను గురించి రెవిన్యూమంత్రిగారు అన్ని జిల్లాలనుండి, కలక్టర్లద్వారా రిపోర్టులు తెప్పించి మా ముందు పెట్టినందులకు వారికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. ఇప్పటికి కొన్ని జిల్లాలలో వి త్తనాలు పడడము కొన్ని జిల్లాలలో పడకపోవడము తమకు తెలుసు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకలక్టరు, మాజిల్లాలో వుత్తరాన 75 పర్సంట్ దక్షిణాన 50 పర్సంట్ విత్తనాలు పడినవి భయములేదని తెలిపినారు. ఇంతవరకు నిజమే పోతే రైతులు బాధపడుతున్నది మంచి ముందు వర్షముపడుతుందని అన్నిరకాల వి త్తనాలు వేసుకున్నారు సంతోషముగా ఎన్నో అప్పులు పెట్టుకున్నారు. ఇప్పుడు తీరా బాధపడుతున్నారు. రైతులు, కూలీలు, భయభ్రాంతులై వున్నారు. అప్పులు పెట్టారు. చేతిలో డబ్బులేదు. ముందు ఎట్లా జీవితము నడపాలి ఆవేశయముతో వున్నారు అందుకని రైతులనుండి రావలసిన అన్ని రకాల బాకీలను ఆపుదల చేసి. యివ్వవలసిన పన్నులను మాఫీ చేసి అన్నిచోట్ల చౌకడిపోలను ఏర్పాటు చేయాలని రెవిన్యూ మంత్రిగారిని కోరుతూ యీ అవకాశము యిచ్చినందులకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకయ్య (మధిర):- అధ్యక్షా, తిమ్మారెడ్డిగారు కలక్టర్లనుండి రిపోర్టులు తెప్పించి సభ్యులకు అందజేశారు. ఖమ్మం జిల్లానుండి వచ్చిన రిపోర్టు కూడా యదార్థముగానే వుంది. అయితే ఆజిల్లాగురించి కొంత చెప్పవలసి వుంది. 68వ సంవత్సరములో అనావృష్టివల్ల పంటలు పండక పశువుల మేతకూడా యితర జిల్లాల

నుండి తెప్పించుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. 1969 వ సంవత్సరములో వరదలు, తుఫాను వచ్చాయి. అతుఫానువల్ల అక్కడ భూములన్ని దెబ్బతిన్నాయి. మాకున్న నదులకు ఇరుప్రక్కల గ్రామాలలో యిండ్లు కూడా కట్టుకునే పరిస్థితిలేకుండా పోయింది. పశువులకు కొట్టాలు కట్టుకొనే పరిస్థితిలేకుండా పోయింది. ఈ సంవత్సరము తొలకరి బాగా ప్రారంభము అయిందని రైతులు చాలా సంతోషించారు. ఉన్న పెట్టుబడిని అంతా ఎరువులకు, విత్తనాలకు యింకా వ్యవసాయ ఖర్చులపైన వినియోగించారు. ఇప్పటికి నెల రోజులు అయింది. యింతవరకు వర్షము లేక యీ సేద్యము చేసిన భూమిఅంతా ఎండిపోయింది. పశువులను మేపే పరిస్థితికి వచ్చింది. నిరుడు ఖమ్మముజిల్లాలో మెట్టప్రాంతాలలో జొన్న పోయింది. యీ సంవత్సరము మొత్తం బొత్తిగా ఎండిపోయినాయి త్రాగడానికి నీరు లేని పరిస్థితి కలిగింది. కాబట్టి తిమ్మారెడ్డిగారికి మనవి చేస్తున్నాము. మాజిల్లా నుండి వచ్చిన రిపోర్టులో వున్నట్లు తాలూకావారిగా, ఖమ్మం,మధిర, ఎల్లందు వైరా, యిట్లా మొత్తము 7 తాలూకాలలో మాగాణి నాట్లు పెట్టారు. 20 వేల ఎకరాలలో ఇంకా 5, 6 రోజులు వర్షము పడకపోతే వాటిల్లో పశువులను మేపుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. వ్యవసాయకూలీలు బాధపడుతున్నారు. కాలము బాగావున్న సంవత్సరములో మూడు మాసాలు వారికి పని దొరుకుతుంది, తొలకరి బాగా వుండడంవల్ల యీ సంవత్సరము వారికి పది రోజులు పని దొరికింది. మా ప్రాంతాలలోనివారు ఎక్కువగా కృష్ణానది మాగాణిభూముల్లోకి వెళ్లి కూలి తెచ్చుకుంటారు. ఈ సంవత్సరం పోయి రెండు మూడు రోజులు పనిచేసుకొని తిరిగి రావలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. సెంట్రల్ బ్యాంకు, ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంక్సు వారు, రైతులను అప్పులు చెల్లించమని అడుగుతున్నారు. అవి మూలుగే నక్కపైన తాటికాయ పడినట్లువుంది. షెడ్యూల్డు అవి మూలిగే నక్క పయిన తాటికాయ పడ్డట్టుగా భూములు సాగు చేసుకొనడానికి పశువులు కొనడానికి అప్పులిచ్చారు. ఇలాంటివి 5-6 రకాల అప్పులున్నాయి. ఆ అప్పులన్ని ప్రస్తుతం పోస్టుపోను చేసి వీలైనప్పుడు వసూలుచేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri G. Sivaiah (Puttur):- We have to say about the drought seasonal conditions and food prices in Andhra Pradesh. There are two things. This is a good season where we should expect good rains to raise our crops. I have an opportunity to go to Srikakulam recently. Even in Srikakulam and Visakhapatnam and East Godavary and Vijayawada people were expressing that they are not getting rains during the season which they ought to get. Not only that, even in Rayalaseema or almost all in the 21 districts rains have not started in the way in which it ought to be. There is a fear according to the people in general that this season may fail to have good rains. If we are going to have rains in the later period, they may not help much the agriculturists because they may not raise immediately crops

the rains. So this fear is there. I only say that the Government should get ready to meet any eventualities or any danger that is expected to the State regarding this fear.

What is our machinery to meet the needs of the people at the time of famine or drought or any such thing. During these days most unfortunately, we are facing critical days becanse insted of talking about good rains, we are talking about the drought conditions in our State. Therefore, I submit as to how the Government is going to make it up, I do not know. But however they must get ready to meet all the necessities of the public in the coming days.

As far as the food prices are concerned, it is steadily growing. As far as the rates are concerned, they are selling their grain at the rates fixed by the Government, this way or that way. By the time it reaches the consumer, it is almost double. So, the defect lies with the middle men and how the Government is going to met this situation? It is upto them, to decide. We have suggested many things during number of debates and they must take those suggestions to meet this.

I submit that this Government should not depend upon the Revenue Department to get reports. They are not giving actual reports. They are trying to suppress the facts beause they just see what is happening during that period. They do not have the machinery, most unfortunately, to see how it is going to happen in future. Perhaps they are pressurised due to various reasons. These Collectors and Tehsildars are giving certain reports. Therefore, some have expressed. మేము ఏమి చేస్తామండి. వాళ్ళిస్తే ఎందుకు వాళ్ళిశారంటారు. వాళ్ళియకపోతే ఎందుకు వాళ్ళియలేదంటారు. మేము ఆకాశంలో లేము మధ్యలో ఉన్నామంటారు.

I do not know what is happenning Sir In that way they are feeling Therefore, this this Government should take necessary steps not only in stocking the food grains but they must have the distributing agency in all the areas. Where the drought conditions are there in all the areas where normal conditions are existing--not only in Rayal aseema ane Srikakulam but also in other areas, even in delta areas where there are no delta land they must study these things.

We have seen the statement of the Finance Minister in the Budget that they are going to give the people socialism. Now if the Government fails to protect the interests of the people, the people will teach them a lesson in the coming elections Sir. I warn the Government that they must get ready to meet the needs of the people failing which this Government will be thaught a lesson in 1972 elections.

శ్రీ వి. వీరారెడ్డి (బద్వేల్):- అధ్యక్షా, కడప జిల్లాలో కరువుతోటి ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. ఇంతవరకు కనివిని ఎరుగని కరువు ఇప్పుడు వచ్చినది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో సిస్తులు వసూలు చేస్తూ అధికారులు బీదరయితులను బాధపెడుతున్నారు. యీ శిస్తు వసూళ్లను మాఫీ చేసి రయితులకు సదుపాయాలు కలుగ జేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. మా లోయరు సీలేరు అప్పరు సీలేరు లలో పంటలన్ని ఎండి పోయినాయి. ప్రతి తాలూకాకు ఒక చౌక డిపోను పెట్టి ప్రజలకు సహాయము చేయాలని. కరువు పనులు ప్రారంభించాలని కూలీలకు సదుపాయాలు కలుగ చేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు):- అధ్యక్షా, మా నలగొండ జిల్లాలో 5-6 సంవత్సరాలుగా కరువు ఉన్న విషయం యీ సభద్వారా ఇదివరకే మనవిచేశాను. మా కలక్టరుగారు వారి రిపోర్టులో చెప్పారు. బావులక్రింద నాటువేసిన చేలుకూడా ఎండి పోతున్నాయి. ఆ విషయం రెండు మాసాల క్రితమే నేను మా కలక్టరు గారికి చెప్పాను. టాంక్సు అన్ని ఎండిపోయినాయి దేవరకొండ, నలగొండ తాలూకాలలో మంచనీటి కొరత ఏర్పడింది. మంచినీరు దొరకక చాలమంది ప్రజలు గ్రామాలకు వలస వెళ్లిపోయినారు. వెంటనే రిగ్సుద్వారా ప్రజలకు నీరు అందించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రస్తుతము మాకు ఫుడ్ గ్రెయిన్సు బాగుగానే అందు తున్నాయి. అయినా కరువు వచ్చే పరిస్థితి ఉంది కనుక ఫెయిరు ప్రయిస్ షాపులు ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. మంచినీటి బావుల విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించాలి. ఇర్రిగేషను బావులు డీపెనింగు చేయడానికి తక్కాని రుణాలివ్వాలి; ముఖ్యంగా మెట్టపైరులు ఎండిపోకుండా బీదలకు పనిపాటలు కల్పించాలని రిలీఫ్ వర్క్సు ప్రారంభించాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. అగ్రికల్చరల్ వెల్సు ఎంత డీపెనింగు చేసినా నీరు రావడంలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం జాఆలజిస్టులతో సంప్రదించి తగు చర్య తీసుకోవాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ (సిద్దిపేట):- అధ్యక్షా, మెదకుజిల్లా తెలంగాణ ప్రాంతంలో బాగా వెనుకబడ్డ జిల్లా అని వేరేచెప్పనక్కరలేదు. అక్కడ ఇరిగేషను సోర్ సెస్ లేవు. అక్కడ ఏవరేజి రెయిన్ ఫాల్ ఉండక ప్రజలకు ఇరిగేషను సోర్ సెస్‌లేక బాధలుపడుతున్నారు. అక్కడ అగ్రికల్చరల్ లాబరు స్థితిచూస్తే బాధగా ఉంటుంది. జులై 31 వరకు అగ్రికల్చరల్ మంత్రిగారి స్టేట్‌మెంటులో నల్గొండ మెదకు జిల్లాలో క్రానికల్ ఆర్డరులో అక్కడున్న కండిషన్సు ఎలా ఉన్నాయో లాస్ట్ బట్ వన్‌గా చెప్పారు. యీ రోజు ఇటువంటి ఫామిన్ కండిషన్సు ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వము పయిన ఒక నైతిక బాధ్యత ఉంది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం వదువుదాం. ఎప్పటికీ కూడా పదవులు శాశ్వతం కాదు. ప్రజలు ఒక్కటి మాత్రం మరచిపోరు. రాజకీయంగా ఎప్పుడైతే చైతన్యం మన దేశంలో వస్తుందో, మన రాష్ట్రంలో వస్తుందో

సామాజికంగాను, సాంఘికంగాను అవి అందరూ గుర్తెరగవలసిన బాధ్యత ఉంది. అందుకొరకు ఈ నాడు ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఎక్కడా వర్షాలు లేకుండా బీద ప్రజానీకం తహతహ లాడుతున్నప్పుడు మనం ఏదో ప్రొద్దుఅస్తమాను రాజకీయ పదవీ కాంక్షంతో, స్వార్థంగా ఆలోచిస్తే మాత్రం ప్రజలు దీనిని క్షమించరని ఈ ప్రభుత్వానికి నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఉన్న పరిస్థితులలో వెంటనే ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్సు ఓపెన్ చేసి ఏదో రిలీఫ్ వర్క్సు తీకప్ వేసి ఒక వార్ పుటింగులాగ పని చేసినప్పుడే ప్రజలు దానిని మెచ్చుతారు. లేకపోతే మనకు ఉండబడే ఎనర్జీను గవర్నమెంటును నడుపుతున్న ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో ఉండబడే పెద్ద మనుష్యులు. ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న పెద్ద మనుష్యులు, ప్రజలు అందరూ కూడా పొలిటికల్ మోటివ్ కొరకే ఆలోచిస్తే ప్రజలు ఒక కంటితో చూస్తున్నారనే సంగతి మనం మరచి పోకూడదు. ఈనాడు ఇప్పుడే ఈ ఫ్లోరు మీద మొన్న రైసు స్కేండల్ విషయంలో మీకు తెలుసు. రైసు స్కేండల్ ఇప్పుడే మాకు వార్త అందింది. ఒక మంత్రివర్యుల కుమార శేఖరుడు దానిలో ఉన్నారని తెలిసింది. ఇంత బట్టబయలుగా ఇంత చేసి, రాజీనామా ఇవ్వకుండా నడుపుతున్నామంటే ప్రభుత్వాన్ని ప్రభుత్వయంత్రాంగాన్ని నడిపే పెద్ద మనుష్యులను ప్రజలు క్షమించరని మాత్రం గట్టిగా చెప్పవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. నిర్లక్ష్యంతో, పూర్తిగా సిగ్గు చేటుతో ప్రభుత్వం ఏదైతే ప్రవర్తిస్తుందో ఇది మంచిది కాదు. మన డెమోక్రసీనే డిమాలిష్ చేసినవాళ్లం అవుతాము. రేపు చరిత్రలో మనకు నిజంగా డెమోక్రసీలో ఉండబడే సెన్సిటీవ్‌నెస్ ను దానికి ఉండబడే డిగ్నిటీని మనం పూర్తిగా హతమార్చిన వాళ్లం అవుతాము. ఏమైనా తగాదాలు ఉన్నా, రాజకీయ తగాదాలు ఉన్నా వారికి ఉన్న ఇబ్బందులు ఆలోచించి అవగాహన చేసుకొని ధైర్యంతో, స్థైర్యంతో వాళ్లకు ధైర్యం ఇచ్చి ముందుకు వచ్చినప్పుడే ప్రజలు మెచ్చుకుంటారు కాని ఎప్పుడూ ఒక పెత్తందారితనంతో లేక స్వార్థబుద్ధితో, సంకుచిత భావంతో మనం ఆలోచిస్తే నిజంగా కూడా ప్రజలు మెచ్చుకోరు. అది ఏ ప్రాంతం విషయంలో గాని రాష్ట్రం విషయంలో గాని ఈ నాడు ఈ పరిస్థితులు నగ్నంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఈ నగ్నంగా కనిపిస్తున్న పరిస్థితులలో కూడా ప్రభుత్వ వైఖరి చాలా నిర్లక్ష్యంగా ఉంటే ఏకో ఫుడ్ కార్పొరేషన్ బఫర్ స్టాక్సు ఉన్నాయి. ఈ స్టాక్సులో ఎంతో షార్టేజి చూపిస్తూ లక్షలు, కోట్ల రూపాయలు తినివేసినాగాని ఈ సిట్యుయేషను వచ్చినప్పుడు అయితే ఈ నాడు మన రాష్ట్రంలో మనకున్న బఫర్ స్టాక్సు తీసేసి లేక బ్రోకెన్ రైసుగా పేర్లుపెట్టి మన జేబులు నింపుకొంటూ కూర్చుంటే, ఎప్పటికి ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకొని లేక రాజకీయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, మన స్వార్థాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, మన భవిష్యత్తు మన పిల్లల భవిష్యత్తు దృష్టిలో పెట్టుకొని చూస్తే మాత్రం ఈ సంఘం, సమాజంలో ఉండబడే ఈ ప్రజలు ఎప్పుడూ ముందు కూడా టోలరేటు చేయవు ప్రభుత్వ

హెచ్చరిస్తున్నాను. అగ్రికల్చర్ మంత్రిగారు మెదక్ జిల్లా విషయం కూడా వారు బాగా పూర్తిగా ఆలోచించి,పరిశీలించి వెంటనే ఏ సౌకర్యాలు, సదుపాయాలు కావాలో అవి చేస్తారని కోరుతూనేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. తిమ్మారెడ్డి (ఆళ్లగడ్డ):- అధ్యక్షా, కర్నూలు జిల్లాలో కలెక్టరుగారి రిపోర్టునుబట్టి చూస్తే వర్షాభావం లేదు అనే అభిప్రాయాన్ని కనబరచినట్లు తెలుస్తున్నది. కాని అది పూర్తిగా సత్యం కాదని చెప్పనేను మనవి చేస్తున్నాను. పోతే వాళ్లు రెయిను ఫాల్సు కూడా ఇచ్చారు. రెయిను ఫాల్సుఎక్కడ ఉన్నాయి. తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు. లేకపోతే జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్సులలో ఉన్నాయి. కాని తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సులలో ఎక్కువ వర్షం పడితే మొత్తం జిల్లా అంతా వర్షం పడిందని జిల్లా అంతా బాగుందని రిపోర్ట్సు ఇవ్వడం అంత సమంజసంగా లేదు. అవసరంవస్తే ప్రతి వి. ఎల్. డబ్ల్యు. ఉండే హెడ్ క్వార్టర్సులో ఒక రెయినుఫాల్ పెట్టించాలి.ఇంకా అవసరమైతే ప్రతీ పంచాయితి బోర్డులోను వాటి ఖర్చుమీద నెలకొల్పి ఆ స్టాటిస్టిక్సు నియమించిన దానికిగాను ఒక ఉత్తరువు ఇస్తూఆవిధంగా చేస్తే రెయిన్‌ఫాల్ ఎంతవరకు పడిందని, ఎక్కడెక్కడ వర్షాలు పడుతున్నాయో కరెక్టు రిపోర్టు తెప్పించుకొని తద్వారా ఆ ఏరియాలో వర్షాలు పడకుండాఉండి ఏదైనా పైరులు చెడిపోయివున్నారు ప్రభుత్వం సహాయం చేసే దానికి వీలు ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. పోతే మొన్ననే సెంట్రల్ లాండ్ మార్టిగేజ్ బ్యాంకుకు ప్రెసిడెంటుగారు చిత్తూరు నుంచి వస్తూ వస్తూ ఆళ్లగడ్డ ఎల్. ఎమ్. బి. కి. తనిఖీ చేయడానికి పోయాడట. పోతే బంగారు వస్తువులు అక్కడే ఉన్నాయి వదిలించుకోకుండా పోతున్నారు అని చెప్పారు అంటే ఇండ్లలో ఆడవాళ్ల దగ్గర ఉండే చిన్న చిన్న వస్తువులు ఇట్టికి ఇచ్చినారంటే ఆ రైతులు ఏవిధంగా ఉంటున్నారో తెలుస్తున్నది. మీద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో ఇంతప్రాసుకు ఎప్పటికి అప్పులు ఇచ్చారు. అని ఎన్ని రీపే చేయకలిగినారు [illegible] ఎందుకు 6, 7, 8 సంవత్సరాలు పోష్టు పోను చేసుకొని [illegible] అవిధంగా రైతు పంటలు పండక కరువుకులోనై పోయి అనేక ఇబ్బందులకు [illegible] దానికి తిండి లేకున్నారు వారు. రీపే చేయకపోతే పీనల్ ఇంటరెస్టుతో కలెక్టు చేసి [illegible] అప్పులు తాలూకా ఆఫీసులవద్ద పెట్టుకొంటే రైతులను కనికరించడానికి వీలు కాదేమా అని చెప్పి అడుగుతున్నాను. పోతే బిర్లాలాంటివాళ్లకు కోట్ల రూపాయలు అప్పులు ఇచ్చారు వారిపైన పీనల్ ఇంటరెస్టు వసూలు చేస్తే మరి ఈ రైతులను ఎంతమందిని షేప్ చేయడానికి వీలవుతుంది. కాబట్టి ఇవన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకొని వెంటనే కర్నూలు జిల్లాలో కూడా లోన్సు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. [illegible] వాళ్లు క్షేత్రాలు వేసుకోలేదు. పోతే [illegible] లెవెల్ [illegible] ఉందని చెప్పి కలెక్టరు రిపోర్టులో ఉంది. ఇక్కడ ఇంతవరకు వాళ్లు పోవడం జరిగింది. వారు

నాటే పరిస్థితి వచ్చేప్పటికి వర్షాలు లేకుండా పోతే నాటుకొనేందుకు వీలు ఉండదు. పోతే కర్నూలు జిల్లాలో ఆలూరు తాలూకా ఉంది. అక్కడ ప్రతి సంవత్సరం త్రాగే దానికి నీరు లేకపోవడంవల్ల ఆనీరు సప్లయిచేయడానికి లారీస్‌కు గవర్నమెంటువారు ఎంతో ఖర్చు పెడుతున్నారు. వారానికి ఒకసారి నీళ్లు ఇస్తున్నారు. ఇటువంటి దుస్థితి ఇంకా పోకుండా ఉందంటే చాలా విచారించ వలసి ఉంటుంది. కనుక వెంటనే కర్నూలు జిల్లాలో కూడా అత్యవసరమైన పరిస్థితిగా గమనించి తగిన సహాయం చేయించాలని నేను తమద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కటారి మునుస్వామి (సత్యవేడు) అధ్యక్షా, రైతులోకానికి వృద్ధనాయకుడు రెవిన్యూ మంత్రిగారు, యువనాయకుడు సంజీవరెడ్డిగారు ఆఇద్దరూ కలసి ఒక క్రొత్త పంథాలో ఈ రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఉండే సీజనల్ కండిషన్స్‌ను సభకు ప్రతిపాదించి నందుకు వారికి నాధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. కాని అందులో సమగ్రమైన రిపోర్టు లేదని చెప్పడానికి మాత్రం విచారిస్తున్నాను. ఎందువలనంటే డిస్ట్రిక్టులెవెల్స్‌లో స్పెషల్లీ చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టుకు యబ్‌నార్మల్ అని ఇచ్చారు. యబ్‌నార్మల్ అని ఇస్తూ సత్యవీడు తాలూకాలో ఉండే ఆరణియార్ ప్రాజెక్టులోవాటర్ మాత్రం 15రోజులకు సరిపడ ఉంద్నన్నారు. దీనిని బట్టి పెద్దలందరూ గుర్తించవచ్చు. కాబట్టి ఇది సమగ్రమైన రిపోర్టుకాదు. డిస్ట్రిక్టు లెవెల్‌లో ఉన్నటువంటి వర్షాన్ని అనుసరించి ఇప్పుడు జి.తిమ్మారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఉంది. మరి ఇది క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి తాలూకా లెవెల్‌లో పర్యటించిన ఇతరులు ఇచ్చినరిపోర్టుమీద ఆధారపడటం సమంజసం. మేము ప్రజల తరఫున వచ్చి ఎన్ని విషయాలు చెప్పినా, సమితుల రిజల్యూషన్స్ ఉన్నా, పి. సి.సి. రిజల్యూషన్స్ ఉన్నా, జిల్లా పరిషత్తుల రిజల్యూషన్స్ ఉన్నా తాలూకా యొక్క నిజస్వరూపాన్ని నమ్మకుండా మరల రిపోర్ట్సును తెప్పించడం అనేది ఇలాంటి పరిస్థితికి దారి తీస్తుంది. చాలా కాలం నుండి వర్షాలు లేనటువంటి పరిస్థితులలో అధ్వాన్నంగా తయారైన తాలూకాలు కూడా ఉన్నాయి. కొండలు. కొండ లోయలతో ఉన్న ప్రదేశం. వర్షం పడినా within threcomnths లో చెరువు నిండినా యిమిడియట్‌గా సముద్రంలోకి కలసిపోతున్నాయి. ఇలాంటి విషయాలను ఒక సబ్ కమిటిని లేదా అఫీషియల్స్ కమిటిని వేసి అటువంటి ప్రాంతాలకు స్పెషల్ ఎటెక్షన్ యిచ్చి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని సభానాయకులు చెప్పారు. దీనిని కరువు ప్రాంతంగా గుర్తించె విషయంలో ఎటువంటి రూల్సు అడ్డం వచ్చినా వాటిని రిలాక్స్ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అధ్యక్షా ఒక సూచన ఏమంటే యిప్పుడు సూళ్లూరుపేటలో కిలో బియ్యం 1-60 పైసలు. అని ఉత్తరాలు వ్రాస్తున్నారు. It is a fact మేము ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాము. దొంగ రవాణాను పడుతున్నారు. పట్టిన బియ్యం ఏమి అవుతున్నాయో తెలియడంలేదు. నాసూచన ఏమంటే పట్టిన వెంటనే అక్కడఉన్న పేద ప్రజలకు, లోకల్ ఎంప్లాయీస్‌కు కంట్రోలు రేటుకు యిచ్చినట్లయితే అక్కడి

వారు వర్తకులు మనం పట్టిన బియ్యం అక్కడికక్కడే స్ప్రెడ్ అవుతున్నాయి. మనం అప్పీలు చేసుకున్నా కోర్టుకు పోయినా లాభం లేదని భయంతో అక్రాంతివి జరగకుండా ఉంటాయి. కాబట్టి వెంటనే రిలీఫ్ షాప్స్ ఓపెన్ చెస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

Sri C V.K. Rao :- Wont you give me, a chance to speak? Please oblige to give me five minutes.

Mr. Deputy Speaker :-During.budget. I am very sorry.

Sri C.V K. Rao :I am going to persist that thing. There must be some right and there must be some rhyme. I am very sorry to state that in this State where brought conditions and famine conditions are prevailing,no opportunity is being given. A member is not permitted to speak, Sir.

Mr. Deputy Speaker :- You spoke just now, is it not?

Sri C.V.K. Rao .- Is it a presiding Member to speak like that? Is it the way? I am saying, in the whole country,do you mean, are we slaves? Is it the decency?

Mr. Deputy Speaker :- There is nothing like that.

Sri C.V.K. Rao ·-Not to be shouted by Andhra Government.

Sri K Brahwananda Reddi :- Dont enter into prohidited grounds.

Sri C.V.K. Rao .- I Know pretty well. Iwas not permitted by the Deputy Speaker and the Speaker also does not permit me. Even in the morning he did not permit me.

Mr. Depnty Speaker .- That is not the method. You cannot persist or insist.

Sri C.V.K. Rao :- I must defy wholeheartedly. I have to defy when a member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly is denied ·Dont I deserve five minutes? I dont want ten minutes.

Mr Deputy Speaker :- Because you are insisting I am not allowing you. You will have all the opportunities,but not now.

Sri C.V.K. Rao ;- What is to be done?Be a man of heart and Sacrifice this. A person who is one of the 287 members is being shut down. Why not others?

Mr. Deputy Speaker :- Why should I? I am not partial to you.

Sri C.V K. Rao :- What is the minister going to speak. I had insisted and it is a fundamental right on the floor of the house.

(Many interruptions)

Mr. Deputy Speaker :- Consult the House.

Sri C.V.K. Rao : - It is unnecessary. I wculd put it to you in all humbleness. Why should I get such a treatment. only 5 minutes. Sir.

Mr. Deputy Speaker ;- I told you already. You are talking about others who are not in the picture.

Sri D. Venkatesam :- Under what rule he is...

Mr. Deputy Speaker : This is not the method.

Sri C.V.K. Rao: I am not such a slave to change.

Mr. Deputy Speaker: I have requested you to speak on the Budget.

Sri C.V.K. Rao: I know that. Nothing is going to be lost if you give me five minutes. Perhaps I would be setting abad example. It is because you are insisting me that I cannot.

Sri K. Brahmanda Reddi:- You ask Mr C.V.K. Rao to occupy the chair, That will solve the problem.

Sri C.V.K, Rao ;- Such a day comes.

Mr. Deputy, Speaker : Dont be loose tempered. After the Ministers had replied, if you have any clarification, you ask That is what I can give.

Sri C.V.K Rao.- The first concession I can get, Sir,

Sri G. Sivaiah :- It applies to us also, Sir.

Mr. Deput2 Speaker :- If you apply, you would not like

Mr. C.V.K. Rao.

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షా,—గౌరవ సభ్యులు చాలామంది మాట్లాడారు. మంచిసూచనలు కూడా చేశారు. వారి వారి ప్రాంతాలలో ధరలు పెరుగుతున్నాయని, దానిని అరికట్టడానికి విధానాలుఎట్లా అని, ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపు ఓపెన్ చేయాలని కూడా చెప్పినారు. అయితే కొంతమంది సభ్యులు, పెద్దలు, దీనిని రాజకీయ ఉపన్యాసం క్రింద మార్చినారు. ముఖ్యంగా పెద్దలు రామచంద్రారెడ్డి గారు, వారు చాలా అనుభవము గలవారు. మంచి సలహాలు ఇస్తారని, అంతకు ముందు రెవిన్యూ సివిల్ సప్లయిస్ పోర్ట్ పోలియోస్ వారి దగ్గర ఉండినవి గనుక ఈగడ్డు పరిస్థితులను ఎదుర్కొనడానికి వారిమంచి మంచి సలహాలు వస్తాయని పెన్నా. కాగితముతోను గాని. నోట్ చేసుకోవడానికి తయారుగా ఉండినాను. కాని వారి ఉపన్యాసము ఆ పెన్నా కాగితమునకు సంబంధము లేకుండా ఉండినది. వారు ముఖ్యంగా చెప్పేది, ఈ డేమేజడ్ ప్యాడీ ఈ ప్రభుత్వము బుద్ధిపూర్వకముగా కావాలని బయటి రాష్ట్రాలకు పంపించింది. దానివల్లనే ధరలన్నీ ఎక్కువైపోయినాయని అన్నారు. మీకు జ్ఞాపకము ఉండవచ్చు. మొట్టమొదట తుపాన్ వచ్చినప్పుడు, పి. బి. రాజంధారు. ఆనాడు సివిల్

సప్లయిస్ మంత్రిగా ఉండి. ఆ తుఫాను వచ్చినప్పుడు ఆ రైతుల బాధ అంతా చూడటానికి వెళ్లి అక్కడ పైరులు దెబ్బతిన్న ప్రాంతము అంతా చూచివచ్చారు. చూచివచ్చి అప్పటికప్పుడు ఎఫ్.సి.ఐ చేత ధాన్యమంతా కొనిపిస్తానని, రైతులకు దెబ్బ లేకుండా చేస్తానని హామి ఇచ్చివచ్చినారు. తరువాత కొద్దిరోజులకే ఒకమాసానికో, రెండు మాసాలకో నేను రావడం జరిగింది. అప్పుడు ఆ రైతులయొక్క దీన పరిస్థితి చూచి, శాసన సభ్యులందరు కూడా, రైతులవద్ద ఈ ధాన్యము కొనే పరిస్థితి చేయవలయునని. ఎఫ్.సి ఐ. చేత లేక మిల్లర్సు చేత యీ రైతులవద్ద మంచి కొనిపించవలెనని ప్రతిపక్షము కూడా చెప్పడం జరిగింది. రైతుల శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకొని అప్పుడు ఎఫ్. సి. ఐ. చేత మేము కొంత రిలాక్సేషన్ కూడ ఇప్పించవలసివచ్చింది. కాని మిల్లర్సు అంతా రైతుల దగ్గర కొనకుండా పోయినారు. ఎఫ్.సి.ఐ. కూడ కొనలేదు. ఎఫ్.సి.ఐ. కొన్ని ప్రాంతాలలో డిపోలు ఒపన్ చేసినాగాని రైతులు తెస్తే, అది మాకు పనికిరాదని చెప్పటం జరిగింది. అప్పటికి కూడ ప్రభుత్వము ఎక్స్పోర్టు చేయాలని అనుకోలేదు. తరువాత 500 మంది మిల్లర్సు కోర్టులో దావా వేశారు. ఎఫ్.సి.ఐ. చేత ప్రభుత్వము కొనిపించవలసింది లేకపోతే బయట రాష్ట్రాలకు వాళ్లు ఎగుమతి చేసు కొనే దానికి పర్మిషన్ యిప్పించవలెనని. అప్పుడు కోర్టు డైరెక్షన్ ఇచ్చింది. ఏదైతే ఎఫ్.సి.ఐ. కొన్నదో అది బయట రాష్ట్రాలకు ఎగుమతికి అలా చేయవలసిందని. ఆవిధంగా హైకోర్టుతీర్పుమేరకు ప్రభుత్వము దీనిని అలా చేసింది. గాని ప్రభుత్వము ఏదో డేమేజ్డ్ ప్యాడీ అలా చేయడం కాదు. అది ముఖ్యమంత్రిగారు రామచంద్రారెడ్డిగారికి, సత్యనారాయణరాజుగారికి మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్లనయా డేమేజ్డ్ ప్యాడీ ఇలా చేసినప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము మనశాసన సభ్యులందరుకు కూడా ఇందులో కూడా కన్సర్న్ లైటుపు లేక కంట్రీ అంతా కూడా ఒకజోన్ చేయాలని కూడా ఉండినది. అందువల్ల ఇ ప్రభుత్వము కావాలని అలా చేసింది. ఇది మానవుడు సృష్టించినది కాదు. ప్రభుత్వము సృష్టించింది అని అన్నన్నగారు చెప్పిన దానిలో యదార్ధము లేదని చెప్పుతున్నాను. అధ్యక్షా, యీ నాడు కొద్దిగా ప్రైస్ జాస్తిఅయిన్న మాటకూడా వాస్తవమే. అది ప్రభుత్వము కూడా ఒప్పుకొంటున్నది. అయితే పోయిన సంవత్సరం కంటే ఇప్పుడు ప్రొక్యూర్మెంటు రేటు కూడా జాస్తి అయినది. 10 రూపాయలు ఎక్కువ అయినది. వరే పోయిన సంవత్సరము ఎక్స్మిల్ ప్రైస్ 72-69 ఉంటే ఈవేళ అదే ఎక్స్-మిల్ ప్రైస్ 80-82 ఉన్నది. అంటే [illegible] సుమారు 10 రూపాయలు డిఫరెన్సు ఉన్నది. ఇదికూడా మనముదృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. పోయినసంవత్సరముకంటే ధర 15 రూపాయలు పెరిగింది అనుకొన్నప్పుడు, ఈ 10 రూపాయలు కూడా మనము దృష్టిలోపెట్టుకోవాలి అని చెబుతున్నాను. అధ్యక్షా, మొన్న కలెక్టర్సు కాన్ఫరెన్సు జరిగినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్స్పోర్ట్సు అన్నీ బ్యాన్ చేయమన్నిచెప్పినారు. తరువాత ఎక్కడైతో అవసరం ఉంటుందో, అక్కడంతా కూడా [illegible] పాడ్సు

ఓపెన్ చేయాలని కూడా చెప్పినారు. ఇప్పటికప్పుడే విశాఖపట్నం, అనంతపురం, ఖమ్మం, ఈ ట్విన్ సిటీస్, ఇక్కడంతా కూడా ధాన్యం రిలీజ్ చేయడం జరిగింది సూపర్ బజార్సు, ఇంకా అనుబంధించిన కోఆపరేటివ్సు కూడా ఈ నాడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడే ఒక నిర్ణయముకూడా తీసుకొన్నారు. పదిరేల టన్నులు రాష్ట్రమంతటా ప్రస్తుతము రిలీజ్ చేయాలని, అందరు కలెక్టర్సు ఎక్కడ అయితే అవసరం వుంటుందో అక్కడంతా వారు వినియోగించుకొనేదానికి అవకాశముకూడ కల్పించారు. మరి ఈ ధాన్యమంతా సూపర్ బజార్సు వున్నచోట సూపర్ బజార్సుకు, అవి లేనిచోట కోఆపరేటివ్సుకు, అవి లేనిచోట వర్తకులకు యివ్వడం జరిగింది. ఈ నాడు వెస్ట్ గోదావరి కలెక్టరు మిల్లర్సునంతా సమావేశపరచి కె.జి. రూపాయ చొప్పున ఇచ్చేవిధంగా అక్కడ మిల్లర్సుచేత ఇంపార్టెంటు సెంటర్సులో అంతాకూడ డిపోలు ఓపెన్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :— ఆ కలెక్టరే రు. 1-05 చొప్పున అమ్ముతున్నారని మాకు చెప్పారు.

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి :— మాకు 1-00 అని వ్రాసినాడు. కలెక్టరు వ్రాసిన కాగితముకూడ నాదగ్గర వున్నది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— ఇప్పుడు రాష్ట్రం మొత్తంమీద కిలో రూపాయ చొప్పున బియ్యము ప్రభుత్వము అమ్మిస్తారా, అవిధంగా నిశ్చయించుకొన్నదా?

శ్రీ పి.వి.జి. రావు :— ధరలు పెరగకపూర్వం, కిలో 0-90 పైసలు ఉండేది. కనుక యిప్పుడుకూడా ప్రభుత్వము 90 పైసలకే అమ్మించాలి, లేకపోతే ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రతిష్ఠ ఏముంటుంది? ప్రజలు ఏడ్వరా, బాధపడరా? మిల్లర్సుకు దాసులు క్రింద పనిచేసేటట్లయితే, ప్రజల గతి ఏమవుతుంది? మీ పరువు ఏమవుతుంది? అందు చేత 90 పైసలకు అమ్మించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. సంజీవరెడ్డి :— సాధ్యమైతే 50 పైసలకుకూడ అమ్మించవచ్చు... అదీగాక, రామచంద్రారెడ్డిగారు ఇంకొక చార్జ్ చెప్పారు. కోర్టులో ఏదో రిట్సు వేశారని, దానికి కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేసేటప్పుడు మా సివిల్ సప్లయిస్ కమీషనర్ ఏదో ఇంటర్‌ఫియర్ అయి చేస్తున్నారనేదికూడ చెప్పినారు. నేను కమీషనరును అడిగినాను. నా దగ్గరకు రాలేదు, విజిలెన్సు ఎస్.పి.నే దానిని డీల్ చేస్తున్నారని, నా దగ్గర యింతవరకు కౌంటర్ అఫిడవిట్ రాలేదని, వారే ఫైల్ చేసినారు అనేదికూడ చెప్పినారు. కనుక యిట్లా వుంటుంది. చెప్పేదానికి, అక్కడ జరిగేదానికి సంబంధము లేకుండా ఎవరో ఒకరిపైన అపనిందలు వేయాలని అనుకొన్నప్పుడు వాస్తవానికి దానికి చాలా దూరము వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఏమైనప్పటికీ గౌరవసభ్యులు చెప్పినదంతా ప్రభుత్వము దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎక్కడైతే ఫెయిర్-ప్రైస్ షాప్సు

అవసరమో అక్కడంతాకూడ ప్రభుత్వము ఒపన్ చేస్తుందని సభ్యులకు చెప్పుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అధ్యక్షా, 37 మంది గౌరవసభ్యులు చాలా విషయాలు చాలా చక్కగా మాట్లాడారు. వ్యవసాయదారుడుగురించి, వ్యవసాయంగురించి యీ ఐదేళ్లలో యింత చక్కగా, యింత సిన్సియర్‌గా ఏకధాటిగా యెప్పుడూ మాట్లాడ లేదేమో. ఒక్కొక్కరు యీ వ్యవసాయానికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన ఒక్కొక్క సబ్జెక్ట్ యెత్తి వదలిపెట్టారు. ఇందుకు సంబంధించిన చర్చలు చాల జరగవలెను. ఫేమిన్ కోడ్ అన్నారు. పెద్దగా చర్చించవలసిన విషయమే. పెనాల్టీస్ అన్నారు పెద్దగా చర్చించవలసిన విషయమే. పీనల్ ఇంటరెస్ట్ అన్నారు. చాలా లోతుకు పోవలసిన విషయమే. వ్యవసాయంగురించి పరిశోధనాపూర్వకంగా వుండేటట్లు ప్రభుత్వానికి ఆ శాఖలు నిర్వహించే ఉద్యోగస్థులకు వారి పని చక్కగా చేసుకొనేదానికి సహాయపడేటట్లుగా సలహా యివ్వగలిగిన శక్తి చాలామందికి ఉన్నట్లు కనబడుతున్నది. మొదలు, ఈ సంవత్సరం సీజనల్ కండిషన్స్ ఎంతో ప్రోత్సాహకరంగా వచ్చాయి. చాలా ముందుగా వర్షాలు పడటంతో మెట్టపైరులు వేసుకొనేవారు. ముంగారి పైరులు వేసుకొనేవారు చాలా ఆశపడ్డారు. కొన్ని ప్రాంతాలలో మాగాణిపైర్లు వేసేవారు ముందు మెట్టపైరులు వేసుకొని, తర్వాత మాగాణి పైరులు వేసుకొందామనికూడ ఆశ పడ్డారు. మే నెలలో వర్షం పడేటప్పటికి అప్పుసప్పులుచేసి యింట్లోవున్న ధాన్యం ఖర్చుపెట్టి, అప్పు తెచ్చుకోగలిగినంత తెచ్చి పైరులు పెట్టారు. రాయలసీమలో మాకు అనుభవం వుంది. కరువు రెండు రకాలుగా మమ్మల్ని బాధిస్తుంది. వర్షం రాకుండానేవుంటే, భూమి దున్నకుండానేవుంటే, విత్తనాలు వేయకుండానేపోతే రైతుకు వచ్చే నష్టం తక్కువ. కాని, వర్షం యింతో అంతో పడి భూమి దున్ని, ఎరువు వేసి, విత్తనం వేసి, కొంత ఖర్చుపెట్టినతర్వాత, పంట జానెడు మూరెడు పెరిగి ఎండి పోతే ఆ సంవత్సరం రైతుకు మరీ పెద్దకష్టంగా వుంటుంది. ముందుగా పైరులువేసి చాల దెబ్బతిన్నారు. రాష్ట్రమంతటా అన్ని జిల్లాలలో. ప్రభుత్వానికి యీ విషయాలు తెలియనివి కాదు. కొంత ఓపికగా [illegible] అగత్యం ఉంది. ఎవరికైనా జబ్బు చేస్తే జబ్బుచేసిన మనిషికి సంబంధించిన తల్లితండ్రులో, తోడబుట్టినవారో చాలా ఆవేదన పడితే జబ్బుచేసిన మనిషి చాలా దిగాలుపడటం జరుగుతుంది. కాని జబ్బుచేసిన మనిషికి సంబంధించిన తోడునీడ, నర్సు, డాక్టర్ కాస్త జాగ్రత్తగా వాచ్ చేసి ఏ సమయంలో ఎటువంటి ఆదరణ అవసరమో అర్థంగా చేయటం వారి బాధ్యత అని ఎంచుకొని వారు చేస్తే—వారు గట్టిగా మాట్లాడలేదు. వారు ఆవేదనపడలేదు కాబట్టి వీరికి అశ్రద్ధ అని అనుకోవడం న్యాయంకాదని మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో ఈ జూన్, జులై నెలలలో వర్షం [illegible] ప్రభుత్వం చూస్తున్నది. ఈ [illegible] కలెక్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ జరిగింది. ఆ

కాన్ఫరెన్సులో బోర్డు మెంబర్స్, కమీషనర్స్ అందరూ కూర్చుని ఏవైనా పరిస్థితులు విషమించేటట్లయితే ఏమి చేయలనేదానికి కలెక్టర్సుకు యిన్స్ట్రక్షన్స్ యివ్వటం జరిగింది. ఎప్పటికప్పుడు టెలిఫోన్ మీద కాంటాక్టు చేసి పరిస్థితులు తెలుసుకొంటూనే వుంటున్నారు. పిచ్చయ్యగారు చెప్పినట్లు ప్రకృతికి కోపం వచ్చేటట్లుగావుంటే ఏమి చేస్తాము? ప్రకృతి విరోధించినప్పుడు చాలా కష్టమని మనవిచేస్తున్నాను. పైన వర్షాలు పడి నాగార్జునసాగర్‌కు కొంత నీరు వస్తే—ఆ నీళ్ళతో పెట్టిన పైరుకూడా ఎందులకు ఉడికిపోతున్నదని గోపాలకృష్ణయ్యగారు అన్నారు. నీరు లేకుండా ఒక దిక్కు ఉంటే. అక్కడ పైరు లేకుండా వుంటే—ఇంకోదిక్కు పైరుపెట్టికూడ పైరు ఉడికిపోతున్నది. నేను తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలకు పోయి చూశాను. అక్కడ ఎక్కువప్రాంతంలో పైరు రోగం తగిలినదానికంటె ఎక్కువగా దెబ్బతిన్నట్లు కనబడుతున్నది. కృష్ణాజిల్లాలో రెండు మెట్ట తాలూకాలు చూశాను. పెసర వేసినారు. కాయ వచ్చింది. ఒక పదును పడివుంటే అది ముదిరేది. కాని ఎట్లా పెరిగిన కాయ అట్లాగే నలిగిపోయింది. కొన్నిచోట్ల పశువులు మేసుకొంటున్నారు, గొర్రెలు మేస్తున్నారు. తేమపట్టగలిగిన భూమిలోమాత్రం కాయ కాస్త నల్లగా వుంది. అదిమాత్రం హార్వెస్ట్ చేసుకొనేదానికి అవకాశం వుంది. చెరువులక్రింద వరిపైరు వేసుకొన్నారు. ఆ వేసిన పైరు ఎండిపోయే పరిస్థితిలో వుంది. కాలువలక్రింద నీరు పారినంత భూమిలో నాట్లు వేయవలసివుండగా, యీ సంవత్సరం ఎండలు ఎక్కువ వుండటంవల్ల భూమి తడిసేది ఆలస్యం కావటంవల్ల ఇప్పటికి నాట్లు వేయటమన్నది పూర్తి కాలేదు. కొన్నిచోట్ల వేసిన నాట్లుకూడ దెబ్బతిన్నవి. ముందుగా మే నెలలో కురిసిన వర్షాల వల్ల కొన్ని చెరువులకు నీరు వచ్చింది. మే నెలలోని చెరువులకు ఇంత నీరు వచ్చింది, జూన్, జులై వచ్చేటప్పటికి బాగా నిండుతాయి అనే ఉద్దేశ్యంతో మామూలుగా ఉన్న కొనకాల్వలక్రిందకూడ నారు పోసిపెట్టారు. 10, 20 రోజులకు సరిపడ వున్న నీటితో నాట్లు వేశారు, తర్వాత నీరులేక, నాట్లు ఎండిపోతున్నాయి.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సభ్యులు చెప్పినది మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. మంత్రిగారు దీనికి ఏమి రెమెడీ చేస్తున్నారో చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:- ప్రభుత్వానికి తెలుసునా, తెలియదా. మీ ఉద్యోగస్థులు ఏమి చేస్తున్నారు, మీరేమి చేస్తున్నారు—అని అంటున్నారు.

శ్రీ పి.వి.కె. రావు:- అధ్యక్షా, మా ఉద్యోగస్థులు ఏమిటండి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- మా ఉద్యోగస్థులు లేరు. మీ ఉద్యోగస్థులు లేరు. రాష్ట్రప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థులు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:- [illegible] ఉద్యోగస్థులు [illegible] గొర్రెలన్నీ [illegible] వారిని ఉద్యోగస్థులు [illegible] పరిస్థితిలో అంటున్న [illegible] వాళ్ళు [illegible]

పడతాను. పైరులు యీవిధంగా దెబ్బతిన్నాయి. బావులలో నీరు లేదు. ఇంకో పది, పదిహేను రోజులు చూస్తే—ఆశ్లేషకార్తెలో ఏమి అవుతుందో చూస్తే—మన పరిస్థితి ఎట్లా వుంటుందన్నది పూర్తిగా మనం ఊహించటానికి వీలుంటుంది. దీనిని గురించి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు అంటే తీసుకొనే చర్యలు నేను చెపుతాను. ముఖ్యమైన విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా మనవి చేస్తారు. చర్యలుతీసుకోకుండా కూర్చోలేదు. త్రాగునీళ్ల సంగతి అట్లా ఉన్నది మొట్టమొదట చూడమన్నారు. అవర్ కమిషనర్ యిన్‌చార్జ్ బోర్డ్ మెంబర్ విఠల్‌రావుగారు దీనిని గురించి చాల పట్టుదలగా ఉన్నారు. కలెక్టర్స్‌కు చెప్పారు. ఎక్కడ అవసరం ఉన్నదో చెప్పండి. డ్రిల్స్ ఉపయోగిస్తారా ఉపయోగించండి. బావులు లోతు చేస్తారా చేయండి You use the telephone freely. ఎప్పుడు ఎక్కడ ఏమి అవసరం ఉంటే మీకు కావలసిన సహాయం నేను యిస్తాను- చేయండి అని ఆయన చెపుతున్నారు. ఒక్కొక్కతూరి వస్తుంది. నీళ్లుఉన్న బావులలోతు చేసేది కష్టం. అందులో చేత బావులలో లోతుచేసేది కష్టం. నీళ్ల అక్కడ అయిపోతున్నాయి. దానికి అంతో యింతో శ్రద్ధ చేస్తున్నారు. రిగ్స్‌కూడా మీరు వాడుకోండి. మేము ఇక్కడ డబ్బు అడ్జస్ట్ చేస్తామని రిగ్స్‌కు సంబంధించిన శాఖ చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల త్రాగునీరు గురించి అశ్రద్ధ ఏమి లేదు. పైరులకు సంబంధించి ఉద్యోగస్థులకు మూడు జిల్లాలలో చెప్పాను. అనంతపురంలో చెప్పినాను. కలెక్టర్స్ అంతా యిక్కడికి వచ్చినప్పుడు చెప్పాను. వానలు ఎప్పుడు వస్తాయో ఏమో, ఆలస్యంగా వర్షాలు వచ్చేటట్లుగా ఉంటే దానికి తగినట్లుగా షార్ట్ డ్యూరేషన్ క్రాప్స్‌కు సంబంధించిన విత్తనాలు ఏమేమి ఉన్నాయో చూడండి ఆలస్యంగా వర్షాలు వచ్చేటట్లుగా ఉంటే మెట్టలో ఏమేమి పైరులు వేసేదానికి అవకాశం ఉంటుందో అదికూడా యోచన చేయండి అని చెప్పాను. అవి ఎక్కడ దొరుకుతాయో చూచుకోండి అని చెప్పాను. సీడ్ కార్పొరేషన్ వారిని అడిగి వారి దగ్గర ఏమటుకు ఉన్నాయో చూడండి. ఇంకా ఏ ప్రాంతాలలో అయిన రైతుల దగ్గర దొరుకుతాయో ఆ భోగట్టా కూడ సేకరించండి. దీనికి కావలసిన డబ్బు ఏవిధంగా చేయాలనో దానికి సలహా చెప్పండి అని కలెక్టర్స్‌కు చెప్పినాము. ఇక్కడ ఆఫీసర్స్ దానిని గురించిన భోగట్టా ఆలోచన చేస్తున్నారు. అంతకంటే ఏమి చేయగలమో చెప్పండి. చెరువులు ముందుగా పూర్తిగా చేయాలని చెప్పినాము [illegible]. చెరువులే కాదు. కాలవలు ఉన్నాయి. తుంగభద్ర హై లెవెల్ కెనాల్ ఉన్నది. దానిని ఒక సంవత్సరం ముందుగా చేసేటట్లుగా ఉంటే ఇంకో 10 ఎకరాలకు నీరువచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. సెకండ్‌ఫేజ్ యున్నది. ఆ డ్రెయిన్స్ తీసేటట్లుగా ఉంటే వచ్చేసంవత్సరం 10 ఎకరాలకు డ్రెయిన్స్ చెడిపోయేది లేకుండా చేసుకోవచ్చు. కెనాల్ ఎక్స్‌టెన్షన్స్ ఉన్నాయి. పోచంపాడు ఉన్నది. దానిమీద ఎక్కువ పెడితే దానికి అవకాశం ఉన్నది. ఇట్లా ఎక్కడెక్కడ ప్రొడక్టివ్ పనులుపెట్టి పని చేయాలనే ఆలోచనలు ఉన్నాయి.

అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్ వారిని అడిగాము. Soil conservation is one of the most important things in upland areas and backward areas. మెట్ట ఏరియాలో సాయిల్ కన్సర్వేషన్‌కు కావలసిన సర్వే అంతా చేయమన్నారు. ఆ పని తీసుకొనేదానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని మనవి చేస్తున్నాను. బావులు లోతు చేయించుకొనే వారికి బావులు లోతు చేయిస్తాము. అప్పుకూడా యిస్తామని మనవి చేస్తున్నాము. రాఘవరెడ్డిగారు ఆవేశంలో మాకు ఏమి తెలియదు అనుకుంటున్నారు. ఉద్యోగస్థులు ఉన్నారు. డిపార్టుమెంట్సు ఉన్నాయి చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- వారికి తెలియదని కాదు. తెలుసుకొని యిక్కడ యిచ్చిన ఆర్డర్సు అక్కడ అమలు జరగడం లేదు. ఇక్కడ చెప్పినవన్నీ తీయగానే ఉన్నాయి. అక్కడికి పోతే ఏదీ అమలు జరగడంలేదు. మంత్రిగారి దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకువస్తాను. ఒంగోలు జిల్లాకు ఫాడర్‌కుగాను 5 లక్షలు యిస్తే, యిచ్చినామని రెండు మాసాల క్రింద చెపితే యిప్పటికి అయా తాలూకాలకు తాసిల్దార్లకు ఆర్డర్ పోలేదు. స్పష్టంగా మంత్రిగారు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. రెండు మాసాల క్రింద చెప్పారు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:- మాకు తెలిసిన దానికంటె మా సభ్యులకు ఎక్కువ తెలియడం చాల సంతోషించదగిన విషయం. ఆ తెలిసిన దానిని ఉత్తరువులు పోనిది కాగితం మీద వ్రాసేటట్లుగా ఉంటే వెంటనే భోగట్టా తెప్పించుకొనే దానికి వీలుంటుంది. వీరు మాట్లాడేదంతా రిపోర్టు నాకు వచ్చేటప్పటికి చాల నాళ్లు అవుతుంది. వీరైన కాడికి మేము విన్నదానికి శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాము. ఒక పెద్ద విపరీతమైన పరిస్థితి వచ్చినది. ఈ సంవత్సరం పొగాకు సంబంధించి ఈ దినంత్రా అవే ప్రైస్ క్రింద తయారైంది. అందుకనే ముఖ్యమంత్రిగారు మన రాష్ట్రంలో టొబాకో బోర్డు ఒకటి ఉండాలి అన్నారు. అది ఎందుకో వెనక్కు వెనక్కు పోతూ ఉన్నది. ఒక్క పొగాకే కాదు. పసుపు కూడా పుట్టి 1100 రూపాయలు అమ్మినది. 150, 200 రూపాయలకో వచ్చినది. వేరుసెనగ 65, 70 రూపాయలు అమ్మినది ఈ దినం 35, 40 రూపాయలకు వచ్చినది. రైతు అనే వానికి మన శాసనసభ యొక్క సంపతి ఉండడం చాల సంతోషం. ఈ సంపతి ఆచరణలోకి వచ్చేటట్లుగా ఉంటే చాల సంతోషంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. పశువులకు సంబంధించి ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికి యింకా ఫాడర్‌కు సంబంధించి పెద్దగా ఏమి యిబ్బంది కనబడలేదు. అక్కడక్కడ కొన్నిచోట్ల వస్తున్నది. We are watchingi t with care. ఫుడ్ గ్రెయిన్‌కు సంబంధించి మనవి చేయడం జరిగింది. బీదవాళ్లకు పనులు లేవు. Agricultural labourer is disturbed in some areas వాళ్లకు చేతులు ఆడితేనే కుండ కాలుతుంది. లేకపోతే కష్టం. వారికి వ్యవసాయ పనులు

యింత విస్తారంగా తగ్గిపోయిన దానివల్ల వాళ్ల బ్రతుకు కష్టంగా యున్నది. దానిని గురించి ఏమి చేయాలో ముఖ్యమంత్రిగారు మనవి చేస్తారు. పబ్లిక్ హెల్త్ గురించి అన్నారు. ఎందుకు అనుకోవడం కలరా వస్తుందని అది వస్తుంది యిది వస్తుందని. ఏదో చేయవలసిన ప్రయత్నం చేస్తాము. అంతకుమించి వచ్చేటట్లుగా ఉంటే మీకు మనవిచేస్తాను. Our Central Government is always ready, not as before. రాష్ట్రాలకు మించి జరిగే పనులు ఏమైనా ఉంటే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారి సహాయం మనకు సర్వదా ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీకాకుళంలో తుఫాను వచ్చినా సర్కారు జిల్లాలలో తుఫాను వచ్చినా హైదరాబాద్‌లో వచ్చిన భీభత్వం. ప్రతి దఫా కూడ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ సహాయం చేస్తున్నారు. మీకు ఒక్కటే నేను మనవి చేస్తున్నాను. They are mcre considerabte and sympathetic than we ever expecte. We are thankful to the Central Government. మేము అనుకోలేదు. ఇంత అక్కరగా యింత పట్టుదలగా రాష్ట్రంలో ప్రజలకు వచ్చే ఈ విష పరిణామాలలో యింత సహాయపడతారని. చాలఅక్కరగా ఆదుకుంటున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. దేముడు మన మీద చిన్న చూపు చూచి ఈ పరిస్థితులు యింకా మనం అనుకొన్న దానికంటె దాటిపోయేటట్లుగా ఉంటే సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ యొక్క సహాయం మనకు పూర్తిగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. మిగతా విషయాలు చాల చెప్పినారు. దీనిని గురించి తీసుకోగలిగిన శ్రద్ధ తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. నేను చెప్పిన తరువాత దీనినంతా సమరైజ్ చేస్తూ ముఖ్య మంత్రిగారు కూడ చెపుతారు. ఇది చాల ప్రధానమైన విషయం లేకపోయేటట్లుగా ఉంటే నాలుగు గంటలు యింకా ఏదైనా సబ్జక్ట్ ఉండి డిస్కస్ చేసేటట్లుగా ఉంటే కోరం ఉండేది కష్టం. ఏవేవో పనులు ఉంటాయి. ఈ దినం యింతమంది యిక్కడ పట్టుదలగా కూర్చుని, యింత మంది దీనిలో పాల్గొని అలస్యంగా వచ్చి నేను పాల్గొన లేకపోతినే అని తహతహ పడేవారు ఉన్నారు. ఈ సబ్జక్ట్ గురించి ముఖ్య మంత్రిగారు మాట్లాడితే చాల సబబుగా ఉంటుంది. అది చాలమంది మిత్రుల కోరిక మా కోరిక.

Sri C. V. K. Rao:- I second that proppsal. Let the Chief Minister speak. Ig the Chief Minister and the Leader of the House wants to speak, I shall forgo my chance.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- ఈ తడవ సిన్సియర్‌గా మాట్లాడారు అన్నారు. అంటే మేము అంతా యిన్‌సిన్సియర్‌గా మాట్లాడుతున్నామా? అన్నట్లు. నేను అబ్జక్ట్ చేయలేదు. ఎందుకంటె ఆయన మాటలోనే ప్రెండ్ తెలిపోతుందని చెప్పలేదు.

Mr. Deputy Speaker:- I do not think he has made that insinuation.

Sri Vavilala Gopalakrishnah:- "He said that" I object it. I protest. కాని నేను అప్పుడు ఎందుకు అబ్జక్టు చేయలేదు అంటే ఈ ట్రెండ్ తెంపే టట్లయితే ఈ యిస్యూకు అన్యాయం చేసిన వాడిని అవుతాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:- మీ రాయలసీమ భాష అన్నారు. రాయలసీమ బాష అంటే యితరులు అర్థం చేసుకుంటే———

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- రాయలసీమ భాష అన్నప్పుడు యిక్కడ అప్రెయిజ్ చేశాము. మేము అప్పుడు లేచి మాట్లాడితే మీ దానిని అబ్జక్టు చేస్తామని కూర్చున్నాము.

Sri P. Thimma Reddy:- I never intended. I do not wish to insinuate anybody. If any body understands like that I cannot help. నీవు అభ్యంతరం చేయకపోవడం మంచి పని.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:- It is his language. He said that word. It is not a question of our understanding I protest.

Sri P. Thimma Reddy.-I said 'sincere'.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- He is using other word. ఇతరులు అర్థం చేసుకుంటే - అన్నారు. వారు చెప్పిన దానిని మేము తెలివి తక్కువగా అర్థం చేసుకుంటున్నాము అంటారా?

Mr. Deputy Speaker:- He said he has not intended anything.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- He said that word. మొదటిది నేను ఎవరిని ఉద్దేశించలేదు అన్నారు. బాగానే యున్నది. ఇతరులు అర్థం చేసుకుంటే ఏమి చేయలేదు అంటారు ఏమిటి?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:- శ్రోతగూకులు అబ్జక్టు చేయక మే జాగ్రత్తగా వేస్తున్నట్లు కనబడుతున్నది. సిన్సియర్‌గా గట్టిగా చెప్పినారు అంటే యింతకుముందు యిన్‌సిన్సియర్. అనా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- ఆ మాట అనలేదు. ఈ తడవ సిన్సియర్‌గా చెప్పారు అన్నారు. ఏమి చెప్పారో తీయించండి.

Mr. Deputy Speaker:- He said he does wish to insinuate anybody. Let the matter end there.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- Why that insinuation? ఈ తడవ సిన్సియర్‌గా చెప్పారని.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:- ఇంతమందిలో ఎవరికి తోచనిది వారికే తోచినది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- నాకు తోచినదో లేదో. ప్రొసిడింగ్స్‌లో తీయండి.

మిష్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్:- ఉండవచ్చు గాని He is now saying, he has no intended anythiny, and that he does not wish to insinuuate anydody.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- ధరలు పెరిగింది అంటున్నారు. ధరలు వాటంతట అవి పెరిగినవా, పెరుగుతూ ఉంటే ఆపకుండా ఉన్నామా ?

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- చీఫ్‌మినిష్టర్ రిప్లయి ఉన్నది. వారుచెపితే మంచిదే లేకపోతే తరువాత చెప్పవచ్చు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- అధ్యక్షా. ఈ శాసన సభసభ్యులందరు మనరాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి వాతావరణ పరిస్థితి గురించి చాల ఎక్కువగా ఆందోళన చెందడం దీని పైన చర్చజరిపించడం చాలమంది సభ్యులు దీనిలో పాల్గొనడం కూడ ఈఆందోళనకర పరిస్థితులను మనకు బాగా గుర్తుకుతెస్తున్నాయి. ఇప్పుడే కాదు. కొద్దిరోజులుగా మేము చాల బాధపడుచున్నాము. ఏదైనా యిబ్బంది వచ్చిన ఎదుర్కోవచ్చుగాని యిటువంటి డ్రౌట్ కండిషన్ ఈ మాసంలోనే వచ్చినప్పుడు ఏవరికైనా భయం ఆందోళన ఉండడం సహజం. ఇప్పుడు రెవిన్యూ మినిష్టర్‌గారు మీకు ఒక రిపోర్ట్ యిచ్చారు అనుకోండి. ఇది కూడ సాధ్యమైనంతవరకు లేటెస్ట్ పొజిషన్. నిజమే. ఏ కలెక్టరు రిపోర్ట్‌పంపినా అది సమగ్రంగా ఉంది అని గాని లేకపోతే దానిలో కొన్ని పొరపాట్లు ఉండవు అని అనుకోవడానికి అవకాశం లేదు. ఉంటాయి. గౌరవసభ్యులు అకపోతాంతాలనుంచి వస్తుపన్నప్పుడు వాళ్ళ వాళ్ళ అనుభవం వాళ్లు చూస్తున్న పరిస్థితి .వాళ్ళకు అక్కడనుంచి వస్తున్న సమాచారం యివి కూడ మనం జోడించి అర్థం చేసుకోవలసి ఉంటుంది. ప్రతి కలెక్టరుదగ్గర నుంచి తొందరగా లేటెస్ట్ యిన్‌ఫర్మేషన్ తీసుకొని టాక్సీల ద్వారా గాని, రైళ్ల ద్వారాగాని. విమానాల ద్వారాగాని ఎట్లాగైనా సరే లేటెస్ట్ యిన్ఫర్మేషన్ గౌరవసభ్యులకు యివ్వాలని మాదగ్గర ఉన్నంతవరకు. కలెక్టర్లు సేకరించగలిగినంతవరకు చెప్పకలిగినంతవరకు మీసమక్షంలో పెట్టడానికి రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు ప్రయత్నం చేసినారు. ఇదేకాదు. రోజు రోజుకు ఆందోళన చెందుతున్నాము. ఇంకారేపు. ఎల్లుండి. అవతలెల్లుండి. ఈ పరిస్థితులలో కూడ వర్షం లేకపోతే ఏమిటీ అని భయంగా ఉన్నది. అందుకని రెవెన్యూడిపార్టుమెంటువారు చెప్పివారు ప్రతినాలుగైదురోజులకు మాకు రిపోర్ట్ వస్తూ ఉండాల్సిందే ఏవిధంగానైనాసరే అనిచెప్పినారు. ఆవిధంగా కలెక్టర్స్ అన్ని ప్రాంతాలనుంచి రిపోర్ట్ పంపుతారని నేను అనుకుంటున్నాను. ఈ రాష్ట్రం కొన్ని దెబ్బలు తిన్నది. రాజకీయాలు అట్లా పెట్టండి. సైక్లోన్ దెబ్బలు తిన్నది. డ్రౌట్ దెబ్బలు తిన్నది. అయినా ఈ సంవత్సరం పరిస్థితి

ఎట్లా ఉన్నది అంటే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సమానంగా అన్ని జిల్లాలలోను కండిషన్స్‌లో ఉండే పరిస్థితి యున్నది. ఏదైనా స్మాల్ పాకెట్స్ నెగ్లిజిబుల్ ఏరియాస్ ఎక్కడైనా పరిస్థితి కాస్త షుమారుగా ఉంటే ఉండవచ్చునేమో గాని మొత్తం పైన చూసినప్పుడు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా యున్నది. మెట్టతాలూకాలలో కొంత భయంకరపరిస్థితి ఉండడం మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. నిన్న నేను ప్రధానమంత్రిగారిని చూచి నప్పుడు వారికి ప్రత్యేకంగా మనవి చేసినాను మాకు చాలా ఆందోళన కలిగిస్తున్నది. భయంకర పరిస్థితులు వస్తాయోమోనని చాలా బాధ పడుతున్నామని వారికి చెప్పడం జరిగింది. ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో వర్షాలు ఎక్కువఅయినాయి. వెస్ట్‌బెంగాల్‌లోఎక్కువఅయినాయి. ఎడారిగావున్నటువంటి రాజస్థాన్‌లో ఎప్పుడులేని పడినాయి. ఈప్రాంతంతోపాటుప్రక్కనఉన్నటువంటివాళ్ల గాలి మనకు సోకిందో మన గాలివాళ్లకు సోకిందో గాని. మైసూరు, మహారాష్ట్రలలో కూడ యిటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. గతంలో మనకు యిబ్బంది వచ్చినప్పుడు శ్రీకాకుళం గాని కోస్తా జిల్లాలలో గాని, హైదరాబాద్ సిటిలో గాని యింకో ప్రాంతంలో గాని యిబ్బంది వచ్చినప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉదారంగానే సహాయపడ్డది. ఇటువంటి పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు రైతుకు జరిగిన నష్టాన్ని కంపెన్‌సేట్ చేసే పరిస్థితి కాదు. కాని కొంతవరకు మన శక్తి వంచన లేకుండా ఎంతవరకు అయితే సాధ్యం అవుతుందో, మన ప్రభుత్వం కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం కాని, అంత వరకు చేశామా లేదా అనేది గీటురాయి. అందుకని నేను అనుకుంటున్నాను. తప్పకుండా ఈ పరిస్థితులను కేంద్ర ప్రభుత్వం అర్థం చేసుకోగలదు. మేము రిపోర్ట్ పంపినాము. మళ్లీ సెంట్రల్ టీమ్ వచ్చి వాళ్లు అంతా తిరిగి చూడవలసిందని, మాకు సహాయం యివ్వవలసిందని కూడ మేము పంపుతున్నాము. ఈ విషయం పార్లమెంటులో కూడ చర్చకు వస్తుంది. 11, 12 తారీఖులలో డ్రౌట్ కండిషన్సు గురించి చర్చకు వస్తుంది. ఈ మధ్య కాల్‌అటెన్‌షన్స్ వగైరాలు కూడ ఉండవచ్చు. మన పార్లమెంటు సభ్యులతో, ఈ పరిస్థితిని గురించి వారికి చెప్పి, యిందులో పార్టీభేదాలు లేకుండా అన్ని పార్టీలవారు, కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క దృష్టి కేంద్రీకరించి చెప్పవలసి ఉంటుందని కూడ మనవి చేసి వచ్చాను. ఇటువంటి తరుణంలో మనం సాధ్యమైనంతవరకు సహాయపడాలి. అందుకనే మేము మాట్లాడుతున్నాము. రాష్ట్రంలోని శిస్తులు కాని లోన్స్ గాని, ఉన్నటువంటి బకాయిలు గాని ఏమి కొయర్సివ్ ప్రోసెస్ ఉపయోగించడానికి వీలు లేదని కలెక్టరులకు టెలిగ్రాఫిక్ ఉత్తరువులు జారీ చేస్తున్నాము. దీనివల్ల వారికి కొంత మానసికమైన మార్పు ఉంటుంది. దానితో కొంత యిబ్బంది తొలగుతుందని మేము భావిస్తున్నాము. ఇప్పుడు వెంటనే కొంతకార్యక్రమం తీసుకొని కేంద్రప్రభుత్వం రావాలి. వారుచూడాలి. వారిసహాయానికి కొంత ఆలస్యం ఉంటుంది. అందుకని వెంటనే రెండుకోట్ల రూపాయలు బోర్డుచేతులలో పెట్టి కలెక్టర్ల ద్వారా రిలీఫ్ వర్క్స్

మొదలుపెట్టి పనిలేనటువంటి వారికి పేదవారికి పనులు చూపించమని కూడ మేము నిర్ణయం చేసినామని నేను మనవి చేస్తున్నాను నేను ఎక్కువగా మాట్లాడవలసిన పని లేదు. మన శాసనసభ సమావేశం అవుతున్నది. యింకో నెల రోజులపాటు ఈ శాసనసభ సమావేశములు జరుగుతూవుంటాయి. తరువాత లెజిస్లేషన్ ఉంటే యింకా కొన్నిరోజులు ఉండవలసివస్తుందేమో? అది వేరు విషయం. కాబట్టి ఎప్పటి కప్పుడు మనం దీనిని నిఘా పెట్టుకుంటూ ఉంటాము. తమరుకూడా పెట్టుకుంటూ వుంటారు. శాసనసభ చర్చే అవసరంలేదు. అనేక రూపాలలో మనం చర్చ చేసుకోవచ్చు. ఎంతవరకు మన శక్తిని వినియోగించి సాధ్యపడదానికి వీలు వున్నదో అంతవరకు వినియోగిస్తామనే దానిలో ఏమాత్రంసందేహంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే మనమందరముచేయవలసిన పని — ఈకార్యక్రమాలు చేస్తూ, మన అందోళన వ్యక్తపరుస్తూకూడ పరిస్థితులు విషమించకుండా మనం అదుపులో పెట్టడానికి చూస్తూవుండాలి. లేనిపోని రూమర్స్ వల్లగాని లేనిపోని భయోత్పాతం కల్పించినందువల్ల గాని మనకు ప్రయోజనం ఉండదు. ఎట్లా మీట్ కావాలి? శక్తి ఎంత వుంది. ఏమి చేయాలి అనే పద్ధతిలో ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రాజకీయమైన అడావుడు పడావులు వేయడానికి యిది సమయం కాదు. రాష్ట్రానికి విషమ పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు కన్‌స్ట్రక్టివ్‌గా ప్రజలకు ఎట్లా సహాయపడాలి అనే దృష్టి ఉండాలితప్ప నేను పాయింటు గెయిన్ చేశాననిగాని మరొకరు పాయింటు గెయిన్ చేశారనిగాని ప్రధానం కాదు. ఆరకరగా ఆలోచించడం వల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఈ సందర్భంలోనే రిలీఫ్ కొరకు పనులు స్టార్టు చేసి పని కల్పించబడుతుంది. ఈ పరిస్థితులలో 20 రెట్లు కావాలో 30 రెట్లు కావాలో నేను చెప్పలేనుకాని వర్షాలు వస్తాయేమో కొంతవరకైనా బాగుపడుతుందేమోననే ఆశ ఉండడం సహజం. ఒక్క వర్షం కొన్నివందల కోట్ల విలువ గలది. పరిపూర్ణ వర్షం రాష్ట్రంలో వుంటే దాని విలువ కట్టడం సాధ్యం కాదు. అందుకని హోప్ వుండడం సహజమే అనుకోండి. వాన సక్రమంగా పడితే కొంతవరకైనా విషమ పరిస్థితిలో ఆదుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కొంతవరకు స్నేహితులు చెప్పినట్లు యిప్పుడే వర్షం వచ్చినా కొంతప్రాంతంగాని కొన్నిచోట్లగాని ఎక్కువ ఉపయోగపడకపోవచ్చు. అయినప్పటికిని వర్షమును మించినది యింక ఏమీ లేదు. అధ్యక్షా, ఇంకొక విషయం కొంచెం బాధపెడుతుంది. ఇప్పుడే మన మిత్రులు సంజీవరెడ్డిగారు సమాధానం చక్కగా చెప్పినారు. ఎవరైనా అడావుడు పడావులు వేసినప్పుడు దానికి సమాధానం చెప్పేటప్పుడు వినే ఆచారంకూడా వుండాలి. వారి యిష్టంవచ్చినట్లు వారు అనినప్పుడు సమాధానం చెప్పినప్పుడు తగిన సమాధానం చెబుతూవున్నప్పుడు వినే ధైర్యం వుండాలి. ఏ పరిస్థితులలో పోవలసివచ్చిందో నేను మనవిచేస్తున్నాను

గౌరవసభ్యులకు తెలియదా? అయా ప్రాంతాలలో జిల్లాలలో వుండే బాధ శాసనసభలోగాని, శాసనమండలిలోగాని ఏ ఒక సభ్యుడు చెప్పలేదు? ఎంతో ఆందోళన వ్యక్తపరచి చెడిపోయిన ధాన్యం సైక్లోనువల్ల డామేజి అయినవి అమ్ముడుకాకపోతే ఎంతో గందరగోళం పడిన తరువాత కేంద్రప్రభుత్వానికిపోయి వారితో మాట్లాడి శ్రీ షిండేగారిని తీసుకువచ్చి సమావేశపరచి నిర్ణయాలుచేస్తే మళ్లా దానికి వేరే అర్థం తీస్తే ఎట్లా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు:- అంతవరకు సంతోషమే.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- కొంతమంది పేర్లను నేను చెప్పనుకాని అవి చాలా మీన్ టాక్టిక్స్ అవుతాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఇబ్బంది వచ్చినప్పుడు గౌరవసభ్యులు చెబుతారు. ఆందోళనగా వుందంటే చర్య తీసుకోవాలి ప్రభుత్వం. ప్రభుత్వం చర్య తీసుకున్నప్పుడు దాని మోటివ్స్ అట్రిబ్యూట్ చేసి దానివల్ల ఏదయినా బాగుపడదా మనుకుంటేకానీ అంతకూడా బాగుపడరని ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను. మీరు ఎంత ప్రయత్నం చేసినాసరే, ప్రభుత్వంపైన పెద్ద అఖాండం వేస్తామంటే ఆ పప్పు ఉడకదని చెబుతున్నాను. గమనించండి, దయచేసి ఏదయినా వుంటే చెప్పండి. చెప్పకోవచ్చు. తప్పు ఏమీ లేదు. మీరు చెప్పండి. మీరు ఆందోళన చేసినప్పుడు రైతులందరూ ఆందోళన చేసినప్పుడు మనం కండ్లారా చూసినప్పుడు, సైక్లోను రావడం చూసినప్పుడు వారిని ఆదుకొనడానికి చేసేటప్పుడుకూడా ఈవిధముగా అంటే ఏమి మాటలు చెప్పండి? ఎవరైనా నవ్వుతారు. ఆయా ప్రదేశాలను చూడకుండా వచ్చి యిక్కడ ప్రభుత్వం మీద మాటలంటే ఎవరైనా నవ్వుతారు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:- స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పండి, ఎవరిని ఉద్దేశించి అంటున్నారో.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- నేను ఎవరిని ఉద్దేశించి అన్నానో వారికి తెలుస్తుంది నాకు అనవసరంగా ఎవరి మనస్సునూ నొప్పించే అలవాటు లేదు. అవసరం వస్తే తప్ప.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:- చాలా డేంజరస్ విషయం. వారికి ఎప్పుడు అవసరమో ఎట్లా తెలుస్తుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- నా అవసరం కాదు. ప్రజలకు అవసరం. నన్ను నానామాటలు అనడం విన్నాం. అనేవారు జిత్తులో వున్నంతమంది వున్నారు. లెక్కా జమా లేదు. ప్రజల దృష్టిలో ఏమి వుంది అనేది ఆలోచించాలి, ప్రజాస్వామ్యంలో వున్నంతకాలం. దయచేసి అటువంటివి మానుకోండి. ఇప్పుడుకూడా మన స్వాధీనంలో కొంత ధాన్యం వుంది. వెంటనే కాదు. ఎందుకంటే లీన్ మంత్స్ వస్తాయి. మీకు తెలియనిది కాదు. ప్రతి సంవత్సరంకూడా మామూలు సంవత్సరంలోకూడా చూసుకోండి. జూలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరులో మామూలు పరిస్థితులలోకూడ.

ధరలు కాస్త పెరిగే పరిస్థితి వుంది. అది ఆచారంగా చూస్తున్నటువంటి విషయం. అందులో అసలే ఈ పైరు చాలా దెబ్బతినడానికి ఏమీ సంబంధం లేదు. సక్రమంగా వచ్చేది డిసెంబరులో. కాని ఒక ఆందోళన వచ్చి పైరు వస్తుంది. దానికి యిది తోడు అంటే ఒక విధముగా వుండేది. కాని వచ్చే పైరు సరిగా లేదు అన్నప్పుడు యిది సింపతెటిక్‌గా రైజ్. మిల్లర్లు ఎక్కువ అమ్ముకోవాలని చూస్తుంటారు. మార్కెట్లను ఇంప్రెస్ చేయడానికి వెంటనే 10 వేల టన్నులు రిలీజ్ చేయడానికి కలెక్టర్సు ఎక్కడెక్కడ అవసరమో అక్కడ చూచి రిలీజు చేస్తారు. అవసరం అయితే 20 వేల టన్సు రిలీజ్ చేస్తారు. మొన్న కలెక్టర్సు కాన్ఫరెన్సులోకూడ కలెక్టర్సును కమీషనరు సివిల్ సప్లయిస్‌ను హెచ్చరించడం జరిగింది. అందుకని దానిని మనస్సులో పెట్టుకుని మా దగ్గర స్టాకే కాకుండా మరి ఎక్కడ తీసుకున్నప్పటికీ కూడాపెట్టుకుని సూపర్ బజారులో కోఆపరేటివ్ సంఘాలలో, యితరచోట్లగాని కొన్ని టౌన్సులోగాని, ఎక్కడైనాగాని ఆ పరిస్థితినిబట్టి చేయాలని చెప్పినాం. ఇంకా ఏదయినా వుంటే అందరం కలిసి ఆలోచించుకుని ప్రభుత్వశక్తితో వుండే సహాయం వేయడానికి తప్పకుండా వీలుంది. ఇక్కడ వుంటూ వుంటాం. వేరే చర్చలలో రివిన్యూ మినిష్టరుగారితో చెప్పవచ్చు, సివిల్ సప్లయిస్ మినిష్టరుగారితో చెప్ప వచ్చును. 15 రోజులైన తరువాత మళ్లా ఒక చర్చ యిటివంటిదే చేసుకోవచ్చు. ఎప్పటికప్పుడు మనం దీనిపైన శ్రద్ధ వహించి ఈ కష్టకాలంలో మనం అందరం కలిసి మన శక్తిని వినియోగించి కేంద్రప్రభుత్వంయొక్క సహాయాన్ని సాధించుకొని తీసుకువచ్చి మన ప్రజలను ఆదుకోగలం అనేటటువంటిది దయ చేసిమనస్సులో పెట్టు కోవలసినదని నేను మనవిచేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి ఆందోళన కర పరిస్థితులు, పంటలు దెబ్బతినటం, ధరలు పెరగడం, ఈ విషయమై కొందరు మంత్రులు చెప్పారు. ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారుకూడా దీనిలో పాల్గొన్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- చాలామంది గౌరవసభ్యులు మా వైపునుంచి, అవతలవైపునుంచి చెప్పారు. ఆదేమిటంటే వ్యవసాయదారులు వినియోగించే విద్యుచ్ఛక్తి రేటు 12 పైసలనుండి 15 పైసలకు పెంపుచేసిన విషయం చెప్పారు. దానిని 15 పైసలు చేయడం లేదు, స్టేటస్ కో యాంటీగా 12 పైసలు అమలులో వుంచుతున్నామని ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసినది. మళ్లా సి.వి.కె. రావుగారు మాట్లాడ కుండా చెబుతున్నాను.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:- నా కొంపలిమిటన్నా శ్రీమతి ఇందిరాగాంధిగారిమీద మీద

పైచేయి అనుకున్నప్పుడు యిస్తాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- అది ఎప్పుడూ వుండడానికి వీలులేదు. సహజం కాదు. తప్పు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:- ముగ్గురు మంత్రులు చెప్పినదానినిగురించి మూడుమాటలు చెబుతాను. సంజీవరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ధరలను తగ్గించడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలు స్పష్టమైనటువంటివి ఏమిటో చెప్పలేదు. ముఖ్యంగా చౌక డిపోలు పెద్ద పట్నాలన్నింటిలో పెట్టి చౌకధరకు బియ్యం అమ్మించేటట్లు చూడాలి. దానితోపాటు అన్ని వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. చౌకగా అమ్మించకపోతే లాభంలేదు. కలెక్టర్లు కల్చరల్ కార్యక్రమాలు, ప్రచార కార్యక్రమాలు మానుకుని తమపని చేసేటట్లు చర్యలు తీసుకోవాలి. స్పష్టంగా హామీ యివ్వాలని తిమ్మారెడ్డిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు 2 కోట్ల రూపాయలు పనులకోసం రివిన్యూబోర్డుకు అప్పచెప్పారట బాగానే వుంది. కేవలం కేటాయించడమేకాక పనులు చేసి చూపించాలని హెచ్చరిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:- కోయెర్సివ్ మెజర్సు ఉపయోగించకుండా వుండాలని కలెక్టర్సుకు పంపామన్నారు. కాని టార్గెట్సు ఫిక్సు చేయడంవల్ల అన్నిచోట్లకూడా అటాచ్‌మెంట్స్ జరుగుతున్నవి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- మళ్లా చెబుతున్నాను. కోయెర్సివ్ ప్రోసెస్ ఉండకూడదని టెలిగ్రాఫిక్ ఆర్డర్సు యిస్తున్నామని చెప్పాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:- లీన్ మంత్స్ వస్తున్నవని ముఖ్యమంత్రిగారే ఒప్పుకున్నారు. అందుచేత వసూళ్ళను పోస్టుపోను చేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- బియ్యంబదులు జొన్నలు 50 పైసలు కిలోయిప్పించడానికి చౌక డిపోలు అత్యవసరం.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- మనదగ్గర జొన్నలులేవు. ప్రభుత్వం సేకరించిన జొన్నలు లేవు. ప్రొక్యూర్మెంట్ ఆఫ్ జవార్ లేదు. అదివరకు ఒకసారి రాజస్థాన్ నుంచి జొన్నలు తెప్పించిన అనుభవం ఉండినది. బియ్యం కంటె హెచ్చుఅయినది. అందుకని చూస్తాం. ఏదైనా మహారాష్ట్రం ప్రక్కన ఉందోలేదో ఆలోచించి చెబుతాను.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:- రూపాయిపెట్టి కిలో బియ్యం తినవలెనంటే కూలివాళ్ళు కొనలేరు. దానికిబదులు జొన్న చౌకగా అర్ధరూపాయికు అందచేస్తే

సహాయం జరుగుతుంది.

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ:- ఎక్కువ రేట్లకు అమ్ముతున్నారు. సబ్సిడీ రేట్సు యివ్వడానికి ఒప్పుకుంటారా ?

శ్రీ కె. గోవిందరావు:- 10 వేల టన్నులు రిలీజ్ చేసి సూపర్ బజార్స్ ద్వారా యితరత్రా పంపకం చేస్తాం అనేటటువంటి పద్ధతిలో చెప్పారు. సూపర్ బజార్స్ ద్వారా ఎట్లా చేస్తారు ? ఇంతవరకు అట్లా జరిగినట్లు కనిపించలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- ఆఫ్టరాల్ యివి పదో పన్నెండో ఉన్నాయి. కోఆపరేటివ్ సంఘాలున్నాయి. కలెక్టర్సు యింకా ఎక్కడైనా అవసరం అంటే వాటి ద్వారా పంపకం చేస్తారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:- డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్సులో దీనియొక్క ప్రెషరు ఉంది. అటువంటి చోట్ల చౌకడిపోలు పెట్టి ఎక్కువ కాకపోయినా తక్కువ అయినా పెట్టి జాగ్రత్త తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్:- కోయెర్సివ్ మెథడ్స్ ఉపయోగించవద్దని టెలిగ్రాంప్ యిస్తామన్నారు. దానివల్ల ఆఫీషియల్స్ మిస్‌యూజ్ చేయడానికి అవకాశం ఉంది. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఏజన్సీ కావచ్చు, పొలిటికల్ ఏజెన్సీ కావచ్చు దానిద్వారా మిస్ యూజ్ కావచ్చు. పార్టీ ప్రమేయం కోసం వినియోగించుకోడానికి దారి తీస్తుంది. అందుచేత దీనిని సస్పెండు చేస్తే ప్రజలకు మేలు చేసినవారవుతారు. ఆవిధముగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పినప్పుడు క్రిందటి సంవత్సరం కంటె ధరలు పెరిగిపోయాయన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ లీన్ పీరియడ్‌లో ధర పెరుగుతుందన్నారు. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ రైతులదగ్గర కొన్న ధరవేరు. చిన్న రైతాంగం దగ్గర ధాన్యం లేదు. పెద్ద రైతుల దగ్గర ఉంది. వారు ఎక్కువ ధరలకు అమ్మకుండా యాడ్వెర్స్ కండిషన్స్‌లో ధరలు పెరగకుండా కంట్రోలు చేసే పరిస్థితి ఏమిటి ? కోయెర్సివ్ మెథడ్స్ ఉపయోగించం అని ఆర్డర్సు యిస్తామన్నారు. మీరు చూపించే లిబరల్ ఔట్‌లుక్ యింప్లిమెంటేషనులో కూడా చూపించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:- రూపాయకు కిలో బియ్యం అమ్మబోచే విధంగా నిర్ణయం అమలు చేయాలి.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి:- గ్రామాలనుండి ధాన్యం తరలించకుండా నిషేధించాలి అధికధరల్లు వస్తున్నాయని బయటికి తరలించి అమ్ముకుంటున్నారు. అందుచేత వ్యవసాయ కూలీలకు పేదజనానికి నాగులు బియ్యం దొరకడం లేదు. ఎలా బ్రతకాలి? కనీసం అలాంటి ధాన్యం తరలింపులు జరగకుండా ప్రభుత్వం ఎందుకు చర్య తీసుకోకూడదు?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- రేపు ఉదయం 8-30 గంటల వరకు ఈ సభను వాయిదా వేయడం అయినది.

(The House then adjourned to meet again at Half-fast-Eight of the clock on Wednesday, the 4th August, 1971).